

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Cyganach

Wymagania edukacyjne
niezbędne do otrzymania poszczególnych
śródrocznych
i rocznych ocen klasyfikacyjnych
z obowiązkowych zajęć edukacyjnych
w klasach I-VIII
w roku szkolnym 2025/2026

Zapis zgodny z zapisem ustawowym.

Edukacje w klasach I-III

Klasa 1 – edukacja wczesnoszkolna

Edukacja	Uczeń/Uczennica:
Polonistyczna	- słucha wypowiedzi dzieci i dorosłych, - rozumie wypowiedzi innych, - wypowiada się na temat własnych przeżyć, wydarzeń z życia, ilustracji, czytanych i słuchanych tekstów, - uczestniczy w rozmowach na tematy dotyczące zainteresowań, doświadczeń i przeżyć, - rozmawia w kulturalny sposób, stosuje zwroty grzecznościowe, - czyta ze zrozumieniem symbole, znaki informacyjne, tabelki, schematyczne rysunki, - zna wszystkie litery alfabetu, - słucha w skupieniu czytanych tekstów literackich, - czyta zdaniami krótkie teksty, - rozumie treść czytanych zdań, - czyta lektury wskazane przez nauczyciela w miarę swoich możliwości, - pisze poprawnie litery, wyrazy, zdania i stara się uwzględniać właściwy kształt liter, - przepisuje litery, wyrazy, zdania zapisane za pomocą liter pisanych i drukowanych, - pisze z pamięci krótkie wyrazy i zdania, - zna określenia: głoska, litera, sylaba, wyraz, zdanie;
Matematyczna	- tworzy i klasyfikuje zbiory, - układa elementy rosnąco, malejąco oraz je numeruje, - dąży do wykonania rozpoczętego zadania, - rozumie i określa kierunki w przestrzeni, - dostrzega symetrię i rysuje drugą połowę danej figury lub przedmiotu, - umie dokończyć wzór szlaczka, - rozwiązuje zadania jednodziałaniowe z treścią i stosuje zapis cyfrowy oraz znaki działań, - przelicza zbiory w zakresie 20, korzystając z konkretów lub rysunków, - liczy kolejno i wstecz w zakresie 20, - wymienia liczebniki porządkowe w zakresie 20, - zapisuje liczby cyframi w zakresie 10, - wyznacza sumy i różnice w zakresie 10, operując konkretami, - dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10, - zna pojęcia: centymetr, kilogram, litr, godzina, - posługuje się kalendarzem, nazywa dni w tygodniu i miesiące w roku, - rozpoznaje godziny na zegarze, - zna monety i banknoty będące obecnie w obiegu, - posługuje się pieniędzmi w zakresie 10 zł;
społeczno-przyrodnicza	- rozpoznaje powszechnie znane rośliny i zwierzęta w różnych środowiskach przyrodniczych, - wymienia sposoby przystosowania się zwierząt do poszczególnych pór roku, - wymienia podstawowe warunki niezbędne do życia zwierzętom, roślinom,

	- wie, jaką rolę odgrywają w środowisku zwierzęta, jak im pomagać w różnych porach roku, - wymienia zagrożenia dla środowiska ze strony człowieka i dla człowieka ze strony środowiska przyrodniczego, - zna zasady segregowania śmieci, wie dlaczego należy korzystać z opakowań ekologicznych, - chroni przyrodę i właściwie zachowuje się w lesie, w parku, - rozumie potrzebę oszczędzania wody, - wie, jakie znaczenie ma woda dla ludzi, zwierząt, roślin, - rozróżnia rodzaje opadów w różnych porach roku, - obserwuje przyrodę i prowadzi obrazkowy kalendarz pogody, - rozumie komunikaty meteorologiczne podawane w telewizji i radiu, - ubiera się stosownie do panujących warunków atmosferycznych, - nazywa zjawiska charakterystyczne dla różnych pór roku, - przestrzega przepisów i zasad bezpieczeństwa w szkole, domu, na ulicy, wie, gdzie można organizować zabawy, - wie do kogo zwrócić się o pomoc, - współpracuje z innymi w różnych sytuacjach, - zna status swojej miejscowości (miasto, wieś), - zna zawody osób, które mogą pomóc w różnych trudnych i niebezpiecznych sytuacjach, - zna swoją narodowość, symbole narodowe oraz rozpoznaje flagę i hymn Unii Europejskiej, - wie, że mieszka w Polsce, w Polsce znajduje się w Europie;
plastyczno-techniczna	- rozpoznaje i nazywa barwy, - posługuje się takimi środkami wyrazu jak: kształt, barwa, faktura, - przedstawia różnymi środkami i technikami plastycznymi barwne kompozycje, - koloruje obrazki, uzupełnia je nalepkami zgodnie z instrukcją, - wykonuje proste projekty plastyczne w zespole, - wykonuje i wykorzystuje proste rekwizyty, - tnie papier po liniach, - zna ogólne zasady działania niektórych urządzeń domowych, - w miarę możliwości konstruuje urządzenia techniczne, z gotowych zestawów do montażu, - bezpiecznie korzysta z urządzeń technicznych, - wie, jakie zasady obowiązują pieszych poruszających się po drogach, - właściwie reaguje na sygnały alarmowe, sytuacje niebezpieczne;
muzyczna	- śpiewa piosenki jednogłosowe indywidualnie i zespołowo , - słucha utworów muzycznych, reaguje na zmianę tempa, dynamikę i wysokość dźwięków, - wie, że muzykę zapisuje się za pomocą notacji muzycznej, - kulturalnie zachowuje się podczas koncertu, - wie, jak należy zachować się podczas śpiewania hymnu państwowego, - gra na dostępnych mu instrumentach perkusyjnych, - akompaniuje do piosenek i zabaw, wykorzystując różne przedmioty i instrumenty perkusyjne;
informatyczna	- posługuje się komputerem w podstawowym zakresie, - uruchamia program, korzystając z myszki i klawiatury, - pisze w programie Word wyrazy i proste zdania, - potrafi utworzyć rysunek w edytorze grafiki.

wychowanie fizyczne	- wykonuje poprawnie ćwiczenia gimnastyczne, - reaguje ruchem na różne sygnały wzrokowe i dźwiękowe, - pokonuje przeszkody, skacze, biega, - wykonuje ćwiczenia równoważne, - rzuca, chwyta, koźluje i toczy piłkę, rzuca do celu, - bierze udział w grach i zabawach ruchowych, - przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zajęć ruchowych;
język angielski	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania zgodne z podstawą programową, wykazuje biegłość w posługiwaniu się zdobytymi wiadomościami, jego wiedza wykracza poza podstawę programową. doskonale opanowanie materiału językowego, bezbłędną wymowę i płynność w recytowaniu, śpiewaniu piosenek, rozumienie i wykonywanie poleceń oraz rozpoznawanie i łączenie zwrotów z obrazkami na podstawie znajomości wierszyków, rymowanek i pełnego słownictwa. Uczeń taki wykazuje bardzo dobrą aktywność i zaangażowanie podczas lekcji. Szczegółowe wymagania dla oceny celującej w klasie 1: Wymowa i fonetyka: uczeń opanował fonetycznie materiał językowy, bezbłędnie wymawia poznane słowa i zwroty. Płynność: bez trudu recytuje wierszyki, rymowanki i śpiewa piosenki, zachowując poprawną wymowę i intonację. Słownictwo: w pełni opanował poznane słownictwo. Zrozumienie poleceń: rozumie i wykonuje ustne polecenia nauczyciela bez zastanowienia i bez trudności Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który: -swobodnie stosuje słownictwo dotyczące liczebników 1- 10, owoców, kolorów, zabawek, przyborów szkolnych, części twarzy, części ciała, jedzenia i picia oraz zwierząt domowych; -rozumie i poprawnie stosuje następujące struktury gramatyczne: What's your name? I'm..., How many...?, It's (blue), It's a (ball), It's a (blue ball), Is it a ...?, What's this?, It's got ..., I've got..., I like ..., I don't like..., Do you like...?, My favourite food is..., This is my ..., She is..., He is..., Have you got a pet? -samodzielnie zapisuje pojedyncze, znane mu słowa; -powtarza tekst historyjek bez błędów; rozumie sens słuchanych historyjek i scenek prezentowanych na lekcjach; -potrafi wyróżnić proste informacje z tekstu słuchanego; -reaguje na wszystkie polecenia wydawane przez nauczyciela; -recytuje wierszyki samodzielnie; -śpiewa samodzielnie piosenki; -odpowiada krótko na pytania nie popełniając błędów; -czyta i odgrywa dialogi samodzielnie i bez błędów; -wymawia określone głoski, słowa i zdania bezbłędnie; -zawsze aktywnie uczestniczy w lekcji. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który: -zna większość słów dotyczących liczebników 1- 10, owoców, kolorów, zabawek, przyborów szkolnych, części twarzy, części ciała, jedzenia i picia oraz zwierząt domowych; -rozumie znaczenie, ale nie zawsze potrafi poprawnie zastosować następujące struktury gramatyczne: What's your name? I'm..., How many...?, It's (blue), It's a (ball), It's a (blue ball), Is it a ...?, What's this?, It's got ..., I've got..., I like ..., I don't like..., Do you like...?, My favourite food is..., This is my ..., She is..., He is..., Have you got a pet?

- samodzielnie zapisuje niektóre pojedyncze, znane mu słowa;
- powtarza tekst historyjek z niewielką ilością błędów poprawianych samodzielnie;
- potrafi zrozumieć ogólny sens słuchanych historyjek i scenek prezentowanych na lekcjach;
- potrafi wyróżnić ogólne informacje z tekstu słuchanego;
- reaguje na większość poleceń wydawanych przez nauczyciela;
- recytuje wierszyki, popełniając nieliczne błędy, które poprawia samodzielnie; -
- śpiewa z grupą piosenki, popełniając nieliczne błędy, które poprawia samodzielnie;
- poprawnie odpowiada na pytania jednym słowem lub prostym zwrotem;
- czyta i odgrywa dialogi, choć zdarza mu się popełniać błędy w wymowie;
- wymawia określone głoski, słowa i zdania popełniając nieliczne błędy, które poprawia samodzielnie;
- chętnie bierze udział w lekcji.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- zna część słownictwa dotyczącego liczebników 1- 10, owoców, kolorów, zabawek, przyborów szkolnych, części twarzy, części ciała, jedzenia i picia oraz zwierząt domowych;
- popełnia liczne błędy w wymowie, które poprawia z nauczycielem;
- rozumie znaczenie nielicznych struktur gramatycznych, które stosuje z pomocą nauczyciela; potrafi przepisać z tablicy lub książki pojedyncze wyrazy popełniając liczne błędy; powtarza tekst historyjek z niewielką ilością błędów poprawianych z pomocą nauczyciela; potrafi zrozumieć ogólny sens słuchanych historyjek i scenek prezentowanych na lekcjach przy pomocy obrazów i gestów;
- reaguje na niektóre polecenia wydawane przez nauczyciela;
- powtarza tekst wierszyka z niewielką ilością błędów;
- śpiewa z grupą piosenki, popełniając błędy, które poprawia z pomocą nauczyciela; czasami potrafi udzielić odpowiedzi na zadane pytania jednym słowem lub zwrotem; potrafi przeczytać poznane wyrazy często popełniając błędy w wymowie;
- wymawia określone głoski, słowa i zdania popełniając błędy, które poprawia z pomocą nauczyciela;
- jest mało aktywny na zajęciach .

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- nie zna większości słów dotyczących liczebników 1- 10, owoców, kolorów, zabawek, przyborów szkolnych, części twarzy, części ciała, jedzenia i picia oraz zwierząt domowych;
- nie zna podstawowych struktur gramatycznych;
- potrafi pisać poznane wyrazy po śladzie i przepisać wyrazy z tablicy popełniając liczne błędy; -
- czasami potrafi zrozumieć ogólny sens słuchanych historyjek i scenek przy pomocy obrazów i gestów;
- powtarza tekst historyjek z większą ilością błędów poprawianych z pomocą nauczyciela;
- powtarza tekst wierszyka z licznymi błędami;
- śpiewa z grupą piosenki, popełniając wiele błędów, które poprawia z pomocą nauczyciela;
- czyta głośno niektóre poznane wyrazy i proste zdania popełniając liczne błędy w wymowie;
- potrafi uzupełnić luki w prostym tekście dopasowując brakujące wyrazy z podanej listy, popełniając liczne błędy ortograficzne;
- potrafi rozpoznać graficzną formę wyrazu i połączyć ją z obrazkiem;
- wymawia określone głoski i słowa popełniając liczne błędy, które poprawia z pomocą nauczyciela;
- nie jest aktywny na zajęciach.

Nauczyciele uczący: Anna Kowalczyk
Aykanush Pohosyan- język angielski

Religia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- Zna najprostsze treści: potrafi podać imię katechety i kolegów z klasy. - Zna podstawowe modlitwy i fragmenty pieśni. - Poprawnie wykonuje znak krzyża z pomocą. - Podaje przykłady pozdrowień, sytuacji rodzinnych, postaw religijnych. - Wykazuje minimalne zainteresowanie przedmiotem.	- Zna i rozumie podstawowe treści religijne: wie, że klasa to wspólnota, że Bóg stworzył świat i człowieka. - Umie podać przykłady wdzięczności Bogu, zna 10 przykazań w ogólnym zarysie. - Pamięta podstawowe modlitwy („Ojcze nasz”, „Zdrowaś Maryjo”). - Rozpoznaje symbole religijne (krzyż, kościół, Adwent, Wielkanoc).	- Rozumie i wyjaśnia znaczenie modlitwy, znaków religijnych, przykazania miłości. - Potrafi samodzielnie wskazać przykłady dobrych i złych postaw. - Opowiada o stworzeniu świata i człowieka na podstawie Biblii. - Zna elementy liturgii, symbole adwentowe i wielkanocne. - Potrafi wskazać sposoby okazywania miłości i pomocy innym.	- Wyjaśnia trudniejsze treści: przyjaźń z Bogiem, sens adwentu i Wielkanocy, rolę aniołów, znaczenie sakramentów. - Uzasadnia konieczność przestrzegania przykazań, wyjaśnia pojęcie miłosierdzia. - Potrafi odwoływać się do tekstów biblijnych i wskazywać ich przesłanie. - Wykazuje własną inicjatywę i aktywnie uczestniczy w życiu religijnym.	- Samodzielnie rozwija wiedzę i umiejętności, wykraczając poza program. - Potrafi wyjaśniać pojęcia religijne własnymi słowami (np. „świątynia Ducha Świętego”, „Boże miłosierdzie”). - Odpowiada pełnymi zdaniami, łączy fakty z życia codziennego i nauki Kościoła. - Angażuje się w życie parafii, grup formacyjnych lub bierze udział w konkursach religijnych. - Układa własne modlitwy, wykazuje postawę apostołską i świadomie przeżywa wiarę.

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

Klasa 2 – edukacja wczesnoszkolna

Edukacja	Uczeń/Uczennica:
polonistyczna	- czyta płynnie i wyraziście wyuczony tekst,

	- czyta cicho ze zrozumieniem i odpowiada na pytania związane z tekstem, - wypowiada się pełnymi zdaniami na różne tematy, - stawia pytania, odpowiada na pytania innych osób, dostosowuje ton głosu do sytuacji, - samodzielnie opowiada wysłuchane teksty, stosując dłuższe zdania i bogaty zasób słownictwa, - łączy wyrazy w zdania, - zna alfabet, - porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery, - dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby, - recytuje wygłaszany tekst stosując odpowiednią intonację modulację głosu, znaki przestankowe, - słucha wypowiedzi innych osób, czytanych krótkich tekstów i korzysta z przekazywanych informacji, - pisze kształtnie, zachowując proporcje, prawidłowe łączenie i położenie małych i wielkich liter w liniaturze oraz odstępy między wyrazami w zdaniu, - przepisując i pisząc z pamięci nie popełnia błędów, - pisząc ze słuchu popełnia pojedyncze błędy, - zna i stosuje zasady ortograficzne, - potrafi samodzielnie zredagować krótką wypowiedź pisemną; -
matematyczna	- klasyfikuje przedmioty według kilku cech jakościowych, - dodaje i odejmuje w zakresie 100, - porównuje liczby dwucyfrowe, zapisuje słownie i przy użyciu znaków $<$, $>$, $=$, - zapisuje i odczytuje znaki rzymskie I – XII, - zapisuje daty - odczytuje i zaznacza temperaturę na termometrze, - wykonuje obliczenia pieniężne, - rozumie wartość pieniędzy, - rozumie pojęcie mnożenia i dzielenia, mnoży i dzieli w zakresie 100, - samodzielnie rozwiązuje i układa proste zadania tekstowe, - zna i właściwie stosuje pojęcia geometryczne, - w praktyce stosuje poznane wiadomości dotyczące jednostek miary, wagi, czasu, pieniędzy;
społeczno- przyrodnicza	- obserwuje i analizuje zjawiska przyrodnicze, - określa samodzielnie zmiany zachodzące w pogodzie i w przyrodzie jesienią, zimą i wiosną, - rozróżnia pospolite gatunki i roślin i zwierząt w różnych ekosystemach, wie jakie warunki potrzebne są im do życia, - samodzielnie zakłada proste hodowle i uprawy oraz przeprowadza proste doświadczenia, - wykazuje postawę ekologiczną, - potrafi odróżnić co jest dobre a co złe, nie krzywdzi słabszych i pomaga potrzebującym, - współpracuje z innymi, - wie, jak należy zachować się w stosunku do dorosłych i rówieśników, stosuje zwroty grzecznościowe, - zna zagrożenia ze strony innych ludzi, potrafi powiadomić dorosłych o wypadku, zagrożeniu i niebezpieczeństwie, - zna prawa i obowiązki ucznia,

	- zna swój adres, wie w jakim regionie, kraju mieszka,
plastyczno-techniczna	- prace wykonuje zgodnie z tematem, są one estetyczne, dobrze zaplanowane i dokończone, - rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki (architekturę, malarstwo, rzeźbę), - podejmuje się realizacji zadań technicznych, doprowadza każdą pracę do końca, - rozróżnia materiały do majsterkowania, bezpiecznie się nimi posługuje, - właściwie dobiera środki materiałowe i ekonomicznie je wykorzystuje, - korzysta z prostej informacji technicznej;
muzyczna	- śpiewa poznane piosenki, indywidualnie i zespołowo, - wyraża nastrój muzyki płasząc i tańcząc, - uważnie słucha utworów muzycznych, określa o czym opowiada muzyka, - gra na dostępnych instrumentach perkusyjnych;
informatyczna	- zna przeznaczenie poszczególnych elementów zestawu komputerowego i bezpiecznie obsługuje komputer, - zna działanie wybranych w edytorze grafiki Paint narzędzi z Przybornika, - wykonuje proste polecenia z wykorzystaniem wybranych narzędzi z Przybornika, - zna działanie wybranych klawiszy na klawiaturze komputerowej, - pisze litery i pojedyncze wyrazy w edytorze tekstu Microsoft Word.;
wychowanie fizyczne	- przestrzega zasad bezpieczeństwa w czasie zajęć, - aktywnie uczestniczy w zajęciach, zabawach ruchowych, grach zespołowych z wykorzystaniem dostępnego sprzętu sportowego - wykonuje podstawowe elementy techniczne z piłką lub innym przyborem - zna i respektuje przepisy w zabawach, i grach ruchowych przygotowujących do gier zespołowych, - rozpoznaje i nazywa różnorodne formy aktywności fizycznej; - jeździ na wybranym sprzęcie sportowym: hulajnodze, rowerze, rolkach, sankach - wykonuje poprawnie ćwiczenia gimnastyczne; - posiada umiejętności związane z utrzymywaniem równowagi, kontroli ciała i orientacji w przestrzeni - wykonuje ćwiczenia rytmiczne przy muzyce; - ilustruje ruchem rytm piosenek i melodii, - organizuje zabawy rytmiczno-taneczne; - uczestniczy w obowiązkowych testach sprawności
język angielski	Wymagania na ocenę celującą z języka angielskiego dla klasy drugiej obejmują bardzo wysoki poziom biegłości językowej, obejmujący samodzielne i twórcze rozwijanie własnych uzdolnień, wykorzystanie wiedzy wykraczającej poza program nauczania, doskonałe rozumienie materiału, łatwość w rozwiązywaniu zadań językowych, biegłość w poprawnej fonetycznej wymowie oraz samodzielne tworzenie dłuższych, poprawnych wypowiedzi pisemnych i ustnych. Kluczowe jest wykazanie się bardzo dobrą znajomością oraz bogatym zasobem słownictwa i zwrotów, a także twórczym i samodzielnym posługiwaniem się językiem. Szczegółowe wymagania na ocenę celującą:

	-uczeń samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, prezentując je na forum klasy. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami; -wykazuje się doskonałą znajomością i rozumieniem pojęć oraz zwrotów wprowadzanych na lekcjach, a także tych wykraczających poza podstawowy program nauczania; -potrafi prawidłowo fonetycznie powtórzyć słowa za nauczycielem i nagraniem, oraz płynnie i z łatwością wypowiadać się.; -samodzielnie tworzy dłuższe, poprawne i kreatywne wypowiedzi pisemne, używając pełnych zdań i bogatego słownictwa, w tym tych poznanych poza lekcjami.; -potrafi rozwinąć temat, formułując własne zdania i wypowiedzi, nawet gdy informacje nie są podane wprost.; -potrafi z łatwością rozpoznać uczucia i reakcje mówiącego oraz zrozumieć polecenia nauczyciela, reagując na nie bez wahania. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który: -swobodnie posługuje się słownictwem dotyczącym własnej osoby, liczebników od 1 -10, przyborów szkolnych, sprzętów w klasie, ubrań, zawodów, członków rodziny, pomieszczeń w domu, jedzenia, zabawek, ulubionych rzeczy, sportów oraz czynności związanych z ruchem; -rozumie i poprawnie stosuje następujące struktury gramatyczne: What's your name ? I'm..., How old are you? I'm..., How many....?, What's this? It's a pen, Where's the pen?, How are you? I'm fine, I'm a clown, She's/ He's a pop star, Who are you?, My hat's blue, My socks are white, I'm/She's/He's wearing red shoes, Who's that?, Where's Laura? Let's..., Can I have some...? Do you like...? Yes/No, I don't like, What's your favourite ford?, Have you got...?Yes/No, I've got..., My favourite colour's..., I can..., Can you...?; - samodzielnie pisze bardzo krótki i prosty tekst; - rozumie sens bajek i historyjek; -rozumie wszystkie polecenia wydawane przez nauczyciela po angielsku; - potrafi wyróżnić ogólne, a w następnej kolejności szczegółowe informacje z tekstu słuchanego; używa wybranych zwrotów i wyrażeń do komunikacji w klasie; -odpowiada na znane mu pytanie pełnym zdaniem nie popełniając błędów; -samodzielnie zadaje proste pytania nauczycielowi i kolegom w klasie; -czyta głośno ze zrozumieniem prosty, krótki tekst; -zawsze aktywnie uczestniczy w lekcji. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który: -zna większość słownictwa dotyczącego własnej osoby, liczebników od 1 - 10, przyborów szkolnych, sprzętów w klasie, ubrań, zawodów, członków rodziny, pomieszczeń w domu, jedzenia, zabawek, ulubionych rzeczy, sportów oraz czynności związanych z ruchem; - rozumie znaczenie, ale nie zawsze potrafi poprawnie zastosować następujące struktury gramatyczne: What's your name ? I'm..., How old are you? I'm..., How many....?, What's this? It's a pen, Where's the pen?, How are you? I'm fine, I'm a clown, She's/ He's a pop star, Who are you?, My hat's blue, My socks are white, I'm/She's/He's wearing red shoes, Who's that?, Where's Laura? Let's..., Can I have some...?Do you like...? Yes/No, I don't like, What's your favourite ford?, Have you got...?Yes/No, I've got..., My favourite colour's..., I can..., Can you...?; - potrafi podpisać obrazki pojedynczymi słowami; -potrafi napisać krótki, prosty tekst według podanego wzoru;
--	--

	-potrafi uzupełnić luki w prostym tekście dopasowując brakujące wyrazy z podanej listy; -potrafi wyróżnić ogólne informacje z tekstu słuchanego prezentowanego na lekcjach przy pomocy obrazów i gestów; rozumie wszystkie polecenia wydawane przez nauczyciela po angielsku; -rozumie większość poleceń wydawanych przez nauczyciela po angielsku; -zazwyczaj poprawnie odpowiada na znane mu pytania stosując pojedyncze słowa lub stałe zwroty; -czyta głośno i ze zrozumieniem proste zdania znane z komunikacji klasowej lub często powtarzających się tekstów; -chętnie bierze udział w lekcji. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który: -zna część słownictwa dotyczącego własnej osoby, liczebników od 1 -10, przyborów szkolnych, sprzętów w klasie, ubrań, zawodów, członków rodziny, pomieszczeń w domu, jedzenia, zabawek, ulubionych rzeczy, sportów oraz czynności związanych z ruchem, popełnia liczne błędy w wymowie, które poprawia z nauczycielem; - rozumie znaczenie nielicznych struktur gramatycznych, które stosuje z pomocą nauczyciela; - potrafi przepisać z tablicy lub książki pojedyncze wyrazy i zdania, popełniając nieliczne błędy; -potrafi wyróżnić ogólne informacje jednocześnie słuchając i czytając tekst nagrań prezentowanych przy pomocy obrazów i gestów; -czasami potrafi odpowiedzieć na znane mu pytania pojedynczymi słowami lub stałymi zwrotami, a popełniane błędy poprawia z pomocą nauczyciela; -potrafi przeczytać poznane wyrazy i proste zdania popełniając liczne błędy w wymowie; -rozumie niektóre polecenia wydawane przez nauczyciela po angielsku; -potrafi uzupełnić luki w prostym tekście dopasowując brakujące wyrazy z podanej listy, popełniając nieliczne błędy ortograficzne; -jest mało aktywny na zajęciach . Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: -nie zna większości słownictwa dotyczącego własnej osoby, liczebników od 1 -10, przyborów szkolnych, sprzętów w klasie, ubrań, zawodów, członków rodziny, pomieszczeń w domu, jedzenia, zabawek, ulubionych rzeczy, sportów oraz czynności związanych z ruchem, -potrafi przepisać z tablicy lub książki wyrazy i proste zdania popełniając liczne błędy ortograficzne; -rozumie nieliczne polecenia wydawane przez nauczyciela po angielsku; -nie rozumie znaczenia większości struktur gramatycznych; -śledzi tekst czytany przez nauczyciela i czasami potrafi wskazać na przeczytany przez niego wyraz; -czyta niektóre poznane wyrazy i proste zdania popełniając liczne błędy w wymowie; - potrafi uzupełnić luki w prostym tekście dopasowując brakujące wyrazy z podanej listy, popełniając liczne błędy ortograficzne; - czasami potrafi odpowiedzieć na znane mu pytania z pomocą nauczyciela; -nie jest aktywny na zajęciach.
--	---

Nauczyciele uczący: Anita Pielak
Aykanush Pohosyan- język angielski

Religia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- Zna najprostsze modlitwy („Ojcie nasz”, „Akt wiary”, „Akt miłości”). - Potrafi opowiedzieć przypowieści: o domu na skale, Samarytaninie, Zacheuszu. - Wymienia przykłady cudów Jezusa. - Zna symbole religijne (krzyż, gołębicą, roralka). - Wie, że Jezus jest Zbawicielem i że Msza Święta to spotkanie z Bogiem	- Zna i rozumie podstawowe prawdy: Jezus pragnie pomagać ludziom, Bóg jest Ojcem. - Wskazuje przykłady wdzięczności, uczciwości, prawdomówności. - Zna przykazania Boże i potrafi odnieść je do codziennych sytuacji. - Wyjaśnia, że cuda Jezusa były znakiem Jego mocy i miłości. - Potrafi nazwać sakramenty i ich znaczenie w życiu chrześcijanina.	- Wyjaśnia znaczenie przypowieści Jezusa i potrafi odnieść je do własnego życia. - Zna i wyjaśnia treść modlitwy „Ojcie nasz”, „Akt żalu”. - Rozróżnia liturgiczne gesty, postawy i części Mszy Świętej. - Potrafi wskazać, jak wypełniać przykazania w domu, szkole i świecie wirtualnym. - Uzasadnia, że warto ufać Bogu i okazywać wdzięczność.	- Wyjaśnia głębsze treści: sens Bożego Narodzenia, Wielkanocy, Wielkiego Postu. - Uzasadnia znaczenie przykazań i wartości chrześcijańskich (miłość, przebaczenie, pokora, sumienie). - Potrafi wyjaśnić działanie Ducha Świętego i Jego dary. - Wskazuje przejawy obecności Boga w liturgii i w życiu Kościoła. - Odwołuje się do tekstów biblijnych i wyjaśnia ich przesłanie.	- Samodzielnie rozwija wiedzę, poszukuje dodatkowych źródeł. - Potrafi własnymi słowami wyjaśniać trudniejsze pojęcia (zbawienie, łaska Boża, prorocstwo, miłosierdzie). - Angażuje się w życie parafii, grup formacyjnych lub konkursy religijne. - Potrafi układać własne modlitwy i świadomie przeżywać wiarę. - Wyjaśnia symbolikę liturgiczną i sakramentalną, łączy naukę Kościoła z życiem codziennym.

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

Klasa 3 – edukacja wczesnoszkolna

Edukacja	Uczeń/Uczennica:
polonistyczna	- wykonuje zadania po wysłuchaniu instrukcji, - powstrzymuje chęć nagłego wypowiedziania się, - odpowiada na pytanie pełnym zdaniem, - wypowiada z pamięci proste rymowanki, recytuje wiersze, - czyta płynnie (całymi wyrazami lub zdaniami), poprawnie (dokładnie wymawia głoski i słowa, nie przekręca ich) i wyraziście (zachowuje właściwą intonację, odpowiednie tempo, siłę głosu, przestrzega znaki interpunkcyjne),

	- łączy wyrazy w zdania, - zna alfabet, - porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery, - dzieli wyrazy na głoski, litery i sylaby, - łączy wyrazy w zdania, - stosuje wielką literę w zapisie imion, nazwisk i nazw miejscowości, - przestrzega poprawności ortograficznej, wyjaśnia pisownię wyrazów z trudnościami ortograficznymi, - uzupełnia wyrazy z trudnościami ortograficznymi, - przekształca zdania pojedyncze w zdania złożone, - rozwija zdania, - rozpoznaje i układa zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące, - rozróżnia czasowniki, rzeczowniki, przymiotniki, - stopniuje przymiotniki, - zapisuje liczebniki słownie, - uzupełnia tekst czasownikami we właściwej formie, - rozróżnia rodzaje tekstów: życzenia, notatka, list, ogłoszenie, zaproszenie, opis, - na podstawie przeczytanego tekstu układa plan wydarzeń, - wyszukuje w tekście wskazany fragment, - określa nastrój tekstu, odróżnia wydarzenia realne od fantastycznych, - układa pytania do ilustracji, - zapisuje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, - pisze ogłoszenie, - układa i zapisuje zaproszenie, - zna i wyjaśnia skróty: ul. (ulica), np. (na przykład), nr (numer), kol. (koleżanka, kolega), - stosuje skróty: kg, cm, l, godz., zł, gr, m, - zmienia liczbę pojedynczą na liczbę mnogą, - rozpoznaje wyrazy bliskoznaczne, - zapisuje przeczenia z wyrazem nie, np. piszę – nie piszę, uwaga – nieuwaga, - tworzy rodziny wyrazów, - redaguje i zapisuje życzenia, - pisze pozdrowienia, - tworzy opis, - adresuje kopertę, - pisze z pamięci i ze słuchu – zachowuje poprawność ortograficzną w wyrazach opracowanych w czasie zajęć, - układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6 poprawnych wypowiedzeń, - rozróżnia rodzaje tekstów;
matematyczna	- liczy w przód i wstecz od podanej liczby, - liczy dziesiątkami w zakresie 100 i setkami w zakresie 1000, - dodaje i odejmuje w zakresie 100, - dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, - oblicza sumy i różnice typu: $250 + 50$, $180 - 30$, - mnoży i dzieli w zakresie 100, - uzupełnia ciągi liczbowe, - porównuje i porządkuje liczby, - zapisuje liczby od 0 do 1000 za pomocą cyfr, - rozumie znaczenie cyfr w zapisie liczby, - mnoży liczby jednocyfrowe przez dwucyfrowe, - wykonuje proste obliczenia w zakresie 1000,

	- nazywa liczby w czterech podstawowych działaniach (składniki, suma, odjemna, odjemnik, różnica, czynniki, iloczyn, dzielnia, dzielnik, iloraz), - odczytuje godziny na zegarze elektronicznym i ze wskazówkami, - wykonuje obliczenia czasowe, - wymienia w odpowiedniej kolejności nazwy miesięcy, - posługuje się kalendarzem, - wykonuje obliczenia kalendarzowe w różnych sytuacjach życiowych, - zna liczbę dni w poszczególnych miesiącach, - zapisuje i odczytuje znaki rzymskie I – XII, - odczytuje daty zapisane różnymi sposobami, np. 12 X 2024, 8.12.2021, - uzupełnia działania z niewiadomą, - wykonuje obliczenia z niewiadomą, - rozwiązuje proste i złożone zadanie tekstowe, - zapisuje obliczenia lub rysuje rozwiązanie zadania, - wybiera właściwe pytanie do zadania, - zapisuje odpowiedź, - zna zależności między jednostkami wag, np. określa ile gramów brakuje do kilograma, - posługuje się jednostkami tona, kilogram - zna zależności między nimi, - rysuje odcinki o podanej długości, - posługuje się jednostkami długości i zna zależności między nimi, - mierzy długości boków figury, - oblicza obwód trójkąta, prostokąta (w tym kwadratu), - odczytuje i zaznacza temperaturę na termometrze, - wykonuje obliczenia pieniężne, - rozumie wartość pieniędzy, - rozumie pojęcia połowa i ćwierć, - dostrzega symetrię w figurach, - rozpoznaje rodzaje linii: pionowa, pozioma, skośna, prosta, łamana, krzywa, - określa kierunek ruchu (w lewo, w prawo, w górę, w dół);
społeczno- przyrodnicza	- zna wybrane nazwy zawodów związanych ze szkołą, - zna zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym, - nazywa kolejne warstwy lasu, - zna popularne gatunki roślin, zwierząt i grzybów występujące w polskich lasach, - rozumie i układa łańcuchy pokarmowe, - zna formy ochrony przyrody, - zna miejsca ochrony przyrody w najbliższym otoczeniu, - rozróżnia rodzaje roślin uprawnych (okopowe, np. rzepa, ziemniak, burak; oleiste, np. słonecznik, rzepak, len; włókniste), - zna i rozpoznaje popularne rośliny i zwierzęta spotykane w Polsce i te, których w warunkach naturalnych nie spotyka się w Polsce, - zna podstawowe kierunki geograficzne (wschód, zachód, północ, południe), - wie, z jakimi państwami sąsiaduje Polska, - zna surowce wydobywane na terenie Polski (np. sól, węgiel), - rozumie przyczyny i skutki zjawisk przyrodniczych, - zna położenie najważniejszych miast na mapie Polski, - wskazuje na mapie ważniejsze miasta Polski (Toruń, Warszawa, Wrocław, Gdańsk, Gniezno, Kraków, Opole), - wskazuje stolicę i najdłuższą rzekę Polski, - wie, czym charakteryzuje się zima, - obserwuje i prowadzi proste doświadczenia przyrodnicze, - zna numer alarmowy,

	- wyróżnia zachowania bezpieczne i niebezpieczne, - zna i rozróżnia źródła energii, - wie, jak oszczędzać prąd, - rozpoznaje znaki informujące o niebezpieczeństwie, np. droga ewakuacyjna, zakaz przejścia, uwaga, prąd), - wymienia produkty spożywcze dobre dla zdrowia, - ma świadomość istnienia nieprawdziwych informacji w internecie, - zna zasady bezpieczeństwa związane z internetem, - wie, kiedy rozpoczyna się wiosna i czym się charakteryzuje, - zna budowę rośliny, - zna zasady prowadzenia hodowli roślin, - ma świadomość, jakie zagrożenia niesie ze sobą natura, - zna wybrane rośliny i zwierzęta chronione (krokus, jeż, nietoperz, wydra, bocian czarny), - rozumie istotę krążenia wody w przyrodzie, - zna cechy charakterystyczne krain geograficznych Polski, - wie jak nazywa się miejscowość, w której mieszka, - wie, na terenie jakiej krainy geograficznej mieszka, - zna wybrane zwierzęta zamieszkujące kontynent australijski, - zna zasady segregowania odpadów, - zna zasady bezpiecznego wypoczynku, - zna symbole narodowe, - wie, jak wygląda flaga Unii Europejskiej, - wie, jak nazywa się prezydent Polski i kto jest premierem, - zna co najmniej 2 tradycyjne polskie potrawy, - zna co najmniej 2 ważne wydarzenia z historii Polski;
plastyczno-techniczna	- tworzy pracę zgodną z tematem, - zagospodarowuje całą przestrzeń na kartce, wykorzystuje poznane techniki, - posługuje się przyborami malarskimi (pędzelek, farby plakatowe, akwarele, kredki, pastele olejne), nożyczkami, klejem, zszywaczem, dziurkaczem, - wydziera, wycina, przykleja, - dba o estetykę swojej pracy, - sprząta po sobie stanowisko pracy, - zachowuje bezpieczeństwo podczas pracy, - doprowadza pracę do końca, - pracuje samodzielnie;
muzyczna	- śpiewa ze słuchu wybrane piosenki indywidualnie i w zespole, - śpiewa 3 zwrotki hymnu Polski, - zna wartości nut (ósemka, ćwierćnuta, półnuta, cała nuta), - akompaniuje na instrumentach perkusyjnych, stosuje gesty dźwiękotwórcze, np. tupanie, klaskanie, pstrykanie, uderzanie o uda, - wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne, - umie wyklaskać rytm, - uczestniczy w zabawach przy muzyce;
informatyczna	- nazywa elementy zestawu komputerowego, - umie skorzystać z edytora grafiki Paint (rysować, kopiować, wklejać, wycinać, pomniejszać i powiększać elementy rysunku), - umie korzystać z edytora tekstu Microsoft Word (zredagować prosty tekst, zmienić rozmiar i kolor czcionki), - wykorzystuje program Kalkulator do wykonywania obliczeń i rozwiązywania zadań matematycznych, - otwiera strony internetowe i wyszukuje informacje;

wychowanie fizyczne	- przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń (postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie jedno nogi, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, siad skrzyżny, siad skulony, siad prosty), - skacze przez skakankę, wykonuje przeskok jedno nogi i obunogi nad niskimi przeszkodami, skacze w dal, - wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru, z przyborem, i na przyrządzie (np. na ławeczce gimnastycznej), - rzuca i podaje piłkę jednoręcz i oburęcz, - wykonuje skłony, skrętoskłony, przetoczenie, czołganie, podciąganie, czworakowanie, przewrót w przód, - realizuje marszobiegi trwające co najmniej 15 minut, - uczestniczy w zabawach i grach zespołowych.
język angielski	Wymagania na ocenę celującą z języka angielskiego w klasie trzeciej obejmują pełne opanowanie materiału językowego, bezbłędną wymowę i płynność, stosowanie bogatego słownictwa i struktur, a także umiejętność samodzielnego tworzenia spójnych wypowiedzi ustnych i pisemnych na poziomie wykraczającym poza wymagania programu. Uczeń powinien również wykazywać inicjatywę w nauce i bezbłędnie wykonywać zadania. Szczegółowe wymagania: -wymowa i intonacja: pełne opanowanie fonetyczne materiału językowego, bezbłędne wymawianie poznanych zwrotów i wyrażeń, a także płynne recytowanie wierszyków i piosenek z poprawną wymową i intonacją. - słownictwo: w pełni opanowany zakres poznanego słownictwa i zwrotów. -wypowiedzi ustne: płynne i logiczne wypowiedzi. Umiejętność przekazywania i uzyskiwania wszystkich wymaganych informacji. Stosowanie bogatego słownictwa i struktur; -wypowiedzi pisemne: umiejętność pisanie pełnych zdań, prostych struktur i słownictwa. Poprawne zapisywanie poznanych słów i wyrażeń; -rozumienie: pełne rozumienie przekazu słuchanego, rozpoznawanie uczuć i reakcji mówiącego oraz rozumienie poleceń nauczyciela i reagowanie na nie bez zastanowienia; -ogólne umiejętności: wykazywanie się wiedzą i umiejętnościami wykraczającymi ponad wymagania na ocenę bardzo dobrą; -samodzielne poprawianie sporadycznych błędów leksykalno-gramatycznych; -aktywne i entuzjastyczne angażowanie się w lekcje. Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który: -swobodnie posługuje się słownictwem dotyczącym dzikich zwierząt, części ciała zwierząt, czynności, mebli i sprzętów domowych, okoliczności miejsca, spędzania wolnego czasu, pogody, pieniędzy brytyjskich, sklepów, liczebników 20 – 100, posiłków, dni tygodnia, ulubionych zajęć i zainteresowań; -rozumie i poprawnie stosuje następujące struktury gramatyczne: It can..., It's got..., It's green... and..., There's.../ There are ..., Where is it? It's ..., What are you doing?, What's he/she doing?, I'm 6..., He's/She's ..., What's the weather like?, Where can you buy...?, How much is/are...?, I've got ..., She's got/He's got..., What time is it ?, It's....., I have at....., What do you have for (breakfast)?, Do you like?, He/She likes; - samodzielnie pisze krótki opis dotyczący znanych mu tematów; -rozumie sens bajek i historyjek; -reaguje na wszystkie polecenia wydawane przez nauczyciela po angielsku i wydaje je samodzielnie; - potrafi wyróżnić ogólne, a w następnej kolejności szczegółowe informacje z tekstu słuchanego;

	-odpowiada na znane mu pytanie pełnym zdaniem nie popełniając błędów; -samodzielnie formułuje pytania dotyczące znanych mu tematów; -potrafi brać udział w rozmowie, wymagającej prostej i bezpośredniej wymiany informacji na znane tematy; -czyta głośno ze zrozumieniem dostosowany do jego poziomu tekst; -potrafi czytać dialogi z podziałem na role odpowiednio je intonując; -zawsze aktywnie uczestniczy w lekcji. Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który: -zna większość słów dotyczących dzikich zwierząt, części ciała zwierząt, czynności, mebli i sprzętów domowych, okoliczników miejsca, spędzania wolnego czasu, pogody, pieniędzy brytyjskich, sklepów, liczebników 20 – 100, posiłków, dni tygodnia, ulubionych zajęć i zainteresowań; -rozumie znaczenie, ale nie zawsze potrafi poprawnie zastosować następujące struktury gramatyczne: It can..., It's got..., It's green... and..., There's.../ There are ..., Where is it? It's ..., What are you doing?, What's he/she doing?, I'm ..., He's/She's ..., What's the weather like?, Where can you buy...?, How much is/are...?, I've got ..., She's got/He's got..., What time is it ?, It's..., I have ... at..., What do you have for (breakfast)?, Do you like ...?, He/She likes ...; - potrafi napisać krótki, prosty tekst według podanego wzoru; -potrafi wyróżnić ogólne informacje z tekstu słuchanego; -reaguje na większość poleceń wydawanych przez nauczyciela po angielsku i wydaje samodzielnie niektóre z nich; -na ogół formułuje pytania dotyczące znanych mu tematów z niewielką pomocą nauczyciela; zazwyczaj poprawnie odpowiada na znane mu pytania stosując pojedyncze słowa lub stałe zwroty; czyta po cichu, ze zrozumieniem dostosowany do jego poziomu tekst; -chętnie bierze udział w lekcji. Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który: -zna część słownictwa dotyczącego dzikich zwierząt, części ciała zwierząt, czynności, mebli i sprzętów domowych, okoliczników miejsca, spędzania wolnego czasu, pogody, pieniędzy brytyjskich, sklepów, liczebników 20 – 100, posiłków, dni tygodnia, ulubionych zajęć i zainteresowań; -popełnia liczne błędy w wymowie, które poprawia z nauczycielem; -rozumie znaczenie nielicznych struktur gramatycznych, które stosuje z pomocą nauczyciela; - potrafi przepisać z tablicy lub książki pojedyncze wyrazy i zdania, popełniając nieliczne błędy; - potrafi wyróżnić ogólne informacje jednocześnie słuchając i czytając tekst nagrań prezentowanych przy pomocy obrazów i gestów; - czasami potrafi odpowiedzieć na znane mu pytania pojedynczymi słowami lub stałymi zwrotami, a popełniane błędy poprawia z pomocą nauczyciela; -czasami potrafi zadać proste, pytania dotyczące znanych mu tematów; -potrafi przeczytać poznane wyrazy i proste zdania popełniając liczne błędy w wymowie; - rozumie niektóre polecenia wydawane przez nauczyciela po angielsku; -potrafi uzupełnić luki w tekście według przedstawionego wzoru, popełniając nieliczne błędy ortograficzne; -jest mało aktywny na zajęciach . Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: -nie zna większości słów dotyczących dzikich zwierząt, części ciała zwierząt, czynności, mebli i sprzętów domowych, okoliczników miejsca, spędzania
--	--

	wolnego czasu, pogody, pieniędzy brytyjskich, sklepów, liczebników 20 – 100, posiłków, dni tygodnia, ulubionych zajęć i zainteresowań;; -potrafi przepisać z tablicy lub książki wyrazy i proste zdania popełniając liczne błędy ortograficzne; -rozumie nieliczne polecenia wydawane przez nauczyciela po angielsku; -nie rozumie znaczenia większości struktur gramatycznych; -potrafi zrozumieć ogólny sens słuchanych tekstów prezentowanych przy pomocy obrazów i gestów; -czyta głośno niektóre poznane wyrazy i proste zdania popełniając liczne błędy w wymowie; -potrafi uzupełnić luki w prostym tekście dopasowując brakujące wyrazy z podanej listy, popełniając liczne błędy ortograficzne; -czasami potrafi odpowiedzieć, jednym słowem lub prostym zdaniem, na często powtarzane pytania dotyczące znanych mu tematów; -nie jest aktywny na zajęciach.
--	--

Nauczyciele uczący: Anna Frąś

Aykanush Pohosyan- język angielski

Religia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- Fragmentaryczna znajomość podstawowych modlitw i pieśni. - Potrafi wymienić przykazania Boże i kościelne w ogólnym zarysie. - Zna podstawowe pojęcia: Msza Święta, sakrament pokuty, Komunia Święta. - Wie, że Jezus pragnie spotykać się z człowiekiem w modlitwie i sakramentach. - Rozpoznaje symbole religijne i zwyczaje roku liturgicznego.	- Zna modlitwy i potrafi je odmawiać w całości („Ojcze nasz”, „Zdrowaś Maryjo”, „Skład apostolski”). - Wyjaśnia, że przykazania są drogowskazami w życiu. - Potrafi wskazać podstawowe sposoby przygotowania się do spowiedzi i Eucharystii. - Wie, że Eucharystia jest pamiątką	- Samodzielnie wyjaśnia treść modlitw, przypowieści i przykazań. - Rozróżnia grzech ciężki i lekki, zna warunki dobrej spowiedzi. - Wyjaśnia znaczenie liturgii słowa i liturgii eucharystycznej. - Zna i wyjaśnia okresy roku liturgicznego oraz zwyczaje związane ze świętami. - Umie wskazać, jak wypełniać przykazania w	- Uzasadnia sens modlitwy dziękczynienia, uwielbienia i przebiegalnej. - Wyjaśnia głębsze znaczenie Eucharystii jako ofiary Chrystusa i Kościoła. - Odróżnia postawy ewangeliczne (pokora, zaufanie, czystość serca) od postaw przeciwnych. - Umie odwoływać się do tekstów biblijnych i wyjaśniać ich przesłanie. - Wskazuje praktyczny	- Twórczo rozwija wiedzę religijną – samodzielnie układa modlitwy i wypowiedzi. - Łączy treści religijne z życiem codziennym (rodzina, szkoła, wspólnota). - Potrafi szczegółowo wyjaśniać symbole i gesty liturgiczne. - Aktywnie uczestniczy w życiu parafii, inscenizacjach, gazetkach religijnych. - Zdobywa sukcesy w konkursach religijnych lub

	Ostatniej Wieczery i ofiary Jezusa. - Rozumie znaczenie Adwentu i Wielkiego Postu.	rodzinie, szkole i wspólnocie.	wymiar udziału w nabożeństwach i sakramentach.	podejmuje zadania apostołskie.
--	---	--------------------------------	--	--------------------------------

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

KLASA IV

Klasa IV – język polski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- rozpoznaje utwór jako wiersz – wygłasza z pamięci wiersz – nazywa wrażenia – opowiada treść – wie, kto to podmiot liryczny – odpowiada na pytania o treść – odróżnia epikę od liryki – wskazuje elementy świata przedstawionego – zna narratora i bohatera – poprawnie zapisuje wyrazy często używane – rozpoczyna	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – wymienia cechy poezji – czyta głośno i wyrażnie – wskazuje wartości – rozpoznaje środki stylistyczne. Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – wymienia cechy epiki – odróżnia elementy realistyczne i	Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – czyta poprawnie – opowiada treść utworu – rozpoznaje rodzaje narratora i bohatera – omawia wątek główny – ocenia bohaterów. Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – czyta poprawnie	Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: – wyjaśnia język poezji – interpretuje głosowo – opisuje uczucia bohatera i podmiotu lirycznego – uzasadnia przesłanie utworu. Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: – analizuje elementy świata przedstawionego – uzasadnia przynależność gatunkową	Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór – tworzy własne przykłady środków stylistycznych – charakteryzuje bohatera i podmiot liryczny – rozpoznaje hymn. Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: – porównuje światy przedstawione różnych utworów – dowodzi

zdanie wielką literą – stosuje kropkę – zna podstawowe znaki interpunkcyjne – rozpoznaje formy: notatka, dialog, opis, list – wie, co to akapit i plan wydarzeń – podejmuje próbę napisania zaproszenia, życzeń, ogłoszenia	fantastyczne – wskazuje wartości w utworze - rozpoznaje narratora. Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – zna zasady pisowni: ó/u, rz/ż – stosuje cudzysłów w tytułach – używa przecinków Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – zna cechy notatki – zapisuje dialog – gromadzi słownictwo do opisu – pisze list prywatny – tworzy zaproszenie i ogłoszenie	– opowiada treść utworu – rozpoznaje rodzaje narratora i bohatera – omawia wątek główny – ocenia bohaterów Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – zna zasady pisowni h/ch, wielkiej i małej litery – stosuje przeczenie „nie” z czasownikami – oddziela przecinkiem zdania w złożeniu. Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – omawia cechy notatki – tworzy opis na podstawie planu – podaje przykłady argumentów – pisze rozwinięty list prywatny – selekcjonuje informacje	– rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe – określa relacje bohaterów. Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: – zapisuje wyrazy z trudnościami ortograficznymi – zna wyjątki w pisowni – stosuje dwukropek – odróżnia sens zdań w zależności od interpunkcji. Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: – tworzy różne rodzaje notatek – pisze opowiadanie i opis – stosuje akapity i argumenty – tworzy zaproszenie i ogłoszenie poprawne kompozycyjnie	przynależności gatunkowej - charakteryzuje narratora i bohaterów – twórczo prezentuje problematykę utworu. Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: – zapisuje poprawnie wyrazy z trudnością ortograficzną – stosuje myślnik w dialogu – korzysta ze słownika ortograficznego – redaguje poprawne teksty złożone. Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: – tworzy funkcjonalną notatkę, także interaktywną – pisze opis i opowiadanie bogate treściowo – stosuje poprawną interpunkcję w dialogu – tworzy życzenia i zaproszenia oficjalne i nieoficjalne
--	---	--	---	---

Nauczyciel uczący: Barbara Czerwińska

Klasa IV – język angielski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- rozumie i reaguje na bardzo proste polecenia nauczyciela (Sit down, Stand up, Open your book), - zna pojedyncze słowa i zwroty (np. kolory, liczby do 20, podstawowe zwierzęta, członków rodziny), - odpowiada na proste pytania jednym słowem lub gestem, - czyta i rozpoznaje pojedyncze wyrazy wspierane obrazkami, - zapisuje swoje imię, potrafi przepisać wyrazy z tablicy, - wymaga częstej pomocy nauczyciela, ale stara się uczestniczyć w lekcji, - popełnia liczne błędy językowe, które utrudniają komunikację.	- rozumie proste polecenia i krótkie wypowiedzi nauczyciela, - zna podstawowe słownictwo z wybranych tematów (rodzina, szkoła, dom, jedzenie, pogoda), - potrafi przedstawić się, powiedzieć ile ma lat, zapytać o imię i wiek innej osoby, - odpowiada na proste pytania całym, krótkim zdaniem (I am ten. This is my cat.), - czyta krótkie zdania i potrafi znaleźć w tekście znane słowa, - pisze proste zdania według wzoru (np. I like pizza. I have a dog.), - popełnia	-rozumie większość prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych z podręcznika i z lekcji, - zna i poprawnie używa podstawowych struktur gramatycznych (to be, have got, Present Simple w 3 osobach, liczby, dni tygodnia, pytania: What? Where? How old?), - potrafi opisać w kilku zdaniach siebie, swoją rodzinę, ulubione przedmioty, - prowadzi krótką rozmowę w parach (np. w sklepie, w szkole), - czyta proste teksty i potrafi wskazać potrzebne informacje, - pisze krótkie wypowiedzi (kilka zdań) według wzoru,	-rozumie polecenia nauczyciela oraz większość krótkich dialogów i historyjek, - swobodnie używa podstawowego słownictwa i struktur gramatycznych przewidzianych w klasie 4, - zadaje pytania i odpowiada na nie całymi zdaniami, - potrafi przedstawić się i innych, opowiedzieć o swojej rodzinie, zainteresowaniach, szkole, codziennych czynnościach, - bierze udział w prostych rozmowach i potrafi reagować w codziennych sytuacjach, - czyta krótkie teksty ze zrozumieniem i potrafi je streścić w kilku zdaniach, - pisze krótkie, spójne teksty (np.	-w pełni opanował wymagania podstawy programowej w klasie 4, - używa bogatego słownictwa i potrafi posługiwać się nim swobodnie i płynnie, - tworzy samodzielne, poprawne i rozwinięte wypowiedzi ustne i pisemne, - potrafi opowiedzieć o wydarzeniach z teraźniejszości (np. używa czasowników w Present Simple), - rozumie i potrafi odtworzyć treść krótkich filmów, piosenek, historyjek w języku angielskim, - samodzielnie podejmuje inicjatywę w komunikacji na lekcji, - interesuje się kulturą, zwyczajami i tradycjami krajów anglojęzycznych.

	błędy, ale są one częściowo zrozumiałe dla odbiorcy, - pracuje na lekcji z pomocą nauczyciela.	- popełnia błędy, ale nie zakłócają one zrozumienia wypowiedzi, - aktywnie bierze udział w lekcjach, choć nie zawsze samodzielny.	kartkę z wakacji, opis zwierzęcia, list), - popełnia nieliczne błędy, które nie wpływają na zrozumienie.	
--	---	--	---	--

Nauczyciel uczący: Aykanush Pohosyan

Klasa IV– historia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: współczesność, przeszłość, historia, legenda, baśń; rozróżnia przeszłość od współczesności; krótko charakteryzuje pracę historyka - przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: ojczyzna,	poprawnie posługuje się terminami: archeologia, źródła historyczne; rozróżnia pracę historyków i archeologów; podaje przykłady postaci legendarnych i historycznych; rozumie pojęcia przyczyn i skutków; dokonuje	- wskazuje różne przykłady materialnych źródeł pisanych i niepisanych; rozróżnia ich typy - poprawnie posługuje się terminem „tradycja”; podaje przykłady tradycji regionalnych - poprawnie posługuje się terminem „region”;	- omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów; ocenia ich przydatność do różnych pytań badawczych - poprawnie posługuje się terminem „mała ojczyzna”; tworzy przewodnik po własnej miejscowości; wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu - omawia genezę polskich	- proponuje własne podziały źródeł (pisane/niepisane) na podkategorie; krytycznie ocenia wiarygodność różnych źródeł pisanych - tworzy przewodnik po własnym regionie (rozszerzona, autorska wersja) z elementami dziedzictwa regionalnego i narodowego - charakteryzuje główne epoki historyczne,

patriotyzm; podaje przykłady pamiątek rodzinnych - przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem symbole narodowe; wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice - przy pomocy nauczyciela używa terminów chronologicznych: tysiąclecie, wiek; umieszcza proste daty na osi czasu - przy pomocy nauczyciela określa wiek zdarzeń; oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery - przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: mapa, plan; dostrzega różnice między mapą a planem - przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: plemię, dynastia; wie, kto był	podstawowego o podziału źródeł - poprawnie posługuje się terminami: ród, drzewo genealogiczne; wykonuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny; podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych - poprawnie posługuje się terminem „naród”; przedstawia polskie symbole narodowe i najważniejsze święta państwowe; wskazuje stolicę Polski na mapie - poprawnie posługuje się terminami: chronologia, okres p.n.e. i n.e.; zamienia cyfry arabskie na rzymskie; porządkuje fakty i epoki w czasie - wskazuje wydarzenie wcześniejsze	wskazuje na mapie główne krainy historyczne Polski i największe miasta; przedstawia genezę najważniejszych świąt państwowych - poprawnie posługuje się terminami: era, epoka historyczna; podaje cezury epok - określa początek i koniec wieku; poprawnie umieszcza wydarzenia z obu er na osi czasu - wyjaśnia, czym jest kartografia; przygotowuje proste plany miejscowe - poprawnie posługuje się terminami: Słowianie, poganin; zna wydarzenia związane z rokiem 966 - poprawnie posługuje się terminami: biskupstwo, arcybiskupstwo;	symboli narodowych; podaje przykłady dziedzictwa narodowego Polaków w kraju i na emigracji (Polonia) - wyjaśnia okoliczności ustanowienia roku 1 i podziału dziejów na dwie ery; podaje przykłady innych rachub czasu - oblicza upływ czasu między wydarzeniami, także na przełomie er, i interpretuje różnice chronologiczne - rozdziela mapę geograficzną, polityczną i historyczną; wyjaśnia zasadę działania oraz rolę GPS we współczesnej lokalizacji przestrzennej - wyjaśnia okoliczności małżeństwa Mieszka I z Dobrawą oraz przyjęcia chrztu; przedstawia konsekwencje chrztu dla państwa - zna wydarzenia 1002–1018; wskazuje na mapie terytoria Bolesława	wskazując przełomowe cezury i ich znaczenie kulturowe - ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława Chrobrego dla państwa polskiego - porównuje politykę Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego, formułując wnioski historyczne - charakteryzuje mit „cudu nad Wisłą” w odniesieniu do faktów wojny polsko-bolszewickiej; wyjaśnia czynniki sukcesu wojsk polskich - krytycznie analizuje skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w. dla społeczeństwa i gospodarki - analizuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego i Powstania Warszawskiego na podstawie różnych źródeł; przedstawia przebieg powstania - wyjaśnia różnice między ustrojem PRL a współczesną demokracją w Polsce, odwołując
--	--	---	---	--

pierwszym historycznym władcą Polski · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: cesarz, koronacja, wojowie; wie, kto był pierwszym królem Polski · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: duchowieństwo, zakon, mnich, klasztor; opisuje podstawowe zajęcia duchowieństwa zakonnego w średniowieczu · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: uniwersytet, żak; wyjaśnia, dlaczego Kazimierz otrzymał przydomek „Wielki” · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: rycerz, fosa, kopia, zamek; opisuje wygląd rycerza i zamku · przy pomocy nauczyciela	w czasach p.n.e.; oblicza wpływ czasu między wydarzeniami w ramach obu er · poprawnie posługuje się terminami: legenda, symbol; objaśnia symbole w legendzie mapy; odczytuje z mapy podstawowe informacje · poprawnie posługuje się terminem „Piastowie”; wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska” · poprawnie posługuje się terminami: relikwie, gród, drużyna; zna znaczące daty: 1000 i 1025; charakteryzuje misję św. Wojciecha · podaje przykłady średniowiecznych zakonów; opisuje życie w klasztorze	przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego · wyjaśnia, w jaki sposób zakony przyczyniły się do rozwoju rolnictwa na ziemiach polskich · wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego; wyjaśnia cele i znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej; wskazuje na mapie ziemie przyłączone za jego panowania · poprawnie posługuje się terminami: herb, dziedziniec, zbrojownia, baszta; charakteryzuje kodeks rycerski · przedstawia okoliczności zawiazania unii polsko-litewskiej; wymienia postanowienia unii w Krewie · przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu	Chrobrego; wyjaśnia znaczenie jego koronacji · charakteryzuje wkład duchowieństwa w średniowieczną kulturę (reguła zakonna, skryptorium) · opisuje zjazd monarchów w Krakowie (uczta u Wierzyńka) i jego znaczenie · podaje przykłady zachowanych zamków średniowiecznych w Polsce i regionie; przedstawia wzorce rycerskie utrwalone w literaturze i legendach · opisuje sytuację po wygaśnięciu dynastii Piastów i objęciu tronu przez Jagiellonów w kontekście unii polsko-litewskiej · przedstawia skutki bitwy pod Grunwaldem i postanowienia pokoju toruńskiego; charakteryzuje postać Ulricha von Jungingena · wyjaśnia, dlaczego najważniejsze	się do przykładów z epoki „Solidarności”
---	--	---	--	---

poprawnie posługuje się terminem „Jagiellonowie”; charakteryzuje postacie Jadwigi i Władysława Jagiełły · przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem astronomia; wie, kim był Mikołaj Kopernik · przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem potop szwedzki; wskazuje na mapie granice Rzeczypospolitej · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: obiady czwartkowe, Szkoła Rycerska, kadet · przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: zaborcy, powstanie; wymienia państwa, które dokonały rozbiorów; zna cel powstania	· zna daty: 1364, 1370; wyjaśnia powiedzenie: „Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną” · poprawnie posługuje się terminami: pasowanie, paż, giermek; wyjaśnia, kto i jak mógł zostać rycerzem · poprawnie posługuje się terminem „unia”; zna wydarzenia 1385 r.; wskazuje na mapie Królestwo Polskie i W. Ks. Litewskie · przedstawia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim i opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem · wyjaśnia powiedzenie: „wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię” (o	Słonecznego przed odkryciem Kopernika; wyjaśnia termin „teoria heliocentryczna”; wskazuje inne dokonania Kopernika · poprawnie posługuje się terminem „złoty wiek”; charakteryzuje zabudowę i układ Zamościa; wskazuje miasto na mapie · wymienia zasługi króla Stanisława Augusta Poniatowskiego; wyjaśnia, dlaczego oświecenie nazywano „wiekiem rozumu” · przedstawia znaczenie Konstytucji 3 Maja; wyjaśnia, czym był Uniwersał Połaniecki; wskazuje na mapie rozbiory Polski; wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej · opisuje Legiony Polskie we Włoszech i	dzieło Kopernika zostało potępione przez Kościół; łączy odkrycie z przemianą obrazu świata · charakteryzuje Zamość jako modelowe miasto renesansowe; interpretuje słowa Jana Zamoyskiego: „Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie” · przedstawia najwybitniejszych twórców doby stanisławowskiej i ich dokonania; wyjaśnia kontrowersje wokół panowania króla SAP · opisuje przebieg walk o granice II Rzeczypospolitej 1918–1921 · wyjaśnia znaczenie słów Jana Pawła II z 1979 r. i wpływ pierwszej pielgrzymki na społeczeństwo	
--	---	---	--	--

kościuszkowskie go · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem hymn państwowy; zna autora i podstawowe słowa hymnu Polski · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: I wojna światowa, II Rzeczpospolita; wskazuje na mapie obszar II RP; rozumie, że 11 listopada to święto państwowe · przy pomocy nauczyciela zna wynik Bitwy Warszawskiej (15 sierpnia 1920 r.) i wskaże miejsce bitwy na mapie · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: Wolne Miasto Gdańsk, bezrobocie; wskaże na mapie Gdynię · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: okupacja; zna	Mikołaju Koperniku) · poprawnie posługuje się terminami: kanclerz, hetman; charakteryzuje Jana Zamoyskiego · wskazuje na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej; zna daty: 1655–1660, 1683; opisuje wygląd i uzbrojenie husarii; zna postaci Kordeckiego, Czarnieckiego i Jana III Sobieskiego · poprawnie posługuje się terminem „mecenas”; wyjaśnia, dlaczego Dzień Edukacji Narodowej obchodzimy 14 października · posługuje się terminami: konstytucja, kosynierzy; zna daty: 1772, 3 maja 1791 r., 1794, 1795; wyjaśnia znaczenie	zasady w nich panujące; wskazuje, kiedy „Mazurek Dąbrowskiego” stał się hymnem narodowym; wyjaśnia, dlaczego Polacy tworzyli legiony u boku Napoleona · poprawnie posługuje się terminem „działalność konspiracyjna”; wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili konspirację w XIX w. · przedstawia udział Legionów Polskich w I wojnie światowej; wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa · omawia przebieg wojny polsko-bolszewickiej w latach 1919–1921 · charakteryzuje i wskazuje na mapie obszar Centralnego Okręgu		
--	---	---	--	--

datę 1 września 1939 r.; opisuje sytuację ludności pod okupacją · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: „żołnierze niezlomni”; wie, że po II wojnie światowej Polską rządili komuniści · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: papież; wie, kim był Karol Wojtyła i gdzie się urodził · przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: demokracja, strajk, solidarność, związek zawodowy; zna nazwisko pierwszego przywódcy „Solidarności”	Konstytucji 3 Maja; charakteryzuje Tadeusza Kościuszkę i opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego · posługuje się terminem „emigracja”; przedstawia sytuację narodu po III rozbiorze; zna datę 1797; charakteryzuje gen. Dąbrowskiego i J. Wybickiego; opisuje Legiony Polskie we Włoszech · posługuje się terminami: branka, dyktator; charakteryzuje Romualda Traugutta; zna wydarzenia 1863–1864 · charakteryzuje postać Marii Skłodowskiej-Curie; wymienia jej dokonania nagrodzone Noblem · posługuje się terminem	Przemysłowego (COP) · charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego; opisuje wybrane akcje Szarych Szeregów (w tym akcję pod Arsenalem) · charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu oraz rolę papieża jako autorytetu moralnego		
---	---	--	--	--

	„Naczelnik Państwa”; zna ramy czasowe I wojny światowej i 11 listopada 1918 r. · posługuje się terminami: front, komunizm, bolszewicy; wyjaśnia, dlaczego 15 sierpnia obchodzimy Święto Wojska Polskiego · wyjaśnia, dlaczego Gdynia stała się polskim „oknem na świat” · posługuje się terminami: Armia Krajowa, Szare Szeregi; zna datę 1 sierpnia 1944 r.; charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego · posługuje się terminem: „żołnierze niezłomni”; rozwija skrót PRL; wyjaśnia przejęcie władzy po II wojnie			
--	--	--	--	--

	światowej; opisuje represje; zna Witolda Pileckiego i Danutę Siedzikównę; zna datę NDP „Żołnierzy Wyklętych” · posługuje się terminami: papież, teologia, pielgrzymka; wskazuje kontynenty odwiedzane przez Jana Pawła II · posługuje się terminami: konklawe, kardynał, pontyfikat; wie, dlaczego Stefan Wyszyński nazywany jest Prymasem Tysiąclecia; zna krótką biografię Jana Pawła II zna wydarzenia: sierpień 1980 r., rok 1989; zna głównych bohaterów „Solidarności” (Lech Wałęsa, Anna Walentynowicz)			
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Anna Kowalczyk

Klasa IV– przyroda

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Rozróżnia elementy przyrody: ożywione, nieożywione, wytwory człowieka. Wyjaśnia pojęcie przyrody, powiązania między jej składnikami i wpływ zmian jednego elementu na inne. Wymienia niezbędne składniki przyrody nieożywionej i cechy organizmów żywych. Wyjaśnia, czym jest obserwacja, podaje zmysły i źródła informacji o przyrodzie. Zna zasady bezpieczeństwa, etapy doświadczenia, różnicę między doświadczeniem a eksperymentem. Potrafi zaplanować i przeprowadzić obserwację/eksperyment, korzystać z przyrządów (lupa,	Wyjaśnia pojęcie przyrody i wymienia jej składniki (ożywione, nieożywione, wytwory człowieka). Zna trzy niezbędne składniki przyrody nieożywionej. Podaje przykłady wytworów działalności człowieka. Omawia rolę zmysłów w poznawaniu świata i podaje źródła informacji o przyrodzie. Zna zasady bezpieczeństwa podczas obserwacji doświadczeń. Dobiera przyrządy do obserwacji (lupa, lornetka, taśma miernicza). Wymienia główne	Rozpoznaje elementy ożywione i wytwory człowieka. Porównuje działanie zmysłów. Zna cechy przyrodnika i rolę obserwacji. Planuje doświadczenia i obserwacje. Dobiera przyrządy, zna budowę mikroskopu. Wyjaśnia pojęcie widnokręgu i budowę kompasu. Wyznacza kierunki geograficzne. Omawia zjawisko rozszerzalności cieplnej i parowanie. Formułuje wnioski z doświadczeń	Klasyfikuje elementy przyrody i wytwory człowieka. Wyjaśnia cel doświadczeń i różnice między eksperymentem a doświadczeniem. Planuje obserwacje i przygotowuje obiekt do mikroskopowania. Podaje przykłady wykorzystania wyznaczenia kierunków geograficznych. Porównuje dokładność kompasu i gnomonu, wyjaśnia nazwy kierunków pośrednich. Klasyfikuje ciała stałe i omawia ich właściwości. Porównuje właściwości ciał	Wyjaśnia wpływ zmiany jednego elementu przyrody na inne. Podejmuje próby przewidywania zjawisk na podstawie obserwacji. Przeprowadza doświadczenia, zapisuje obserwacje i wyniki. Wyjaśnia, dlaczego czasem używa się dwóch zestawów doświadczalnych. Przygotowuje notatki o przyrządach do obserwacji odległych i głębokich obiektów. Omawia wyznaczenie kierunku północnego za pomocą Gwiazdy Polarnej i innych obiektów. Wyjaśnia znaczenie właściwości ciał i ich praktyczne zastosowanie. Przedstawia zmiany stanów skupienia wody w przyrodzie i wykonuje rysunki. Wyjaśnia różnice

lornetka, mikroskop, kompas, termometr). Rozpoznaje stany skupienia wody, ciała stałe, ciecze, gazy i ich właściwości. Omawia zjawiska fizyczne (krzepnięcie, topnienie, rozszerzalność cieplna). Wymienia składniki pogody, odczytuje dane z przyrządów i map pogody, zna zagrożenia pogodowe. Podaje daty rozpoczęcia pór roku i zmiany zachodzące w przyrodzie. Wymienia czynności życiowe organizmów, odróżnia organizmy samożywne i cudzożywne. Rozpoznaje drapieżniki, układa łańcuchy pokarmowe, zna przykłady hodowli i upraw. Wskazuje narządy i układy (pokarmowy, krążenia, oddechowy, ruch, nerwowy, rozrodczy). Omawia zasady higieny, zdrowego stylu życia i bezpieczeństwa. Zna drogi zakażeń, sposoby unikania chorób, skutki używek i	kierunki geograficzne i ich skróty. Posługuje się kompasem i gnomonem do wyznaczania kierunków. Rozróżnia stany skupienia substancji, omawia parowanie i skraplanie. Wyjaśnia zasadę działania termometru i zapisuje temperatury. Podaje przykłady zastosowań właściwości ciał stałych. Wyjaśnia pojęcia: pogoda, upał, przymrozek, mróz. Wymienia osady atmosferyczne i jednostki pomiaru składników pogody. Odczytuje i zapisuje wyniki pomiarów pogody, prowadzi kalendarz pogody. Omawia wędrówkę Słońca, zmiany temperatury w ciągu dnia oraz cechy pogody w porach roku. Wyjaśnia pojęcia: równonoc, przesilenie.	Wskazuje stany skupienia wody, budowę chmur i rodzaje osadów Wyjaśnia ciśnienie atmosferyczne i powstawanie wiatru Korzysta z przyrządów meteorologicznych i kalendarza pogody Prognozuje pogodę Określa zależność wysokości Słońca od temperatury i cienia Omawia górowanie i pozorną wędrówkę Słońca Przedstawia budowę organizmów i ich czynności życiowe Zna sposoby rozmnażania i odżywiania organizmów Wskazuje roślinożerców, pasożyty i ogniwa łańcucha pokarmowego Rozpoznaje rośliny doniczkowe, zna wymagania roślin Omawia hodowlę	stałych, cieczy i gazów Opisuje działanie termometru i dokumentuje doświadczenia Podaje przykłady zmian stanów skupienia wody i tworzy schemat zmian Wyjaśnia powstawanie wiatru, rozpoznaje rodzaje wiatrów i opadów Odczytuje prognozę pogody i określa kierunek wiatru Omawia zmiany długości cienia i wysokości Słońca w ciągu roku Podaje przykłady sposobów wykonywania czynności przez organizmy Porównuje rozmnażanie płciowe i bezpłciowe, omawia wytwarzanie pokarmu Wyjaśnia rolę zwierząt odżywiających się szczątkami i pasożytnictwo Omawia rolę destruentów i szkodliwość zwierząt domowych	między opadami a osadami atmosferycznymi Tworzy prognozę pogody w formie mapy Podaje praktyczne przykłady wykorzystania informacji o temperaturze i długości cienia Omawia podział organizmów na pięć królestw Prezentuje informacje o pasożytnictwie i obronie przed wrogami Wyjaśnia sieć pokarmową i skutki zniszczenia ogniwa łańcucha pokarmowego Prezentuje egzotyczne rośliny i wymagania życiowe Przygotowuje ciekawostki o zwierzętach, np. najszybsze gatunki Wymienia objawy niedoboru witamin Omawia rolę narządów wspomagających trawienie Proponuje ćwiczenia poprawiające pracę układu krwionośnego Planuje doświadczenia, np. wykrywanie pary wodnej w wydychanym powietrzu Wyjaśnia znaczenie prawidłowej postawy ciała Wskazuje elementy oka i omawia tworzenie obrazu
---	--	---	---	---

uzależnień. Wyznacza kierunki geograficzne różnymi metodami, zna ich nazwy i skróty. Odczytuje legendę mapy, rozpoznaje krajobrazy, elementy rzeźby terenu, skały i wody. Wskazuje formy ochrony przyrody i ograniczenia na obszarach chronionych. Zna przystosowania organizmów do życia w wodzie, lesie, na łące i polu. Rozpoznaje podstawowe gatunki drzew, roślin łąkowych, zbóż i warzyw.	Wyjaśnia pojęcia: organizm jednokomórkowy i wielokomórkowy, podaje ich cechy i czynności życiowe. Dzieli organizmy cudzożywne na roślinożerne, mięsożerne (drapieżniki, padlinożercy), wszystkożerne. Omawia zależności pokarmowe, układu łańcuchy pokarmowe. Podaje przykłady roślin przyprawowych, opieki nad zwierzętami i dzikich zwierząt w mieście. Wymienia składniki pokarmowe i przyporządkowuje je do produktów. Zna budowę i rolę układów: pokarmowego, krwionośnego, oddechowego, ruchu, zmysłów, rozrodczego. Omawia zasady higieny poszczególnych układów. Wyjaśnia zmiany w okresie dojrzewania	zwierząt domowych i dziką faunę w miastach. Charakteryzuje składniki pokarmowe i proces trawienia. Opisuje układ krwionośny i oddechowy. Zna połączenia kości, główne stawy, rolę mięśni. Wskazuje narządy słuchu, zna zasady higieny układu nerwowego. Opisuje rolę układu rozrodczego i zmiany w dojrzewaniu. Omawia zasady zdrowego stylu życia i higieny. Wskazuje sposoby zapobiegania chorobom, objawy zatrucia, zasady pierwszej pomocy. Rozpoznaje grzyby trujące, zna skutki palenia i narkotyków. Wyjaśnia pojęcie asertywności. Oblicza wymiary w skali i orientuje mapę	Formułuje apel dotyczący odpowiedzialnej hodowli zwierząt. Wyjaśnia rolę witamin, soli mineralnych i enzymów trawiennych. Wskazuje narządy trawienne i omawia współpracę układów pokarmowego, krwionośnego i oddechowego. Opisuje układ kostny i mięśnie, omawia układ nerwowy i zmysły. Przedstawia rozwój nowego organizmu i wskazuje narządy rozrodcze. Wyjaśnia odpowiedzialność i zdrowy styl życia. Omawia skutki złego odżywiania i higieny osobistej. Porównuje objawy chorób, klasyfikuje pasożyty i omawia choroby zakaźne. Rozpoznaje rośliny trujące i udziela pierwszej pomocy	Wyjaśnia różnice w budowie układu rozrodczego. Prezentuje zagrożenia w okresie dojrzewania i prawidłowy jadłospis. Wyjaśnia rolę szczepionek i postępowanie przy boreliozie. Tworzy plakaty i prezentacje o zagrożeniach oraz asertywności. Przygotowuje informacje o pomocy osobom uzależnionym. Wykonuje szkice okolicy i porównuje skalę planu i mapy. Dostosowuje orientację mapy do terenu. Wskazuje skutki przekształceń krajobrazu w najbliższej okolicy. Prezentuje formy terenu w Polsce i na świecie. Tworzy kolekcję skał z opisem. Prezentuje rekordy geograficzne – najdłuższa rzeka, największe jezioro itp. Wyjaśnia pojęcia lodowców i lądolodów. Przygotowuje plakaty lub prezentacje o zmianach krajobrazu w historii. Prezentuje ochronę przyrody w okolicy: gminie, powiecie lub województwie
--	---	--	--	--

	oraz zasady higieny w tym czasie. Podaje zasady zdrowego stylu życia, znaczenie higieny skóry, paznokci i właściwego ubioru. Wskazuje przyczyny i objawy chorób zakaźnych, omawia sposoby ich unikania. Zna zagrożenia (burze, groźne owady, trujące rośliny, substancje uzależniające). Wyjaśnia pojęcia: plan, mapa, legenda. Rozpoznaje obiekty na planie/mapie i orientuje je w terenie. Wymienia rodzaje krajobrazów (naturalny, kulturowy), rozpoznaje elementy terenu i skały. Omawia wody (słodkie, słone, stojące, płynące), różnice między jeziorem a stawem, oceanem a morzem. Podaje przykłady zmian w krajobrazach kulturowych. Wyjaśnia,	Zna pojęcie krajobrazu i jego składniki Opisuje formy terenu, skały i wody powierzchniowe Omawia zmiany w krajobrazie przez rolnictwo i przemysł Zna cel ochrony przyrody i jej formy Charakteryzuje przystosowania organizmów do życia w wodzie, lesie, na łące Rozpoznaje grzyby, drzewa i typy lasów Opisuje zmiany na łące i wykorzystanie roślin Rozróżnia zboża ozime i jare oraz warzywa uprawne	Wyjaśnia uzależnienia, skutki palenia i napojów energetycznych Rysuje plany w skali i orientuje mapę Opisuje krajobraz, formy terenu, skały i wody powierzchniowe Omawia zmiany w krajobrazie spowodowane działalnością człowieka Wskazuje informacje o historii miejscowości i różnice w formach ochrony przyrody Wyjaśnia plankton i przystosowania zwierząt do ruchu wody Rozpoznaje organizmy w górnym, środkowym i dolnym biegu rzeki Charakteryzuje strefy jeziora i zwierzęta w nich żyjące Układa łańcuchy pokarmowe w jeziorze i na polu Omawia wpływ wiatru i przystosowania roślin do światła	
--	--	--	---	--

	czym są parki narodowe i pomniki przyrody, zna zasady zachowania na obszarach chronionych. Omawia przystosowania zwierząt wodnych do życia i przetrwania zimy. Wskazuje organizmy żyjące w rzekach i jeziorach, warunki w ich strefach. Zna warstwy lasu i organizmy w nich występujące, rozróżnia drzewa iglaste i liściaste. Podaje cechy łąki, zwierzęta tam żyjące i zależności pokarmowe. Rozpoznaje zboża i chwasty, omawia sposoby wykorzystania roślin polnych.		Charakteryzuje warstwy lasu i ich mieszkańców. Podaje przykłady drzew i gatunków roślin łąkowych. Uzasadnia znaczenie łąki dla zwierząt. Podaje inne uprawy niż zboża i warzywa oraz ich wykorzystanie. Rozpoznaje zboża w najbliższej okolicy.	
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Dorota Redzińska

Klasa IV – matematyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
-odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych na osi liczbowej (proste przypadki) -odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi (w zakresie 1 000 000) -zapisuje cyframi liczby podane słowami (w zakresie 1 000 000) -dodaje liczby bez przekraczania progu dziesiętkowego -odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekraczania progu dziesiętkowego -mnoży liczby jednocyfrowe -dzieli liczby dwucyfrowe przez liczby jednocyfrowe (w	-zaznacza podane liczby naturalne na osi liczbowej -odczytuje i zapisuje słownie liczby zapisane cyframi -zapisuje cyframi liczby podane słowami, zapisuje słownie i cyframi kwoty złożone z banknotów i monet o podanych nominałach -dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekraczaniem progu dziesiętkowego -stosuje prawa łączności i przemienności dodawania (mnożenia)	-dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne z przekraczaniem progu dziesiętkowego -rozwiązuje zadania z wykorzystaniem mnożenia i dzielenia -mnoży w pamięci liczby jednocyfrowe przez liczby dwucyfrowe (w zakresie 100) -wykonuje obliczenia zegarowe i kalendarzowe -zapisuje cyframi arabskimi liczby do 39 zapisane cyframi rzymskimi -rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 10, przez 5, przez 2 -oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych	--ustala jednostkę na osi liczbowej na podstawie podanych współrzędnych punktów -rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe -wyznacza liczbę naturalną, znając jej kwadrat, np. 25, 49 -oblicza wartość wielodziałaniowego wyrażenia arytmetycznego -stosuje cechy podzielności przy wyszukiwaniu liczb spełniających dany warunek -rozwiązuje zadania z zastosowaniem cech podzielności przez 9 i przez 3 -rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami	-ustala współrzędne punktów na osi liczbowej w nietypowych sytuacjach -w sprytny sposób wykonuje odejmowanie oraz dodawanie do obliczania wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych -biegle stosuje prawa działań na liczbach naturalnych -oblicza wyniki mnożenia i dzielenia „po kawałku” korzystając z dodawania lub odejmowania (w złożonych przykładach) -rozwiązuje wielodziałaniowe zadania tekstowe -odróżnia lata przestępne od lat zwykłych

zakresie tabliczki mnożenia)	-oblicza składnik, gdy jest podana suma i drugi składnik (w zakresie 100)	-rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia liczb zakończonych zerami	-rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania sposobem pisemnym	-oblicza potęgi liczb naturalnych o stopniu wyższym niż 3
-rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania, mnożenia	-oblicza odjemną, gdy jest podany odjemnik i różnica (w zakresie 100)	-mnoży pisemnie liczby wielocyfrowe	-rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia sposobem pisemnym	-rozwiązuje zadania z wykorzystaniem własności liczb parzystych i nieparzystych
-zamienia jednostki czasu (godziny na minuty, minuty na sekundy, kwadranse na minuty, godziny na kwadranse)	-oblicza odjemnik, gdy jest podana odjemna i różnica (w zakresie 100)	-korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnej, gdy są podane odjemnik i różnica	rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności wielokątów, koła i okręgu	-stosuje kolejność wykonywania działań do obliczania wartości wielodziałaniowych wyrażeń arytmetycznych
-zapisuje słownie godziny przedstawione na zegarze	-oblicza jeden czynnik, gdy dany jest drugi czynnik i iloczyn (w zakresie 100)	-korzysta z obliczeń pisemnych do wyznaczenia odjemnika, gdy są podane odjemna i różnica	rysuje figurę symetryczną z zadanymi osiami symetrii	-w sprytny sposób wykonuje mnożenie oraz dzielenie
-oblicza upływ czasu, np. od 12.30 do 12.48	-oblicza dzielną, gdy dane są dzielnik i iloraz (w zakresie 100)	-rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania, odejmowania i mnożenia przez	dobiera skalę do narysowanych przedmiotów	-odtwarza brakujące cyfry w działaniach pisemnych
-zna cyfry rzymskie (I, V, X)	-oblicza dzielnik, gdy dane są dzielna i iloraz (w zakresie 100)	-liczby jednocyfrowe sposobem pisemnym	wyznacza rzeczywistą odległość między obiektami na planie i na mapie, posługując się skalą mianowaną i liczbową	-dzieli liczby naturalne sposobem pisemnym przez liczby dwucyfrowe
-zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 12) zapisane cyframi arabskimi	-wymienia dzielniki danej liczby dwucyfrowej	rysuje odcinek równoległy i odcinek prostopadły do danego odcinka	porównuje liczby mieszane i ułamki niewłaściwe	-rozwiązuje złożone zadania tekstowe z wykorzystaniem działań pisemnych
-podaje czas trwania roku zwykłego i roku przestępnego (liczbę dni)	wykonuje dzielenie z resztą (w zakresie 100)	wymienia własności boków i kątów prostokąta i kwadratu	doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej	rysuje odcinki równoległe i prostopadłe w różnych położeniach na kartce w kratkę
spośród podanych liczb wybiera liczby podzielne przez 10, przez 5, przez 2	-rozwiązuje elementarne zadania	rysuje wielokąty spełniające określone warunki	zamienia ułamki zwykłe (liczby mieszane) na ułamki	rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności dotyczące prostokątów i kół
-przedstawia drugą i trzecią potęgę za pomocą iloczynu takich		oblicza długość boku prostokąta		rozwiązuje różnorodne zadania geometryczne wykorzystując poznane wiadomości i

samych czynników -oblicza wartości dwudziałaniowych wyrażań arytmetycznych -mnoży i dzieli liczby zakończone zerami przez liczby jednocyfrowe -szacuje wynik dodawania dwóch liczb dwu- lub trzycyfrowych -dodaje i odejmuje pisemnie liczby z przekraczaniem kolejnych progów dziesiątkowych -mnoży pisemnie liczbę wielocyfrową przez liczbę jednocyfrową -rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania pisemnego -rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia liczby wielocyfrowej przez liczbę jednocyfrową rozpoznaje podstawowe figury geometryczne: punkt, odcinek, prostą	tekstowe z zastosowaniem dzielenia lub resztą -dzieli liczbę dwucyfrową przez liczbę jednocyfrową (w zakresie 100) -oblicza upływ czasu, np. od 14.29 do 15.25 zapisuje cyframi rzymskimi liczby naturalne (do 39) zapisane cyframi arabskimi -zapisuje daty z wykorzystaniem cyfr rzymskich -rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń kalendarzowych i zegarowych -przypisuje podany rok do odpowiedniego stulecia -oblicza kwadrat i sześcian liczby naturalnej -zapisuje iloczyn takich samych dwóch lub trzech	przy danym obwodzie i drugim boku rysuje figurę mającą dwie osie symetrii oblicza rzeczywiste wymiary obiektów, znając ich wymiary w podanej skali zaznacza na osi liczbowej ułamki zwykłe dodaje lub odejmuje liczby mieszane o takich samych mianownikach porównuje ułamki zwykłe o takich samych licznikach rozwiązuje zadania, wykorzystując rozszerzenie i skracanie ułamków zwykłych rozwiązuje zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach oraz mnożenia ułamków zwykłych przez liczby naturalne zaznacza na osi liczbowej ułamki dziesiętne porządkuje ułamki dziesiętne według podanych kryteriów rozwiązuje zadania z zastosowaniem	dziesiętne metodą rozszerzania rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem zamiany ułamków rozwiązuje nietypowe zadania z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych oblicza obwód kwadratu przy danym polu rozwiązuje zadania tekstowe wymagające obliczenia pola kwadratu lub prostokąta rysuje rzut prostopadłością i graniastosłupa określa objętość prostopadłością za pomocą sześcianów jednostkowych rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wyznaczenia objętości brył zbudowanych z sześcianów jednostkowych porównuje własności graniastosłupa z własnościami ostrosłupa	umiejętności również w kontekście praktycznym oblicza rzeczywistą odległość między miastami korzystając z map, na których podana jest skala liczbowa przedstawia na osi liczbowej ułamki o różnych mianownikach (w prostych przypadkach) rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem dopełnień ułamków zwykłych do całości rozwiązuje złożone zadania tekstowe z zastosowaniem poznanych działań na ułamkach zwykłych oblicza wielodziałaniowe wyrażenia arytmetyczne zawierające ułamki zwykłe zamienia bardzo małe liczby przedstawione w postaci ułamków dziesiętnych na ułamki zwykłe i potrafi je odczytać stosuje zależności między jednostkami długości rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z
--	--	--	--	--

wskazuje punkty należące do odcinka i do prostej	czynników za pomocą potęgi	dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych	oblicza obwód kwadratu przy danym polu	zastosowaniem ułamków dziesiętnych
wskazuje na rysunku proste i odcinki prostopadłe oraz równoległe	-podaje przykłady liczb podzielnych przez 10, przez 5, przez 2	rozwiązuje zadania z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000	rozwiązuje zadania tekstowe wymagające obliczenia pola kwadratu lub prostokąta	oblicza wartości złożonych wyrażeń, wymagających stosowania działań na ułamkach dziesiętnych
rysuje odcinek o podanej długości	-wybiera spośród podanych liczb liczby podzielne przez 9, przez 3	zamienia jednostki długości i masy z wykorzystaniem ułamków dziesiętnych	rysuje rzut prostopadłością i graniastosłupa	oblicza pola figur, które można podzielić na kilka prostokątów
rozdziela wśród czworokątów prostokąty i kwadraty	mnoży i dzieli liczby z zerami na końcu	oblicza pole prostokąta, którego wymiary podano w różnych jednostkach	określa objętość prostopadłością za pomocą sześcianów jednostkowych	rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności związane z obliczaniem, szacowaniem oraz porównywaniem pól i obwodów prostokątów
rysuje prostokąty, których wymiary są wyrażone taką samą jednostką	-oblicza wartości trójdziałaniowych wyrażeń arytmetycznych	szacuje wymiary oraz pole powierzchni określonych obiektów	rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wyznaczenia objętości brył zbudowanych z sześcianów jednostkowych	określa podstawy graniastosłupów i ostrosłupów na podstawie liczby ścian, wierzchołków, krawędzi
rysuje kwadraty o podanych wymiarach	-szacuje wynik odejmowania dwóch liczb (dwucyfrowych, trzycyfrowych)	rysuje figurę o danym polu	porównuje własności graniastosłupa z własnościami ostrosłupa	rozwiązuje różnorodne zadania wykorzystując poznane wiadomości i umiejętności również w kontekście praktycznym
rysuje przekątne prostokątów	-szacuje wynik mnożenia dwóch liczb	oblicza pole prostokąta, którego wymiary podano w różnych jednostkach		oblicza pola figur, które można podzielić na kilka prostokątów
wyróżnia wśród innych figur wielokąty i podaje ich nazwy	-mnoży pisemnie przez liczby dwucyfrowe	szacuje wymiary oraz pole powierzchni określonych obiektów		rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności związane z obliczaniem, szacowaniem oraz porównywaniem pól i obwodów prostokątów
wymienia różne jednostki długości	-mnoży pisemnie liczby zakończone zerami	rysuje figurę o danym polu		
oblicza obwód wielokąta, którego długości boków są wyrażone taką samą jednostką	-dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe	rysuje rzut sześcianu		
wybiera spośród podanych figur te, które mają oś symetrii				
wskazuje środek, promień i średnicę koła i okręgu				

rysuje okrąg i koło o danym promieniu i o danej średnicy rysuje odcinek o podanej długości w podanej skali wskazuje i nazywa: licznik, mianownik, kreskę ułamkową odczytuje i zapisuje ułamki zwykłe (słownie i cyframi) porównuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach przedstawia ułamek właściwy w postaci ilorazu zapisuje iloraz w postaci ułamka zwykłego rozszerza i skraca ułamek zwykły przez podaną liczbę dodaje i odejmuje ułamki zwykłe o jednakowych mianownikach bez przekraczania jedności odczytuje i zapisuje ułamek dziesiętny dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym – proste przypadki	-sprawdza poprawność wykonanych działań rysuje prostą równoległą i prostą prostopadłą do danej prostej rozwiązuje elementarne zadania z wykorzystaniem własności boków i kątów prostokąta i kwadratu podaje liczbę przekątnych w wielokącie zamienia jednostki długości, np. metry na centymetry, centymetry na milimetry rysuje osie symetrii figury podaje zależność między promieniem a średnicą koła i okręgu oblicza wymiary figur geometrycznych i obiektów w skali wyrażonej niewielkimi liczbami naturalnymi oblicza w prostych przypadkach			określa podstawy graniastosłupów i ostrosłupów na podstawie liczby ścian, wierzchołków, krawędzi rozwiązuje różnorodne zadania wykorzystując poznane wiadomości i umiejętności również w kontekście praktycznym
---	--	--	--	---

dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci – proste przypadki	rzeczywistą odległość na podstawie mapy ze skalą mianowaną			
mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 – proste przypadki (bez dopisywania dodatkowych zer)	zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane			
mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych	zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe			
wymienia podstawowe jednostki pola	dodaje ułamki zwykłe do całości			
wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli	odejmuje ułamki zwykłe od całości			
wymienia podstawowe jednostki objętości	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i z zastosowaniem odejmowania ułamków zwykłych o jednakowych mianownikach			
mierzy i porównuje pola figur za pomocą kwadratów jednostkowych	mnoży ułamek zwykły przez liczbę naturalną bez przekraczania jedności			
wymienia podstawowe jednostki pola	porównuje ułamki dziesiętne			
wskazuje przedmioty, które mają kształt: prostopadłościanu, sześcianu, graniastosłupa, walca, stożka, kuli	dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym			

wymienia podstawowe jednostki objętości	mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100, 1000 (z dopisywaniem dodatkowych zer) zamienia ułamek dziesiętny na ułamek zwykły (liczbę mieszaną), a ułamek zwykły (liczbę mieszaną) na ułamek dziesiętny – proste przypadki rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków dziesiętnych rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych przez 10, 100, 1000 oblicza pole prostokąta i kwadratu, których wymiary są wyrażone tą samą jednostką			
---	--	--	--	--

	rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania pola i obwodu prostokąta opisuje prostokąt i sześcian, wskazując wierzchołki, krawędzie, ściany opisuje graniastosłup, wskazując ściany boczne, podstawy, krawędzie, wierzchołki mierzy objętość sześcianu sześcianem jednostkowym oblicza pole prostokąta i kwadratu, których wymiary są wyrażone tą samą jednostką rozwiązuje elementarne zadania tekstowe z zastosowaniem obliczania pola i obwodu prostokąta opisuje prostokąt i sześcian, wskazując wierzchołki,			
--	---	--	--	--

	krawędzie, ściany opisuje graniastosłup, wskazując ściany boczne, podstawy, krawędzie, wierzchołki mierzy objętość sześcianu sześcianem jednostkowym			
--	---	--	--	--

Nauczyciel uczący: Magdalena Rosinke

Klasa IV – informatyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- Dział 1. Trzy, dwa, jeden... start! Nieco wieści z krainy komputerów - wymienia zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni komputerowej - stosuje poznane zasady bezpieczeństwa w pracowni oraz	- Dział 1. Trzy, dwa, jeden... start! Nieco wieści z krainy komputerów - wymienia zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni komputerowej - stosuje poznane zasady bezpieczeństwa w	- Dział 1. Trzy, dwa, jeden... start! Nieco wieści z krainy komputerów - wymienia zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni komputerowej - stosuje poznane zasady bezpieczeństwa w pracowni	- Dział 1. Trzy, dwa, jeden... start! Nieco wieści z krainy komputerów - wymienia zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni komputerowej - stosuje poznane zasady bezpieczeństwa w pracowni oraz	- Dział 1. Trzy, dwa, jeden... start! Nieco wieści z krainy komputerów - wymienia zasady bezpieczeństwa obowiązujące w pracowni komputerowej - stosuje poznane zasady bezpieczeństwa w pracowni oraz

podczas pracy na komputerze - określa, za co może uzyskać daną ocenę; wymienia możliwości poprawy oceny niedostatecznej oraz zasady pracy na zajęciach komputerowych - wskazuje okres, w którym powstał pierwszy komputer - wyjaśnia, do czego był używany pierwszy komputer - wyjaśnia, czym jest komputer - wymienia elementy wchodzące w skład zestawu komputerowego - podaje przykłady urządzeń, które można podłączyć do komputera - określa, jaki system	pracowni oraz podczas pracy na komputerze - określa, za co może uzyskać daną ocenę; wymienia możliwości poprawy oceny niedostatecznej oraz zasady pracy na zajęciach komputerowych - wymienia najważniejsze wydarzenia z historii komputerów - wymienia trzy spośród elementów, z których jest zbudowany komputer - wyjaśnia pojęcia: urządzenie wejścia i urządzenie wyjścia - wymienia po jednym urządzeniu wejścia i wyjścia • podaje przykłady zawodów, w których potrzebna jest umiejętność	oraz podczas pracy na komputerze - określa, za co może uzyskać daną ocenę; wymienia możliwości poprawy oceny niedostatecznej oraz zasady pracy na zajęciach komputerowych - określa przedziały czasowe, w których powstawały maszyny liczące i komputery - wymienia nazwy pierwszych modeli komputerów - charakteryzuje nośniki danych i wypowiada się na temat ich pojemności - wyjaśnia przeznaczenie trzech spośród elementów, z których jest zbudowany komputer	podczas pracy na komputerze - określa, za co może uzyskać daną ocenę; wymienia możliwości poprawy oceny niedostatecznej oraz zasady pracy na zajęciach komputerowych - wymienia etapy rozwoju maszyny liczącej i komputera - wyjaśnia zastosowanie pięciu spośród elementów, z których jest zbudowany komputer - klasyfikuje urządzenia na wprowadzające dane do komputera lub wyprowadzające dane z komputera - wskazuje przynajmniej trzy płatne programy używane podczas pracy na komputerze i	podczas pracy na komputerze - określa, za co może uzyskać daną ocenę; wymienia możliwości poprawy oceny niedostatecznej oraz zasady pracy na zajęciach komputerowych - przedstawia historię powstawania maszyn liczących na tle rozwoju cywilizacyjnego - omawia wkład polskich matematyków w odczytanie kodu maszyny szyfrującej Enigma - omawia historię rozwoju smartfona - podaje przykłady zawodów (inne niż w podręczniku), które wymagają używania programów komputerowych, ocenia przydatność komputera w
---	---	--	--	--

operacyjny jest zainstalowany na szkolnym i domowym komputerze - odróżnia plik od folderu - Dział 2. Malowanie na ekranie. Nie tylko proste rysunki w programie MS Paint - ustawia wielkość obrazu - tworzy prosty rysunek statku bez wykorzystania kształtu Krzywa - tworzy proste tło obrazu - z pomocą nauczyciela wkleja statki na obraz i zmienia ich wielkość - dodaje tytuł plakatu - wkleja zdjęcia do obrazu z wykorzystaniem narzędzia Wklej z - w grupie tworzy ilustracje	pracy na komputerze - wyjaśnia pojęcia: program komputerowy i system operacyjny - rozróżnia elementy wchodzące w skład nazwy pliku - z pomocą nauczyciela tworzy folder i porządkuje jego zawartość - Dział 2. Malowanie na ekranie. Nie tylko proste rysunki w programie MS Paint - używa klawisza Shift podczas rysowania pionowych i poziomych linii - tworzy kopię obiektu z użyciem klawisza Ctrl - rysuje obiekty z wykorzystaniem Kształtów, dobierając kolory oraz wygląd	- wymienia po trzy urządzenia wejścia i wyjścia - wymienia nazwy przynajmniej trzech systemów operacyjnych - wskazuje różnice w zasadach użytkowania programów komercyjnych i niekomercyjnych - wyjaśnia różnice między plikiem i folderem - rozpoznaje znane typy plików na podstawie ich rozszerzeń - samodzielnie porządkuje zawartość folderu - Dział 2. Malowanie na ekranie. Nie tylko proste rysunki w programie MS Paint	ich darmowe odpowiedniki - Dział 2. Malowanie na ekranie. Nie tylko proste rysunki w programie MS Paint - tworzy rysunek statku ze szczególną starannością i dbałością o szczegóły - wykonuje grafikę ze starannością i dbałością o detale - tworzy dodatkowe obiekty i umieszcza je na obrazie marynistycznym - dodaje do tytułu efekt cienia liter - w grupie tworzy ilustracje dotyczące wiersza własnego bądź podanego w podręczniku - Dział 3. Żeglowanie po	wykonywaniu tych zawodów - przedstawia we wskazanej formie historię systemu operacyjnego Windows lub Linux - Dział 2. Malowanie na ekranie. Nie tylko proste rysunki w programie MS Paint - przygotowuje w grupie prezentację poświęconą okrętom z XV–XVIII wieku - przygotowuje w grupie prezentację na temat wielkich odkryć geograficznych XV i XVI wieku - tworzy zaproszenie na uroczystość szkolną - w grupie tworzy ilustracje dotyczące wiersza własnego bądź podanego w podręczniku - Dział 3. Żeglowanie po oceanie
---	---	---	---	---

dotyczące wiersza własnego bądź podanego w podręczniku - Dział 3. Żeglowanie po oceanie informacji. Bezpieczne korzystanie z internetu - wyjaśnia, czym jest internet - wymienia zagrożenia czyhające na użytkowników sieci - podaje zasady bezpiecznego korzystania z internetu - wymienia osoby i instytucje, do których może zwrócić się o pomoc w przypadku poczucia zagrożenia - wyjaśnia, do czego służą przeglądarka internetowa i wyszukiwarka internetowa	konturu i wypełnienia - używa klawisza Shift podczas rysowania koła - pracuje w dwóch oknach programu Paint - dopasowuje wielkość zdjęć do wielkości obrazu - rozmieszcza elementy na plakacie - wstawia podpisy do zdjęć, dobierając krój, rozmiar i kolor czcionki - w grupie tworzy ilustracje dotyczące wiersza własnego bądź podanego w podręczniku - Dział 3. Żeglowanie po oceanie informacji. Bezpieczne korzystanie z internetu	- tworzy rysunek statku z wielokrotnym wykorzystaniem kształtu Krzywa - tworzy na obrazie efekt zachodzącego słońca - sprawnie przełącza się między otwartymi oknami - wkleja na obraz obiekty skopiowane z innych plików - dopasowuje wielkość wstawionych obiektów do tworzonej kompozycji - stosuje opcje obracania obiektu - usuwa zdjęcia i tekst z obrazu - stosuje narzędzie Selektor kolorów - w grupie tworzy ilustracje dotyczące	oceanie informacji. Bezpieczne korzystanie z internetu - omawia kolejne wydarzenia z historii internetu - dba o zabezpieczenie swojego komputera przed zagrożeniami internetowymi - wyszukuje informacje w internecie, korzystając z zaawansowanych funkcji wyszukiwarek - Dział 4. Z kotem za pan brat. Programujemy w Scratchu - dodaje nowe duszki do projektu - używa bloków określających styl obrotu duszka - łączy wiele bloków określających wyświetlenie	informacji. Bezpieczne korzystanie z internetu - tworzy w grupie plakat przedstawiający rozwój internetu w Polsce - wykonuje w grupie plakat promujący bezpieczne zachowania w internecie z wykorzystaniem dowolnej techniki plastycznej - rozumie pojęcie licencji typu Creative Commons - tworzy prezentację na wybrany temat, wykorzystując materiały znalezione w internecie - Dział 4. Z kotem za pan brat. Programujemy w Scratchu - tworzy nowe duszki w edytorze programu i buduje skrypty określające ich
---	--	--	---	---

- podaje przykład wyszukiwarki i przykład przeglądarki internetowej - Dział 4. Z kotem za pan brat. Programujemy w Scratchu - buduje prosty skrypt określający ruch duszka po scenie - uruchamia skrypty zbudowane w programie oraz zatrzymuje ich działanie - buduje prosty skrypt określający sterowanie duszkiem za pomocą klawiatury - usuwa duszki z projektu - buduje prosty skrypt powodujący wykonanie mnożenia dwóch liczb	- wymienia zastosowania internetu - stosuje zasady bezpiecznego korzystania z internetu - odróżnia przeglądarkę od wyszukiwarki internetowej - wyszukuje znaczenia prostych haseł na stronach internetowych wskazanych w podręczniku - wyjaśnia, czym są prawa autorskie - przestrzega zasad wykorzystywania materiałów znalezionych w internecie - Dział 4. Z kotem za pan brat. Programujemy w Scratchu - zmienia tło sceny - zmienia wygląd i nazwę postaci	wiersza własnego bądź podanego w podręczniku - Dział 3. Żeglowanie po oceanie informacji. Bezpieczne korzystanie z internetu - wymienia najważniejsze wydarzenia z historii internetu - omawia korzyści i zagrożenia związane z poszczególnymi sposobami wykorzystania internetu - wymienia nazwy przynajmniej dwóch przeglądarek i dwóch wyszukiwarek internetowych - formułuje odpowiednie zapytania w wyszukiwarce internetowej oraz wybiera treści z otrzymanych wyników	komunikatu o dowolnej treści - objaśnia poszczególne etapy tworzenia skryptu - Dział 5. Klawiatura zamiast pióra. Piszemy w programie MS Word - sprawnie stosuje różne skróty klawiszowe używane podczas pracy z dokumentem - tworzy poprawnie sformatowane teksty - ustawia odstępy między akapitami i interlinię - tworzy menu z zastosowaniem różnych opcji formatowania tekstu - dobiera rodzaj listy do tworzonego dokumentu	zachowanie na scenie - tworzy grę o zadanej tematyce, uwzględniając w niej własne pomysły - tworzy projekt prostego kalkulatora wykonującego dodawanie, odejmowanie, mnożenie i dzielenie dwóch liczb podanych przez użytkownika - Dział 5. Klawiatura zamiast pióra. Piszemy w programie MS Word - przygotowuje planszę prezentującą co najmniej 12 skrótów klawiszowych - opracowuje w grupie planszę przedstawiającą podstawowe reguły pisania w edytorze tekstu - opracowuje plan przygotowań do podróży
--	---	--	---	---

- Dział 5. Klawiatura zamiast pióra. Piszemy w programie MS Word - używa skrótów klawiszowych: kopiuj, wklej i zapisz - stosuje podczas pracy z dokumentem skróty klawiszowe podane w tabeli w karcie pracy - stosuje podstawowe opcje formatowania tekstu dostępne w kartach - zapisuje menu w dokumencie tekstowym - tworzy listy jednopoziomowe, wykorzystując narzędzie Numerowanie - w grupie tworzy karty do albumu na temat zainteresowań	- zmienia wielkość duszków • dostosowuje tło sceny do tematyki gry - używa narzędzia Tekst do wykonania tła z instrukcją gry - tworzy zmienne i ustawia ich wartości - Dział 5. Klawiatura zamiast pióra. Piszemy w programie MS Word - wymienia i stosuje podstawowe skróty klawiszowe używane do formatowania tekstu - wyjaśnia pojęcia: akapit, interlinia, formatowanie tekstu, miękki enter, twarda spacja - pisze krótką notatkę i formatuje ją, używając podstawowych	- korzysta z internetowego tłumacza - kopiuje ilustrację ze strony internetowej, a następnie wkleja ją do dokumentu - Dział 4. Z kotem za pan brat. Programujemy w Scratchu - stosuje blok powodujący powtarzanie poleceń - określa za pomocą bloku z napisem „jeżeli” wykonanie części skryptu po spełnieniu danego warunku - stosuje bloki powodujące obrót duszka - stosuje blok, na którym można ustawić określoną liczbę powtórzeń wykonania poleceń umieszczonych w jego wnętrzu	- w grupie tworzy karty do albumu na temat zainteresowań	- przygotowuje kronikę dotyczącą 8–10 wynalazków, wykorzystując różne narzędzia dostępne w edytorze tekstu - w grupie tworzy karty do albumu na temat zainteresowań
---	---	---	---	---

	h opcji edytora tekstu - wymienia i stosuje opcje wyrównywania tekstu względem marginesów - wstawia obiekt WordArt - używa gotowych stylów do formatowania tekstu w dokumencie - stosuje listy wielopoziome dostępne w edytorze tekstu - w grupie tworzy karty do albumu na temat zainteresowań	- określa za pomocą bloku z napisem „jeżeli” wykonanie części skryptu po spełnieniu danego warunku - stosuje bloki powodujące ukrycie i pokazanie duszka - ustawia w skrypcie wykonanie przez duszka kroków wstecz - określa w skrypcie losowanie wartości zmiennych - określa w skrypcie wyświetlenie działania z wartościami zmiennych oraz pola do wpisania odpowiedzi - stosuje blok określający instrukcję warunkową oraz blok powodujący powtarzanie poleceń		
--	--	---	--	--

		- Dział 5. Klawiatura zamiast pióra. Piszemy w programie MS Word - wymienia i stosuje skróty klawiszowe dotyczące zaznaczania i usuwania tekstu - wymienia podstawowe zasady formatowania tekstu i stosuje je podczas sporządzania dokumentów - stosuje opcję Pokaż wszystko, aby sprawdzić poprawność formatowania - formatuje obiekt WordArt - tworzy nowy styl do formatowania tekstu - modyfikuje istniejący styl - definiuje listy wielopoziomow e		
--	--	---	--	--

		- w grupie tworzy karty do albumu na temat zainteresowań		
--	--	--	--	--

Nauczyciele uczący: Anna Kowalczyk

Klasa IV– technika

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- rozpoznaje podstawowe narzędzia i materiały techniczne, - wykonuje proste prace techniczne - stosuje podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas pracy	-rozpoznaje podstawowe narzędzia i materiały techniczne, -wykonuje proste prace techniczne z pomocą nauczyciela, -stosuje podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas pracy, - rozpoznaje podstawowe elementy rysunku technicznego, -wykonuje proste projekty techniczne z	- rozpoznaje i nazywa podstawowe narzędzia i materiały techniczne, - wykonuje proste prace techniczne samodzielnie, -stosuje zasady bezpieczeństwa podczas pracy, - rozpoznaje i rysuje podstawowe elementy rysunku technicznego, -wykonuje proste projekty techniczne samodzielnie.	-rozpoznaje, nazywa i zastosowuje różnorodne narzędzia i materiały techniczne, -wykonuje różnorodne prace techniczne samodzielnie, -stosuje zasady bezpieczeństwa podczas pracy, -rozpoznaje, rysuje i zastosowuje elementy rysunku technicznego, -wykonuje różnorodne	-rozpoznaje, nazywa, zastosowuje i wyjaśnia różnorodne narzędzia i materiały techniczne, - samodzielnie i starannie wykonuje prace techniczne, dbając o estetykę i bezpieczeństwo -stosuje zasady bezpieczeństwa podczas pracy i dba o porządek w miejscu pracy, -rozpoznaje, rysuje, zastosowuje i wyjaśnia

	pomocą nauczyciela.		projekty techniczne samodzielnie	elementy rysunku technicznego, - potrafi zaplanować projekt techniczny, przewidzieć potrzebne materiały i narzędzia - wykazuje kreatywność, inicjatywę i dokładność w realizacji projektów
--	----------------------------	--	---	---

Nauczyciele uczący: Paweł Pudlak

Klasa IV– plastyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Prace wykonane niestarannie, tematyka w niewielkim stopniu spełniona. Uczeń stosuje proste techniki, z pomocą nauczyciela. Potrafi wymienić materiały użyte w pracy.	Prace częściowo zgodne z tematem. Technika wykonania jest podstawowa, czasem niedokładna. Uczeń wymienia użyte materiały i	Wykonuje prace zgodnie z tematem i podstawową techniką. Prace są staranne, choć może brakować większej kreatywności.	Tworzy prace staranne, zgodne z tematem. Poprawnie stosuje różne techniki i materiały. - Potrafi krótko omówić swoją pracę i wskazać użyte środki wyrazu.	Tworzy prace plastyczne oryginalne, samodzielne i pomysłowe. Łączy różne techniki w jednej pracy. Potrafi uzasadnić wybór techniki, materiału i formy wyrazu. Prezentuje swoje

	technikę, ale nie uzasadnia wyboru.	Potrafi wskazać główny temat pracy.		prace na forum klasy lub szkolnych wystawach.
--	-------------------------------------	-------------------------------------	--	---

Nauczyciele uczący: Paweł Pudlak

Klasa IV– muzyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- śpiewa najprostsze piosenki w grupie, z pomocą nauczyciela. - gra proste rytmy na instrumentach perkusyjnych z pomocą. - rozróżnia dźwięki wysokie i niskie, zna podstawowe kontrasty (głośno-cicho). - rozpoznaje podstawowe kontrasty w muzyce. - zna podstawowe pojęcia (rytm, melodia, tempo). - tworzy proste rytmy w grupie z	- śpiewa w grupie proste piosenki, pamięta część tekstu. - w grupie gra krótkie melodie; zna podstawy obsługi instrumentu. - zna proste wartości rytmiczne i zapis nutowy z pomocą. - rozróżnia wybrane instrumenty i rodzaje muzyki. - rozpoznaje podstawowe znaki muzyczne.	- poprawnie śpiewa piosenki jednogłosowe z pamięci; zachowuje intonację. - gra kilka prostych melodii i akompaniamentów w poprawnie. - poprawnie rytmizuje łatwe teksty; zna podstawowe pojęcia muzyczne. - omawia nastrój i charakter utworu; rozpoznaje kilka instrumentów. - odczytuje prosty zapis nutowy; zna terminy muzyczne.	- samodzielnie i poprawnie śpiewa piosenki i kanony, dba o intonację i artykulację. - samodzielnie gra melodie z podręcznika, potrafi improwizować rytm. - odczytuje i zapisuje proste rytmy; zna kompozytorów i podstawowe formy muzyczne - analizuje budowę i środki wyrazu muzycznego; zna wybranych kompozytorów. - stosuje zapis nutowy w	- śpiewa repertuar dodatkowy; podejmuje się solowych występów; rozwija własny warsztat. - gra dodatkowe melodie, wykonuje utwory solowe i zespołowe, improwizuje twórczo. - tworzy własne rytmy i melodie; posługuje się zapisem nutowym swobodnie. - samodzielnie charakteryzuje utwory; poszerza wiedzę o

pomocą nauczyciela.	- układa krótkie akompaniamenty rytmiczne.	- tworzy ilustracje dźwiękowe do krótkich tekstów.	praktyce; zna rolę muzyki w kulturze. - samodzielnie układa melodie i akompaniamenty; aktywnie pracuje w grupie.	muzyce ponad program. - samodzielnie poszerza wiedzę o muzyce; bierze udział w konkursach wiedzy muzycznej. - tworzy własne kompozycje; przygotowuje prezentacje muzyczne; wykazuje inicjatywę.
----------------------------	---	---	--	--

Nauczyciele uczący: Anna Kowalczyk

Klasa IV– wychowanie fizyczne

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- Uczeń biernie uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego lub bez uzasadnionej przyczyny często je opuszcza. - Uczeń nie opanował materiału w stopniu dostatecznym i	-Uczeń uczestniczy w lekcjach z małym zaangażowaniem. - Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiający udział w prostych formach	-Uczeń z zaangażowaniem uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego. - Jego postawa społeczna i stosunek do kultury fizycznej nie budzą zastrzeżeń. - Otrzymuje większość stopni dobrych z wysiłku i	-Uczeń jest zawsze przygotowany do zajęć, ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się dwukrotny brak stroju w semestrze) - Otrzymuje większość stopni bardzo dobrych z wysiłku i	- Uczeń aktywnie uczestniczy w życiu sportowym szkoły. - Wykazuje się sprawnością, umiejętnościami i wiedzą, spełniając wymagania zgodne z treściami programowymi. - Systematycznie i z zaangażowaniem uczestniczy we wszystkich

ma poważne braki. - Otrzymuje większość stopni dopuszczających z wysiłku i systematyczności - Ćwiczenia wykonuje niechętnie i z dużymi błędami technicznymi. - Posiada małe wiadomości z zakresu kultury fizycznej. Niesystematycznie nie bierze udziału w zajęciach i wykazuje bardzo małe postępy w osobistym usprawnieniu. - Jest często nieprzygotowany do zajęć. - W ograniczonym stopniu opanował nawyki higieniczno-zdrowotne. Nie uczestniczy w życiu sportowym szkoły.	aktywności ruchowej. - Otrzymuje większość stopni dostatecznych z wysiłku i systematyczności - Wkłada minimalny wysiłek w swoje usprawnienie, wykazując małe postępy. - Ćwiczenia wykonuje niepewnie, w nieodpowiednim tempie, z większymi błędami technicznymi, czyni to niechętnie. - W jego wiadomościach z zakresu kultury fizycznej są znaczne luki, a wiedzę którą ma, nie potrafi wykorzystać w praktyce. - Sporadycznie jest nieprzygotowany do lekcji. - Ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się dwukrotny brak stroju w semestrze) - Posiada nawyki higieniczno-zdrowotne.	systematyczność i. - Opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające udział w różnych formach aktywności ruchowej. - Wykazuje dość dobre postępy w osobistym usprawnieniu, podejmuje liczne próby doskonalenia własnej sprawności fizycznej. - Ćwiczenia wykonuje samodzielnie, jednak z małymi błędami technicznymi lub w słabym tempie. - Posiadane wiadomości potrafi wykorzystać w praktyce przy pomocy nauczyciela. - Zna i stosuje zasady higieny osobistej. Sporadycznie uczestniczy w życiu sportowym szkoły.	systematyczności - Jego postawa społeczna, zaangażowanie i stosunek do wychowania fizycznego nie budzą najmniejszych zastrzeżeń. - Systematycznie doskonalą swoją sprawność motoryczną i wykazuje duże postępy w osobistym usprawnieniu. - Ćwiczenia wykonuje z właściwą techniką, pewnie, dokładnie, w odpowiednim tempie, zna założenia taktyczne i przepisy poznanych dyscyplin sportowych. - Posiada duże wiadomości z zakresu kultury fizycznej i umiejętnie wykorzystuje je w praktycznym działaniu. - Rozumie i stosuje zasady higieniczno-zdrowotne podczas aktywnego wypoczynku. - Bierze udział w życiu sportowym szkoły, współorganizuje zawody sportowe.	obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego oraz jest zawsze przygotowany do lekcji, otrzymując większość stopni celujących z wysiłku i systematyczności. - Zna przepisy i zasady mini gier sportowych, potrafi współorganizować i sędziować zawody i imprezy rekreacyjno-sportowe. - Rozumie sens uprawiania ćwiczeń ruchowych i ich wpływ na rozwój organizmu. - Prezentuje postawę fair play, jest wzorem dla innych uczniów. - Ma godną naśladowania postawę koleżeńską i sportową, pomaga słabszym i mniej sprawnym uczniom. - Posiada nawyki dbałości o higienę osobistą stroju i estetykę miejsca ćwiczeń
---	--	--	--	---

			- Chętnie reprezentuje szkołę na zawodach sportowych. · Właściwie odnosi się do mniej sprawnych fizycznie.	
--	--	--	---	--

Nauczyciel uczący: Dorota Redzińska

Klasa IV– religia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- zna w sposób fragmentaryczny podstawowe prawdy wiary (np. części Mszy Świętej, podstawowe modlitwy, dziesięć przykazań), - w ograniczonym zakresie rozróżnia dobro i zło, - potrafi w prosty sposób wskazać, że Jezus przebacza grzechy i	- zna najważniejsze treści religijne potrzebne na tym etapie (modlitwy, przykazania, warunki sakramentu pokuty), - rozumie znaczenie Mszy Świętej i podstawowych obrzędów, - uczestniczy w rozwiązywaniu prostych zadań, potrafi opowiedzieć treść przypowieści i	- rozumie i poprawnie wyjaśnia prawdy wiary (np. sens Eucharystii, znaczenie sakramentu pokuty i pojednania), - zna i stosuje przykłady modlitwy i postaw liturgicznych, - potrafi wyciągać wnioski z przypowieści i życia świętych, - wskazuje, jak wiara wpływa na codzienne życie i relacje z innymi,	- opanował treści trudniejsze i bardziej złożone (np. wyjaśnia symbolikę Eucharystii, znaczenie postaw liturgicznych, cnoty teologalne), - potrafi łączyć wiedzę biblijną i liturgiczną z praktyką życia codziennego, - samodzielnie interpretuje przypowieści i teksty biblijne, - wykazuje postawę apostołską (angażuje się w życie parafii, szkolne	- twórczo rozwija własne uzdolnienia religijne, - biegle posługuje się wiedzą religijną, wyciąga wnioski i proponuje nietypowe rozwiązania, - angażuje się w życie religijno-społeczne poza szkołą (np. w parafii, grupach formacyjnych), - odnosi wiedzę religijną do aktualnych problemów życia codziennego, - osiąga sukcesy w konkursach i

zaprasza do przyjaźni, - podejmuje próby udziału w modlitwie, odpowiedziach, pracy na lekcji.	wydarzeń biblijnych, - wskazuje podstawowe przykłady zachowań chrześcijańskich (pomoc innym, szacunek wobec bliźnich).	- aktywnie uczestniczy w lekcji i pracy grupowej.	inicjatywy religijne), - potrafi uzasadniać potrzebę modlitwy, spowiedzi, udziału w Eucharystii.	olimpiadach religijnych.
--	---	---	---	--------------------------

Nauczyciele uczący: Karol Kędra

KLASA V

Klasa V – język polski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
– rozpoznaje utwór jako wiersz – wygłasza z pamięci wskazany wiersz – nazywa wrażenia z utworu – krótko opowiada treść – wie, kto to osoba mówiąca w wierszu – odpowiada na proste pytania dotyczące tekstu – rozpoznaje utwór epicki – odróżnia epikę	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – wymienia cechy poezji – czyta wiersz głośno i wyraźnie – uzasadnia wrażenia z lektury – wskazuje wartości dla podmiotu lirycznego – rozpoznaje	Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – uzasadnia, dlaczego utwór jest wierszem – wyodrębnia obrazy poetyckie – określa temat i sytuację liryczną – rozpoznaje przenośnię, uosobienie, powtórzenie – rozumie sens dosłowny i	Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: – wyjaśnia, na czym polega język poezji – dokonuje interpretacji głosowej – opisuje uczucia podmiotu lirycznego i bohatera – wskazuje przesłanie utworu i je uzasadnia – odróżnia	Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: – samodzielnie analizuje i interpretuje utwór – tworzy własne przykłady środków stylistycznych – odczytuje sens przenośny – porównuje bohatera, podmiot liryczny i adresata – rozpoznaje hymn i bajkę. Spełnia wymagania na ocenę bardzo

od liryki – wymienia elementy świata przedstawionego – zna pojęcie narratora i fabuły – zapisuje poprawnie wyrazy często używane – rozpoczyna zdanie wielką literą – stosuje kropkę na końcu zdania – rozpoznaje podstawowe znaki interpunkcyjne - formy wypowiedzi: notatka, dialog, opis – zna pojęcie akapitu i planu wydarzeń – podejmuje próbę napisania zaproszenia, życzeń, ogłoszenia – zna list i opowiadanie jako formy wypowiedzi.	środki stylistyczne. Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – wymienia cechy epiki – odróżnia elementy realistyczne i fantastyczne – wskazuje wartości w utworze – rozpoznaje narratora i bohatera – tworzy projekt pracy (rysunek, drama). Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – zna zasady pisowni: ó/u, rz/ż, h/ch – stosuje cudzysłów w tytułach – używa przecinków w prostych zdaniach. Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: – zna cechy notatki i dialogu – gromadzi słownictwo do	przenośny. Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – czyta głośno i poprawnie – opowiada treść utworu – rozpoznaje rodzaj narratora i bohatera – omawia wątek główny – ocenia bohaterów i zdarzenia . Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – zna zasady pisowni wielkiej i małej litery – stosuje „nie” z różnymi częściami mowy – oddziela przecinkiem zdania w złożeniu – używa znaków interpunkcyjnych w wypowiedziach. Spełnia wymagania na ocenę dostateczną, a ponadto: – tworzy opis na podstawie planu – podaje przykłady argumentu – pisze rozwinięty list	informacje ważne od mniej istotnych. Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: – analizuje elementy świata przedstawionego – uzasadnia przynależność gatunkową – wskazuje punkt kulminacyjny – określa relacje bohaterów – porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi. Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: – stosuje pozostałe zasady ortograficzne – zapisuje poprawnie wyrazy z ó, rz, ż, h niewymiennym – używa dwukropka i cudzysłowu w dialogu – rozróżnia znaczenie zdań w zależności od interpunkcji. Spełnia wymagania na ocenę dobrą, a ponadto: – tworzy różne notatki – pisze opowiadanie	dobłą, a ponadto: – porównuje światy przedstawione różnych utworów – dowodzi przynależności gatunkowej z przykładami – porównuje narratora i narrację w różnych tekstach – określa problematykę utworu w twórczy sposób. Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: – zapisuje poprawnie trudne wyrazy – stosuje myślnik w dialogu – korzysta samodzielnie ze słownika ortograficznego – pisze poprawne pod względem interpunkcyjnym teksty złożone. Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą, a ponadto: – tworzy funkcjonalną notatkę, także interaktywną – pisze opis i opowiadanie bogate treściowo – stosuje poprawną interpunkcję w dialogu – tworzy życzenia i zaproszenia oficjalne i nieoficjalne
--	--	---	--	--

	opisu – tworzy plan opisu lub opowiadania – pisze list prywatny – tworzy zaproszenie, ogłoszenie, życzenia.	prywatny – selekcjonuje informacje – stosuje współczesne formy komunikacji (e-mail, SMS).	twórcze i odtwórcze z dialogiem – stosuje akapity i argumenty – tworzy zaproszenie i ogłoszenie z dwoma argumentami – stosuje etykietę językową.	– uzasadnia swoje argumenty.
--	--	---	---	------------------------------

Nauczyciele uczący: Paulina Adamczyk

Klasa V – język angielski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
rozumie bardzo proste polecenia nauczyciela i pojedyncze słowa z nagrania, zna podstawowe słownictwo z tematów realizowanych na lekcjach (np. szkoła, dom, hobby, zakupy, podróże, pogoda), odpowiada na pytania tylko jednym słowem lub prostym zwrotem (Yes / No / Blue / Ten),	rozumie proste polecenia i krótkie dialogi wspierane obrazkami, zna podstawowe słownictwo i wyrażenia z bieżących tematów (jedzenie, ubrania, czas wolny, podróżowanie, święta), potrafi przedstawić siebie i swoją rodzinę,	rozumie większość prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych, zna i stosuje w praktyce podstawowe struktury gramatyczne: Present Simple i Present Continuous, can/can't (umiejętności), stopniowanie przymiotników, podstawowe konstrukcje	rozumie wypowiedzi nauczyciela i większość nagrań oraz tekstów w podręczniku, swobodnie używa poznanego słownictwa i struktur gramatycznych, zadaje pytania i odpowiada całymi zdaniami, potrafi prowadzić krótką rozmowę, opisuje szczegółowo osoby, miejsca,	w pełni opanował wymagania podstawy programowej w klasie 5, używa swobodnie bogatego słownictwa i struktur gramatycznych, swobodnie tworzy dłuższe wypowiedzi ustne i pisemne, samodzielnie rozwija temat, potrafi opowiedzieć o wydarzeniach w przeszłości,

czyta pojedyncze zdania i rozpoznaje znane słowa, zapisuje krótkie wyrazy i proste zdania przepisując je z tablicy lub podręcznika, wymaga stałej pomocy nauczyciela, ale podejmuje próby uczestniczenia w lekcji, popęnia liczne błędy w wymowie i pisaniu, które często utrudniają komunikację.	zapytać o zainteresowania a, upodobania (Do you like...?), odpowiada całymi prostymi zdaniami (I live in... I like pizza.), rozumie proste teksty i potrafi wyszukać w nich informacje (np. godzina, dzień, nazwa przedmiotu), pisze krótkie wypowiedzi według wzoru (np. opis swojego pokoju, ulubionego zwierzęcia, kartkę z wakacji), zna i stosuje proste struktury gramatyczne: to be, have got, Present Simple, there is/are, a/an, liczby, dni tygodnia, popęnia błędy, ale częściowo komunikacja jest zrozumiała.	pytające i odpowiedzi, potrafi opisać w kilku zdaniach swój dzień, zainteresowania, przyjaciół, szkołę, uczestniczy w krótkich dialogach i potrafi reagować w codziennych sytuacjach (np. w sklepie, w restauracji, pytanie o drogę), czyta ze zrozumieniem proste teksty (opowiadania, ogłoszenia, e-maile), pisze krótkie teksty (5–6 zdań) na podane tematy, popęnia błędy, ale nie utrudniają one zrozumienia wypowiedzi, pracuje w miarę samodzielnie, chętnie podejmuje próby komunikacji.	rzeczy, wydarzenia, posługuje się Present Simple i Present Continuous w sposób poprawny, rozróżnia ich zastosowanie, stosuje inne poznane struktury: going to (plany), there is/are, can/can't, stopniowanie przymiotników, czyta i rozumie dłuższe teksty, potrafi streścić główną myśl, pisze krótkie, spójne i logiczne wypowiedzi (np. e-mail do kolegi, opis wakacji, opis miejsca), popęnia nieliczne błędy, które nie zakłócają komunikacji.	używając podstawowych czasowników w Past Simple, rozumie i potrafi odtworzyć treść krótkich nagrań, filmów, piosenek w języku angielskim, czyta teksty (np. lektury uproszczone, komiksy, artykuły dla dzieci) i potrafi je omówić, samodzielnie poszukuje nowych słów, interesuje się kulturą krajów anglojęzycznych, aktywnie i twórczo wykorzystuje język angielski w różnych sytuacjach.
---	---	---	---	---

Nauczyciel uczący: Aykanush Pohosyan

Klasa V– historia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami dotyczącymi starożytności: cywilizacja, faraon, polis, cesarstwo, cesarz • rozpoznaje na ilustracjach piramidy, Partenon, Koloseum, akwedukt • wskazuje na mapie Egipt, Grecję, Rzym i podstawowe kierunki podbojów Aleksandra Wielkiego • umieszcza pojedyncze daty na osi czasu (np. 753 p.n.e., 476 n.e.) • wie, że Grecy wierzyli w wielu bogów, a Rzymianie przejęli od nich część wierzeń	• samodzielnie używa podstawowych terminów: piramida, faraon, polis, demokracja, forum • wymienia najważniejsze osiągnięcia starożytnych cywilizacji (np. pismo klinowe, alfabet fenicki, teatr grecki, akwedukty rzymskie) • zna podstawowe fakty historyczne: założenie Rzymu, wojny punickie, upadek Cesarstwa Zachodniego • potrafi porządkować	• poprawnie posługuje się terminami: hoplita, falanga, senat, republika, cesarstwo, legion • opisuje przyczyny i skutki wojen perskich, podbojów Aleksandra Wielkiego i wojen punickich • charakteryzuje postacie: Aleksander Wielki, Juliusz Cezar, Kleopatra, Oktawian August • zna i umieszcza na osi czasu najważniejsze daty: 490 p.n.e. (Maraton), 44 p.n.e. (śmierć Cezara), 476 n.e. (upadek	• omawia znaczenie starożytnej demokracji, prawa rzymskiego i chrześcijaństwa dla rozwoju Europy • analizuje przyczyny i skutki upadku Rzymu i wyjaśnia jego konsekwencje dla średniowiecza • porównuje różne źródła historyczne: teksty, zabytki architektury, dzieła sztuki • wyjaśnia rolę religii w życiu starożytnych (mitologia grecka, kult cesarza w Rzymie, narodziny chrześcijaństwa) • interpretuje fragmenty źródeł: mity, Ewangelie, Kodeks Hammurabiego, mowy rzymskich polityków	• samodzielnie analizuje i ocenia znaczenie wydarzeń starożytnych w perspektywie długiego trwania dziejów • porównuje ustroje polityczne: demokrację ateńską, republikę i cesarstwo rzymskie, wskazuje ich mocne i słabe strony • przedstawia wpływ cywilizacji Egiptu, Mezopotamii, Grecji i Rzymu na współczesny świat • ocenia znaczenie chrześcijaństwa i dziedzictwa rzymskiego dla kultury europejskiej • krytycznie korzysta z różnych źródeł, dostrzega ich ograniczenia • przygotowuje dodatkowe prace (referaty, projekty, prezentacje) wykraczające poza

• rozróżnia legendę od faktu historycznego, zna mit o powstaniu Rzymu	wydarzenia chronologicznie w ramach epoki • wskazuje na mapie obszary starożytnych cywilizacji i ważniejsze miasta (Ateny, Rzym, Aleksandria) • podaje przykłady tradycji i kultury starożytnej obecnych współcześnie (alfabet łaciński, igrzyska, kalendarz juliański)	Cesarstwa Zachodniego) • wskazuje wpływ osiągnięć starożytności (prawo rzymskie, architektura, teatr) na rozwój Europy	• zna osiągnięcia starożytnych uczonych i artystów (Homer, Sokrates, Arystoteles, Archimedes, Galen)	materiał obowiązkowy
---	---	---	--	-----------------------------

Nauczyciele uczący: Anna Kowalczyk

Klasa V – geografia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				

•wyjaśnia znaczenie terminów: mapa, skala, legenda mapy oraz wymienia elementy mapy •wyjaśnia znaczenie terminów: wysokość bezwzględna, wysokość względna •odczytuje wysokość bezwzględną obiektów na mapie poziomicowej •podaje nazwy barw stosowanych na mapach hipsometrycznych •wymienia różne rodzaje map i odczytuje informacje z planu miasta •wyjaśnia znaczenie terminu krajobraz oraz wymienia składniki krajobrazu i krajobrazu najbliższej okolicy •wymienia pasy rzeźby terenu Polski •wskazuje na mapie Wybrzeże Słowińskie •wymienia elementy	•odczytuje za pomocą legendy znaki kartograficzne na mapie, stosuje legendę mapy do odczytania informacji, odczytuje skalę mapy •rozróżnia rodzaje skali •oblicza wysokość względną na podstawie wysokości bezwzględnej odczytanej z mapy •odczytuje informacje z mapy poziomicowej i hipsometrycznej •wyszukuje w atlasie przykłady map: ogólnogeograficznej, krajobrazowej, turystycznej i planu miasta •podaje różnicę między krajobrazem naturalnym a krajobrazem kulturowym •określa położenie najbliższej okolicy na mapie Polski	•rozróżnia na mapie znaki punktowe, liniowe i powierzchniowe •rysuje podziałkę liniową •wyjaśnia, dlaczego każda mapa ma skalę •oblicza odległość na mapie wzdłuż linii prostej za pomocą skali liczbowej •wyjaśnia, jak powstaje mapa poziomicowa •wyjaśnia różnicę między obszarem nizinnym, wyżynnym a obszarem górskim •wyjaśnia różnicę między mapą ogólnogeograficzną a mapą krajobrazową •przedstawia sposoby orientowania mapy w terenie •charakteryzuje pasy rzeźby terenu w Polsce, opisuje krajobraz najbliższej okolicy w odniesieniu do pasów rzeźby terenu •opisuje wpływ wody i wiatru na	•dobiera odpowiednią mapę w celu uzyskania określonych informacji geograficznych •przekształca skalę liczbową na mianowaną i podziałkę liniową •oblicza odległość w terenie za pomocą skali liczbowej •oblicza odległość w terenie za pomocą podziałki liniowej •oblicza długość trasy złożonej z odcinków za pomocą skali liczbowej •rozpoznaje przedstawione na mapach poziomicowych formy terenu •rozpoznaje formy ukształtowania powierzchni na mapie hipsometrycznej •omawia zastosowanie map cyfrowych •podaje różnice między mapą turystyczną a planem miasta •dokonuje oceny krajobrazu najbliższego otoczenia szkoły	•posługuje się planem miasta w terenie •podaje przykłady wykorzystania map o różnej treści •analizuje treść map przedstawiających ukształtowanie powierzchni Polski •czyta treść mapy lub planu najbliższego otoczenia szkoły, odnosząc je do obserwowanych w terenie elementów środowiska geograficznego •projektuje i opisuje trasę wycieczki na podstawie mapy turystycznej lub planu miasta •proponuje zmiany w zagospodarowaniu terenu najbliższej okolicy •prezentuje projekt planu zagospodarowania terenu wokół szkoły •przygotowuje prezentację multimedialną na temat Wybrzeża Słowińskiego z uwzględnieniem elementów krajobrazu naturalnego i kulturowego •przedstawia zróżnicowanie
--	---	---	--	--

krajobrazu nadmorskiego •wymienia główne miasta leżące na Wybrzeżu Słowińskim •wymienia po jednym przykładzie rośliny i zwierzęcia charakterystycznych dla Wybrzeża Słowińskiego •wskazuje na mapie Pojezierze Mazurskie •odczytuje z mapy nazwy największych jezior na Pojezierzu Mazurskim •wskazuje na mapie pas Nizin Środkowopolskich oraz Nizinę Mazowiecką •wskazuje na mapie największe rzeki przecinające Nizinę Mazowiecką •wskazuje na mapie największe miasta Niziny Mazowieckiej •podaje nazwę parku narodowego leżącego w pobliżu Warszawy •określa położenie Warszawy na mapie Polski	•przedstawia główne cechy krajobrazu nadmorskiego na podstawie ilustracji •omawia cechy krajobrazu Pojezierza Mazurskiego i wymienia atrakcje turystyczne Pojezierza Mazurskiego •przedstawia cechy krajobrazu Niziny Mazowieckiej, wymienia atrakcje turystyczne Niziny Mazowieckiej •opisuje cechy krajobrazu wielkomiejskiego •wymienia główne cechy krajobrazu miejsko-przemysłowego Wyżyny Śląskiej •przedstawia cechy krajobrazu rolniczego Wyżyny Lubelskiej •omawia cechy krajobrazu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej na podstawie	nadmorski krajobraz •przedstawia sposoby gospodarowania w krajobrazie nadmorskim •przedstawia wpływ łodolodu na krajobraz pojezierzy •omawia cechy krajobrazu przekształconego przez człowieka na Nizinie Mazowieckiej •przedstawia najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego w stolicy •omawia znaczenie węgla kamiennego na Wyżynie Śląskiej •omawia na podstawie ilustracji powstawanie wąwozów lessowych •charakteryzuje czynniki wpływające na krajobraz rolniczy Wyżyny Lubelskiej •charakteryzuje na podstawie ilustracji rzeźbę krasową i formy krasowe Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej	pod względem jego ładu i estetyki zagospodarowania •porównuje na podstawie mapy Polski i ilustracji rzeźbę terenu w poszczególnych pasach •wyjaśnia na podstawie ilustracji, jak powstaje jezioro przybrzeżne •wymienia obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego Wybrzeża Słowińskiego oraz wskazuje je na mapie •wyjaśnia znaczenie turystyki na Wybrzeżu Słowińskim •charakteryzuje najważniejsze obiekty dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego na Nizinie Mazowieckiej •opisuje zabudowę i sieć komunikacyjną Warszawy •omawia atrakcje turystyczne na Szlaku Zabytków Techniki •opisuje za pomocą	krajobrazu krain geograficznych w pasie pojezierzy na podstawie mapy •analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki rozwoju rolnictwa na Nizinie Mazowieckiej •planuje na podstawie planu miasta wycieczkę po Warszawie •przedstawia pozytywne i negatywne zmiany w krajobrazie Wyżyny Śląskiej wynikające z działalności człowieka •analizuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji oraz map tematycznych warunki sprzyjające rozwojowi rolnictwa na Wyżynie Lubelskiej •przedstawia historię zamków znajdujących się na Szlaku Orlich Gniazd •wyjaśnia negatywny wpływ turystyki na środowisko Tatr •oblicza różnicę wysokości między najwyższym
---	--	--	--	---

•wymienia najważniejsze obiekty turystyczne Warszawy •wskazuje na mapie pas Wyżyn Polskich i Wyżynę Śląską •wskazuje na mapie największe miasta na Wyżynie Śląskiej •wskazuje na mapie Polski Wyżynę Lubelską •wymienia gleby i główne uprawy Wyżyny Lubelskiej •określa na podstawie mapy Polski położenie Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej •podaje nazwę parku narodowego leżącego na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •podaje nazwy zwierząt żyjących w jaskiniach na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej •określa na podstawie mapy położenie Tatr •wskazuje na mapie Tatry Wysokie i Tatry Zachodnie	ilustracji i wymienia dwa przykłady roślin charakterystycznych dla Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej •wskazuje na mapie najwyższe szczyty Tatr, wymienia cechy krajobrazu wysokogórskiego •omawia cechy pogody w górach •wymienia atrakcje turystyczne Tatr •wyjaśnia, co to są siatka geograficzna i siatka kartograficzna •wskazuje główne kierunki geograficzne na globusie •porównuje powierzchnię kontynentów i oceanów na podstawie diagramów •wskazuje akweny morskie na trasach pierwszych wypraw	•opisuje na podstawie ilustracji piętra roślinności w Tatrach •podaje przyczyny odkryć geograficznych •wskazuje na mapie wielkie formy ukształtowania powierzchni Ziemi i akweny morskie na trasie wyprawy geograficznej Marca Polo •opisuje na podstawie mapy szlaki wypraw Ferdynanda Magellana i Krzysztofa Kolumba •wskazuje na mapie klimatycznej obszary o najwyższej oraz najniższej średniej rocznej temperaturze powietrza •wskazuje na mapie klimatycznej obszary o największej i najmniejszej rocznej sumie opadów •porównuje temperaturę powietrza i opady atmosferyczne w klimacie morskim i kontynentalnym	przykładów rolnictwo na Wyżynie Lubelskiej •opisuje najważniejsze obiekty dziedzictwa kulturowego Wyżyny Lubelskiej •charakteryzuje na podstawie mapy atrakcje turystyczne Szlaku Orlich Gniazd •przedstawia argumenty potwierdzające różnicę w krajobrazie Tatr Wysokich i Tatr Zachodnich •opisuje dziedzictwo przyrodnicze Tatr •określa na globusie i mapie położenie punktów, kontynentów i oceanów na kuli ziemskiej •opisuje podróże odkrywcze w okresie od XVII w. do XX w. •oblicza średnią roczną temperaturę powietrza •oblicza różnicę między średnią temperaturą powietrza w najcieplejszym	szczytem na Ziemi a największą głębokością w oceanach •przedstawia znaczenie odkryć geograficznych •przedstawia zróżnicowanie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych na Ziemi na podstawie map tematycznych •omawia wpływ człowieka na krajobraz Ziemi •porównuje wilgotne lasy równikowe z lasami liściastymi i mieszanymi strefy umiarkowanej pod względem klimatu, roślinności i świata zwierząt •analizuje strefy sawann i stepów pod względem położenia, warunków klimatycznych i głównych cech krajobrazu •przedstawia podobieństwa i różnice między krajobrazami pustyni gorących i pustyni lodowych •opisuje na podstawie dodatkowych źródeł informacji zróżnicowanie przyrodnicze i kulturowe strefy śródziemnomorskiej
---	---	--	--	---

•wskazuje na globusie i mapie świata bieguny, równik, południk zerowy i 180 o, półkule, zwrotniki i koła podbiegunowe •wymienia nazwy kontynentów i oceanów oraz wskazuje ich położenie na globusie i mapie •wymienia największych podróżników biorących udział w odkryciach geograficznych •wyjaśnia znaczenie terminu pogoda •wymienia składniki pogody oraz wyjaśnia znaczenie terminu klimat •wymienia na podstawie mapy tematycznej strefy klimatyczne Ziemi •wymienia na podstawie ilustracji strefy krajobrazowe Ziemi oraz wskazuje na mapie strefy wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych strefy umiarkowanej •podaje nazwy warstw	geograficznych •wyjaśnia różnicę między pogodą a klimatem •odczytuje z klimatogramu temperaturę powietrza i wielkość opadów atmosferycznych w danym miesiącu •wymienia typy klimatów w strefie umiarkowanej •omawia na podstawie mapy stref klimatycznych i klimatogramów klimat strefy wilgotnych lasów równikowych oraz klimat strefy lasów liściastych i mieszanych •omawia na podstawie ilustracji warstwową budowę lasów strefy umiarkowanej •wyjaśnia znaczenie terminów: preria, pampa •omawia charakterystyczne cechy klimatu stref sawann i stepów	•wymienia kryteria wydzielenia stref krajobrazowych •przedstawia na podstawie ilustracji układ stref krajobrazowych na półkuli północnej •charakteryzuje warstwy wilgotnego lasu równikowego •charakteryzuje na podstawie ilustracji krajobrazy sawann i stepów •omawia klimat stref pustyń gorących i pustyń lodowych •omawia rzeźbę terenu pustyń gorących •omawia cechy krajobrazu śródziemnomorskiego •charakteryzuje cechy krajobrazu tajgi i tundry •charakteryzuje na podstawie ilustracji piętra roślinne w Himalajach	miesiącu i najzimniejszym miesiącu roku •oblicza roczną sumę opadów •prezentuje przykłady budownictwa, sposoby gospodarowania i zajęcia mieszkańców stref wilgotnych lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych •porównuje cechy krajobrazu sawann i stepów •omawia przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefach pustyń gorących i pustyń lodowych •prezentuje przykłady budownictwa i sposoby gospodarowania w strefie śródziemnomorskiej •porównuje budownictwo i życie mieszkańców stref tajgi i tundry •analizuje zmienność warunków klimatycznych w Himalajach i jej	•porównuje rozmieszczenie stref krajobrazowych na Ziemi i pięter roślinności w górach
--	--	--	--	---

wilgotnego lasu równikowego i wskazuje te warstwy na ilustracji •rozpoznaje rośliny i zwierzęta typowe dla lasów równikowych oraz lasów liściastych i mieszanych •wyjaśnia znaczenie terminów: sawanna, step, wskazuje na mapie strefy sawann i stepów, wymienia gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla sawann i stepów •wyjaśnia znaczenie terminu pustynia, wskazuje na mapie obszary występowania pustyń gorących i pustyń lodowych, rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla pustyń gorących i pustyń lodowych •wskazuje na mapie położenie strefy krajobrazów śródziemnomorskich, wymienia na podstawie mapy państwa leżące nad Morzem Śródziemnym, rozpoznaje rośliny i zwierzęta charakterystyczne dla strefy	•opisuje na podstawie ilustracji świat roślin i zwierząt pustyń gorących i pustyń lodowych •wymienia cechy charakterystyczne klimatu śródziemnomorskiego •wymienia obiekty turystyczne w basenie Morza Śródziemnego •wymienia charakterystyczne cechy klimatu stref tajgi i tundry •wskazuje na mapie położenie najwyższych łańcuchów górskich innych niż Himalaje •charakteryzuje krajobraz wysokogórski w Himalajach, opisuje świat roślin i zwierząt w Himalajach		wpływ na życie ludności	
--	--	--	-------------------------	--

śródziemnomorski ej, wymienia gatunki upraw charakterystyczny ch dla strefy śródziemnomorski ej •wyjaśnia znaczenie terminów: tajga, tundra, wieloletnia zmarzlina, wskazuje na mapie położenie stref tajgi i tundry, rozpoznaje gatunki roślin i zwierząt charakterystyczne dla tajgi i tundry •wskazuje na mapie Himalaje, wymienia charakterystyczne dla Himalajów gatunki roślin i zwierząt				
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Jolanta Dybowska

Klasa V– biologia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Wskazuje biologię jako naukę o organizmach Wymienia czynności życiowe organizmów Podaje przykłady dziedzin biologii Wskazuje obserwacje i doświadczenia jako źródła wiedzy biologicznej Wymienia źródła wiedzy biologicznej Przeprowadza doświadczenie metodą naukową Nazywa części mikroskopu optycznego Obserwuje preparaty pod mikroskopem	Określa przedmiot badań biologii Opisuje cechy organizmów Wyjaśnia, czym zajmuje się wskazana dziedzina biologii Porównuje obserwację z doświadczeniem jako źródła wiedzy Korzysta ze wskazanych źródeł wiedzy Nazywa części mikroskopu optycznego Wykonuje proste preparaty mikroskopowe Oblicza powiększenie obrazu mikroskopu Wymienia etapy komplikowania się	Wymienia elementy komplikowania się organizmów roślinnych i zwierzęcych Opisuje budowę komórek zwierzęcych Wyjaśnia, czym są komórki jądrowe i bezjądrowe, podaje przykłady Wykonuje preparat roślinny i odróżnia elementy komórki pod mikroskopem Wyjaśnia rolę elementów komórki Wymienia czynniki niezbędne do fotosyntezy, wskazuje substraty i produkty,	Charakteryzuje czynności życiowe organizmów Wymienia poziomy budowy organizmu roślinnego i zwierzęcego Charakteryzuje wybrane dziedziny biologii Wykazuje zalety metody naukowej Samodzielnie przeprowadza doświadczenie metodą naukową Posługuje się źródłami wiedzy biologicznej do rozwiązywania problemów Charakteryzuje funkcje części mikroskopu optycznego Wykonuje preparaty mikroskopowe, nastawia ostrość i rysuje obraz Analizuje	Wykazuje jedność budowy organizmów i porównuje poziomy organizacji roślin i zwierząt Wymienia dziedziny biologii i planuje doświadczenia metodą naukową Analizuje informacje biologiczne i posługuje się mikroskopem, wykonuje preparaty i rysunki Tworzy model komórki i analizuje typy komórek oraz ich funkcje Wyjaśnia fotosyntezę, materiały zapasowe i znaczenie cudzożywności, w

Wskazuje komórkę jako podstawową jednostkę życia Podaje przykłady organizmów jedno- i wielokomórkowych Wymienia elementy budowy komórki roślinnej, zwierzęcej i bakteryjnej Wyjaśnia odżywianie się, samożywność i cudzożywność Podaje przykłady organizmów samo- i cudzożywnych Wymienia rodzaje cudzożywności Określa, czym jest oddychanie i podaje sposoby oddychania Podaje przykłady fermentacji Wymienia nazwy królestw organizmów Wyjaśnia, dlaczego wirusy	organizmu Wyjaśnia, dlaczego komórkę nazywamy podstawową jednostką Wymienia organelle komórki zwierzęcej Wykonuje preparaty mikroskopowe Podaje przykłady komórki bezjądrowej i jądrowej Wymienia funkcje elementów komórki roślinnej, zwierzęcej i bakteryjnej Obserwuje pod mikroskopem wskazane organelle Wskazuje fotosyntezę jako sposób odżywiania Podaje substancje i produkty fotosyntezy Opisuje sposoby odżywiania się zwierząt Wyjaśnia pobieranie pokarmu przez organizmy cudzożywne	omawia ich wykorzystanie Wyjaśnia sposoby cudzożywności i podaje przykłady organizmów cudzożywnych Wyjaśnia znaczenie oddychania komórkowego i różnice między utlenianiem a fermentacją Wymienia narządy wymiany gazowej zwierząt lądowych i wodnych Wskazuje hierarchię jednostek klasyfikacji biologicznej i charakteryzuje królestwa Rozpoznaje organizmy na podstawie ilustracji Wyjaśnia, dlaczego wirusy nie są organizmami, omawia wybrane choroby wirusowe Omówione czynności	stopniowe komplikowanie budowy organizmów roślinnych i zwierzęcych Rozpoznaje elementy budowy komórki zwierzęcej i ich funkcje Rozpoznaje organelle komórki i rysuje obraz mikroskopowy Analizuje różnice między typami komórek Wyjaśnia fotosyntezę i zależność jej przebiegu od wody, dwutlenku węgla i światła Zapisuje schemat przebiegu fotosyntezy Charakteryzuje rodzaje cudzożywności i przystosowania do pobierania pokarmu Zapisuje schematycznie oddychanie i określa warunki oddychania i fermentacji Charakteryzuje wymianę gazową u roślin i zwierząt Wyjaśnia zasady nadawania nazw	tym roślin pasożytniczych Porównuje oddychanie tlenowe i fermentację oraz przystosowania narządów wymiany gazowej Uzasadnia klasyfikację organizmów, korzysta z kluczy i omawia choroby bakteryjne oraz ich zapobieganie Analizuje znaczenie bakterii, grzybów i porostów w przyrodzie Projektuje doświadczenia pokazujące przewodzenie wody, przystosowania łądygi i liści, wchłanianie wody przez mchy Rozpoznaje i omawia paprocie, rośliny nagonasienne oraz elementy kwiatu i ich rolę w rozmnażaniu Wyjaśnia wpływ czynników na kiełkowanie nasion i przeprowadza doświadczenia ilustrujące ich działanie
---	---	---	--	--

nie są organizmami i podaje ich miejsca występowania	Wyróżnia oddychanie tlenowe i fermentację	życiowe bakterii i ich znaczenie w przyrodzie i dla człowieka	gatunkom i klasyfikacji do królestw
Wskazuje miejsca występowania bakterii	Wskazuje organizmy korzystające z oddychania tlenowego i fermentacji	Wskazuje znaczenie grzybów i porostów, omawia sposoby oddychania i odżywiania grzybów	Wskazuje drogi wnikania wirusów i bakterii oraz omawia ich znaczenie i profilaktykę
Wymienia czynności życiowe grzybów i porostów	Zna produkty fermentacji drożdży	Wykazuje związek korzenia z adaptacją roślin do środowiska i opisuje jego wzrost	Prezentuje czynności życiowe bakterii i ich rolę w przyrodzie
Podaje przykłady i opisuje budowę grzybów	Zna rolę mitochondrium	Omówione funkcje pędu, rozpoznaje liście pojedyncze i złożone	Określa znaczenie komponentów plechy porostu
Wymienia sposoby rozmnażania grzybów	Wyjaśnia, czym zajmuje się systematyka	Rozpoznaje elementy budowy mchów i paproci, omawia ich funkcje i przystosowania	Rozpoznaje formy porostów i podaje ich nazwy
Rozpoznaje porosty wśród innych organizmów	Podaje definicję gatunku	Wymienia przystosowania roślin nagonasiennych i okrytonasiennych	Opisuje czynności życiowe grzybów
Wymienia funkcje korzenia i rozpoznaje systemy korzeniowe	Wymienia nazwy królestw i przykłady organizmów	Rozróżnia kwiat od kwiatostanu, omawia zmiany po zapyleniu	Wykazuje przystosowania korzenia i przewodzenie wody w roślinie
Wymienia elementy budowy łodygi i jej funkcje	Opisuje cechy budowy wirusów i różnice od organizmów		Wskazuje i omawia części łodygi i liści
Rozpoznaje elementy budowy liścia	Podaje przykłady chorób wirusowych		Wyjaśnia znaczenie mchów i paproci w przyrodzie
Rozpoznaje mchy i paprocie wśród innych roślin oraz	Opisuje cechy budowy bakterii i grzybów		Rozpoznaje paprocie na ilustracjach
	Omawia czynności życiowe grzybów i ich znaczenie		Wykazuje przystosowania roślin nagonasiennych i okrytonasiennych oraz ich znaczenie
	Omawia budowę korzenia i strefy		

podaje ich miejsca występowania Rozpoznaje rośliny nagonasienne i okrytonasienne oraz podaje ich miejsca występowania Wymienia rodzaje owoców i sposoby ich rozprzestrzeniania Wymienia znaczenie roślin okrytonasiennych w przyrodzie Klasyfikuje nieznaną roślinę do odpowiedniej grupy	korzenia Wyjaśnia różnicę między pędem a łodygą Wskazuje części pędu roślin zielnych Wymienia funkcje liści Wskazuje nazwy elementów mchów i paproci Wymienia miejsca występowania paproci Wyjaśnia funkcje kwiatów i nasion Omawia budowę rośliny nagonasiennej Podaje elementy budowy kwiatu i owocu Rozpoznaje organy roślinne i ich funkcje Wymienia rodzaje owoców Podaje znaczenie roślin okrytonasiennych dla człowieka Klasyfikuje nieznaną roślinę do	Określa rolę owocni w klasyfikacji owoców i znaczenie roślin okrytonasiennych w przyrodzie Klasyfikuje nieznaną roślinę do odpowiedniej grupy	Omawia funkcje elementów kwiatu i adaptacje budowy owoców do rozprzestrzeniania Ocena znaczenia roślin okrytonasiennych dla człowieka	
--	---	---	---	--

	odpowiedniej grupy			
--	--------------------	--	--	--

Nauczyciel uczący: Dorota Redzińska

Klasa V– matematyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- Dodaje i odejmuje liczby naturalne w zakresie 200 - Rozwiązuje proste zadania tekstowe (dodawanie, odejmowanie) - Zna cyfry rzymskie I–M, zapisuje liczby do 39 - Dodaje i odejmuje pisemnie liczby wielocyfrowe - Wykonuje dzielenie z resztą (proste przykłady) - Szacuje wynik prostego działania (dodawanie/odejmowanie) - Dodaje i odejmuje w pamięci liczby dwucyfrowe - Rozpoznaje i zapisuje liczby	- Mnoży i dzieli liczby naturalne w zakresie 100 - Odczytuje kwadraty i sześciany liczb - Zapisuje liczby cyframi rzymskimi i arabskimi - Mnoży pisemnie liczby dwu- i trzycyfrowe - Zna cechy podzielności przez 2, 5, 10 i 100 - Stosuje cechy podzielności w praktycznych zadaniach - Dzieli liczby wielocyfrowe przez liczby jednocyfrowe pisemnie - Stosuje przemienność i	- Stosuje kolejność działań w wyrażeniach dwudziałaniowych - Zapisuje iloczyn w postaci potęgi - Stosuje szacowanie wyniku - Dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe przez jednocyfrowe - Stosuje cechy podzielności przez 3, 4 i 9 - Rozwiązuje zadania wymagające obliczeń pisemnych na liczbach trzycyfrowych - Rozwiązuje zadania z zastosowaniem ułamków dziesiętnych w	- Rozwiązuje zadania tekstowe z działaniami pisemnymi - Oblicza wartość wyrażenia trójdziałaniowego - Rozwiązuje zadania z dużymi liczbami - Rozwiązuje zadania z działaniami pisemnymi - Rozpoznaje liczby pierwsze i rozkłada na czynniki - Oblicza wartości wyrażen z potęgowaniem i działaniami pisemnymi - Oblicza długości brakujących składników w równaniach tekstowych - Rozwiązuje	- Rozwiązuje nietypowe zadania z działaniami na liczbach naturalnych - Rozwiązuje wielodziałaniowe wyrażenia z potęgowaniem - Rozwiązuje zadania problemowe wymagające rozumowania - Rozwiązuje nietypowe zadania z pisemnym mnożeniem i dzieleniem - Rozwiązuje zadania z cechami podzielności i faktoryzacją - Rozwiązuje nietypowe zadania wymagające łączenia cech podzielności z potęgowaniem - Tworzy własne

parzyste i nieparzyste -Zapisuje ułamek w postaci dzielenia - Zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe - Dodaje i odejmuje ułamki o wspólnych mianownikach - Porównuje ułamki o jednakowych licznikach - Skraca proste ułamki do postaci nieskracalnej - Zaznacza proste ułamki na osi liczbowej - Zapisuje ułamek dziesiętny w postaci zwykłej i odwrotnie - Odczytuje i zapisuje słownie ułamki dziesiętne (proste przypadki) -Rozwiązuje proste zadania tekstowe z dodawaniem i odejmowaniem ułamków dziesiętnych - Zapisuje słownie ułamki dziesiętne trudniejsze (np. trzy setne) - Zaznacza proste ułamki dziesiętne na osi liczbowej - Dodaje proste ułamki dziesiętne w pamięci - Rozpoznaje proste, półproste i odcinki - Wskazuje w kącie wierzchołek, ramiona i wnętrze	łączność dodawania - Porównuje i zamienia ułamki zwykłe - Rozszerza i skraca ułamki - Dodaje i odejmuje ułamki po sprowadzeniu do wspólnego mianownika - Rozszerza ułamki do wskazanego licznika -skazuje ułamki nieskracalne - Zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane - Dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne sposobem pisemnym - Zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej - Mnoży ułamki dziesiętne pisemnie -Dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci - Porównuje ułamki dziesiętne z wykorzystaniem różnicy - Rozwiązuje zadania praktyczne (zakupy, ceny) z ułamkami dziesiętnymi - Wskazuje	prostych sytuacjach - Stosuje rozdzielność mnożenia względem dodawania - Dodaje i odejmuje ułamki o wspólnych mianownikach - Oblicza ułamek liczby naturalnej - Mnoży i dzieli ułamki (także mieszane) - Dodaje i odejmuje liczby mieszane - Znajduje brakujący licznik lub mianownik ułamka równego - Rozwiązuje zadania tekstowe z dodawaniem i odejmowaniem ułamków - Mnoży i dzieli ułamki dziesiętne przez 10, 100... - Porównuje ułamki dziesiętne - Dzieli pisemnie ułamek dziesiętny przez jednocyfrową liczbę - Znajduje dopełnienie ułamka dziesiętnego do całości - Mnoży w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną - Dzieli w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną - Rozpoznaje i rysuje kąty ostre, proste, rozwarte - Oblicza	zadania łączące różne własności działań - Dodaje i odejmuje ułamki o różnych mianownikach - Rozwiązuje zadania tekstowe z ułamkami - Rozwiązuje zadania tekstowe z mnożeniem i dzieleniem ułamków - Rozwiązuje zadania wymagające redukcowania ułamków - Oblicza ułamek liczby mieszanej - Rozwiązuje zadania tekstowe z porównywaniem ułamków - Mnoży i dzieli pisemnie ułamki dziesiętne - Dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne w pamięci - Rozwiązuje zadania tekstowe z mnożeniem i dzieleniem ułamków dziesiętnych - Oblicza składniki działań w dodawaniu/odejmowaniu ułamków dziesiętnych - Rozwiązuje zadania tekstowe z dzieleniem ułamków dziesiętnych - Rozwiązuje zadania z jednostkami wyrażonymi w ułamkach	zadania tekstowe wymagające wielu działań -Rozwiązuje zadania problemowe wymagające kilku metod rozwiązania - Rozwiązuje nietypowe zadania z ułamkami - Oblicza potęgi ułamków i liczb mieszanych - Rozwiązuje nietypowe zadania z działaniami na ułamkach - Rozwiązuje zadania wymagające kilku działań na ułamkach - Oblicza kwadraty i sześciany ułamków - Rozwiązuje nietypowe zadania wymagające kombinacji dod., odejm., mnoż. i dziel. ułamków -Porównuje ułamki dziesiętne z ułamkami zwykłymi - Rozwiązuje nietypowe zadania wymagające porównań ilorazowych - Łączy działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych w zadaniach tekstowych - Rozwiązuje nietypowe zadania z porównywaniem różnych zapisu wielkości - Rozwiązuje wieloetapowe zadania tekstowe z ułamkami
---	---	--	---	---

- Rozpoznaje trójkąty: prostokątny, ostrokątny, rozwartokątny - Rozpoznaje kwadrat i prostokąt - Wskazuje boki równoległe i prostopadłe w prostych figurach - Rysuje proste i odcinki równoległe/prostopadłe - Rozpoznaje osie symetrii prostych figur - Rozróżnia bryły: graniastosłup, ostrosłup, kulę, walec, stożek - Odróżnia siatki prostopadłościanów i graniastosłupów - Wskazuje podstawy i ściany boczne brył - Rozróżnia kształty podstaw graniastosłupów - Nazywa bryły po kształcie podstawy - Zna podstawowe jednostki masy, długości i czasu - Oblicza upływ czasu bez przekraczania godziny - Oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb - Zna zależności między jednostkami masy (kg, g, dag) - Zna podstawowe monety i banknoty - Zna pojęcie godziny, minuty i	- proste równoległe i prostopadłe - Rozpoznaje kąty przyległe i wierzchołkowe - Rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny - Rozpoznaje równoległobok, romb, trapez - Rozpoznaje kąty pełne, półpełne i wklęsłe - na pojęcie wysokości w trójkącie - Zna pojęcie przekątnej w prostokącie - Wskazuje krawędzie, wierzchołki, ściany boczne i podstawy - Rysuje siatkę sześciianu lub prostopadłościanu - Podaje przykłady brył z życia codziennego - Liczy liczbę krawędzi i wierzchołków prostych brył - Rysuje proste siatki graniastosłupów - Zamienia większe jednostki na mniejsze - Oblicza godzinę po upływie podanego czasu - Oblicza średnią kilku	- brakujące miary kątów w prostych zadaniach - Oblicza obwód i pole trójkąta - Oblicza obwody prostych figur - Rozwiązuje zadania tekstowe z obwodem trójkąta - Oblicza długości boków w prostych zadaniach geometrycznych - Oblicza pola figur złożonych z prostokątów i trójkątów - Podaje liczbę krawędzi, ścian i wierzchołków graniastosłupów i ostrosłupów - Stosuje jednostki objętości i dobiera je do pomiaru - Rozpoznaje siatki różnych graniastosłupów - Rozwiązuje zadania praktyczne z jednostkami objętości - Oblicza objętość sześciianu o danej krawędzi - Oblicza pole prostokąta i trójkąta - Oblicza upływ czasu z przekraczaniem godziny - Rozwiązuje zadania praktyczne ze średnią - Oblicza pole kwadratu przy	- dziesiętnych - Posługuje się kątomierzem do mierzenia kątów - Zna i stosuje twierdzenie o sumie kątów w trójkącie - Rysuje i oblicza wysokości w różnych trójkątach - Oblicza pola równoległoboku, rombu i trapezu - Wykorzystuje własności kątów w czworokącie - Rozwiązuje zadania wymagające zastosowania nierówności trójkąta - Oblicza pole trapezu przy danych podstawach i wysokości - Oblicza objętości prostopadłościanów i sześciianów - Oblicza objętość brył zbudowanych z sześciianów jednostkowych - Oblicza objętość prostopadłościanu w różnych jednostkach - Oblicza objętości prostopadłościanów na podstawie siatki - Rozwiązuje zadania tekstowe z porównywaniem objętości - Oblicza pola równoległoboków, rombów i trapezów - Oblicza datę po	- dziesiętnymi - Rozwiązuje nietypowe zadania z kątami na złożonych rysunkach - Rozwiązuje nietypowe zadania z własnościami kątów i wielokątów - Rozwiązuje nietypowe zadania z własnościami trójkątów - Rozwiązuje zadania złożone z kilku figur - Konstruuje wielokąty spełniające podane warunki - Rozwiązuje zadania nietypowe z wielokątami i symetrią - Rozwiązuje zadania wymagające łączenia pól różnych figur - Rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące objętości i siatek brył - Rozwiązuje zadania problemowe związane z bryłami w kontekście praktycznym - Rysuje siatki brył nietypowych - Rozwiązuje zadania problemowe z bryłami w sytuacjach praktycznych - Rozwiązuje nietypowe zadania wymagające kombinacji działań geometrycznych - Rozwiązuje zadania złożone z
--	--	---	--	--

sekundy - Rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań - Stosuje szacowanie w prostych sytuacjach praktycznych - Rozwiązuje proste zadania na obliczanie kosztów zakupów - Rozwiązuje proste zadania z obliczaniem obwodów figur - Rozwiązuje zadania porównawcze na liczbach	liczb - Zamienia jednostki długości w prostych przykładach - Oblicza prosty koszt zakupu ($\text{cena} \times \text{ilość}$) - Odczytuje czas na zegarze - Rozwiązuje typowe zadania tekstowe z geometrii i ułamków - Szacuje wyniki działań na liczbach naturalnych - Rozwiązuje zadania z obliczaniem czasu trwania wydarzenia - Rozwiązuje zadania z obliczaniem średniej arytmetycznej - Rozwiązuje zadania wymagające obliczania reszty	danym boku - Oblicza pola figur na kratownicy - Oblicza pole trapezu przy danych podstawach i wysokości - Rozwiązuje zadania z czasem, pieniędzmi i jednostkami - Stosuje szacowanie w zadaniach praktycznych (zakupy, reszta) - Rozwiązuje zadania wymagające kilku kroków rachunkowych - Rozwiązuje zadania praktyczne z jednostkami miar - Rozwiązuje zadania z wykorzystaniem osi liczbowej	podanej liczbie dni - Oblicza sumę przy znanej średniej - Rozwiązuje zadania tekstowe z jednostkami czasu i masy - Oblicza pola figur złożonych - Rozwiązuje zadania z kosztami i cenami jednostkowymi - Rozwiązuje zadania problemowe z treścią i wieloetapowe - Łączy szacowanie i obliczenia w zadaniach tekstowych - Rozwiązuje zadania łączące różne działy matematyki - Rozwiązuje zadania złożone z kilku działań tekstowych - Rozwiązuje zadania praktyczne z danymi w tabelach i kalendarzu	polami różnych figur - Rozwiązuje nietypowe zadania z czasem i kalendarzem - Rozwiązuje nietypowe zadania z obliczeniami średnich - Rozwiązuje zadania nietypowe wymagające łączenia jednostek - Rozwiązuje zadania nietypowe z jednostkami pola - Rozwiązuje nietypowe zadania praktyczne z jednostkami czasu i ceny - Rozwiązuje nietypowe zadania wymagające rozumowania i łączenia kilku działów - Rozwiązuje zadania wymagające nietypowych metod i rozumowania - Tworzy własne zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności - Rozwiązuje nietypowe zadania wymagające analizy i kombinacji działań - Rozwiązuje nietypowe zadania problemowe z życia codziennego
--	---	--	---	---

Nauczyciele uczący: Magdalena Rosinke

Klasa V– informatyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Zmienia krój i wielkość czcionki, stosuje pogrubienie i podkreślenie w MS Word	Wyrównuje tekst, formatuje dokument zgodnie z wytycznymi, używa WordArt	Stosuje skróty klawiszowe, formatuje tabele i teksty, stosuje twardą spację i miękki enter	Samodzielnie przygotowuje czytelne plakaty i prezentacje, korzysta z narzędzi do estetyki	Realizuje projekty grupowe, tworzy komiksy/historie w edytorze, prezentuje nieszablone rozwiązania
Wstawia tabelę i obrazy w dokumencie tekstowym, korzysta z gotowych ustawień	Dodaje/usuwa kolumny i wiersze, formatuje komórki, zmienia obramowanie	Przygotowuje tabele z danymi, używa stylów tabeli, formatuje tekst w komórkach	Tworzy krzyżówki, przygotowuje atlas przyrodniczy z zespołem	Stosuje dodatkowe narzędzia edytora tekstu do projektów, wykazuje wysoką estetykę dokumentów
Dodaje obraz, kształty, zmienia tło strony, używa podstawowych ustawień	Modyfikuje wygląd wstawianych elementów, korzysta z Formatowania	Stosuje rozbudowaną obróbkę grafiki, formatuje WordArt, zmienia obramowanie	Samodzielnie tworzy i formatuje ilustracje oraz komiksy grupowe	Tworzy oryginalne obrazy graficzne, projektuje oryginalne historie prezentowane w formie komiksu
Dodaje slajdy i obrazy do prezentacji w PowerPoint, ustawia motyw	Tworzy prezentację na zadany temat, korzysta z prostych przejść i animacji	Samodzielnie planuje prezentację, dodaje albumy fotografii, ustawia czas przejść	Realizuje złożone gry, korzysta z narzędzi automatyzacji	Realizuje dłuższe prezentacje i projekty multimedialne, stosuje własne materiały nagrane
Buduje proste skrypty ruchu i rysowania (Scratch),	Tworzy proste gry, używa zmiennych i komunikatów, rysuje figury	Stosuje tryb Turbo, buduje	Prezentuje animację w formie cyfrowej z wykorzystaniem własnych efektów	Tworzy projekty Scratch wykraczające poza temat lekcji, proponuje własne zadania dla zespołu

korzysta z bloków Pióro	Edytuje postacie, dodaje rekwizyty, tworzy animacje z większą liczbą klatek	rozety i figury foremne, programuje własne projekty		
Tworzy prostą animację w programie Pivot Animator, przygotowuje własne postaci		Przygotowuje filmy przygodowe, współpracuje w grupie nad projektem		

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

Klasa V– technika

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- rozpoznać podstawowe narzędzia i materiały techniczne, - wykonać proste prace techniczne - stosuje podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas pracy	-rozpoznać podstawowe narzędzia i materiały techniczne, - wykonać proste prace techniczne z pomocą nauczyciela, -stosować podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas pracy, - rozpoznać podstawowe elementy rysunku technicznego, - wykonać proste projekty techniczne z pomocą nauczyciela.	-rozpoznać i nazwać podstawowe narzędzia i materiały techniczne, -wykonać proste prace techniczne samodzielnie, - stosować zasady bezpieczeństwa podczas pracy, - rozpoznać i narysować podstawowe elementy rysunku technicznego, - wykonać proste projekty techniczne samodzielnie.	-rozpoznać, nazwać i zastosować różnorodne narzędzia i materiały techniczne, -wykonać różnorodne prace techniczne samodzielnie, -stosować zasady bezpieczeństwa podczas pracy, - rozpoznać, narysować i zastosować elementy rysunku technicznego, - wykonać różnorodne projekty techniczne samodzielnie	- rozpoznać, nazwać, zastosować i wyjaśnić różnorodne narzędzia i materiały techniczne, - wykonać różnorodne prace techniczne samodzielnie i z inicjatywą, - stosować zasady bezpieczeństwa podczas pracy i dbać o porządek w miejscu pracy, - rozpoznać, narysować, zastosować i wyjaśnić elementy rysunku technicznego, - wykonać różnorodne

				projekty techniczne samodzielnie i z inicjatywą.
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Paweł Pudlak

Klasa V – plastyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- Prace wykonane niedokładnie, częściowo niezgodne z tematem. - Uczeń wymaga pomocy nauczyciela w podstawowych technikach.	- Prace częściowo zgodne z tematem, technika podstawowa. - Częściowe staranność, widać braki w kompozycji. - Uczeń potrafi wymienić zastosowane techniki.	Prace zgodne z tematem i techniką. - Staranność jest średnia, ale widać poprawną kompozycję. - Uczeń potrafi określić temat pracy i użyte materiały.	- Tworzy prace zgodne z tematem i w staranny sposób. - Poprawnie stosuje techniki: rysunek, malarstwo, kolaż itp. - Potrafi w kilku zdaniach omówić pracę.	- Tworzy prace oryginalne i kreatywne, łączy różne techniki. - Prezentuje pracę z uzasadnieniem doboru środków wyrazu. - Analizuje swoje prace i prace innych.

Nauczyciel uczący: Paweł Pudlak

Klasa V – muzyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				

- śpiewa najprostsze piosenki z błędami; potrzebuje pomocy. - gra gamę i najprostsze rytmy z pomocą; myli pojęcia muzyczne. - rozróżnia podstawowe kontrasty w muzyce; zna kilka pojęć. - pracuje niesystematycznie - niechętnie podejmuje działania; minimalna aktywność. - często nieprzygotowany.	- śpiewa w grupie proste piosenki; wykonuje ćwiczenia emisyjne. - gra proste melodie i rytmy w grupie z pomocą nauczyciela. - zna podstawowe terminy muzyczne. - przygotowany częściowo. - stara się współpracować.	- poprawnie śpiewa piosenki z niewielką pomocą; zna podstawy teorii. - poprawnie gra melodie i akompaniamenty z niewielką pomocą. - rozumie proste metrum i terminy muzyczne. - zwykle przygotowany. - współpracuje w grupie; okazjonalnie inicjuje działania muzyczne. - aktywny, pracuje systematycznie.	- samodzielnie i poprawnie śpiewa piosenki i kanony; zna kompozytorów i terminy muzyczne. - samodzielnie gra melodie i rytmy; stosuje zapis nutowy. - analizuje budowę utworów; zna kompozytorów i epoki muzyczne. - systematycznie i starannie prowadzi zeszyt; zawsze przygotowany. - aktywnie uczestniczy w zespole. - bardzo aktywny; chętnie podejmuje się zadań dodatkowych.	- śpiewa solo i repertuar dodatkowy; bierze udział w występach i konkursach. - gra repertuar dodatkowy, improwizuje, aktywnie występuje publicznie. - samodzielnie poszerza wiedzę o muzyce; twórczo ją wykorzystuje. - uczeń zawsze aktywny i przygotowany. - inicjuje projekty i konkursy. - Zaangażowany ponad program; rozwija pasję muzyczne.
---	---	---	---	---

Nauczyciel uczący: Anna Kowalczyk

Klasa V– wychowanie fizyczne

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				

· Uczeń biernie uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego lub bez uzasadnionej przyczyny często je opuszcza. · Uczeń nie opanował materiału w stopniu dostatecznym i ma poważne braki. · Otrzymuje większość stopni dopuszczających z wysiłku i systematyczności · Ćwiczenia wykonuje niechętnie i z dużymi błędami technicznymi. · Posiada małe wiadomości z zakresu kultury fizycznej. - Niesystematycznie bierze udział w zajęciach i wykazuje bardzo małe postępy w osobistym usprawnieniu. · Jest często nieprzygotowany do zajęć. · W ograniczonym stopniu opanował nawyki higieniczno-zdrowotne. - Nie uczestniczy w życiu sportowym szkoły.	· Uczeń uczestniczy w lekcjach z małym zaangażowaniem · Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiający m udział w prostych formach aktywności ruchowej. · Otrzymuje większość stopni dostatecznych z wysiłku i systematyczności · Wkłada minimalny wysiłek w swoje usprawnienie, wykazując małe postępy. · Ćwiczenia wykonuje niepewnie, w nieodpowiednim tempie, z większymi błędami technicznymi, czyni to niechętnie. · W jego wiadomościach z zakresu kultury fizycznej są znaczne luki, a wiedzę którą ma, nie potrafi wykorzystać w praktyce. - Sporadycznie jest nieprzygotowany do lekcji. · Ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się	- Uczeń z zaangażowaniem uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego. · Jego postawa społeczna i stosunek do kultury fizycznej nie budzą zastrzeżeń. · Otrzymuje większość stopni dobrych z wysiłku i systematyczności. - Opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające udział w różnych formach aktywności ruchowej. · Wykazuje dość dobre postępy w osobistym usprawnieniu, podejmuje liczne próby doskonalenia własnej sprawności fizycznej. · Ćwiczenia wykonuje samodzielnie, jednak z małymi błędami technicznymi lub w słabym tempie. · Posiadane wiadomości potrafi wykorzystać w praktyce przy pomocy nauczyciela. · Zna i stosuje zasady higieny osobistej. - Sporadycznie uczestniczy w życiu sportowym szkoły.	· Uczeń jest zawsze przygotowany do zajęć, ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się dwukrotny brak stroju w semestrze) · Otrzymuje większość stopni bardzo dobrych z wysiłku i systematyczności. · Jego postawa społeczna, zaangażowanie i stosunek do wychowania fizycznego nie budzą najmniejszych zastrzeżeń. · Systematycznie doskonalą swoją sprawność motoryczną i wykazuje duże postępy w osobistym usprawnieniu. · Ćwiczenia wykonuje z właściwą techniką, pewnie, dokładnie, w odpowiednim tempie, zna założenia taktyczne i przepisy poznanych dyscyplin sportowych. · Posiada duże wiadomości z zakresu kultury fizycznej i umiejętnie wykorzystuje je w praktycznym działaniu. · Rozumie i stosuje zasady higieniczno-	· Uczeń aktywnie uczestniczy w życiu sportowym szkoły. · Wykazuje się sprawnością, umiejętnościami i wiedzą, spełniając wymagania zgodne z treściami programowymi. -Systematycznie i z zaangażowaniem uczestniczy we wszystkich obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego oraz jest zawsze przygotowany do lekcji, otrzymując większość stopni celujących z wysiłku i systematyczności. · Zna przepisy i zasady mini gier sportowych, potrafi współorganizować i sędziować zawody i imprezy rekreacyjno-sportowe. · Rozumie sens uprawiania ćwiczeń ruchowych i ich wpływ na rozwój organizmu. · Prezentuje postawę fair play, jest wzorem dla innych uczniów. · Ma godną naśladowania postawę koleżeńską i sportową, pomaga słabszym i mniej sprawnym uczniom. - Posiadał nawyki dbałości o higienę osobistą stroju i estetykę miejsca ćwiczeń
--	--	--	--	--

	dwukrotny brak stroju w semestrze)		zdrowotne podczas aktywnego wypoczynku.	
	Posiada nawyki higieniczno-zdrowotne.		· Bierze udział w życiu sportowym szkoły, współorganizuje zawody sportowe.	
			· Chętnie reprezentuje szkołę na zawodach sportowych.	
			· Właściwie odnosi się do mniej sprawnych fizycznie	

Nauczyciel uczący: Dorota Redzińska

Klasa V– religia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- zna podstawowe wartości i prawdę, że Bóg kocha każdego, - wie, czym jest Pismo Święte i potrafi odnaleźć wskazany fragment, - zna najważniejsze postacie historii zbawienia (Abraham, Mojżesz, Józef,	- potrafi podać przykłady działania Boga w historii i własnym życiu, - wymienia księgi ST i NT, zna gatunki literackie w Biblii, - wyjaśnia sens grzechu i	- interpretuje przypowieści Jezusa i wyjaśnia ich znaczenie, - uzasadnia wartość wiary i zaufania Bogu w trudnych sytuacjach, - wyjaśnia symbole biblijne (baranek paschalny, manna, wąż	- potrafi krytycznie odróżniać wartości od pseudowartości, - interpretuje konkretne perykopy biblijne (np. zwiastowanie, uzdrowienie paralityka, Zacheusz), - wyjaśnia symbolikę liturgii i jej znaczenie w życiu Kościoła,	- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program klasy, - samodzielnie interpretuje teksty biblijne i łączy je z nauką Kościoła, - wyjaśnia relacje między nauką biblijną a współczesnymi osiągnięciami naukowymi,

Samuel, Samson), - wymienia części Mszy Świętej i zna formułę chrztu, - wie, że przykazania określają obowiązki wobec Boga i bliźnich, - rozpoznaje symbole roku liturgicznego i tajemnice różańca, - zna podstawowe fakty o patronach Polski i świętych (św. Wojciech, św. Stanisław, św. Faustyna, św. Stanisław Kostka).	potrzebę sakramentu pokuty, - zna znaczenie przymierza i Dekalogu, wie czym jest Pascha, - tłumaczy, że uczestnictwo w liturgii jest spotkaniem z Chrystusem, - podaje zasady życia chrześcijańskiego w rodzinie, szkole i wspólnocie, - zna przykłady męczenników i misjonarzy, początki chrześcijaństwa w Polsce, - rozumie sens modlitwy za zmarłych, tradycji świątecznych i roku liturgicznego.	miedziany, światło, pustynia), - zna rolę aniołów, grzechów głównych, wyjaśnia skutki grzechu pierworodnego, - omawia obrzędy chrztu i Eucharystii, zna słowa konsekracji, - rozróżnia różne rodzaje modlitwy i sposoby budowania więzi z Bogiem, - wyjaśnia wartość pracy, wolontariatu i właściwego korzystania z czasu wolnego, - opowiada o rozwoju chrześcijaństwa w Europie i znaczeniu misji, - wskazuje, jak tradycje religijne pomagają przeżywać prawdy wiary.	- omawia rolę Abrahama, Mojżesza, Jozuego i innych postaci w historii zbawienia, - charakteryzuje zobowiązania wynikające z przymierza, Dekalogu i Paschy, - uzasadnia znaczenie Eucharystii jako ofiary i spotkania z Chrystusem, - potrafi przedstawić dzieje Kościoła w Polsce (chrzest Mieszka, św. Wojciech, św. Stanisław), - interpretuje symbole paschalne, Wigilię Paschalną i wydarzenia ze zmartwychwstaniem Jezusa.	- potrafi odnieść przesłanie Ewangelii do problemów współczesnego świata, - angażuje się w życie parafii, wspólnoty, wolontariat religijny, - osiąga sukcesy w konkursach religijnych lub reprezentuje szkołę/parafię, - twórczo rozwija wiarę, np. przez własne inicjatywy, projekty, świadectwo życia.
---	---	--	---	---

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

KLASA VI

Klasa VI– język polski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
-odtwarza najważniejsze wydarzenia w tekście -wskazuje głównych bohaterów, miejsce i czas akcji -czyta głośno i poprawnie krótkie teksty - posługuje się podstawowym słownictwem - rozpoznaje rzeczownik, czasownik, przymiotnik -stosuje wielką literę w imionach, nazwach - poprawnie zapisuje proste wyrazy - pisze krótkie formy użytkowe (ogłoszenie, zaproszenie).	-określa temat i główną myśl tekstu - w prosty sposób charakteryzuje bohatera - dostrzega intencję autora w prostym tekście - rozpoznaje części mowy i części zdania - buduje proste zdania złożone -poprawnie zapisuje podstawowe wyrazy z trudnością ortograficzną - stosuje kropkę, przecinek, znak zapytania - tworzy krótkie wypowiedzi pisemne z zachowaniem spójności - opisuje proste sytuacje z życia codziennego.	-rozumie przenośny sens utworu - rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne (epitet, porównanie) - charakteryzuje bohaterów, wskazuje motywy ich działania - rozpoznaje części zdania, stosuje poprawnie formy fleksyjne - rozróżnia rodzaje wypowiedzi - stosuje reguły pisowni: ó/u, rz/ż, ch/h -stosuje przecinki w zdaniach złożonych - tworzy spójne i logiczne opowiadania, opisy, charakterystyki - stosuje poprawny	-samodzielnie analizuje i interpretuje teksty -rozpoznaje funkcję środków stylistycznych. - porównuje bohaterów i wskazuje ich postawy - świadomie stosuje reguły gramatyczne - posługuje się bogatym słownictwem - pisze poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym -pisze prace zgodne z wymaganiami gatunkowymi (opowiadanie, charakterystyka, rozprawka) - pisze prace rozbudowane, logiczne, poprawne językowo -	Spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą -wykazuje twórczość i oryginalność w interpretacjach - opracowuje własne, oryginalne teksty literackie - wykazuje się wiedzą wykraczającą poza programie - bierze udział w konkursach, redaguje własne utwory -potrafi odwołać się do różnych kontekstów kulturowych i historycznych.

		język i podstawowe środki stylistyczne - samodzielnie interpretuje tekst literacki - dostrzega problematykę utworu i jej aktualność - buduje dłuższe, poprawne wypowiedzi ustne i pisemne - stosuje bogatsze słownictwo i frazeologię.	swobodnie operuje środkami stylistycznymi - formułuje własne wnioski i opinie - porównuje różne teksty i ich przesłania.	
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Paulina Adamczyk

Klasa VI– język angielski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
rozumie pojedyncze słowa i najprostsze zdania z poleceń, tekstów i nagrań, zna ograniczony zasób słownictwa (np. dni tygodnia, liczby, podstawowe czynności, jedzenie, rodzina, szkoła),	rozumie proste polecenia i krótkie dialogi wspierane ilustracjami, zna podstawowe słownictwo z tematów: dom, szkoła, podróże, zainteresowani a, jedzenie, codzienne czynności,	rozumie większość prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych, zna i stosuje struktury gramatyczne: Present Simple, Present Continuous, Past Simple (regularne czasowniki), can/can't,	rozumie treść nagrań i tekstów dostosowanych do poziomu klasy 6, swobodnie używa poznanego słownictwa i struktur gramatycznych, poprawnie stosuje Present Simple, Present Continuous i Past Simple (regularne	w pełni opanował wymagania podstawy programowej klasy 6, posługuje się bogatym słownictwem i bardziej złożonymi strukturami (np. Past Continuous, Present Perfect) samodzielnie buduje dłuższe i

potrafi odpowiedzieć na pytania tylko jednym słowem lub prostym zwrotem (Yes/No, Blue, At home), czyta bardzo proste zdania i wyszukuje w nich znane słowa, pisze pojedyncze słowa i krótkie zdania, często z błędami, zna podstawowe formy czasownika to be, kilka czasowników w Present Simple, wymaga częstej pomocy nauczyciela, ale podejmuje próby pracy, popęnia liczne błędy w mowie i piśmie, które często utrudniają zrozumienie.	potrafi przedstawić siebie i swoją rodzinę, opowiedzieć o zainteresowaniach, codziennych czynnościach, zadaje proste pytania i odpowiada krótkimi zdaniami, czyta i rozumie krótkie teksty użytkowe (np. ogłoszenia, zaproszenia, wiadomości), potrafi napisać krótki opis (np. kolegi, ulubionego zwierzęcia, wakacji) według wzoru, zna i stosuje proste struktury: to be, have got, Present Simple, Present Continuous (w ograniczonym zakresie), there is/are, can/can't, stopniowanie przymiotników popęnia błędy, ale jego wypowiedź jest częściowo zrozumiała, pracuje z pomocą nauczyciela.	must/mustn't, there was/were, stopniowanie przymiotników, podstawowe pytania z Wh- (What, Where, When, How, Who), potrafi opowiedzieć o swoim dniu, wakacjach, zainteresowaniach, prowadzi krótką rozmowę sytuacyjną (np. w sklepie, restauracji, na dworcu), czyta proste teksty narracyjne i informacyjne, potrafi wskazać główne informacje, pisze krótkie wypowiedzi (5–7 zdań) na podane tematy, popęnia błędy, ale nie utrudniają one komunikacji, pracuje w miarę samodzielnie i chętnie podejmuje próby komunikacji.	i nieregularne czasowniki), zadaje pytania i odpowiada całymi zdaniami, potrafi prowadzić rozmowę w parach i grupach, potrafi opowiedzieć o wydarzeniach z przeszłości, planach na przyszłość (going to), codziennych czynnościach, zainteresowaniach czyta teksty użytkowe i narracyjne, potrafi je streścić własnymi słowami, pisze krótkie, spójne i logiczne teksty (np. list, e-mail, opis miejsca, opowiadanie o wydarzeniu), popęnia nieliczne błędy, które nie zakłócają komunikacji, aktywnie uczestniczy w lekcjach, często wypowiada się spontanicznie.	poprawne wypowiedzi ustne i pisemne, potrafi rozwinąć temat, opowiedzieć szczegółowo o wydarzeniach, zainteresowaniach, podróżach, rozumie materiały źródłowe (piosenki, krótkie filmy, uproszczone lektury), wykazuje zainteresowanie kulturą krajów anglojęzycznych, aktywnie i twórczo wykorzystuje język angielski w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
---	---	---	---	---

Nauczyciel uczący: Aykanush Pohosyan

Klasa VI – historia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Podaje, że Kolumb odkrył Amerykę w 1492 r., Vasco da Gama dopłynął do Indii, a Magellan opłynął Ziemię. Wymienia nowe towary sprowadzane z Ameryki (ziemniaki, kukurydza, kakao, tytoń). Podaje, że Gutenberga uważa się za twórcę druku, a Kopernika za astronoma, który odkrył, że Ziemia krąży wokół Słońca. Wymienia nazwisko Jana Kochanowskiego jako poety renesansu. Podaje, że Marcin Luter zapoczątkował reformację, a Kościół odpowiedział kontrreformacją.	Wyjaśnia, dlaczego Europejczycy szukali drogi morskiej do Indii. Opowiada krótko o wyprawie Kolumba i jej skutkach dla Europy. Wskazuje skutki odkryć geograficznych : powstanie kolonii, napływ złota, niewolnictwo. Wyjaśnia pojęcie „renesans” i „humanizm”. Opisuje osiągnięcia Kopernika i Kochanowskiego. Wymienia podstawowe hasła Lutra i wyjaśnia, że kontrreformacja walczyła z	Opisuje przyczyny i skutki wielkich odkryć geograficznych. Wskazuje główne trasy wypraw Kolumba, Vasco da Gamy i Magellana. Opowiada, jak odkrycia zmieniły życie mieszkańców Europy i obu Ameryk. Przedstawia cechy renesansu i wyjaśnia, co oznacza określenie „człowiek renesansu”. Omawia znaczenie twórczości Kopernika i Kochanowskiego dla kultury i nauki. Wyjaśnia przyczyny reformacji i skutki dla Europy	Szczegółowo omawia przyczyny i skutki odkryć geograficznych, w tym rozwój handlu i kolonializmu. Wyjaśnia znaczenie wypraw Kolumba i Magellana dla wiedzy o świecie i gospodarki. Analizuje, jak odkrycia wpłynęły na życie Indian i rozwój niewolnictwa. Omawia rolę renesansu w rozwoju kultury, sztuki i nauki. Szczegółowo opisuje osiągnięcia Kopernika i Kochanowskiego. Omawia przyczyny i skutki reformacji oraz różnice między protestantyzmem a katolicyzmem.	Analizuje odkrycia geograficzne jako początek globalizacji i ocenia ich pozytywne i negatywne skutki. Ocenia rolę renesansu w kształtowaniu nowoczesnej Europy i rozwoju nauki. Porównuje różne nurty reformacji i kontrreformacji, oceniając ich znaczenie. Ocenia unię lubelską jako wyjątkowy przykład państwa wielonarodowego. Analizuje demokrację szlachecką, wskazując przyczyny jej upadku. Ocenia znaczenie zwycięstwa Sobieskiego pod Wiedniem dla losów Europy.

Podaje datę unii lubelskiej (1569) i łączy ją z powstaniem Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Wymienia pojęcia: szlachta, sejm, liberum veto, wolna elekcja. Wskazuje zwycięstwo Sobieskiego pod Wiedniem (1683). Wymienia wojny XVII wieku: potop szwedzki, wojny z Kozakami. Podaje datę Konstytucji 3 maja (1791). Wymienia trzy rozbiory Polski (1772, 1793, 1795). Wymienia Tadeusza Kościuszkę jako przywódcę powstania 1794 r. Podaje nazwisko Napoleona i łączy je z Księstwem Warszawskim. Kojarzy „Mazurka Dąbrowskiego” z Legionami Polskimi. Podaje, że Stany Zjednoczone powstały w XVIII wieku, a ich pierwszym	reformacją poprzez sobór i zakon jezuitów. Wyjaśnia, czym była unia lubelska i jakie państwo wtedy powstało. Opisuje prosto zasady wolnej elekcji i liberum veto. Opowiada o zwycięstwie Sobieskiego pod Wiedniem. Opisuje w skrócie potop szwedzki i postać Stefana Czarnieckiego. Podaje, kim byli Kozacy i dlaczego walczyli przeciw Polsce. Wyjaśnia przyczyny uchwalenia Konstytucji 3 maja i wymienia jej główne postanowienia. Podaje przebieg powstania kościuszkowskiego i znaczenie bitwy pod Racławicami. Wyjaśnia, że Legiony Polskie powstały we Włoszech i walczyły u	i Rzeczypospolitej. Opisuje działania kontrreformacji – sobór trydencki, inkwizycję, jezuitów. Analizuje znaczenie unii lubelskiej dla powstania Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Opowiada, jak działał sejm i jakie były skutki liberum veto. Szczegółowo opisuje przebieg odsieczy wiedeńskiej i rolę Sobieskiego. Omawia przyczyny potopu szwedzkiego i opisuje obronę Jasnej Góry. Wyjaśnia, kim byli Kozacy i jak wyglądały ich konflikty z Polską. Wyjaśnia znaczenie Konstytucji 3 maja jako nowoczesnego prawa. Omawia przyczyny rozbiorów Polski i wskazuje państwa zaborcze. Opowiada o powstaniu	Analizuje działania kontrreformacji i ich wpływ na życie religijne w Europie i w Polsce. Szczegółowo opisuje powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów, jej ustrój i wielonarodowość. Omawia zasady demokracji szlacheckiej, wskazując jej zalety i wady. Szczegółowo opisuje zwycięstwo pod Wiedniem i jego znaczenie dla Europy. Analizuje przyczyny i skutki potopu szwedzkiego, powstania Chmielnickiego i wojen z Turcją. Omawia przyczyny słabości państwa w XVII wieku. Szczegółowo opisuje reformy Sejmu Wielkiego i Konstytucję 3 maja. Analizuje przyczyny i skutki rozbiorów Polski. Opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego	Analizuje przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVII–XVIII wieku. Porównuje rozwiązania Konstytucji 3 maja z innymi konstytucjami w Europie i USA. Analizuje działalność Kościuszki i ocenę powstania 1794 r. Ocenia, jak Napoleon wykorzystał sprawę polską i jakie znaczenie miało Księstwo Warszawskie. Analizuje znaczenie wojny o niepodległość USA dla rozwoju idei wolności i demokracji na świecie. Porównuje Deklarację Niepodległości USA i Deklarację Praw Człowieka i Obywatela. Ocenia, w jaki sposób rewolucja francuska zmieniła Europę i przygotowała grunt pod epokę Napoleona.
---	--	---	---	---

prezydentem był Jerzy Waszyngton. Podaje, że we Francji w czasie rewolucji obalono króla i ogłoszono równość obywateli.	boku Napoleona. Opowiada, czym było Księstwo Warszawskie. Opisuje, że wojna o niepodległość USA rozpoczęła się buntem kolonii przeciw Anglii i że 4 lipca 1776 uchwalono Deklarację Niepodległości. Wskazuje, że Wielka Rewolucja Francuska obaliła monarchię i wprowadziła prawa obywatelskie.	kościuszkowskim , bitwie pod Racławicami i Uniwersale Połanieckim. Opisuje Legiony Polskie, twórczość Józefa Wybickiego i znaczenie Mazurka Dąbrowskiego. Omawia powstanie Księstwa Warszawskiego i jego reformy (Kodeks Napoleona). Wyjaśnia, dlaczego kolonie amerykańskie zbuntowały się przeciw Anglii i co wprowadziła Deklaracja Niepodległości. Opisuje, kim był Jerzy Waszyngton i jaką rolę odegrał w powstaniu USA. Przedstawia przyczyny wybuchu Wielkiej Rewolucji Francuskiej i wymienia jej symbole (Bastylię, Deklarację Praw Człowieka i Obywatela).	o i znaczenie Uniwersału Połanieckiego. Szczegółowo omawia rolę Legionów Polskich i Księstwa Warszawskiego. Omawia przebieg wojny o niepodległość USA, jej główne postacie i znaczenie Deklaracji Niepodległości. Szczegółowo analizuje przyczyny i przebieg Wielkiej Rewolucji Francuskiej oraz jej skutki polityczne i społeczne.	
---	---	--	---	--

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

Klasa VI– geografia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodnią - podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne, wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne - wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w Układzie Słonecznym - wymienia planety Układu Słonecznego w kolejności od znajdującej się najbliżej Słońca do tej, która jest położona najdalej - wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemi	- wymienia cechy południków i równoleżników - podaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowych - wyjaśnia znaczenie terminów: długość geograficzna, szerokość geograficzna - wyjaśnia znaczenie terminów: rozciągłość południkowa, rozciągłość równoleżnikowa - wyjaśnia znaczenie terminów: gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa	- odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie - odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych - rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracji - opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub planszą - omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji	- określa położenie matematyczno geograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europy - wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej - oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych obszarów na Ziemi - wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub komputerze - opisuje budowę Układu Słonecznego	- wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS - wyjaśnia związek między ruchem obrotowym Ziemi a takimi zjawiskami jak pozorna wędrówka Słońca po niebie, górowanie Słońca, występowanie dnia i nocy, dobowy rytm życia człowieka i przyrody, występowanie stref czasowych - określa czas strefowy na podstawie mapy stref czasowych - wykazuje związek między położeniem geograficznym obszaru a wysokością górowania Słońca - wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a

• wyjaśnia znaczenie terminu górowanie Słońca • określa czas trwania ruchu obrotowego • demonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeli • wyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemi • demonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeli • wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku • wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi • określa położenie Europy na mapie świata • wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy i wskazuje je na mapie • wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii	• podaje różnicę między gwiazdą a planetą • wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi • omawia występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego • podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi • wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie • omawia przebieg umownej granicy między Europą a Azją • wymienia czynniki decydujące o długości linii brzegowej Europy • wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie	• omawia przebieg linii zmiany daty • przedstawia zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji • wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi • wyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi • opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej • wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej	• wyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracji • określa różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej • wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej • charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku • porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy • wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii • omawia strefy klimatyczne w Europie i	strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi • wyjaśnia wpływ działalności lądolodu na ukształtowanie północnej części Europy na podstawie mapy i dodatkowych źródeł informacji • wyjaśnia wpływ położenia na granicy płyt litosfery na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii • wyjaśnia, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy i odmiany klimatu • podaje zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznymi na podstawie ilustracji oraz map klimatycznych • przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy • analizuje przyczyny i skutki starzenia się
--	---	---	---	---

• wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej • wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego • podaje liczbę państw Europy • wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy • wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy • wyjaśnia znaczenie terminu gęstość zaludnienia • wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia • wymienia starzejące się kraje Europy • wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy • wymienia zadania i funkcje rolnictwa	• opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wyjaśnia znaczenie terminów: wulkan, magma, erupcja, lava, bazalt • przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych • omawia cechy wybranych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów • wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. • omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności • przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności pozostałych	• omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie map klimatycznych • podaje różnice między strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie • charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy • analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramid wieku i płci ludności wybranych krajów Europy • przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście • omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map • wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji • omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XX i XXI w. na podstawie wykresu	charakterystyczną dla nich roślinność na podstawie klimatogramów i fotografii • omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie • omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy • porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się • przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności • porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie • wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług we Francji na podstawie diagramów przedstawiających strukturę zatrudnienia według sektorów oraz strukturę wytwarzania PKB we Francji • charakteryzuje usługi turystyczne i transportowe we Francji	społeczeństw Europy • opisuje działania, które można podjąć, aby zmniejszyć tempo starzenia się społeczeństwa Europy • omawia przyczyny nielegalnej imigracji do Europy • ocenia skutki migracji ludności między państwami Europy oraz migracji ludności z innych kontynentów • ocenia rolę i funkcje Paryża i Londynu jako wielkich metropolii • omawia rolę i znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji • analizuje wpływ warunków środowiska przyrodniczego w wybranych krajach Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii • omawia wpływ sektora kreatywnego na gospodarkę Nadrenii Północnej-Westfalii • udowadnia, że Niemcy są światową potęgą
--	--	--	---	---

• wyjaśnia znaczenie terminu plony • wymienia zadania i funkcje przemysłu • wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe • podaje przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu • rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii • wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii • wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na podstawie diagramu kołowego	kontynentów na podstawie wykresów • wymienia przyczyny migracji Ludności • wymienia kraje imigracyjne i kraje emigracyjne w Europie • wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego • wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata • porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów • wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji • podaje przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji • wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji	• omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów i wpływów z turystyki • omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w. • analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowego • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • omawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej • podaje czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy i Białorusi • podaje przyczyny	• przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych • omawia skutki wykorzystania różnych źródeł energii dla środowiska geograficznego • omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej • przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii • charakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy • porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji • opisuje przykłady atrakcji turystycznych Czech i Słowacji na podstawie fotografii • porównuje walory	gospodarczą na podstawie danych statystycznych oraz map gospodarczych • udowadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym • analizuje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie • charakteryzuje atrakcje turystyczne Ukrainy na podstawie dodatkowych źródeł oraz fotografii • uzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami Polski • przygotowuje pracę (np. album, plakat, prezentację multimedialną) na temat inicjatyw zrealizowanych w najbliższym euroregionie na podstawie dodatkowych źródeł informacji
---	---	---	--	---

• wskazuje na mapie Nadrenię Północną-Westfalię • wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji • wymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacji • wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi • przedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi • omawia położenie geograficzne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy gospodarczej • wskazuje na mapie największe krainy geograficzne Rosji • wymienia surowce mineralne Rosji	energii w Europie • podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni • omawia walory kulturowe Europy Południowej na podstawie fotografii • wymienia elementy infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych • omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce • wymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowe • rozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach • przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy	zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu • omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • charakteryzuje relacje Polski z Rosją podstawie dodatkowych źródeł	przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej i fotografii • podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie • opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł	
---	---	--	---	--

• wskazuje na mapie sąsiadów Polski • wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiednimi krajami	- tematycznej i fotografii • wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki • wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła kontrolę • podaje nazwy euroregionów na podstawie map			
--	---	--	--	--

Nauczyciel uczący: Jolanta Dybowska

Klasa VI– biologia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Wymienia wspólne cechy zwierząt i różnice między kręgowcami a bezkręgowcami Wyjaśnia pojęcie tkanki i rodzaje tkanek zwierzęcych, przeprowadza obserwacje mikroskopowe Wymienia rodzaje	Przedstawia poziomy organizacji ciała zwierząt i podaje przykłady kręgowców i bezkręgowców Wymienia i opisuje tkanki zwierzęce, przeprowadza obserwacje	Definiuje pojęcia komórka, tkanka, narząd, układ narządów i organizm oraz przyporządkowuje zwierzę do grupy systematycznej Określa miejsca występowania tkanek,	Charakteryzuje bezkręgowce i kręgowce, pokrycie ciała, przykłady szkieletów i budowę tkanek zwierzęcych Rozpoznaje tkanki, omawia funkcje mięśniowej, kostnej, chrzęstnej i tłuszczowej oraz	Prezentuje stopniowo komplikującą się budowę ciała zwierząt i klasyfikuje je do grup systematycznych Analizuje budowę tkanek zwierzęcych, związek ich struktury z funkcją, przeprowadza obserwacje

tkanki łącznej i składniki krwi, rozpoznaje elementy tkanek pod mikroskopem Wskazuje środowiska życia i rozpoznaje płazińce, nicienie, pierścienice Rozpoznaje stawonogi, wymienia skorupiaki, owady i pajęczaki oraz ich budowę i środowiska życia Wskazuje miejsca występowania mięczaków i elementy budowy ślimaka Wskazuje środowisko życia ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków; rozpoznaje je i omawia ich budowę Wymienia przystosowania zwierząt do różnych środowisk i podaje przykłady gatunków w podręczniku	mikroskopowe oraz wskazuje ich rozmieszczenie w organizmie Opisuje składniki krwi i rozpoznaje elementy tkanek pod mikroskopem Wskazuje elementy budowy tasiemca i nicieni, omawia cykl rozwojowy tasiemca, choroby wywoływane przez nicienie Charakteryzuje budowę pierścienic i szczecinek oraz miejsca bytowania stawonogów, rozróżnia skorupiaki, owady i pajęczaki Opisuje budowę i cechy skorupiaków, owadów, pajęczaków i mięczaków oraz ich znaczenie dla człowieka Rozpoznaje ryby, omawia budowę zewnętrzną, przyporządkowuje gatunki oraz wskazuje charakterystyczne cechy gadów i ich środowiska życia Rozpoznaje ptaki, omawia rodzaje piór i budowę jaja, wskazuje ich znaczenie w przyrodzie Rozpoznaje ssaki, określa je jako	przeprowadza obserwacje mikroskopowe i rozpoznaje elementy tkanek Omawia funkcje składników krwi oraz przystosowania tasiemca do pasożytniczego trybu życia, rolę żywicieli i drogi inwazji nicieni Opisuje środowisko i tryb życia pijawki i dżdżownicy oraz różnorodność stawonogów i ich podział na skorupiaki, owady i pajęczaki Wyjaśnia funkcje odnoży stawonogów, budowę ciała raka, czynności życiowe owadów, pajęczaków i mięczaków Charakteryzuje budowę ryb, ich przystosowania, strategię zdobywania pokarmu i proces wymiany gazowej Opisuje przystosowania płazów i gadów do życia w wodzie i na lądzie, ich tryb życia, zdobywanie pokarmu i ochronę Omawia przystosowania ptaków do lotu, budowę piór, rozmnażanie, rozwój, znaczenie i zagrożenia Wskazuje cechy ssaków, rolę skóry	składniki krwi, przeprowadza obserwacje mikroskopowe Opisuje czynności życiowe płazińców, pierścienic, stawonogów, mięczaków i ryb; wskazuje przystosowania i znaczenie w przyrodzie Wyjaśnia sposoby zapobiegania pasożytom, zmiennościelność ryb, rozmnażanie ryb i cykl rozwojowy żab Charakteryzuje płazy ogoniaste, bezogonowe i beznogie, gady w Polsce, ich rozmnażanie, wymianę gazową oraz zagrożenia Analizuje budowę piór ptaków, związek wymiany gazowej z lotem, rozmnażanie i rozwój ptaków oraz związek dziobów z pokarmem; omawia ochronę ptaków Opisuje przystosowania ssaków do różnych środowisk, opiekę nad potomstwem i wytwory skóry	mikroskopowe i tworzy modele tkanek Charakteryzuje krwi, płazińce, nicienie i pierścienice, ocenia ich znaczenie w przyrodzie i przygotowuje prezentacje multimedialne o chorobach wywołanych przez pasożyty Analizuje budowę i przystosowania stawonogów, mięczaków i ryb oraz ich związek ze środowiskiem życia i czynnościami żywymi Wyjaśnia wymianę gazową i zmiennościelność płazów, ocenia ich znaczenie i tworzy portfolio o płazach w Polsce Analizuje budowę, rozmnażanie i przystosowania gadów, ptaków i ssaków do środowiska; ocenia ich rolę w przyrodzie, zagrożenia i sposoby ochrony Rozpoznaje gatunki ptaków i ssaków, korzysta z aplikacji do oznaczania, wykazuje przynależność człowieka do ssaków
--	---	--	--	--

	stałocieplne, omawia budowę skóry, zębów oraz zależność budowy od środowiska życia	w stałocieplności, rozmnażanie, rozwój, budowę zębów i znaczenie dla przyrody		
--	--	---	--	--

Nauczyciele uczący: Dorota Redzińska

Klasa VI– matematyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10 000 - Zna i stosuje cyfry rzymskie do 1000 - Zna tabliczkę mnożenia do 100 - Rozpoznaje liczby parzyste i nieparzyste - Szacuje wyniki działań - Wykonuje dzielenie z resztą w prostych przykładach - Odczytuje liczby na osi liczbowej - Dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 - Rozpoznaje ułamek jako część całości - Zna liczby mieszane - Zna pojęcie ułamków	- Wykonuje działania pisemne na liczbach wielocyfrowych - Zapisuje i odczytuje duże liczby (do miliona i więcej) - Mnoży i dzieli pisemnie liczby wielocyfrowe - Oblicza wartości wyrażeń dwudziałaniowych - Dodaje i odejmuje w pamięci liczby trzycyfrowe - Oblicza iloczyn w postaci potęgi - Porządkuje liczby	- Stosuje kolejność działań w prostych wyrażeniach - Stosuje potęgowanie w prostych przykładach - Stosuje cechy podzielności przez 2, 3, 5, 9, 10 - Stosuje rozdzielność mnożenia względem dodawania - Mnoży i dzieli w pamięci liczby proste - Zapisuje liczby w postaci iloczynu czynników - Oblicza wartości prostych równań - Rozwiązuje zadania tekstowe	- Rozwiązuje zadania wieloetapowe z działaniami pisemnymi - Rozwiązuje zadania z potęgami i kolejnością działań - Rozkłada liczby na czynniki pierwsze - Rozwiązuje zadania tekstowe wymagające zastosowania cech działań - Rozwiązuje równania typu „$x + 125 = 370$” - Rozwiązuje zadania z dużymi liczbami w różnych działaniach - Stosuje cechy podzielności w zadaniach	- Rozwiązuje nietypowe zadania rachunkowe - Rozwiązuje zadania problemowe wymagające potęgowania - Rozwiązuje zadania problemowe z faktoryzacją - Łączy różne własności liczb w nietypowych zadaniach - Rozwiązuje zadania problemowe z równaniami - Tworzy własne zadania z działaniami pisemnymi - Rozwiązuje zadania wymagające kilku metod rozwiązania - Rozwiązuje

równoważnych - Zaznacza ułamki na osi liczbowej - Zapisuje proste równoważności (np. $2/4=1/2$) - Rozpoznaje ułamki większe od jedności - Wskazuje połowę, jedną trzecią, jedną czwartą - Zapisuje brakującą część całości - Rozpoznaje ułamek jako część całości - Zna liczby mieszane - Zna pojęcie ułamków równoważnych - Zaznacza ułamki na osi liczbowej - Zapisuje proste równoważności (np. $2/4=1/2$) - Rozpoznaje ułamki większe od jedności - Wskazuje połowę, jedną trzecią, jedną czwartą - Zapisuje brakującą część całości - Odczytuje proste ułamki dziesiętne - Zaznacza ułamki dziesiętne na osi liczbowej - Zapisuje ułamki dziesiętne słownie - Rozpoznaje równoważności ($0,50=0,5$) - Zapisuje proste ułamki dziesiętne jako zwykłe - Zaznacza ułamki dziesiętne z	wielocyfrowe - Rozwiązuje proste zadania tekstowe z mnożeniem - Porównuje i porządkuje ułamki o wspólnych mianownikach - Zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane i odwrotnie - Rozszerza i skraca ułamki - Oblicza brakujący licznik lub mianownik - Rozpoznaje ułamki nieskracalne - Sprowadza ułamki do wspólnego mianownika - Rozwiązuje równania z prostymi ułamkami - Zaznacza liczby mieszane na osi liczbowej - Porównuje i porządkuje ułamki o wspólnych mianownikach - Zamienia ułamki niewłaściwe na liczby mieszane i odwrotnie - Rozszerza i skraca ułamki - Oblicza brakujący licznik lub mianownik - Rozpoznaje	z dzieleniem - Porównuje ułamki o różnych mianownikach - Dodaje i odejmuje liczby mieszane - Oblicza ułamek liczby naturalnej - Oblicza część liczby w prostych zadaniach - Rozwiązuje zadania praktyczne z ułamkami - Dodaje i odejmuje ułamki w pamięci - Oblicza kwadraty i sześciany ułamków - Dzieli liczbę naturalną przez ułamek - Porównuje ułamki o różnych mianownikach - Dodaje i odejmuje liczby mieszane - Oblicza ułamek liczby naturalnej - Oblicza część liczby w prostych zadaniach - Rozwiązuje zadania praktyczne z ułamkami - Dodaje i odejmuje ułamki w pamięci - Oblicza kwadraty i sześciany ułamków - Dzieli liczbę naturalną przez ułamek - Porównuje ułamki dziesiętne - Mnoży ułamek dziesiętny przez	tekstowych - Rozwiązuje wielodziałaniowe wyrażenia z potęgowaniem - Dodaje i odejmuje ułamki o różnych mianownikach - Mnoży i dzieli ułamki zwykłe - Rozwiązuje zadania tekstowe z ułamkami - Łączy działania na liczbach mieszanych - Rozwiązuje zadania z proporcjami - Mnoży i dzieli liczby mieszane - Rozwiązuje zadania z obliczaniem ułamka liczby - Rozwiązuje zadania wymagające kilku kroków rachunkowych - Dodaje i odejmuje ułamki o różnych mianownikach - Mnoży i dzieli ułamki zwykłe - Rozwiązuje zadania tekstowe z ułamkami - Łączy działania na liczbach mieszanych - Rozwiązuje zadania z proporcjami - Mnoży i dzieli liczby mieszane - Rozwiązuje zadania z obliczaniem ułamka liczby - Rozwiązuje zadania wymagające kilku	zadania - problemowe złożone z kilku działań i potęgowania - Rozwiązuje nietypowe zadania z ułamkami - Rozwiązuje zadania problemowe z ułamkami - Rozwiązuje zadania nietypowe łączące ułamki z innymi działami - Rozwiązuje wieloetapowe zadania z działaniami na ułamkach - Tworzy własne zadania z ułamkami - Rozwiązuje zadania problemowe wymagające twórczego podejścia - Rozwiązuje zadania łączące ułamki z jednostkami miar - Rozwiązuje zadania nietypowe z ułamkami i proporcjami - Rozwiązuje nietypowe zadania z ułamkami - Rozwiązuje zadania problemowe z ułamkami - Rozwiązuje zadania nietypowe łączące ułamki z innymi działami - Rozwiązuje wieloetapowe zadania z działaniami na ułamkach - Tworzy własne zadania z ułamkami
---	--	--	--	--

dokładnością do setnych - Rozwiązuje proste zadania praktyczne z pieniędzmi - Dodaje proste ułamki dziesiętne w pamięci - Rozpoznaje proste, odcinki i kąty - Rozpoznaje trójkąty i czworokąty - Rozpoznaje figury symetryczne - Rozróżnia kąty ostre, proste, rozwarte - Rozpoznaje wielokąty foremne - Rozpoznaje kąty pełne i półpełne - Rysuje odcinki o podanej długości - Rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe - Rozróżnia sześciąt i prostokątów - Rozpoznaje bryły w otoczeniu - Rozpoznaje kulę, stożek i walec - Rozróżnia podstawę i wysokość bryły - Rozpoznaje graniastosłup prawidłowy - Zna podstawowe jednostki	ułamki nieskracalne - Sprowadza ułamki do wspólnego mianownika - Rozwiązuje równania z prostymi ułamkami - Zaznacza liczby mieszane na osi liczbowej - Zapisuje ułamek dziesiętny w postaci zwykłej i odwrotnie - Dodaje i odejmuje proste ułamki dziesiętne - Rozwiązuje proste zadania tekstowe - Odczytuje dane w zapisie pieniężnym - Porównuje liczby z różną liczbą cyfr po przecinku - Odczytuje dane z tabel zawierających ułamki dziesiętne - Zamienia ułamki zwykłe na dziesiętne - Zapisuje wynik dzielenia w postaci dziesiętnej - Rysuje proste równoległe i prostokąty - Klasyfikuje trójkąty i czworokąty - Rozpoznaje osie symetrii figur - Rozpoznaje	10, 100 - Mnoży ułamki dziesiętne pisemnie - Oblicza część liczby w zapisie dziesiętnym - Dodaje i odejmuje w pamięci ułamki dziesiętne - Dzieli w pamięci ułamek dziesiętny przez liczbę naturalną - Oblicza średnią z ułamków dziesiętnych - Rozwiązuje równania z ułamkami dziesiętnymi - Oblicza miary kątów w prostych przypadkach - Oblicza obwody figur - Rysuje wysokości w trójkątach - Oblicza obwody trójkątów i czworokątów - Oblicza sumę kątów w czworokącie - Oblicza brakujące długości boków - Oblicza pola prostych figur w cm^2 i m^2 - Rysuje figury na podstawie danych - Liczy elementy brył - Nazywa graniastosłupy i ostrosłupy - Podaje przykłady brył z życia codziennego - Rysuje siatkę sześciąnu	kroków rachunkowych - Dodaje i odejmuje ułamki dziesiętne - Dzieli ułamek dziesiętny przez 10, 100 - Dzieli pisemnie ułamki dziesiętne - Rozwiązuje zadania z dodawaniem i odejmowaniem ułamków dziesiętnych - Oblicza wartość wielodziałaniowych wyrażeń - Rozwiązuje zadania tekstowe z dzieleniem ułamków dziesiętnych - Łączy działania na ułamkach dziesiętnych w zadaniach - Rozwiązuje zadania z jednostkami miar w zapisie dziesiętnym - Oblicza brakujące kąty w trójkącie - Oblicza pola prostokątów i trójkątów - Oblicza pola równoległoboku i trapezu - Oblicza pola figur na kratownicy - Oblicza pola figur złożonych - Oblicza pole trapezu przy podanych danych - Rozwiązuje zadania z figurami złożonymi - Oblicza pola figur przy danych	- Rozwiązuje zadania problemowe wymagające twórczego podejścia - Rozwiązuje zadania łączące ułamki z jednostkami miar - Rozwiązuje zadania nietypowe z ułamkami i proporcjami - Rozwiązuje nietypowe zadania z ułamkami dziesiętnymi - Rozwiązuje wieloetapowe zadania tekstowe - Rozwiązuje zadania nietypowe z jednostkami - Rozwiązuje zadania problemowe z cenami i pieniędzmi - Rozwiązuje zadania z przeliczaniem ułamków zwykłych i dziesiętnych - Rozwiązuje nietypowe zadania wieloetapowe - Rozwiązuje zadania wymagające szacowania i proporcji - Tworzy własne zadania z ułamkami dziesiętnymi - Rozwiązuje nietypowe zadania z kątami - Rozwiązuje zadania problemowe z polami figur - Rozwiązuje zadania z figur złożonych - Rozwiązuje
---	---	---	---	---

objętości - Rozpoznaje siatkę walca i stożka - Rozróżnia bryły foremne i nieforemne - Zna podstawowe jednostki długości i masy - Zna podstawowe jednostki czasu - Oblicza średnią dwóch liczb - Zna zależności między jednostkami długości - Zna jednostki masy (g, dag, kg, t) - Zna jednostki objętości (ml, l, m³) - Zna jednostki pieniężne - Rozpoznaje godziny, minuty, sekundy - Rozwiązuje proste zadania tekstowe z dodawaniem i odejmowaniem - Stosuje szacowanie wyników - Rozwiązuje zadania z kalendarzem - Rozwiązuje zadania z obliczaniem obwodów - Rozwiązuje zadania tekstowe z pieniędzmi	kąty przyległe i wierzchołkowe - Oblicza sumę kątów w trójkącie - Oblicza kąty w prostych układach - Rysuje przekątne w prostych figurach - Wskazuje osie symetrii w figurach - Wskazuje złożonych wierzchołki, krawędzie i ściany - Wskazuje podstawy i ściany boczne - Odróżnia graniastosłup od ostrosłupa - Nazywa bryły po kształcie podstawy - Rozpoznaje ostrosłup prawidłowy - Zamienia jednostki objętości - Liczy elementy w siatkach brył - Klasyfikuje bryły ze względu na podstawę - Zamienia jednostki długości i masy - Odczytuje godzinę na zegarze - Oblicza średnią kilku liczb - Zamienia km, m, cm - Przelicza jednostki masy	- Oblicza objętość z jednostkami różnymi - Oblicza objętość brył złożonych - Oblicza pola powierzchni prostych brył - Rozwiązuje zadania praktyczne z bryłami - Oblicza pole prostokąta i kwadratu - Oblicza upływ czasu - Rozwiązuje zadania praktyczne ze średnią - Oblicza obwody figur w cm i m - Oblicza pole kwadratu przy danym boku - Oblicza pola figur na kratownicy - Rozwiązuje zadania praktyczne z pieniędzmi - Rozwiązuje zadania z obliczaniem czasu - Rozwiązuje zadania z jednostkami czasu i pieniędzmi - Łączy obliczenia i szacowanie - Rozwiązuje zadania praktyczne z jednostkami - Rozwiązuje zadania z porównywaniem liczb	wymiarach - Rysuje siatkę prostopadłościanu - Oblicza objętość prostopadłościanu - Oblicza pole powierzchni prostopadłościanu - Oblicza objętość sześcianu - Rozwiązuje zadania z porównywaniem objętości - Rozwiązuje zadania praktyczne z objętością - Rozwiązuje zadania z bryłami w praktyce - Oblicza pola powierzchni złożonych brył - Oblicza pola figur złożonych - Oblicza czas trwania zdarzeń - Oblicza sumę przy znanej średniej - Rozwiązuje zadania z jednostkami pola - Rozwiązuje zadania praktyczne z masą i ceną - Oblicza pola figur złożonych - Oblicza cenę jednostkową - Rozwiązuje zadania praktyczne z kalendarzem - Rozwiązuje zadania wieloetapowe - Rozwiązuje zadania problemowe z oszczędnościami - Rozwiązuje zadania z tabelami	zadania nietypowe z własnościami kątów - Konstruuje wielokąty o własnościach - Rozwiązuje zadania problemowe z symetrią - Rozwiązuje nietypowe zadania z własnościami wielokątów - Rozwiązuje zadania wymagające kilku metod rozwiązania - Rozwiązuje nietypowe zadania z siatkami - Rozwiązuje zadania problemowe z objętością - Rozwiązuje zadania nietypowe z jednostkami objętości - Rozwiązuje zadania problemowe z polem i objętością - Tworzy własne zadania z bryłami - Rozwiązuje nietypowe zadania przestrzenne - Rozwiązuje zadania problemowe wymagające kilku metod - Rozwiązuje nietypowe zadania z bryłami złożonymi - Rozwiązuje zadania problemowe z jednostkami - Rozwiązuje nietypowe zadania z czasem
--	--	--	---	---

- Rozwiązuje zadania tekstowe z czasem - Rozwiązuje zadania praktyczne z długościami	- Zamienia litry na mililitry - Oblicza koszt zakupu ($\text{cena} \times \text{ilość}$) - Odczytuje czas w różnych formatach - Rozwiązuje zadania z mnożeniem i dzieleniem - Szacuje wynik działań w prostych sytuacjach - Rozwiązuje zadania z zegarem i czasem - Rozwiązuje zadania z polami prostych figur - Rozwiązuje zadania z ceną jednostkową - Rozwiązuje zadania z jednostkami masy - Rozwiązuje zadania z kalendarzem i czasem	- Rozwiązuje zadania z ilorazem i różnicą - Rozwiązuje zadania praktyczne z jednostkami objętości - Rozwiązuje zadania z danymi na osi liczbowej	- i wykresami - Rozwiązuje zadania złożone z danych w tabelach - Rozwiązuje zadania wieloetapowe - Rozwiązuje zadania praktyczne wymagające interpretacji danych - Rozwiązuje zadania praktyczne z danymi w tabelach	- Rozwiązuje zadania problemowe ze średnią - Rozwiązuje zadania nietypowe z łączeniem jednostek - Rozwiązuje zadania problemowe z jednostkami masy - Rozwiązuje nietypowe zadania praktyczne z jednostkami objętości - Rozwiązuje złożone zadania problemowe z pieniędzmi - Rozwiązuje nietypowe zadania wymagające twórczego podejścia - Rozwiązuje nietypowe zadania wymagające logicznego myślenia - Tworzy własne zadania tekstowe - Rozwiązuje zadania nietypowe z danymi - Rozwiązuje problemowe zadania wymagające kilku metod - Rozwiązuje zadania nietypowe łączące różne działy matematyki - Tworzy własne zadania nietypowe o podwyższonym stopniu trudności - Rozwiązuje zadania wymagające twórczego podejścia
---	--	--	--	---

Nauczyciel uczący: Magdalena Rosinke

Klasa VI– informatyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Wprowadza dane do komórek Excel, zmienia szerokość kolumn, formatuje komórki	Dodaje arkusze, kopiuje i wkleja dane, przygotowuje czytelne tabele	Stosuje formatowanie warunkowe, sortuje według kilku kryteriów, filtruje dane	Wykorzystuje arkusz kalkulacyjny do nietypowych zastosowań (np. BMI), analizuje dane	Tworzy złożone tabele i wykresy, korzysta z dodatkowych narzędzi, realizuje projekty baz danych
Tworzy formuły do prostych obliczeń, korzysta z SUMA i ŚREDNIA	Wykorzystuje adresy komórek, wykonuje obliczenia, przedstawia dane na wykresach	Tworzy/usuwa elementy wykresu, dobiera typ do rodzaju danych, zmienia wygląd wykresu	Analizuje i opisuje dane prezentowane na wykresach	Projektuje i wdraża prezentacje danych w formie rozbudowanych raportów
Korzysta z poczty elektronicznej, wysyła wiadomość, zakłada konto	Dodaje adresy, przesyła załączniki, korzysta z pól Do/Ukryte, tworzy kontakty	Opisuje niebezpieczeństwa komunikacji internetowej, porównuje różne formy komunikacji	Współpracuje grupowo na komunikatorach, instaluje nowe narzędzia	Tworzy prezentacje i projekty online z zespołem korzystając z chmury i komunikatorów
Przesyła plik do chmury OneDrive, tworzy i udostępnia foldery	Tworzy dokumenty tekstowe w chmurze, dodaje obrazy, udostępnia pliki	Opisuje niebezpieczeństwa komunikacji internetowej, porównuje różne formy komunikacji	Realizuje złożone projekty grupowe w chmurze, edytuje w czasie rzeczywistym	Tworzy złożone prace grupowe, zarządza plikami chmurowymi do celów prezentacji i współpracy
Buduje proste skrypty Scratch,	Tworzy zmienne, korzysta z bloków	Współtworzy dokumenty online, korzysta z narzędzi do gromadzenia danych	Współpracuje online, korzysta ze społeczności Scratch, modyfikuje istniejące projekty	Realizuje autorskie projekty Scratch, integruje narzędzia online, współpracuje w studiach Scratch
		Tworzy gry logiczne,	Wykorzystuje GIMP do projektów grupowych,	Tworzy zaawansowane

korzysta z komunikatów/duzków Tworzy proste rysunki w GIMP, używa warstw do kompozycji	powtórzeń, wyszukuje liczby w zbiorze Modyfikuje stopień krycia, korzysta z narzędzi do fotomontażu, edytuje kontrast	korzysta z losowania, buduje skrypt obliczający średnią ocen Tworzy złożone kompozycje i fotomontaże, retuszuje zdjęcia	wykorzystuje pocztę/chmurę do współpracy	fotomontaże, integruje multimedia cyfrowe w projektach zespołowych
---	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

Klasa VI– technika

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- rozpoznaje podstawowe narzędzia i materiały techniczne, - wykonuje proste prace techniczne - stosuje podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas pracy	-rozpoznaje podstawowe narzędzia i materiały techniczne, -wykonuje proste prace techniczne z pomocą nauczyciela, -stosuje podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas pracy, - rozpoznaje podstawowe elementy	- rozpoznaje i nazywa podstawowe narzędzia i materiały techniczne, - wykonuje proste prace techniczne samodzielnie, -stosuje zasady bezpieczeństwa podczas pracy, - rozpoznaje i rysuje podstawowe elementy rysunku technicznego, -wykonuje proste projekty	-rozpoznaje, nazywa i zastosowuje różnorodne narzędzia i materiały techniczne, -wykonuje różnorodne prace techniczne samodzielnie, -stosuje zasady bezpieczeństwa podczas pracy, -rozpoznaje, rysuje i zastosowuje elementy rysunku technicznego,	-rozpoznaje, nazywa, zastosowuje i wyjaśnia różnorodne narzędzia i materiały techniczne, - samodzielnie i starannie wykonuje prace techniczne, dbając o estetykę i bezpieczeństwo -stosuje zasady bezpieczeństwa podczas pracy i dba o porządek w miejscu pracy, -rozpoznaje, rysuje, zastosowuje i

	rysunku technicznego, -wykonuje proste projekty techniczne z pomocą nauczyciela.	techniczne samodzielnie.	-wykonuje różnorodne projekty techniczne samodzielnie	wyjaśnia elementy rysunku technicznego, - potrafi zaplanować projekt techniczny, przewidzieć potrzebne materiały i narzędzia - wykazuje kreatywność, inicjatywę i dokładność w realizacji projektów
--	---	--------------------------	---	---

Nauczyciel uczący: Paweł Pudlak

Klasa VI– plastyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Prace niedokładne, częściowo niezgodne z tematem.	Prace częściowo zgodne z tematem.	Prace zgodne z tematem, technika wykonania poprawna.	Prace zgodne z tematem i techniką, starannie wykonane.	Tworzy prace bardzo oryginalne, samodzielne i kreatywne.
Uczeń potrzebuje pomocy w wykonaniu pracy.	Technika wykonania podstawowa, niedokładna.	Staranność widoczna, choć brak większej kreatywności.	Stosuje różne materiały plastyczne.	Łączy różne techniki w jednej pracy i stosuje elementy przestrzenne.
	Uczeń potrafi wymienić technikę pracy, ale nie uzasadnia wyboru.	Uczeń potrafi wymienić zastosowane materiały i techniki.	Potrafi krótko omówić pracę i wskazać zastosowane środki wyrazu.	Analizuje swoje prace i potrafi porównywać je z dziełami innych.

Nauczyciel uczący: Paweł Pudlak

Klasa VI– muzyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- śpiewa najprostsze piosenki z pomocą, popełnia błędy. - gra najprostsze rytmy i melodie z pomocą; myli terminy. - rozpoznaje kontrasty w muzyce; ma fragmentaryczną wiedzę. - uczeń często nieprzygotowany. - niechętnie podejmuje działania; minimalna aktywność.	- śpiewa w grupie proste piosenki. - gra proste melodie i rytmy w grupie; zna podstawowe formy muzyczne. - zna podstawowe pojęcia i budowę utworów; rozróżnia symbole muzyczne - podejmuje proste działania twórcze z pomocą. - częściowo przygotowany; podejmuje próby współpracy.	- samodzielnie śpiewa piosenki; zna podstawowe pojęcia muzyczne. - poprawnie gra melodie i akompaniamenty; zna instrumenty. - zna terminy muzyczne i kompozytorów; rozróżnia instrumenty. - uczeń zwykle przygotowany do zajęć. - współpracuje w grupie. - aktywny i systematyczny; przygotowany do lekcji.	- śpiewa solo, poprawnie wykonuje kanony i pieśni; zna kompozytorów. - samodzielnie gra melodie i rytmy; tworzy proste akompaniamenty. - analizuje budowę utworów; zna formy muzyczne i epoki. - uczeń zawsze przygotowany. - aktywnie uczestniczy w zespole; podejmuje dodatkowe zadania twórcze. - bardzo aktywny; chętnie podejmuje zadania dodatkowe.	- śpiewa repertuar dodatkowy, bierze udział w konkursach i występach. - gra repertuar dodatkowy, improwizuje; występuje publicznie. - samodzielnie poszerza wiedzę o muzyce; rozpoznaje style i twórczo je omawia. - uczeń przygotowany i aktywny także poza lekcjami. - inicjuje projekty, bierze udział w konkursach; wzór dla innych uczniów. - zaangażowany ponad program; rozwija swoje pasje muzyczne

Nauczyciel uczący: Anna Kowalczyk

Klasa VI– wychowanie fizyczne

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
· Uczeń biernie uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego lub bez uzasadnionej przyczyny często je opuszcza. · Uczeń nie opanował materiału w stopniu dostatecznym i ma poważne braki. · Otrzymuje większość stopni dopuszczających z wysiłku i systematyczności · Ćwiczenia wykonuje niechętnie i z dużymi błędami technicznymi. · Posiada małe wiadomości z zakresu kultury fizycznej. -Niesystematycznie bierze udział w zajęciach i wykazuje bardzo małe postępy w osobistym usprawnieniu. · Jest często nieprzygotowany do zajęć.	· Uczeń uczestniczy w lekcjach z małym zaangażowaniem · Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiający m udział w prostych formach aktywności ruchowej. · Otrzymuje większość stopni dostatecznych z wysiłku i systematyczności · Wkłada minimalny wysiłek w swoje usprawnienie, wykazując małe postępy. · Ćwiczenia wykonuje niepewnie, w nieodpowiednim tempie, z większymi błędami technicznymi, czyni to niechętnie. · W jego wiadomościach	· Uczeń z zaangażowaniem uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego. · Jego postawa społeczna i stosunek do kultury fizycznej nie budzą zastrzeżeń. · Otrzymuje większość stopni dobrych z wysiłku i systematyczności. · Opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające udział w różnych formach aktywności ruchowej. · Wykazuje dość dobre postępy w osobistym usprawnieniu, podejmuje liczne próby doskonalenia własnej sprawności fizycznej. · Ćwiczenia wykonuje samodzielnie, jednak z małymi błędami technicznymi lub w słabym tempie. · Posiadane wiadomości	· Uczeń jest zawsze przygotowany do zajęć, ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się dwukrotny brak stroju w semestrze) · Otrzymuje większość stopni bardzo dobrych z wysiłku i systematyczności. · Jego postawa społeczna, zaangażowanie i stosunek do wychowania fizycznego nie budzą najmniejszych zastrzeżeń. · Systematycznie doskonalą swoją sprawność motoryczną i wykazuje duże postępy w osobistym usprawnieniu. · Ćwiczenia wykonuje z właściwą techniką, pewnie, dokładnie, w odpowiednim tempie, zna założenia taktyczne i przepisy	· Uczeń aktywnie uczestniczy w życiu sportowym szkoły. · Wykazuje się sprawnością, umiejętnościami i wiedzą, spełniając wymagania zgodne z treściami programowymi. - Systematycznie i z zaangażowaniem uczestniczy we wszystkich obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego oraz jest zawsze przygotowany do lekcji, otrzymując większość stopni celujących z wysiłku i systematyczności. · Zna przepisy i zasady mini gier sportowych, potrafi współorganizować i sędziować zawody i imprezy rekreacyjno-sportowe. · Rozumie sens uprawiania ćwiczeń ruchowych i ich wpływ na rozwój organizmu. · Prezentuje postawę fair play, jest wzorem dla innych uczniów.

· W ograniczonym stopniu opanował nawyki higieniczno-zdrowotne. Nie uczestniczy w życiu sportowym szkoły.	z zakresu kultury fizycznej są znaczne luki, a wiedzę którą ma, nie potrafi wykorzystać w praktyce. -Sporadycznie jest nieprzygotowany do lekcji. · Ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się dwukrotny brak stroju w semestrze) Posiada nawyki higieniczno-zdrowotne.	potrafi wykorzystać w praktyce przy pomocy nauczyciela. · Zna i stosuje zasady higieny osobistej. Sporadycznie uczestniczy w życiu sportowym szkoły.	poznanych dyscyplin sportowych. · Posiada duże wiadomości z zakresu kultury fizycznej i umiejętnie wykorzystuje je w praktycznym działaniu. · Rozumie i stosuje zasady higieniczno-zdrowotne podczas aktywnego wypoczynku. · Bierze udział w życiu sportowym szkoły, współorganizuje zawody sportowe. · Chętnie reprezentuje szkołę na zawodach sportowych. · Właściwie odnosi się do mniej sprawnych fizycznie.	· Ma godną naśladowania postawę koleżeńską i sportową, pomaga słabszym i mniej sprawnym uczniom. Posiada nawyki dbałości o higienę osobistą stroju i estetykę miejsca ćwiczeń
---	---	---	--	---

Nauczyciel uczący: Dorota Redzińska

Klasa VI– religia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				

- zna i rozumie najprostsze treści – podstawowe pojęcia religijne (np. wiara, Pismo Święte, sakramenty, prorocy, przykazania), - potrafi wymienić podstawowe prawdy wiary, modlitwy, sakramenty, główne postacie biblijne, - zna wybrane wydarzenia biblijne i postacie świętych, - uczestniczy w lekcji, choć często w sposób bierny, - wykazuje minimalne zainteresowanie i potrafi z pomocą nauczyciela odpowiedzieć na proste pytania.	- rozumie i potrafi wyjaśnić proste treści religijne (np. znaczenie modlitwy, sakramentów, przykazań), - zna strukturę Pisma Świętego, rodzaje modlitwy, podstawowe wydarzenia historii zbawienia, - potrafi opowiedzieć o życiu wybranych proroków, świętych, bohaterów biblijnych, - zna podstawowe różnice między wiarą chrześcijańską a innymi religiami, - wykonuje ćwiczenia i prace domowe w sposób wystarczający, choć z brakami, - uczestniczy w lekcji i	- potrafi szczegółowo omówić zagadnienia religijne (np. różnice między wiarą naturalną a nadprzyrodzoną, znaczenie proroków, historię zbawienia), - zna i rozumie budowę Pisma Świętego, potrafi rozpoznać gatunki literackie w Biblii, - wyjaśnia znaczenie sakramentów i modlitwy w życiu chrześcijanina, - wskazuje przykłady trudności w wierze i sposoby ich przezwyciężania, - omawia rolę świętych i proroków jako przewodników wiary, - aktywnie uczestniczy w lekcji, wykazuje inicjatywę w pracy grupowej.	- opanował trudniejsze i bardziej złożone treści – potrafi uzasadnić sens wiary, znaczenie sakramentów, historię zbawienia, - interpretuje teksty biblijne i liturgiczne, - wyjaśnia trudne pojęcia teologiczne (np. opatrność Boża, miłosierdzie, prorocтва mesjańskie), - wskazuje związki między wydarzeniami biblijnymi a życiem chrześcijanina, - analizuje różnice między judaizmem, chrześcijaństwem i innymi religiami, - podejmuje zadania apostolskie (np. udział w inscenizacjach, gazetce, rekolekcjach), - dba o rozwój duchowy i postawę chrześcijańską w	- samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania religijne, - bierze udział w konkursach, olimpiadach, osiąga sukcesy, - prezentuje własne inicjatywy religijne i społeczne, - umiejętnie wykorzystuje wiedzę religijną do rozwiązywania problemów praktycznych i teoretycznych, - interpretuje trudne teksty biblijne i doktrynalne, - potrafi bronić wiary w dyskusji (np. z ateizmem, magią, zabobonami), - podejmuje działania na rzecz Kościoła, parafii, grup religijnych, - wyróżnia się postawą apostolską i wzorową wiarą na co dzień.
--	---	---	---	--

	współpracuje w grupie.		życiu codziennym.	
--	------------------------	--	-------------------	--

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

KLASA VII

Klasa VII– język polski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
– rozpoznaje wiersz – wskazuje podmiot liryczny – odczytuje dosłowny sens – recytuje wiersz – wskazuje elementy świata przedstawionego – rozpoznaje narratora – rozpoznaje utwór dramatyczny – odróżnia didaskalia od dialogów – nazywa postacie – rozpoznaje części mowy	– wskazuje środki stylistyczne: epitet, porównanie, przenośnia – określa nastrój – rozpoznaje adresata utworu – określa wątki i bohatera – wskazuje narrację pierwszoosobową i trzecioosobową – dostrzega realizm i fantastykę – wskazuje budowę	– określa rodzaj liryki (bezpośrednia, pośrednia) – analizuje temat i przesłanie – wskazuje wartości – charakteryzuje bohaterów – analizuje motywy literackie (np. miłość, przyjaźń, zdrada) – omawia konflikt i punkt kulminacyjny – charakteryzuje bohaterów – wskazuje konflikt dramatyczny	– porównuje wiersze różnych autorów – wyjaśnia funkcję środków stylistycznych – interpretuje konteksty symboliczne – interpretuje problematykę utworu – porównuje postawy bohaterów – ocenia ich wybory moralne – omawia problematykę utworu – interpretuje zachowania bohaterów w	– samodzielnie interpretuje wiersz w kontekście epoki – rozpoznaje gatunki (tren, hymn, fraszka) – tworzy własny tekst inspirowany utworem – analizuje dzieło w kontekście historycznym i kulturowym – wskazuje uniwersalne przesłanie – porównuje utwory literackie z innymi tekstami kultury – interpretuje dramat w odniesieniu do

– tworzy proste zdania – stosuje podstawowe zasady ortografii – pisze krótkie formy użytkowe – zna zasady akapitu – stosuje poprawny zapis dialogu – rozpoznaje dzieło sztuki – wskazuje elementy wizualne.	dramatu (akt, scena) – streszcza treść sceny – określa głównych bohaterów – odróżnia części zdania – rozpoznaje zdania pojedyncze i złożone – stosuje interpunkcję w zdaniach złożonych – redaguje list prywatny i oficjalny – pisze opis postaci i przedmiotu – redaguje opowiadanie odtwórcze – redaguje list prywatny i oficjalny – pisze opis postaci i przedmiotu – redaguje opowiadanie odtwórcze – określa temat dzieła – opisuje treść i postacie.	– analizuje język postaci – rozpoznaje imiesłowy i przysłówki – analizuje zdania złożone – podrzędnie – stosuje poprawne formy fleksyjne – pisze opowiadanie twórcze z dialogiem – stosuje argumenty w wypowiedzi – pisze prostą rozprawkę – analizuje treści i środki wyrazu – interpretuje przekaz medialny – wskazuje symbole i alegorie.	kontekście wartości – redaguje poprawne i rozbudowane zdania – analizuje funkcje środków językowych – rozróżnia style języka – redaguje rozprawkę problemową – pisze sprawozdanie – tworzy recenzję – dba o poprawny język i styl – porównuje różne teksty kultury – omawia problematykę w kontekście epoki – analizuje funkcje mediów.	epoki – rozpoznaje gatunki dramatyczne – porównuje dramat z innymi formami sztuki (film, teatr) – analizuje język w różnych kontekstach – tworzy teksty zgodne z normą i stylem – ocenia poprawność i adekwatność wypowiedzi – samodzielnie konstruuje różne formy wypowiedzi – porównuje formy wypowiedzi – tworzy własne utwory literackie – interpretuje dzieła w kontekście kulturowym i historycznym – tworzy własną interpretację inspirowaną dziełem – analizuje wpływ kultury na życie społeczne.
---	---	--	---	--

Nauczyciel uczący: Paulina Adamczyk

Klasa VII– język angielski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
rozumie bardzo proste polecenia i krótkie fragmenty wypowiedzi, gdy są powtarzane i wspierane kontekstem, zna ograniczony zasób słownictwa (np. dni tygodnia, podstawowe czynności, jedzenie, podróże, szkoła), odpowiada na pytania krótkimi zwrotami lub pojedynczymi słowami, czyta krótkie teksty i rozpoznaje znane słowa, wyszukuje proste informacje, pisze pojedyncze zdania na wzór z podręcznika (np. I live in..., I like...), zna i stosuje tylko podstawowe struktury gramatyczne (to	rozumie proste polecenia, krótkie dialogi i teksty wspierane ilustracjami, zna podstawowe słownictwo z tematów: życie codzienne, szkoła, podróże, zdrowie, zakupy, technologia, potrafi krótko opowiedzieć o sobie, swojej rodzinie, zainteresowaniach i planach, zadaje i odpowiada na proste pytania całymi zdaniami, czyta proste teksty i znajduje w nich konkretne informacje, potrafi napisać krótką notatkę,	rozumie większość prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych, zna i poprawnie stosuje struktury gramatyczne: Present Simple, Present Continuous, Past Simple (regularne i nieregularne czasowniki), Future Simple, be going to (plany, przewidywania), Past Continuous, stopniowanie przymiotników, podstawowe konstrukcje modalne (can, must, should), pytania z Wh- (What, Where, When, How, Who, Why), potrafi opowiedzieć o wydarzeniach z przeszłości, teraźniejszości i planach na przyszłość,	rozumie treść nagrań i tekstów dostosowanych do poziomu klasy 7, swobodnie posługuje się poznanym słownictwem i strukturami gramatycznymi, poprawnie stosuje czasy: Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Future Simple, be going to, Present Perfect (w podstawowym zakresie), potrafi prowadzić rozmowę, zadaje i odpowiada na pytania, rozwija temat, opisuje szczegółowo osoby, miejsca, wydarzenia, porównuje i wyraża opinie, czyta dłuższe teksty użytkowe i	w pełni opanował wymagania podstawy programowej, posługuje się bogatym słownictwem i strukturami gramatycznymi np. Present Perfect, Past Simple, Past Continuous, samodzielnie buduje dłuższe, poprawne i rozwinięte wypowiedzi ustne i pisemne, potrafi napisać dłuższy tekst (12+ zdań): opis, opowiadanie, e-mail, rozumie materiały autentyczne (piosenki, fragmenty filmów, uproszczone lektury), wykazuje zainteresowanie kulturą krajów anglojęzycznych, potrafi porównać

be, have got, Present Simple), wymaga stałej pomocy nauczyciela, popelnia liczne błędy, które często uniemożliwiają zrozumienie.	e-mail, opis (4–5 zdań) według wzoru, zna i stosuje w ograniczonym zakresie struktury gramatyczne: Present Simple, Present Continuous, Past Simple (regularne czasowniki), be going to, there is/are, popelnia błędy, ale częściowo komunikacja jest możliwa, pracuje z pomocą nauczyciela.	uczestniczy w prostych dialogach sytuacyjnych (np. w sklepie, u lekarza, na lotnisku), czyta ze zrozumieniem dłuższe teksty (opowiadania, wiadomości, ogłoszenia), potrafi odpowiedzieć na pytania do tekstu, pisze krótkie wypowiedzi (6–8 zdań): opis miejsca, osoby, wydarzenia, e-mail, list, popelnia błędy, ale nie utrudniają one komunikacji, pracuje w miarę samodzielnie i chętnie podejmuje próby komunikacji.	literackie, rozumie ich główną treść i szczegóły, pisze spójne i logiczne teksty (8–10 zdań): opis, opowiadanie, e-mail, krótka notatka, popelnia drobne błędy, które nie zakłócają komunikacji, aktywnie uczestniczy w lekcjach, wypowiada się spontanicznie.	zwyczaje, święta, codzienne życie, aktywnie i twórczo wykorzystuje język angielski w różnych sytuacjach.
---	---	--	--	--

Nauczyciel uczący: Aykanush Pohosyan

Klasa VII– język rosyjski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
• Słuchanie: - rozumie tylko pojedyncze słowa w nagraniach; - uczeń rozumie niektóre polecenia i wypowiedzi nauczyciela, potrafi na nie odpowiednio zareagować; - potrafi czasami zrozumieć kilka kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach. • Czytanie: - rozpoznaje pojedyncze słowa i zwroty w prostych tekstach. • Mówienie: - uczeń dysponuje bardzo ograniczonym zasobem słownictwa dla wyrażania swoich myśli; - w wypowiedziach posługuje się czasem poprawnym językiem, popełnia wiele zauważalnych błędów;	• Słuchanie: - uczeń zazwyczaj rozumie ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów - rozumie większość kluczowych informacji w różnorodnych tekstach i rozmowach; - potrafi zwykle rozpoznać uczucia, intencje mówiącego; - zazwyczaj rozumie polecenia nauczyciela, jego wypowiedzi, wypowiedzi kolegów w zakresie opracowanego materiału językowego; - potrafi rozróżniać większość dźwięków. • Czytanie: - rozumie - krótkie i proste	• Słuchanie: - uczeń czasami potrafi zrozumieć ogólny sens prostych tekstów; - potrafi odnaleźć część potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną; - potrafi czasami rozpoznać uczucia, reakcje mówiącego; - rozróżnia większość dźwięków; - rozumie stawiane pytania; - potrafi zazwyczaj zrozumieć polecenia nauczyciela. • Czytanie: - rozumie główną treść tekstów o średnim stopniu trudności. • Mówienie: - potrafi komunikować się w codziennych sytuacjach, choć z przerwami i błędami; - potrafi z powodzeniem	• Słuchanie: - uczeń rozumie wszystkie wypowiedzi nauczyciela, kolegów; - rozumie informacje zawarte w różnorodnych tekstach i rozmowach; - potrafi uchwycić sens wypowiedzi zawierającej część nieznanego słownictwa; - z łatwością rozróżnia dźwięki, uczucia, reakcje mówiącego. • Czytanie: - czyta ze zrozumieniem teksty i wyciąga wnioski; - potrafi płynnie czytać tekst, rozumie teksty przeznaczone na dany okres nauki zamieszczone w podręczniku. • Mówienie: - uczeń potrafi z powodzeniem przekazać informacje;	• Słuchanie: - uczeń potrafi wykazać się rozumieniem tekstu; - potrafi bardzo szczegółowo odpowiedzieć na pytania dotyczące tekstu. • Czytanie: - czyta płynnie - wymawia poprawnie wszystkie fonemy - wyraźnie słysząc poprawną intonację zdaniową. • Mówienie: - swobodnie i płynnie wypowiada się na różne tematy, stosując bogate słownictwo i idiomy. • Pisanie: - tworzy dłuższe, poprawne i logiczne teksty (listy, opowiadania, opisy, charakterystyki), stosuje środki stylistyczne. • Gramatyka: - zna i poprawnie stosuje wszystkie poznane zagadnienia gramatyczne.

- uczeń potrafi czasem przekazać wiadomości ale z trudnościami (często przy pomocy nauczyciela); - potrafi zadać proste pytanie i udzielić prostej odpowiedzi. • Pisanie: -ma trudności w tworzeniu nawet bardzo krótkich tekstów; - uczeń w miarę poprawnie odwzorowuje tekst napisany na tablicy i z podręcznika - potrafi, często przy pomocy nauczyciela napisać odpowiedzi na proste pytania - dopuszczalne są błędy interpunkcyjne. • Gramatyka : zna pojedyncze słowa i podstawowe zwroty.	teksty (dialogi, ogłoszenia, e-maile); -- uczeń czyta poprawnie tekst podręcznikowy znany z lekcji, rozumie go. Mówienie: -potrafi odpowiedzieć na proste pytania, buduje krótkie zdania; - uczeń czasem potrafi z powodzeniem przekazać informację; - mówi spójnie, dopuszczalne są błędy językowe; - dysponuje ograniczonym zasobem słownictwa dla wyrażania swoich myśli; - uczeń czasami zabiera głos w dyskusji; - odpowiada na proste pytania; - redaguje proste pytania. • Pisanie: -pisze bardzo proste teksty (np.pocztówkę, krótką notatkę), popełnia liczne błędy; -- na ogół potrafi napisać zadania zawierające pełne zdania, proste struktury i słownictwo. • Gramatyka : zna wybrane struktury	przekazać wiadomość; - potrafi mówić na zadany temat - posługuje się poprawnym językiem, popełniając niewiele błędów; - dysponuje dużym zasobem słownictwa dla wyrażania swoich myśli. • Pisanie: -pisze krótkie teksty zgodne z tematem, błędy nie zakłócają komunikacji; - próbuje napisać zadanie zawierające pełne zdania, proste struktury i słownictwo - potrafi sformułować krótką, nie zawsze spójną wypowiedź - w zadaniu zawiera większość istotnych punktów dopuszczalne użycie (czasem) nieprawidłowej pisowni i interpunkcji • Gramatyka : stosuje większość poznanych struktur gramatycznych.	- potrafi zdobywać informacje; - potrafi pisać spójnie z lekkim wahaniem, - posługuje się w miarę poprawnym językiem, popełniając niekiedy błędy (zna struktury gramatyczne i potrafi je stosować w wypowiedziach); - dysponuje wystarczającym zakresem słownictwa dla wyrażania myśli; - umie zabierać głos w dyskusji - można go zazwyczaj zrozumieć bez trudności; - potrafi samodzielnie sformułować dłuższą wypowiedź w ramach treści programowych. • Pisanie: - potrafi samodzielnie napisać zadanie zawierające złożone struktury i słownictwo - potrafi w spójny sposób zorganizować tekst - w zadaniu zawiera wszystkie istotne punkty - używa prawidłowej pisowni i interpunkcji • Gramatyka : poprawnie stosuje	
---	--	---	--	--

	gramatyczne, stosuje je niepewnie.		poznane zasady gramatyki.	
--	--	--	------------------------------	--

Nauczyciel uczący: Aykanush Pohosyan

Klasa VII – historia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Wskazuje, że Polska po rozbiorach nie istniała, a ziemie znalazły się pod władzą Rosji, Prus i Austrii. Podaje, że Napoleon stworzył Księstwo Warszawskie, a Polacy walczyli w jego armii. Wymienia datę kongresu wiedeńskiego (1815) i podaje, że wtedy ustalono nowy porządek w Europie. Podaje, że powstało Królestwo Polskie, Wielkie Księstwo Poznańskie i Galicja.	Wyjaśnia, że rozbiory doprowadziły do utraty państwa i podziału Polaków między trzech zaborców. Opisuje rolę Napoleona i Księstwa Warszawskiego jako nadziei na odzyskanie wolności. Wyjaśnia postanowienia kongresu wiedeńskiego – powstanie Królestwa Polskiego, Wolnego Miasta Krakowa i Świętego Przymierza.	Wyjaśnia długofalowe skutki rozbiorów – brak państwa, germanizacja, rusyfikacja, emigracja, walka o kulturę. Opowiada o udziale Polaków w armii Napoleona i znaczeniu Księstwa Warszawskiego. Szczegółowo opisuje postanowienia kongresu wiedeńskiego i ich skutki dla Europy i Polski. Analizuje przyczyny wybuchu powstania listopadowego i	Analizuje skutki utraty państwa – rozdzielenie narodu, represje, emigracja, walka o kulturę i tożsamość. Omawia powstanie Księstwa Warszawskiego, jego ustrój, reformy i rolę w dziejach Polski. Analizuje postanowienia kongresu wiedeńskiego i ich wpływ na Europę i ziemie polskie. Szczegółowo opisuje przebieg powstania listopadowego i jego konsekwencje.	Ocenia długofalowe skutki rozbiorów dla narodu – utrata państwa, podziały, wynaradawianie, ale i rozwój kultury narodowej. Analizuje epokę napoleońską w kontekście sprawy polskiej i ocenia rolę Księstwa Warszawskiego. Ocenia znaczenie kongresu wiedeńskiego – stabilizacja Europy, ale ograniczenia dla Polski. Porównuje powstanie listopadowe i styczniowe, wskazując podobieństwa i różnice.

Wymienia dwa powstania: listopadowe (1830) i styczniowe (1863). Łączy Wielką Emigrację z wyjazdem Polaków po powstaniach. Podaje, że w XIX wieku rozwijał się przemysł – kolej, fabryki, elektryczność. Podaje, że w USA wybuchła wojna secesyjna, a jej skutkiem było zniesienie niewolnictwa. Podaje, że Włochy i Niemcy zjednoczyły się w XIX wieku. Wskazuje, że Polacy bronili swojego języka i wiary przed zaborcami. Kojarzy nazwiska: Tadeusz Kościuszko, Adam Mickiewicz, Fryderyk Chopin, Abraham Lincoln. Wskazuje ramy czasowe: 1914–1918 i kojarzy zamach w Sarajewie jako początek.	Opowiada o przyczynach wybuchu powstania listopadowego. Podaje skutki klęski powstania listopadowego (represje, zsyłki, cenzura). Wyjaśnia, że powstanie styczniowe było próbą odzyskania niepodległości. Tłumaczy, czym była Wielka Emigracja i wymienia jej najważniejsze postacie (Mickiewicz, Słowacki, Chopin). Wyjaśnia pojęcia: praca organiczna, praca u podstaw. Wymienia wynalazki rewolucji przemysłowej (maszyna parowa, kolej, elektryczność, telefon). Opisuje prosto skutki industrializacji: rozwój miast, fabryk, nowe zawody.	omawia jego przebieg. Wskazuje przyczyny klęski powstania listopadowego i represje, jakie spadły na Polaków. Omawia przebieg powstania styczniowego i jego skutki dla społeczeństwa. Opisuje życie Wielkiej Emigracji i działalność polityczną oraz kulturalną jej przedstawicieli. Wyjaśnia idee pracy organicznej i pracy u podstaw i podaje przykłady ich realizacji. Opowiada o rewolucji przemysłowej, jej wynalazkach i wpływie na życie codzienne. Analizuje skutki industrializacji – trudne warunki pracy, rozwój robotników, migracje do miast. Szczegółowo omawia wojnę secesyjną, jej przyczyny i skutki. Wyjaśnia rolę Lincolna w walce	Analizuje przyczyny, przebieg i skutki powstania styczniowego. Charakteryzuje działalność Wielkiej Emigracji – polityczną, literacką i kulturalną. Analizuje znaczenie idei pracy organicznej i u podstaw jako nowej strategii narodowej. Szczegółowo omawia wynalazki rewolucji przemysłowej i ich wpływ na rozwój cywilizacji. Analizuje pozytywne i negatywne skutki industrializacji dla społeczeństwa. Szczegółowo omawia przyczyny i przebieg wojny secesyjnej oraz jej skutki polityczne i społeczne. Analizuje rolę Lincolna i znaczenie zniesienia niewolnictwa. Omawia proces zjednoczenia Włoch i Niemiec i ich wpływ na	Analizuje rolę Wielkiej Emigracji w polityce europejskiej i kulturze polskiej. Porównuje idee romantyzmu i pozytywizmu w walce o niepodległość. Ocenia znaczenie rewolucji przemysłowej dla rozwoju cywilizacji i przemian społecznych. Analizuje przyczyny wojny secesyjnej i jej znaczenie dla rozwoju demokracji i praw człowieka. Ocenia skutki zjednoczenia Włoch i Niemiec dla układu sił w Europie XIX wieku. Analizuje przykłady oporu Polaków wobec zaborców i ocenia ich skuteczność. Ocenia rolę literatury, sztuki i nauki w podtrzymywaniu świadomości narodowej. Porównuje polskie doświadczenia XIX wieku z innymi narodami walczącymi o wolność.
---	--	---	---	--

Wymienia strony: państwa centralne (Niemcy, Austro-Węgry) i ententa (Francja, Wielka Brytania, Rosja; później USA).	Wyjaśnia przyczyny wojny secesyjnej i wskazuje jej skutki (zniesienie niewolnictwa, zwycięstwo Północy).	o zniesienie niewolnictwa. Opisuje proces zjednoczenia Włoch i Niemiec, wymienia najważniejszych przywódców.	układ sił w Europie. Szczegółowo opisuje przykłady oporu Polaków wobec germanizacji i rusyfikacji.	Porównuje przebieg i charakter walk na froncie zachodnim i wschodnim; ocenia wpływ USA i rewolucji w Rosji na wynik wojny.
Rozpoznaje cechy wojny okopowej oraz nowe środki walki (karabin maszynowy, gaz, czołg, samolot).	Opisuje postacie: Abraham Lincoln, Otto von Bismarck, Giuseppe Garibaldi.	Omawia przykłady oporu Polaków wobec germanizacji i rusyfikacji – strajki szkolne, walka o język polski.	Analizuje rolę kultury, literatury i nauki w podtrzymywaniu świadomości narodowej.	Wyjaśnia mechanizmy „wojny totalnej” (mobilizacja gospodarki, cenzura, propaganda) i ich skutki długofalowe.
Łączy Legiony Polskie z Józefem Piłsudskim; wie, że Polacy walczyli w armiach trzech zaborców.	Podaje przykłady oporu Polaków wobec zaborców – strajk dzieci we Wrześni, tajne nauczanie.	Wyjaśnia, jak literatura i sztuka podtrzymywały ducha narodowego (np. „Pan Tadeusz”, pieśni Moniuszki).	Wyjaśnia znaczenie działalności polskich uczonych i artystów w XIX wieku (Skłodowska-Curie, Matejko, Chopin).	Ocenia, jak „14 punktów Wilsona” i decyzje Wersalu stworzyły warunki do odrodzenia Polski, ale też pozostawiły sporne kwestie.
Wskazuje 11 listopada 1918 r. jako datę odzyskania niepodległości.	Wymienia polskich twórców kultury XIX wieku – Mickiewicza, Słowackiego, Chopina, Moniuszkę.	Podaje przykłady osiągnięć Polaków w nauce i kulturze XIX wieku (Skłodowska, Matejko).	Ocenia wpływ wojny totalnej na społeczeństwa (gospodarka, propaganda, rola kobiet, ofiary).	Łączy doświadczenie wojny z przemianami politycznymi w Polsce (powszechne prawa wyborcze w 1918 r., budowa administracji).
Kojarzy „14 punktów Wilsona” i traktat wersalski (1919) jako wsparcie dla odrodzenia Polski.	Wyjaśnia proste przyczyny wojny: wyścig zbrojeń, nacjonalizmy, konflikty kolonialne, zamach w Sarajewie.	Analizuje sojusze i plany: plan Schlieffena, front zachodni i wschodni; wskazuje bitwy (Marna 1914, Tannenberg 1914, Verdun i Somma 1916).	Porównuje strategie polskie: orientację Piłsudskiego (Legiony) i Dmowskiego (dyplomacja zachodnia).	Przedstawia komplementarność dróg do niepodległości (walka zbrojna, dyplomacja, praca polityczna) i ocenia ich skuteczność.
	Opisuje, na czym polegała wojna pozycyjna i dławczego	Porządkuje wydarzenia: rewolucje w Rosji → pokój brzeski (1918) → kapitulacja państw centralnych.	Analizuje znaczenie Błękitnej Armii i wysiłku Polaków na frontach alianckich.	
			Wyjaśnia proces odradzania państwa: przejmowanie	

	przynosiła ogromne straty. Przedstawia udział Polaków: Legiony, Akt 5 listopada 1916, Rada Regencyjna, POW. Wskazuje znaczenie przystąpienia USA (1917) i rewolucji w Rosji (1917) dla losów wojny. Opowiada o drodze do niepodległości jesienią 1918 r. (rozbrajanie garnizonów, powrót Piłsudskiego).	Omawia dyplomację polską: Komitet Narodowy Polski w Paryżu, Armia Hallera; rolę Dmowskiego i Paderewskiego. Wyjaśnia, co dla Polski oznaczał traktat wersalski (międzynarodowe uznanie niepodległości, dostęp do morza w założeniach). Łączy punkt 13 Wilsona z postulatem niepodległej Polski z dostępem do morza.	władzy w zaborach, tworzenie instytucji, pierwsze graniczne spory. Tłumaczy, jak decyzje Wersalu i konferencji pokojowych kształtowały mapę regionu i wyzwania młodej Polski.	
--	---	--	---	--

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

Klasa VII– geografia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
•podaje cechy położenia Polski w Europie na podstawie mapy ogólnogeograficznej, podaje	•omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy	•oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski	•rozdziela konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski	•wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości

całkowitą powierzchnię Polski •wymienia kraje sąsiadujące z Polską - i wskazuje je na mapie •wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski •wyjaśnia znaczenie terminów: plejstocen, holocen, wyjaśnia znaczenie terminu rzeźba polodowcowa (glacjalna) •wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski •wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie •wymienia główne rodzaje skał •wyjaśnia znaczenie terminów: ciśnienie atmosferyczne, niż baryczny, wyż baryczny •wymienia cechy klimatu morskiego i	ogólnogeograficznej •opisuje granicę między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy •odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy •wskazuje na mapie przebieg granic Polski •omawia proces powstawania gór •wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce •wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce •omawia zlodowacenia na obszarze Polski	•opisuje dzieje Ziemi •wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny •charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy •opisuje cechy różnych typów genetycznych gór •przedstawia współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej świata •charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski •omawia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Europy i Polski •opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej	•charakteryzuje jednostki geologiczne Polski •wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze •przedstawia proces powstawania lodowców •wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski •przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski •rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski •podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce •opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski •opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz	równoleżnikowej Polski i Europy •wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski •wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski •opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze •wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę •wyszukuje i prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody •ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce •omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy
--	---	--	---	--

klimatu kontynentalnego •podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski •wymienia elementy klimatu wyjaśnia znaczenie terminu średnia dobowa temperatura powietrza •wymienia czynniki, które warunkują zróżnicowanie temperatury powietrza i wielkość opadów w Polsce •określa przeważający kierunek wiatrów w Polsce •wyjaśnia znaczenie terminu przepływ •wyjaśnia znaczenie terminów: źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko, ujście deltowe, ujście lejkowate •wskazuje na mapie główne rzeki Polski •wyjaśnia znaczenie terminów: powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar	•opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe •porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy •dokonuje podziału surowców mineralnych •podaje cechy klimatu Polski •podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej •rozpoznaje typy ujść rzecznych •opisuje zjawisko powodzi i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią •wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych •omawia wielkość i głębokość Bałtyku,	•omawia warunki klimatyczne w Europie •charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce •omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce •odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów •wyjaśnia, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce •wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry •opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry •wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce •określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników •charakteryzuje i rozpoznaje typy	opadów atmosferycznych w Polsce •wyszukuje i prezentuje informacje dotyczące zmian klimatu Polski •omawia ważniejsze typy jezior w Polsce •przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej •omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki •omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku •omawia procesy i czynniki glebotwórcze •opisuje typy lasów w Polsce •opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski •omawia podział administracyjny Polski •omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w	obszarów zalewowych i tworzenia sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce •wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego •ocenia przydatność rolniczą różnych typów gleb •ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce •podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego •planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody •analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski •analizuje konsekwencje starzenia się
---	---	---	--	---

zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna, wymienia przyczyny powodzi w Polsce •określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego, wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny omawia linię brzegową Bałtyku •podaje główne cechy fizyczne Bałtyku •wyjaśnia znaczenie terminów: gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe •wymienia typy gleb w Polsce •wyjaśnia znaczenie terminu lesistość, wymienia różne rodzaje lasów w Polsce •wskazuje parki narodowe na mapie Polski •wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską •wskazuje na mapie administracyjnej	charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata •opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku •opisuje wybrane typy gleb w Polsce i przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski •omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce •podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu •charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce •wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich	wybrzeży Bałtyku •omawia powstawanie gleby •wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych •omawia funkcje lasów •ocenia rolę parków narodowych w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego •omawia zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. •oblicza współczynnik przyrostu naturalnego •podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce •omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce •porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce	Polsce na tle Europy •analizuje piramidę wieku i płci ludności Polski •omawia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski •oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce •charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce •wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich •omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce •przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy •omawia strukturę zatrudnienia wg działów	społeczeństwa europejskiego •analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce •ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie •ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich •omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce •omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej •identyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich
--	--	--	---	---

Polski poszczególne województwa i ich stolice •wyjaśnia znaczenie terminów: przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny •wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie •wyjaśnia znaczenie terminów: piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia •odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych •wyjaśnia znaczenie terminu gęstość zaludnienia, wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce •wyjaśnia znaczenie	•prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej •omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018 •omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce •omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw •wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku •wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce •omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości	na podstawie piramidy wieku i płci •oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski •opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce •opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce •porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy •omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce •wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby ludności •analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego •przedstawia strukturę narodowościową	gospodarki w poszczególnych województwach •analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych •omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji •omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy •określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy •omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce •charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce •porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy •porównuje produkcję zwierzęcą w	•przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej •dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny •wykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju •analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki •identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji
---	--	--	--	---

terminów: migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego, wyjaśnia znaczenie terminu migracje wewnętrzne •wymienia przyczyny migracji wewnętrznych •odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski wymienia główne skupiska Polonii •wymienia mniejszości narodowe w Polsce ,wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe •wyjaśnia znaczenie terminów: struktura zatrudnienia, •odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki •wyjaśnia znaczenie terminów: miasto,	zaludnienia w Polsce •podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce •wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce •określa kierunki napływu imigrantów do Polski •wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności •charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce •podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce •podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce	ludności Polski na tle struktury narodowościowej ludności w wybranych państwach europejskich •określa na podstawie danych statystycznych różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach •charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce •omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce •porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy •analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce •omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy •przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-	Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy •omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej •analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu •opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej •omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce •wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii •analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem •wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce	przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta •podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej •ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy •omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski •projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie •wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego •planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie
---	--	---	--	---

wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja) •wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie, wymienia funkcje miast •odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy •wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich •wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast •wymienia funkcje rolnictwa wymienia warunki rozwoju rolnictwa w Polsce •wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce •wyjaśnia znaczenie terminów: plon, zbiór, areal	•wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady •wskazuje różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną •omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich •opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzrodnicze ze rozwoju rolnictwa w Polsce •prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce •przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce •prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce •wymienia główne rejony warzywnictwa i	gospodarczym kraju •charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce •przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy •prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsce •przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju •opisuje rozmieszczenie przemysłu w Polsce •omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem •prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w	•prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego •ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki •analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływy z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy •ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski •analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie •określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach •przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy	•projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności •podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno-gospodarczego na arenie międzynarodowej
--	--	---	--	--

•wymienia główne uprawy w Polsce •wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce •wyjaśnia znaczenie terminów: chów, pogłowie •wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce ,wskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskich •dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy wymienia funkcje przemysłu •wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej •wymienia źródła energii ,wymienia typy elektrowni wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce •wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim •podaje przykłady różnych rodzajów	sadownictwa w Polsce •przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce •wymienia czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce •omawia cechy polskiego przemysłu •wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski •omawia cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nim •lokalizuje na mapie Polski elektrownie cieplne, wodne i niekonwencjonalne •opisuje wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych •podaje przyczyny rozwoju	Polsce na tle wybranych krajów Europy •wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim •przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju •charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków •omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski •podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski •przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce •charakteryzuje polskie obiekty znajdujące się na	fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu •prezentuje na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej	
--	---	---	---	--

usług w Polsce •wyjaśnia znaczenie terminu komunikacja •wyróżnia rodzaje transportu w Polsce •wskazuje na mapie Polski porty morskie oraz lotnicze •wyróżnia rodzaje łączności •wyjaśnia znaczenie terminów: centra logistyczne, spedycja •wyjaśnia znaczenie terminów: eksport, import, bilans handlu zagranicznego •wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski •wyjaśnia znaczenie terminów: turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna •wymienia regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie •wymienia główne atrakcje turystyczne	energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim •omawia zróżnicowanie usług w Polsce •omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce •omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych w Polsce •omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce •omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce •wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym •wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego	Liście światowego dziedzictwa UNESCO •charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski •wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski •wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie •analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu •prezentuje główne cechy gospodarki regionu •opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny •omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł		
---	---	--	--	--

wybrzeża Bałtyku i Małopolski •wyjaśnia znaczenie terminu region i wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski •wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony •wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu •wyjaśnia znaczenie terminu mała ojczyzna •wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny •przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie •wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny	•omawia czynniki rozwoju turystyki •wymienia polskie obiekty znajdujące się na Liście światowego dziedzictwa UNESCO i wskazuje je na mapie •podaje główne cechy środowiska przyrodniczego regionu na podstawie map tematycznych •wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych •określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym •rozpoznaje w terenie obiekty decydujące o atrakcyjności małej ojczyzny			
---	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Jolanta Dybowska

Klasa VII– biologia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Wskazuje komórkę jako podstawowy element budowy ciała i opisuje tkanki, narządy oraz układy narządów człowieka. Omawia budowę i funkcje skóry, w tym warstwy, wytwory naskórka, choroby i zasady pielęgnacji. Przedstawia szkielet, rodzaje kości, stawów i tkanki mięśniowej, opisuje krzywizny kręgosłupa, wady postawy i choroby aparatu ruchu. Charakteryzuje składniki pokarmowe, ich źródła, trawienie i higienę żywności oraz choroby układu pokarmowego. Omawia budowę i funkcjonowanie krwi, serca, układu krwionośnego i	Wymienia rodzaje tkanek i ich funkcje. Omawia funkcje skóry i warstwy podskórnej, rozpoznaje warstwy na ilustracji. Wykazuje, że skóra jest narządem zmysłu, wskazuje sposoby dbania o nią. Podaje przyczyny i metody zapobiegania grzybicom. Udziela pierwszej pomocy przy oparzeniach i odmrożeniach. Wskazuje części aparatu ruchu, omawia budowę szkieletu i kości. Rozpoznaje czaszkę, kości kończyn i stawy, odróżnia rodzaje stawów. Określa funkcje mięśni,	Charakteryzuje budowę tkanek zwierzęcych. Wyjaśnia funkcje układów narządów. Wskazuje rozmieszczenie tkanek w organizmie. Wykazuje związek budowy i funkcji skóry. Wykonuje doświadczenie potwierdzające, że skóra jest narządem zmysłu. Omawia objawy dolegliwości skóry. Wyjaśnia związek nasłonecznienia z czerniakiem. Uzasadnia konieczność konsultacji lekarskiej przy zmianach skórnych. Wyjaśnia działanie części biernej i czynnej aparatu ruchu. Wskazuje związek budowy kości z ich funkcją.	Przyporządkowuje tkanki narządom i układom. Analizuje hierarchiczną budowę organizmu. Rozpoznaje rodzaje tkanek zwierzęcych. Wykonuje doświadczenie wykazujące, że skóra jest narządem zmysłu. Opisuje funkcje wytworów naskórka. Ocenia wpływ promieni słonecznych na skórę. Wyszukuje informacje o kosmetykach z filtrem UV. Demonstruje pierwszą pomoc w przypadku oparzeń skóry. Wyjaśnia związek budowy kości z funkcją. Rozpoznaje kształty kości. Opisuje zmiany w szkielecie wraz z wiekiem. Omawia rolę chrząstek w klatce piersiowej. Porównuje	Analizuje związek budowy i funkcji tkanek. Wykazuje zależność między układami narządów. Planowane i wykonuje doświadczenie wykazujące, że skóra jest narządem zmysłu. Przygotowuje i przeprowadza wywiad o chorobach skóry i profilaktyce. Wyszukuje informacje do projektu edukacyjnego o chorobach skóry. Klasyfikuje kości pod względem kształtów. Wykazuje związek budowy kości z ich funkcją. Charakteryzuje typy szpiku. Udowadnia wytrzymałość kości. Analizuje związek budowy kręgów i odcinków kręgosłupa z funkcją. Charakteryzuje funkcje kończyn i ich związek z

limfatycznego, puls, odporność i szczepienia. Opisuje układ oddechowy i wydalniczy, mechanizm wdechu i wydechu, choroby i higienę tych układów. Wymienia gruczoły dokrewne, hormony i skutki ich nadmiaru lub niedoboru. Przedstawia układ nerwowy, zmysły, odruchy warunkowe i bezwarunkowe, wpływ stresu i używek na zdrowie. Omawia narządy wzroku i słuchu, ich wady i choroby oraz higienę. Opisuje narządy rozrodcze męskie i żeńskie, hormony płciowe, cykl miesięczkowy, rozwój płodowy, etapy życia człowieka, homeostazę i mechanizmy termoregulacji. Omawia wpływ trybu życia na zdrowie, choroby zakaźne, cywilizacyjne i nowotwory.	wskazuje je na ilustracji, rozpoznaje wady postawy Opisuje urazy kończyn, omawia zasady pierwszej pomocy, podaje przyczyny chorób ruchu Klasyfikuje składniki odżywcze, wskazuje źródła, podaje rolę witamin i minerałów Opisuje funkcje zębów, przewodu pokarmowego, wątroby i trzustki Układa jadłospis, omawia piramidę zdrowego żywienia, wymienia choroby pokarmowe Omawia funkcje krwi, grupy krwi i naczynia krwionośne Porównuje budowę tętnic, żył i naczyń włosowatych, opisuje serce i zastawki Podaje wartość pulsu i ciśnienia, wymienia choroby krążenia i sposoby profilaktyki Opisuje budowę układu limfatycznego,	Opisuje zmiany w kościach wraz z wiekiem Wymienia typy tkanki kostnej Wymienia kości szkieletu osiowego i ich funkcje Wyjaśnia związek budowy czaszki z jej funkcjami Wymienia kości obręczy barkowej i miednicznej Porównuje budowę kończyny górnej i dolnej Charakteryzuje połączenia kości Rozpoznaje mięśnie szkieletowe na ilustracji Opisuje czynności mięśni na schemacie Omawia warunki prawidłowej pracy mięśni Rozpoznaje naturalne krzywizny kręgosłupa Wyjaśnia przyczyny wad postawy Charakteryzuje zmiany w układzie kostnym związane z wiekiem Określa czynniki rozwoju muskulatury Wyjaśnia znaczenie składników odżywczych i błonnika Uzasadnia konieczność spożywania	odcinki kręgosłupa Rozpoznaje budowę czaszki Wykazuje związek budowy szkieletu kończyn z ich funkcjami Wyjaśnia związek budowy stawu z zakresem ruchu Określa warunki prawidłowej pracy mięśni Charakteryzuje mięśnie gładkie i poprzecznie prążkowane Wyjaśnia antagonistyczne działanie mięśni Demonstruje pierwszą pomoc przy urazach kończyn Przewiduje skutki nieprawidłowej postawy Ilustruje źródła składników odżywczych i wyjaśnia ich znaczenie Wyjaśnia związek produktów białkowych ze wzrostem Przewiduje skutki niedoboru wody Przedstawia rolę mikro- i makroelementów Porównuje wartość energetyczną węglowodanów i tłuszczów Omawia funkcje przewodu pokarmowego Wykazuje rolę zębów w obróbce pokarmu Wykazuje związek higieny odżywiania z	funkcjonowaniem człowieka Analizuje współdziałanie mięśni, ścięgien, kości i stawów Prezentuje prawidłową postawę siedzenia Uzasadnia konieczność ćwiczeń gimnastycznych Analizuje zależność diety od funkcjonowania organizmu Wyszukuje informacje o roli błonnika Wyjaśnia skutki nadmiernego spożycia tłuszczów Analizuje etykiety produktów Omawia proces trawienia i etapy w przewodzie pokarmowym Analizuje miejsca wchłaniania pokarmu i wody Prezentuje choroby związane z zaburzeniami łąknienia Uzasadnia konieczność badań przesiewowych raka jelita grubego Uzasadnia konieczność zróżnicowanej diety i dbania o zęby Odczytuje i interpretuje wyniki badań krwi Omawia zasady transfuzji Analizuje przepływ krwi i wymianę gazową Planowane doświadczenie o wpływie wysiłku na tętno i ciśnienie Porównuje wartości ciśnienia Wyszukuje materiały o
--	---	---	--	---

rolę węzłów i odporności Wyjaśnia znaczenie szczepionek, AIDS i transplantacji Omawia funkcje układu oddechowego, mechanizm wentylacji płuc i transport gazów Porównuje skład powietrza wdychanego i wydychanego, wskazuje choroby i profilaktykę Wyjaśnia pojęcie wydalania, wymienia produkty przemiany materii i choroby układu Podaje badania profilaktyczne i wskazuje odchylenia od normy Wyjaśnia pojęcia gruczoł dokrewny, hormon, równowaga hormonalna, podaje przyczyny cukrzycy Opisuje budowę neuronu i rdzenia, przebieg impulsu i łuk odruchowy Odróżnia odruchy warunkowe i bezwarunkowe, wskazuje	owoców i warzyw Charakteryzuje rodzaje witamin i rolę makroelementó Rozpoznaje rodzaje zębów Lokalizuje odcinki przewodu pokarmowego i wskazuje je na ciele Omawia budowę i funkcje gruczołów trawiennych Wyjaśnia pojęcie wartości energetycznej pokarmu Wykazuje zależność między dietą a warunkami Przewiduje skutki złego odżywiania Omawia profilaktykę raka jelita grubego i WZW A, B, C Omawia znaczenie krwi i jej elementów morfotycznych Omawia rolę hemoglobiny Przedstawia znaczenie krwiodawstwa Porównuje mały i duży krwiobieg Opisuje drogę krwi i mechanizm pracy serca Omawia fazy cyklu pracy serca Mierzy puls i wyjaśnia różnicę ciśnienie krwi Analizuje przyczyny chorób krążenia Charakteryzuje objawy krwotoku	chorobami Wskazuje zasady profilaktyki próchnicy Wyjaśnia potrzebę zróżnicowanej diety Wyjaśnia mechanizm krzepnięcia Rozpoznaje elementy krwi i naczynia krwionośne Wykazuje związek budowy naczyń z funkcją Wykazuje rolę zastawek w sercu Omawia doświadczenie o wpływie wysiłku na tętno i ciśnienie Demonstruje pierwszą pomoc przy krwotokach Wyjaśnia znaczenie badań profilaktycznych Rozpoznaje narządy układu limfatycznego Porównuje układ limfatyczny i krwionośny Opisuje rodzaje leukocytów Uzasadnia konieczność szczepień Uzasadnia związek alergii z nadwrażliwością Ukazuje znaczenie transplantologii Odróżnia głośnię i nagłośnię Demonstruje modulację głosu Definiuje płuca jako miejsce wymiany gazowej Wykazuje związek budowy i	chorobach społecznych Wykazuje współdziałanie układów krwionośnego i limfatycznego Wyjaśnia powstawanie chłonki Analizuje wykaz szczepień i ocenia ich znaczenie Przedstawia znaczenie przeszczepów i zgody na transplantację Wykonuje model układu oddechowego Wyszukuje metody i bada pojemność płuc Definiuje mitochondrium i opisuje zależność od zapotrzebowania narządów Zapisuje równanie utleniania glukozy Przeprowadza wywiad o profilaktyce chorób płuc Wykazuje zależność skażenia pyłowego i chorób układu oddechowego Wykonuje model układu moczowego Rozpoznaje warstwy nerki Analizuje wyniki badania moczu i stan zdrowia Ocena roli dializy Przedstawia funkcje hormonów wzrostu, tyroksyny, insuliny, adrenaliny, testosteronu i estrogenów Uzasadnia konieczność konsultacji
--	---	--	---

sposoby radzenia sobie ze stresem Omawia wpływ substancji psychoaktywnych na zdrowie Opisuje budowę oka i ucha, wyjaśnia akomodację i równowagę Rozpoznaje wady wzroku i przyczyny ich powstawania Wymienia kubki smakowe, receptory skóry i komórki węchowe Omawia budowę i funkcje układu rozrodczego, cykl miesięczkowy i zapłodnienie Porządkuje etapy rozwoju zarodka, podaje czas trwania ciąży Omawia czynniki wpływające na rozwój płodu, zmiany dojrzewania i objawy starzenia Wskazuje choroby przenoszone drogą płciową, różnicę między HIV a AIDS Opisuje współdziałanie układów, regulację poziomu wody we krwi Definiuje zdrowie	Przedstawia znaczenie aktywności fizycznej i diety dla krążenia Opisuje rolę układu limfatycznego i lokalizację węzłów Omawia elementy układu odpornościowego Charakteryzuje rodzaje odporności Określa zasadę działania szczepionki Wskazuje drogi zakażeń HIV i zasady profilaktyki Wyróżnia drogi oddechowe i narządy wymiany gazowej Wykazuje związek budowy układu oddechowego z funkcją Rozróżnia wentylację płuc i oddychanie komórkowe Opisuje dyfuzję gazów w pęcherzykach płucnych i znaczenie oddychania komórkowego Omawia objawy chorób oddechowych Wyjaśnia znaczenie oddychania przez nos dla profilaktyki Rozróżnia palenie czynne i bierne Porównuje wydalanie i defekację	funkcji płuc Interpretuje doświadczenie wykrywające CO₂ Analizuje wymianę gazową w płucach i tkankach Analizuje wpływ palenia na układ oddechowy Wyszukuje informacje o przyczynach raka płuc Omawia rolę układu wydalniczego Opisuje sposoby wydalania Uzasadnia konieczność picia wody i opróżniania pęcherza Omawia dializę Wskazuje odchylenia w wynikach badań Omawia swoiste działanie hormonów Wyjaśnia antagonistyczne działanie insuliny i glukagonu Uzasadnia związek niedoboru insuliny z cukrzycą Wyjaśnia działanie synapsy Charakteryzuje funkcje układu nerwowego Porównuje części autonomicznego układu nerwowego Określa nadrzędną rolę mózgowia Wyjaśnia mechanizm odruchu kolanowego Charakteryzuje	lekarskiej przy lekach hormonalnych Analizuje różnice między cukrzycą typu I i II Ocena roli regulacji nerwowo-hormonalnej Uzasadnia nadrzędną rolę mózgowia Dowodzi znaczenia odruchów warunkowych i bezwarunkowych Przedstawia rolę odruchów w uczeniu się Analizuje związek snu z funkcjonowaniem organizmu Wskazuje alternatywne zajęcia pomagające uniknąć uzależnień Ocena wpływu palenia na zdrowie Przeprowadza doświadczenie obecności tarczy nerwu wzrokowego Ilustruje drogę światła w oku i powstawanie obrazu Analizuje bodziec słuchowy i przetwarzanie fal dźwiękowych Analizuje źródła hałasu i sposoby ograniczenia Wskazuje współzależność smaku i węchu Wyjaśnia funkcjonalność prącia jako narządu wydalania i rozrodczego Analizuje podobieństwa i różnice w budowie układów
---	---	--	--

fizyczne, psychiczne i społeczne Podaje przykłady wpływu środowiska, znaczenie aktywności fizycznej i profilaktyki nowotworów	Omawia proces powstawania moczu i jego miejsce na ilustracji Omawia przyczyny chorób układu wydalniczego Wyjaśnia znaczenie badań kontrolnych moczu i ich konieczność Określa cechy hormonów i przyporządkowuje je gruczołom Charakteryzuje działanie insuliny i glukagonu Interpretuje skutki zaburzeń hormonalnych Opisuje funkcje układu nerwowego Wykazuje związek budowy neuronu z funkcją Omawia działanie ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego Opisuje budowę rdzenia i mózgowia Wyjaśnia różnicę odruchów warunkowych i bezwarunkowych Przedstawia drogę impulsu w łuku odruchowym Wyjaśnia wpływ stresu na organizm Opisuje skutki palenia tytoniu i znaczenie profilaktyki uzależnień Określa funkcję	odruchy Omawia wpływ snu na uczenie się i odporność Wykazuje związek używek z nałogiem Omawia skutki alkoholu Omawia powstawanie obrazu na siatkówce Demonstruje doświadczenie reakcji tęczówki Ilustruje drogę światła i rolę soczewki Wyjaśnia mechanizm słyszenia Wskazuje receptory słuchu i równowagi Wyjaśnia działanie narządu równowagi Rozróżnia soczewki korygujące Analizuje wpływ hałasu na słuch Uzasadnia że skóra jest narządem dotyku Analizuje rolę zakończeń nerwowych Uzasadnia że główka plemnika jest gametą męską Wykazuje związek hormonów płciowych ze zmianami ciała Wykazuje związek budowy komórki jajowej z funkcją Omawia zmiany hormonalne i cykl miesięczkowy Analizuje rolę ciała żółtego i	rozrodczego i wydalniczego Wyznacza dni płodne i niepłodne Wskazuje zasady higieny dla kobiet w ciąży Tworzy prezentacje i portfolio o dojrzewaniu Wyszukuje informacje o szczepieniach przeciw wirusowi brodawczaka Analizuje regulację nerwowo-hormonalną w homeostazie Formułuje argumenty przeciw niepotrzebnemu przyjmowaniu leków Dowodzi że stres przyczynia się do chorób cywilizacyjnych
--	--	---	--

		aparatu ochronnego oka Wykazuje związek budowy oka z funkcjami Wskazuje lokalizację receptorów wzroku Ilustruje drogę światła w oku Charakteryzuje funkcje elementów ucha Omawia ucho zewewnętrzne, środkowe i wewnętrzne Charakteryzuje wady wzroku i sposoby ich korekcji Definiuje hałas jako czynnik głuchoty Przedstawia rolę powonienia, smaku i dotyku Omawia rolę węchu w ocenie pokarmów Charakteryzuje cechy płciowe męskie i żeńskie Opisuje funkcje układów rozdrczych Określa funkcję testosteronu Interpretuje cykl miesiączkowy Charakteryzuje funkcje błon płodowych i rozwój płodowy Wyjaśnia zmiany w organizmie kobiety w ciąży Charakteryzuje etapy porodu i okresy rozwojowe Przedstawia cechy dojrzewania	łożyska Uzasadnia konieczność higieny w ciąży Omawia mechanizm ciąży Analizuje różnice między przekwitaniem a starością Przyporządkowuj e zmiany do okresów rozwojowych Wymienia ryzykowne zachowania seksualne Uzasadnia konieczność badań profilaktycznych Wykazuje zależność działania układów Wyjaśnia mechanizm regulacji glukozy Wykazuje wpływ środowiska na zdrowie Uzasadnia konieczność stosowania leków zgodnie z zaleceniami Uzasadnia potrzebę badań kontrolnych Wskazuje metody zapobiegania chorobom cywilizacyjnym	
--	--	--	---	--

		fizycznego, psychicznego i społecznego Wyjaśnia konieczność wizyt u ginekologa Przyporządkowuj e chorobom objawy i omawia profilaktykę chorób przenoszonych płciowo Wyjaśnia homeostazę i zależności między układami Wyjaśnia regulację poziomu glukozy we krwi Charakteryzuje czynniki wpływające na zdrowie Rozróżnia zdrowie fizyczne, psychiczne i społeczne Podaje kryterium podziału chorób na zakaźne i cywilizacyjne Wskazuje elementy istotne przy czytaniu ulotek leków		
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Edyta Koniszewska

Klasa VII– chemia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				

Podaje przykłady substancji i ich właściwości; zna podstawowe pojęcia (pierwiastek, związek, mieszanina). Posługuje się symbolami chemicznymi kilku pierwiastków.	Rozróżnia pierwiastki i związki; podaje przykłady mieszanin jednorodnych i niejednorodnych.	Wyjaśnia różnicę między pierwiastkiem a związkiem; opisuje metody rozdzielania mieszanin.	Projektuje doświadczenia rozdzielania mieszanin; analizuje właściwości substancji.	Samodzielnie opracowuje i przeprowadza doświadczenia; poszerza wiedzę korzystając z różnych źródeł.
Zna podstawowe zasady bhp w pracowni chemicznej.	Stosuje zasady bezpieczeństwa podczas prostych doświadczeń.	Potrafi wskazać zagrożenia związane z substancjami chemicznymi.	Poprawnie zapisuje równania reakcji i bilansuje proste równania.	Samodzielnie tworzy i bilansuje trudniejsze równania reakcji.
Podaje przykłady gazów i cieczy występujących w przyrodzie.	Rozróżnia stany skupienia, podaje przykłady przemian fizycznych.	Wyjaśnia różnice między przemianą fizyczną a chemiczną.	Analizuje piktogramy i karty charakterystyki substancji.	Samodzielnie opracowuje procedury bezpiecznego doświadczenia.
Wie, że powietrze to mieszanina.	Podaje składniki powietrza i ich znaczenie.	Wyjaśnia rolę tlenu i azotu; zna znaczenie dwutlenku węgla.	Omawia właściwości i zastosowania gazów, cieczy i ciał stałych.	Wskazuje znaczenie tych substancji w życiu codziennym i technice.
Podaje przykłady tlenków.	Zapisuje wzory i nazwy prostych tlenków.	Wyjaśnia powstawanie tlenków i ich podział.	Opisuje doświadczenia potwierdzające obecność gazów w powietrzu.	Samodzielnie opracowuje doświadczenia badające skład powietrza.
Zna podstawowe właściwości wody	Wyjaśnia pojęcie rozpuszczalności.	Odczytuje dane z tabeli rozpuszczalności.	Omawia właściwości i zastosowania tlenków.	Projektuje doświadczenia a potwierdzające właściwości tlenków.
Podaje przykłady kwasów.	Zapisuje wzory i nazwy prostych kwasów.	Opisuje właściwości i zastosowania kwasów.	Analizuje czynniki wpływające na rozpuszczalność.	Samodzielnie opracowuje doświadczenia badające rozpuszczalność.
			Projektuje doświadczenia badania właściwości kwasów.	Przeprowadza doświadczenia a i analizuje ich wyniki

Nauczyciel uczący: Jolanta Dybowska

Klasa VII– fizyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Rozróżnia ruch/spoczynek w wybranym układzie odniesienia. Wie, czym są droga i czas; zna jednostki SI. Rozpoznaje ruch prostoliniowy/krzywoliniowy na przykładach. Odczytuje wartości ze stopera/linijki (prosto). Zna pojęcie prędkości jako „szybkości ruchu”. Wie, że siła jest wektorem (wartość, kierunek, zwrot). Podaje przykłady sił: ciężkości, sprężystości, tarcia. Zna jednostkę	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczający oraz: Oblicza prędkość średnią $v=s/t$ (proste dane). Przelicza $\text{km/h} \leftrightarrow \text{m/s}$ (łatwe przypadki). Wskazuje układ odniesienia i jego znaczenie. Czyta prosty wykres $s(t)$ (rosnący/malejący). Wymienia czynniki wpływające na drogę w danym czasie. Rysuje wektor siły wzdłuż działania	Obejmuje wymagania ocen niższych oraz dodatkowo: Rozróżnia prędkość średnią i chwilową (intuicyjnie). Ocenia ruch jednostajny vs. zmienny na podstawie wykresów $s(t)$. Interpretuje nachylenie $s(t)$ jako prędkość. Stosuje przybliżenia i zamiany jednostek w zadaniach. Planuje prosty pomiar prędkości (odcinek, stoper). Wyznacza siłę wypadkową na jednej prostej	Oprócz wymagań na ocenę dobry uczeń wykazuje także umiejętności: Wprowadza pojęcie przyspieszenia (zmiana prędkości w czasie). Oblicza a z v/t lub $\Delta v/\Delta t$ (proste dane). Czyta wykres $v(t)$; interpretuje pole pod $v(t)$ jako drogę (intuicyjnie). Analizuje ruch odcinkami (różne prędkości). Szacuje niepewność prostych pomiarów. Dodaje siły prostopadłe jakościowo	Realizuje wszystkie wymagania niższych ocen i dodatkowo: Projektuje doświadczenie wyznaczania v lub a (opis, sprzęt, procedura). Analizuje złożone wykresy odcinkowe $s(t)$, $v(t)$. Uzasadnia wybór metody pomiaru i ocenia źródła błędów. Rozwiązuje nietypowe zadania jakościowe (np. kto szybciej, kiedy dogoni). Prezentuje wyniki (tabela, wykres, wnioski). Projektuje pomiar współczynnika tarcia (procedura, dane).

siły (niuton). Rozróżnia masę i ciężar w języku potocznym. Podaje przykłady pracy mechanicznej (podnoszenie, przesuwanie). Rozumie, że praca zmienia energię ciała. Zna jednostki: džul, wat. Zna pojęcie gęstości (masa „upakowana” w objętości). Rozróżnia ciała stałe/ciecze/gazy na przykładach. Wie, że ciśnienie to „siła na powierzchnię”. Rozróżnia temperaturę i ciepło (pojęciowo). Odczytuje temperaturę z termometru (skale). Wymienia sposoby przekazywania ciepła: przewodzenie, konwekcja, promieniowanie.	(strzałka). Oblicza ciężar: $F_g = mg$ ($g \approx 9,81 \text{ m/s}^2$ lub 10). Wskazuje siłę nacisku i reakcji podłoża (intuicyjnie). Rozpoznaje rodzaje tarcia (toczne, ślizgowe). Oblicza $W = F \cdot s$ dla stałej siły i ruchu wzdłuż siły. Rozpoznaje formy energii (E_k, E_p, wewnętrzna). Przelicza jednostki energii/mocy (J, kJ, W, kW). Liczy $d = m/V$ i $p = F/S$ (proste liczby). Używa menzurki do wyznaczania V nieregularnych kształtów. Przelicza jednostki ($\text{g/cm}^3 \leftrightarrow$	(dodawanie/odejmowanie). Omawia równowagę sił ($F_w = 0$). Rysuje proste diagramy sił (ciało na powierzchni poziomej/równi pochyłej). Oblicza $E_k = (mv^2)/2$ i $E_p = mgh$ (proste dane). Stosuje zasadę zachowania energii w prostych procesach. Oblicza moc $P = W/t$; interpretuje „sprawniej = szybciej/większa moc”. Odczytuje parametry z tabliczek urządzeń. Wyjaśnia wzrost ciśnienia hydrostatycznego z głębokością (jakościowo). Omawia wpływ pola przekroju na ciśnienie (narty, gąsienice). Stosuje prawo Archimedesesa	(składanie – intuicyjnie). Rozwiązuje zadania z tarcie (kierunek, wpływ na ruch). Przewiduje zmianę F_w przy modyfikacji układu (np. kąt nachylenia). Analizuje doświadczenia z dynamometrem (tabela, wykres $F-x$). Rozwiązuje zadania łączące W, P, E_k, E_p (kilka etapów). Szacuje zużycie energii i koszt (kWh, taryfa). Analizuje wpływ oporów/tarcia (straty energii). Interpretuje wykresy energii w czasie/podroście. Rozwiązuje zadania z siłą wyporu ($F_w = \rho_{\text{cieczy}} \cdot g \cdot V_{\text{wyp}}$). Wyjaśnia działanie pras hydraulicznych (Prawo Pascala). Analizuje	Rozwiązuje nietypowe sytuacje (np. kilka sił, blok na linie, pochylnia). Argumentuje wybór modelu/uproszczeń i ocenia błędy. Łączy wnioski z obserwacją (waliduje model doświadczalnie). Projektuje wyznaczanie mocy własnej (bieg po schodach). Porównuje sprawność rozwiązań (np. różne metody podnoszenia). Uzasadnia wyniki i ocenia niepewność pomiaru. Rozwiązuje problemowe zadania kontekstowe. Projektuje doświadczenie wyznaczania gęstości ciała i warunków pływania. Ocenia błędy (odczyt menzurki, zero dynamometru). Rozwiązuje złożone zadania
---	---	--	--	--

	kg/m^3 , Pa $\leftrightarrow$ kPa). Stosuje $Q=mc\Delta T$ w prostych przykładach (woda, aluminium). Rozpoznaje przemiany fazowe i ich nazwy. Zna pojęcie ciepła właściwego (porównania).	jakościowo (pływanie/tonięcie). Przeprowadza bilans cieplny bez przemian fazowych (mieszanie). Odczytuje wykres ogrzewania/ochładzania (plateau topnienia/wrzenia). Szacuje straty ciepła (izolacja, przeciągi).	wskazania manometru/barometru (jakościowo). Interpretuje wykres zależności p–h. Rozwiązuje zadania z ciepłem topnienia/parowania (jakościowo lub z danymi). Analizuje efekty praktyczne (lodówka, kaloryfer). Ocena energooszczędnych rozwiązań w domu.	„z życia” (np. ładunek statku, nurkowanie). Projektuje doświadczenie wyznaczania c (ciepła właściwego) lub λ (przewodnictwo – porównawczo). Planuje kontrolę zmiennych, ocenia niepewność. Łączy wnioski z danymi i formułuje rekomendacje.
--	---	---	---	--

Nauczyciel uczący: Aneta Walczak

Klasa VII– matematyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- podaje proste przykłady wielkości wprost proporcjonalnych	- stosuje podział proporcjonalny w prostych przykładach	-- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem	- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem	- oblicza stosunek długości odcinków powstałych z podziału wysokości w trójkącie

- wyznacza wartość przyjmowaną przez wielkość wprost proporcjonalną w przypadku konkretnej zależności proporcjonalnej - oblicza ułamek danej liczby całkowitej - rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby całkowitej - przedstawia część wielkości jako procent tej wielkości w prostych przykładach - oblicza, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a - interpretuje 100%, 50%, 25%, 10%, 1% danej wielkości jako całość, połowę, jedną czwartą, jedną dziesiątą, jedną setną część danej wielkości liczbowej - zamienia ułamek	- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby - zamienia ułamek zwykły na procent przez dzielenie licznika ułamka przez mianownik - zamienia procent na ułamek - odczytuje dane przedstawione na diagramach procentowych - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczania liczby z danego jej procentu - zwiększa i zmniejsza liczbę o dany procent - podaje w punktach procentowych różnicę między wielkościami	podziału proporcjonalnego - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby - stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania trudniejszych problemów w kontekście praktycznym - oblicza różnicę procentową między wielkościami wyrażonymi w procentach - porównuje liczby zapisane w postaci potęg - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem potęg - stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych - stosuje zapis notacji wykładniczej w	obliczania, jaki procent danej liczby b stanowi liczba a - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania liczby, gdy dany jest procent podanego procentu tej liczby - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności również w przypadku wielokrotnego zwiększania lub zmniejszania danej wielkości o wskazany procent - stosuje prawa działań dla wykładników ujemnych - rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem notacji wykładniczej w kontekście praktycznym	równobocznym przez punkt przecięcia się tych wysokości, korzystając z własności wielokątów - oblicza stosunek pól dwóch trójkątów powstałych z podziału danego trójkąta przez odcinek, którego jeden koniec jest wierzchołkiem trójkąta, a drugi leży na przeciwległym boku - rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczania ułamka danej liczby - stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania nietypowych problemów również w kontekście praktycznym - określa nowe stężenie roztworu po zmianie zawartości jego składników - dostrzega regularności kolejnych potęg liczb całkowitych i ułamków o
---	--	--	---	--

dziesiętny na procent - zamienia ułamek zwykły o mianowniku 2, 4, 5, 20, 25 na procent przez rozszerzenie ułamka - zamienia procent wyrażony liczbą całkowitą na ułamek - oblicza procent danej liczby w prostej sytuacji zadaniowej - oblicza liczbę, gdy dany jest jej procent - oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych - oblicza kwadraty i sześciany ułamków zwykłych i dziesiętnych oraz liczb mieszanych - zapisuje potęgę o podstawie 10 lub potęgę o podstawie 0,1 w postaci liczby i odwrotnie	wyrażonymi w procentach - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem zmniejszania i zwiększania liczby o dany procent - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem obliczeń procentowych w kontekście praktycznym - zapisuje liczbę będącą iloczynem jednakowych czynników w postaci potęgi - oblicza wartości potęg liczb wymiernych o wykładnikach naturalnych - mnoży potęgi o różnych podstawach i jednakowych wykładnikach, wykorzystując odpowiedni wzór - dzieli potęgi o różnych podstawach i	sytuacjach praktycznych - stosuje pierwiastek kwadratowy do rozwiązywania złożonych zadań tekstowych dotyczących pól kwadratów - szacuje wielkość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki kwadratowe - oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki kwadratowe, stosując własności działań na pierwiastkach - porównuje liczby, stosując własności działań na pierwiastkach drugiego stopnia - dodaje bardziej złożone wyrażenia zawierające pierwiastki - wyznacza wartości bardziej złożonych wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki sześciennie - stosuje pierwiastek sześcienny do rozwiązywania	- porównuje z daną liczbą wymierną wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki - znajduje liczby wymierne większe lub mniejsze od wartości wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki - rozwiązuje bardziej złożone zadania z wykorzystaniem potęg i pierwiastków - podaje wartość liczby spełniającej równość zawierającą pierwiastki - porządkuje złożone iloczyny sumy algebraiczne przez liczby i zmienne - wykorzystuje mnożenie sumy algebraicznej przez liczby i zmienne w bardziej złożonych zadaniach geometrycznych	liczniku 1 i formułuje wnioski - szacuje duże liczby wyrażone w postaci potęgi liczby 2 - uzasadnia prawa działań na potęgach o wykładniku naturalnym - oblicza potęgi o wykładniku całkowitym ujemnym - oblicza pierwiastek kwadratowy z dużych liczb naturalnych korzystając z rozkładu liczby na czynniki pierwsze lub przez szacowanie - rozwiązuje problemy z zastosowaniem działań na liczbach zawierających pierwiastki kwadratowe i sześciennie - wyznacza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających pierwiastki wyższych stopni - usuwa pierwiastki wyższych stopni z
--	---	---	---	---

- określa znak potęgi - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem potęg - zapisuje w postaci jednej potęgi iloczyny potęg o takich samych podstawach - zapisuje w postaci jednej potęgi ilorazy potęg o takich samych podstawach - zapisuje potęgę potęgi w postaci jednej potęgi - stosuje prawa działań na potęgach do obliczania wartości prostych wyrażeń arytmetycznych - oblicza wartość pierwiastka kwadratowego z liczby nieujemnej - oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych, w których występują	- jednakowych wykładnikach , wykorzystując odpowiedni wzór - odczytuje liczby w notacji wykładniczej - zapisuje liczby w notacji wykładniczej - porównuje liczby zapisane w notacji wykładniczej - używa nazw dla liczb wielkich (do biliona) - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem notacji wykładniczej w kontekście praktycznym - oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki kwadratowe, pamiętając o zasadach dotyczących kolejności	- bardziej złożonych zadań dotyczących objętości sześcianów - szacuje wielkość danego wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki sześciennie - rozwiązuje zadania z wykorzystaniem potęg i pierwiastków - oblicza wartość liczbowa bardziej złożonego wyrażenia algebraicznego - zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażeń algebraicznych kilku zmiennych - zapisuje rozwiązania bardziej złożonych zadań w postaci wyrażeń algebraicznych - posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach geometrycznych - posługuje się wyrażeniami algebraicznymi przy zadaniach wymagających	- rozwiązuje bardziej złożone zadania tekstowe na porównywanie ilorazowe i różnicowe z wykorzystaniem procentów i wyrażeń algebraicznych - analizuje liczbę rozwiązań prostego równania zawierającego potęg i pierwiastki - rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą o podniesionym stopniu trudności , także zawierających nawiasy wewnętrzne - rozwiązuje równanie, które jest iloczynem czynników liniowych - rozwiązuje zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje zadania geometryczne o	- mianownika ułamka - zapisuje pierwiastek n -go stopnia z liczby nieujemnej a w postaci potęgi o podstawie a - ustala ostatnią cyfrę zadanej potęgi liczby naturalnej nie większej niż 10 - buduje wyrażenia algebraiczne będące uogólnieniem cyklicznie powtarzającej się zależności między wielkościami - rozwiązuje nietypowe zadania związane z układaniem i zapisywaniem wyrażeń algebraicznych - zamienia sumę kilku wyrażeń algebraicznych na iloczyn wyłączając wspólny czynnik przed nawias - podaje kilka rozwiązań prostych równań liniowych z dwiema niewiadomymi - rozwiązuje równanie zapisane
---	--	---	---	--

pierwiastki kwadratowe - wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka kwadratowego - rozwiązuje proste zadania dotyczące pól kwadratów, wykorzystując pierwiastek kwadratowy - rozróżnia pierwiastki wymierne i niewymierne - oblicza wartość pierwiastka sześciennego z liczb ujemnych i nieujemnych - oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych, w których występują pierwiastki sześciennie - wyznacza liczbę podpierwiastkową, gdy dana jest wartość pierwiastka sześciennego - stosuje pierwiastek	wykonywania działań - stosuje wzór na pierwiastek z iloczynu pierwiastków - stosuje wzór na pierwiastek z ilorazu pierwiastków - dodaje proste wyrażenia zawierające pierwiastki - włącza czynnik pod znak pierwiastka - wyłącza czynnik przed znak pierwiastka - szacuje wielkość danego pierwiastka kwadratowego lub sześciennego - usuwa niewymierność z mianownika - rozpoznaje równe wyrażenia algebraiczne	obliczeń pieniężnych - nazywa i zapisuje bardziej złożone wyrażenia algebraiczne - porządkuje wyrażenia algebraiczne - odejmuje sumy algebraiczne, także w wyrażeniach zawierających nawiasy - zapisuje związki między wielkościami za pomocą sum algebraicznych - układa i rozwiązuje równanie do bardziej złożonego zadania tekstowego - interpretuje rozwiązanie równania - rozwiązuje równania, które po prostych przekształceniach wyrażeń algebraicznych sprowadzają się do równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje zadania tekstowe	podniesionym stopniu trudności za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje zadania tekstowe o podniesionym stopniu trudności dotyczące obliczeń procentowych za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - przy rozwiązywaniu zadania tekstowego przekształca wzory, aby wyznaczyć zadaną wielkość we wzorach fizycznych - przy przekształcaniu wzorów podaje konieczne założenia - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa - stosuje twierdzenie	w postaci iloczynu kilku czynników równych zeru - rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą dotyczące dziesiętkowego zapisu liczb kilkucyfrowych - rozwiązuje zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą dotyczące stężenia roztworu - określa rodzaj trójkąta na podstawie długości jego boków - rozwiązuje trudniejsze zadania, wykorzystując własności wielokątów foremnych, np.: sześciokąta, ośmiokąta - rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczanie długości przekątnych w sześciianie i
--	--	--	--	--

sześcienny do rozwiązywania prostych zadań dotyczących objętości sześciianów - rozpoznaje wyrażenie algebraiczne - oblicza wartość liczbową prostego wyrażenia algebraicznego - zapisuje zależności i rozwiązania w prostych zadaniach w postaci wyrażen algebraicznych - rozróżnia sumę, różnicę, iloczyn i iloraz zmiennych - nazywa proste wyrażenia algebraiczne - wskazuje wyrazy sumy algebraicznej - podaje współczynniki liczbowe wyrazów uporządkowanej sumy algebraicznej - wskazuje wyrazy podobne	- porządkuje wyrazy sumy algebraicznej - dodaje proste sumy algebraiczne - mnoży sumy algebraiczne przez liczby i zmienne - zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażen algebraicznych jednej zmiennej - zapisuje rozwiązania zadań w postaci wyrażen algebraicznych - wykorzystuje wyrażenia algebraiczne w zadaniach dotyczących obliczeń procentowych, w tym wielokrotnych podwyżek i obniżek cen - rozwiązuje proste zadania tekstowe na porównywani	za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje zadania geometryczne za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące obliczeń procentowych za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - stosuje w złożonych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów - rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa - stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania zadań dotyczących czworokątów - oblicza długość boku trójkąta równobocznego o danym polu	Pitagorasa do rozwiązywania zadań o podwyższonym stopniu trudności dotyczących czworokątów - stosuje poznane wzory do rozwiązywania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności - stosuje własności trójkątów o kątach 45°, 45°, 90° lub 30°, 60°, 90° do rozwiązywania zadań tekstowych o podwyższonym stopniu trudności - rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa w kontekście praktycznym - wyprowadza poznane wzory - znajduje w układzie	prostokątów - rozpatruje wszystkie przypadki położenia czwartego wierzchołka równoległoboku, jeśli dane trzy wierzchołki są punktami kratowymi - rozpatruje wszystkie przypadki położenia pozostałych wierzchołków kwadratu, jeśli dane wierzchołki jednego z boków są punktami kratowymi - analizuje położenie punktów kratowych równooddalonych od początku układu współrzędnych i określa zależność między ich współrzędnymi
--	---	---	--	---

w sumie algebraicznej - redukuje wyrazy podobne w sumie algebraicznej - odgaduje rozwiązanie prostego równania - sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania - rozpoznaje równania równoważne - rozwiązuje proste równania liniowe z jedną niewiadomą metodą równań równoważnych - oznacza niewiadomą i układa równanie wynikające z treści prostego zadania, rozwiązuje je i podaje odpowiedź - zapisuje zależności pomiędzy bokami trójkąta prostokątnego - oblicza długość jednego z boków trójkąta prostokątnego,	e ilorazowe z wykorzystaniem procentów i wyrażeń algebraicznych - wykorzystuje wyrażenia algebraiczne w prostych zadaniach geometrycznych - sprawdza liczbę rozwiązań równania - rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą metodą równań równoważnych - analizuje treść zadania i oznacza niewiadomą - układa równania wynikające z treści zadania, rozwiązuje je i podaje odpowiedź - rozwiązuje proste zadania tekstowe z treścią geometryczną za pomocą	- stosuje wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków - oblicza długości odcinków i pola figur, dzieląc figury na części lub uzupełniając je - rysuje figury na kartce w kratkę zgodnie z instrukcją - rozpoznaje figury na kartce w kratkę, których wierzchołki są danymi punktami kratowymi - wyznacza położenie brakującego wierzchołka zadanej figury na kartce w kratkę - uzupełnia wielokąty do większych wielokątów, aby obliczyć pole - rysuje w układzie współrzędnych figury o podanych współrzędnych wierzchołków	współrzędnych wśród danych punktów kratowych figury o podanych własnościach - w złożonych przypadkach oblicza pola wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków - uzupełnia wierzchołki wielokąta podając ich współrzędne, aby wielokąt spełniał określone warunki w układzie współrzędnych - znajduje współrzędne drugiego końca odcinka, gdy dane są jeden koniec i środek	
--	---	---	--	--

mając dane długości dwóch pozostałych boków - oblicza pole jednego z kwadratów zbudowanych na bokach trójkąta prostokątnego, mając dane pola dwóch pozostałych kwadratów - stosuje w prostych przypadkach twierdzenie Pitagorasa do obliczania obwodów i pól prostokątów - rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa - oblicza długość przekątnej kwadratu, mając dane długość boku kwadratu lub jego obwód - oblicza wysokość trójkąta równobocznego, mając daną długość jego boku - przerysowuje figury	równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje proste zadania tekstowe z obliczeniami procentowymi za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - przekształca proste wzory, aby wyznaczyć wskazaną wielkość z wzorów geometrycznych - przekształca proste wzory, aby wyznaczyć wskazaną wielkość z wzorów fizycznych - stosuje twierdzenie Pitagorasa do rozwiązywania prostych zadań dotyczących czworokątów - stosuje wzory na pole trójkąta,			
--	--	--	--	--

narysowane na kartce w kratkę - rysuje odcinki równoległe w różnych położeniach na kartce w kratkę - rysuje prostokątny układ współrzędnych - odczytuje współrzędne punktów zaznaczonych w układzie współrzędnych - zaznacza punkty w układzie współrzędnych - oblicza długość narysowanego odcinka, który biegnie po liniach kratek w układzie współrzędnych - rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki równej długości - rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki równoległe - wykonuje proste obliczenia dotyczące pól	prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu - stosuje w prostych sytuacjach wzory na pola figur do wyznaczania długości odcinków - oblicza długość boku kwadratu, mając daną długość jego przekątnej - stosuje poznane wzory do rozwiązywania prostych zadań tekstowych - oblicza długość boku trójkąta równobocznego, mając daną jego wysokość - oblicza pole i obwód trójkąta równobocznego, mając dane długość boku lub wysokość - wyznacza długości pozostałych boków t			
---	--	--	--	--

prostokątów, mających boki na liniach kratowych - dokonuje podziału prostych wielokątów na mniejsze wielokąty o bokach na liniach kratowych w układzie współrzędnych, aby obliczyć ich pole	rójkąta o kątach 45 , 45 , 90 lub 30 , 60 , 90 , mając daną długość jednego z jego boków - stosuje własności trójkątów o kątach 45 , 45 , 90 lub 30 , 60 , 90 do rozwiązywania prostych zadań tekstowych - rysuje odcinki prostopadłe w różnych położeniach na kartce w kratkę - oblicza długość narysowanego odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych - wykonuje proste obliczenia dotyczące pól wielokątów, mając dane współrzędne ich wierzchołków			
---	--	--	--	--

	- rozpoznaje w układzie współrzędnych odcinki prostopadłe - znajduje środek odcinka, którego końce mają dane współrzędne (całkowite lub wymierne) - oblicza długość odcinka, którego końce są danymi punktami kratowymi w układzie współrzędnych - dla danych punktów kratowych A i B znajduje inne punkty kratowe należące do prostej AB - na podstawie odległości między punktami ocenia, czy leżą one na jednej prostej			
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Małgorzata Kamińska

Klasa VII– informatyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Zna podstawy historii informatyki, stosuje zasady bezpieczeństwa pracy Tworzy proste strony internetowe HTML/CSS, edytuje szablony Korzysta z plików i folderów w systemie Windows/Linux, organizuje dane	Korzysta z MS Word, PowerPoint, Excel, GIMP, Scratch i sieci, wykonuje proste zadania Formatuje strony WWW, korzysta z multimediów cyfrowych, nazywa typy plików Porównuje systemy operacyjne, formatuje pliki tekstowe i graficzne	Samodzielnie przygotowuje złożone dokumenty, prezentacje i projekty graficzne Realizuje rozbudowane strony internetowe, łączy pliki multimedialne Analizuje formaty plików, modyfikuje dokumenty i grafiki według złożonych wymagań	Integruje różne narzędzia cyfrowe, analizuje i prezentuje dane, współpracuje w zespole Prezentuje projekty WWW, korzysta z nowych technologii, wdraża innowacje Przeprowadza złożone analizy danych, tworzy interaktywne prezentacje	Realizuje autorskie projekty, wdraża nowe technologie i funkcje informatyczne, uczestniczy w konkursach Tworzy i publikuje autorskie projekty oraz aplikacje, realizuje zespołowe prace programistyczne Prezentuje wyniki projektów informatycznych, wdraża autorskie rozwiązania programistyczne

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

Klasa VII– plastyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
----------------------	---------------------------

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Prace niedokładne, częściowo niezgodne z tematem. Potrzebuje pomocy nauczyciela w podstawowych technikach.	Prace częściowo zgodne z tematem. Technika podstawowa, niedokładna. Uczeń wymienia materiały i technikę pracy.	Prace zgodne z tematem i techniką, choć kreatywność ograniczona. Staranność wykonania poprawna. Uczeń wymienia techniki i materiały.	Prace starannie wykonane i zgodne z tematem. Poprawnie stosuje techniki i materiały plastyczne. Potrafi omówić pracę i uzasadnić wybór techniki.	Tworzy prace oryginalne, samodzielne, wykazując własny styl. Łączy różne techniki i realizuje projekty grupowe. Potrafi analizować i oceniać swoje prace oraz prace innych.

Nauczyciel uczący: Paweł Pudlak

Klasa VII– muzyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
-śpiewa proste piosenki programowe, często z pomocą nauczyciela lub grupy. - odtwarza krótkie i bardzo proste fragmenty rytmiczne lub	-śpiewa proste piosenki programowe, ale czasami myli tekst, intonację lub rytm. - potrafi zagrać na instrumencie szkolnym	-śpiewa piosenki i pieśni programowe w miarę poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym. - potrafi zagrać na instrumencie szkolnym proste	-śpiewa z pamięci utwory przewidziane programem, zachowując poprawną intonację, rytm i artykulację. - gra na instrumencie	- śpiewa z pamięci pieśni i piosenki przewidziane programem, poprawnie intonując i zachowując artykulację, a także prezentuje dodatkowy utwór.

melodyczne, zwykle z błędami. - w grze zespołowej wykonuje swoje zadanie tylko przy wsparciu kolegów lub nauczyciela. - opanował wiadomości muzyczne na minimalnym poziomie umożliwiającym dalsze kształcenie - przygotowuje się do zajęć w stopniu minimalnym. - wykazuje małą aktywność na lekcjach, ale nie odmawia udziału w zadaniach muzycznych. - uczestniczy w obowiązkowych działaniach muzycznych, choć często wymaga motywacji.	bardzo proste melodie, często z pomocą nauczyciela. - bierze udział w grze zespołowej, ale wymaga wsparcia i dodatkowych wskazówek. - opanował podstawowe wiadomości programowe w ograniczonym zakresie, na najprostsze pojęcia muzyczne. - wykazuje minimalną aktywność na lekcjach.	melodie lub akompaniament, z drobnymi błędami. - bierze udział w grze zespołowej, starając się zachować wspólne brzmienie. - wykonuje nieskomplikowane zadania twórcze, np. prosty rytm, schemat melodyczny. - zna podstawowe pojęcia muzyczne. - jest przygotowany do zajęć, choć nie zawsze aktywnie się udziela. - wykonuje zadania w stopniu pozwalającym na opanowanie podstaw programu	szkolnym (np. flażolet, dzwonki naciskane itp.) melodie i akompaniamenty zgodne z programem. - umie współpracować w zespole wokalnym i instrumentalnym, dba o wspólne brzmienie. - wykonuje proste zadania twórcze – np. tworzy krótkie rytmy, improwizuje, układa akompaniament. - zna i poprawnie stosuje podstawowe pojęcia z zakresu teorii muzyki - jest aktywny na lekcjach, systematycznie przygotowuje się do zajęć.	- gra na instrumencie szkolnym (flażolet, dzwonki naciskane itp.) utwory przewidziane programem oraz dodatkowe, wybrane samodzielnie. - wykazuje się twórczą inicjatywą - bierze czynny udział w prezentacjach artystycznych (konkursy, uroczystości szkolne, występy). - wykazuje się wiedzą wykraczającą poza program nauczania. - samodzielnie poszukuje informacji o muzyce. - wyróżnia się systematycznością, aktywnością i kreatywnością na lekcjach.
--	---	--	---	---

Nauczyciel uczący: Anna Kowalczyk

Klasa VII– wychowanie fizyczne

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe	Wymagania ponadpodstawowe
----------------------	---------------------------

Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
· Uczeń biernie uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego lub bez uzasadnionej przyczyny często je opuszcza. · Uczeń nie opanował materiału w stopniu dostatecznym i ma poważne braki. · Otrzymuje większość stopni dopuszczających z wysiłku i systematyczności · Ćwiczenia wykonuje niechętnie i z dużymi błędami technicznymi. · Posiada małe wiadomości z zakresu kultury fizycznej. - Niesystematycznie bierze udział w zajęciach i wykazuje bardzo małe postępy w osobistym usprawnieniu. · Jest często nieprzygotowany do zajęć. · W ograniczonym stopniu opanował nawyki higieniczno-zdrowotne. - Nie uczestniczy w życiu sportowym szkoły.	· Uczeń uczestniczy w lekcjach z małym zaangażowaniem · Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiający m udział w prostych formach aktywności ruchowej. · Otrzymuje większość stopni dostatecznych z wysiłku i systematyczności · Wkłada minimalny wysiłek w swoje usprawnienie, wykazując małe postępy. · Ćwiczenia wykonuje niepewnie, w nieodpowiednim tempie, z większymi błędami technicznymi, czyni to niechętnie. · W jego wiadomościach z zakresu kultury fizycznej są znaczne luki, a wiedzę którą ma, nie potrafi wykorzystać w praktyce. - Sporadycznie jest	· Uczeń z zaangażowaniem uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego. · Jego postawa społeczna i stosunek do kultury fizycznej nie budzą zastrzeżeń. · Otrzymuje większość stopni dobrych z wysiłku i systematyczności. · Opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające udział w różnych formach aktywności ruchowej. · Wykazuje dość dobre postępy w osobistym usprawnieniu, podejmuje liczne próby doskonalenia własnej sprawności fizycznej. · Ćwiczenia wykonuje samodzielnie, jednak z małymi błędami technicznymi lub w słabym tempie. · Posiadane wiadomości potrafi wykorzystać w praktyce przy pomocy nauczyciela. · Zna i stosuje zasady higieny osobistej. - Sporadycznie uczestniczy w	· Uczeń jest zawsze przygotowany do zajęć, ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się dwukrotny brak stroju w semestrze) · Otrzymuje większość stopni bardzo dobrych z wysiłku i systematyczności. · Jego postawa społeczna, zaangażowanie i stosunek do wychowania fizycznego nie budzą najmniejszych zastrzeżeń. · Systematycznie doskonalą swoją sprawność motoryczną i wykazuje duże postępy w osobistym usprawnieniu. · Ćwiczenia wykonuje z właściwą techniką, pewnie, dokładnie, w odpowiednim tempie, zna założenia taktyczne i przepisy poznanych dyscyplin sportowych. · Posiada duże wiadomości z zakresu kultury fizycznej i umiejętnie wykorzystuje je w	· Uczeń aktywnie uczestniczy w życiu sportowym szkoły. · Wykazuje się sprawnością, umiejętnościami i wiedzą, spełniając wymagania zgodne z treściami programowymi. · Systematycznie i z zaangażowaniem uczestniczy we wszystkich obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego oraz jest zawsze przygotowany do lekcji, otrzymując większość stopni celujących z wysiłku i systematyczności. · Zna przepisy i zasady mini gier sportowych, potrafi współorganizować i sędziować zawody i imprezy rekreacyjno-sportowe. · Rozumie sens uprawiania ćwiczeń ruchowych i ich wpływ na rozwój organizmu. · Prezentuje postawę fair play, jest wzorem dla innych uczniów. · Ma godną naśladowania postawę koleżeńską i sportową, pomaga słabszym i mniej sprawnym uczniom. - Posiada nawyki dbałości o higienę osobistą stroju i estetykę miejsca ćwiczeń

	nieprzygotowany do lekcji. · Ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się dwukrotny brak stroju w semestrze) Posiada nawyki higieniczno-zdrowotne.	życiu sportowym szkoły.	praktycznym działaniu. · Rozumie i stosuje zasady higieniczno-zdrowotne podczas aktywnego wypoczynku. · Bierze udział w życiu sportowym szkoły, współorganizuje zawody sportowe. · Chętnie reprezentuje szkołę na zawodach sportowych. · Właściwie odnosi się do mniej sprawnych fizycznie.	
--	--	--------------------------------	---	--

Nauczyciel uczący: Dorota Redzińska

Klasa VII– religia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- opanował najłatwiejsze treści, najczęściej stosowane, - wykazuje minimalne zainteresowanie przedmiotem, - podejmuje podstawową	-opanował treści najbardziej przystępne i uniwersalne, - zna i rozumie podstawowe pojęcia,	- opanował treści umiarkowanie złożone, - rozumie bardziej złożone zagadnienia, - poszukuje prawdy i dobra,	- opanował treści trudniejsze, nietypowe i wymagające, - wykazuje inicjatywę w rozwiązywaniu problemów, - dba o wszechstronny	- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, - biegle wykorzystuje zdobytą wiedzę w praktyce i teorii, - proponuje rozwiązania nietypowe,

współpracę z nauczycielem i grupą.	- uczestniczy w rozwiązywaniu problemów, - potrafi wysłuchać innych.	- szanuje poglądy innych, - aktywnie działa w grupie.	rozwój swojej osobowości, - podejmuje zadania apostolskie w szkole i społeczności.	- odnosi sukcesy w konkursach/olimpiadach religijnych (diecezjalnych, powiatowych, wojewódzkich, krajowych) lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.
------------------------------------	---	--	---	--

Nauczyciel uczący: Karol Kędra,

KLASA VIII

Klasa VIII– język polski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
– rozpoznaje utwór poetycki – wskazuje podmiot liryczny – recytuje wiersz – odczytuje sens dosłowny – wskazuje elementy świata przedstawionego – opowiada treść – rozpoznaje narratora – rozpoznaje utwór dramatyczny	– określa nastrój i temat utworu – rozpoznaje podstawowe środki stylistyczne – wskazuje adresata lirycznego – charakteryzuje bohaterów – omawia wątki i wydarzenia – odróżnia narratora 1. i 3.	– rozróżnia rodzaje liryki – interpretuje metafory – analizuje przesłanie utworu – wskazuje wartości – analizuje motywy literackie (np. patriotyzm, poświęcenie, wolność) – rozpoznaje gatunek epicki – omawia konflikt główny	– porównuje utwory różnych epok – wyjaśnia funkcje środków stylistycznych – analizuje symbolikę i alegorię – interpretuje problematykę utworu – porównuje bohaterów – analizuje ich wybory moralne – interpretuje problematykę	– samodzielnie interpretuje wiersz w kontekście historycznym i kulturowym – rozpoznaje gatunki (sonet, oda, pieśń) – tworzy własny tekst inspirowany utworem – omawia utwór w kontekście epoki – wskazuje uniwersalne przesłanie – porównuje dzieło

– odróżnia dialog od didaskaliów – nazywa bohaterów – rozpoznaje części mowy – buduje zdania pojedyncze – zna podstawowe reguły ortografii – pisze krótkie formy użytkowe – zna zasady akapitu – poprawnie zapisuje dialog – rozpoznaje dzieło sztuki – wskazuje podstawowe elementy.	- osoby – wskazuje budowę dramatu – streszcza treść sceny lub aktu – - charakteryzuje bohatera – odróżnia części zdania – rozpoznaje zdania złożone - współrzędnie – stosuje poprawną interpunkcję – redaguje opis i charakterystykę – pisze list prywatny i oficjalny – pisze opowiadanie odtwórcze – określa temat dzieła – opisuje treść i postacie.	– omawia konflikt dramatyczny – analizuje język postaci – określa przesłanie sceny – analizuje zdania złożone - podrzędnie – rozpoznaje imiesłowy i równoważniki zdań – stosuje poprawne formy fleksyjne – redaguje opowiadanie twórcze – pisze prostą rozprawkę – konstruuje spójne argumenty – analizuje treści i środki wyrazu artystycznego – interpretuje symbole i alegorie – odczytuje przekaz medialny.	- utworu – wskazuje wartości – analizuje postawy bohaterów w kontekście epoki – redaguje poprawne, rozbudowane wypowiedzi – stosuje frazeologizmy i środki stylistyczne – analizuje funkcje językowe – redaguje rozprawkę problemową – pisze sprawozdanie i recenzję – tworzy przemówienie – porównuje różne teksty kultury – omawia problematykę dzieła w kontekście epoki – analizuje funkcję mediów.	- z innymi tekstami kultury i historią – interpretuje dramat w szerokim kontekście historycznym i kulturowym – porównuje dramat z innymi gatunkami sztuki – wskazuje uniwersalne przesłanie – tworzy wypowiedzi zgodne z normą i stylem – ocenia poprawność języka innych – świadomie wykorzystuje styl potoczny, urzędowy, artystyczny – konstruuje różne formy wypowiedzi publicystycznej i literackiej – porównuje i ocenia wypowiedzi – tworzy własne utwory literackie i publicystyczne – interpretuje dzieło w szerokim kontekście historycznym i kulturowym – tworzy własną interpretację inspirowaną dziełem – analizuje rolę kultury w społeczeństwie.
--	--	---	--	---

Nauczyciel uczący: Joanna Dubas-Jaworowicz

Klasa VIII– język angielski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
rozumie bardzo proste polecenia nauczyciela oraz pojedyncze słowa w krótkich tekstach, zna podstawowe słownictwo z codziennych tematów (rodzina, szkoła, jedzenie, podróże, hobby), odpowiada pojedynczymi słowami lub prostymi zwrotami (Yes/No, I like, At home), czyta krótkie teksty i znajduje w nich pojedyncze informacje, potrafi napisać pojedyncze zdania na wzór (np. My name is... I live in...), zna tylko podstawowe	rozumie proste polecenia, krótkie dialogi i nagrania wspierane obrazkami lub kontekstem, zna podstawowe słownictwo z tematów realizowanych w klasie 8: technologia, podróże, zakupy, sport, kultura, praca, potrafi przedstawić siebie i opowiedzieć o swojej rodzinie, zainteresowaniach, planach, codziennych czynnościach, zadaje i odpowiada na proste pytania pełnymi zdaniami,	rozumie większość prostych wypowiedzi ustnych i pisemnych, zna i stosuje poprawnie główne struktury gramatyczne: Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Future Simple, be going to, Present Perfect (w podstawowym zakresie), czasowniki modalne: can, could, must, should, have to, may, stopniowanie przymiotników i przysłówków, potrafi opowiedzieć o wydarzeniach z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości,	rozumie treść nagrań i tekstów na poziomie klasy 8, potrafi wskazać szczegółowe informacje, swobodnie posługuje się poznanym słownictwem i strukturami gramatycznymi, poprawnie używa czasu gramatyczne: Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Future Simple, be going to, Present Perfect (w podstawowym zakresie), stosuje konstrukcje modalne (must, should, may, might, could, have to), prowadzi rozmowę, zadaje i odpowiada na	w pełni opanował wymagania podstawy programowej na poziomie klasy 8, posługuje się bogatym słownictwem i złożonymi strukturami gramatycznymi (np. Past Perfect, strona bierna, mowa zależna), samodzielnie i poprawnie tworzy dłuższe, rozwinięte wypowiedzi ustne i pisemne (12–15 zdań i więcej), potrafi napisać różne typy tekstów: opis, e-mail, list formalny/nieformalny, rozumie materiały autentyczne (piosenki, fragmenty filmów, artykuły),

struktury gramatyczne: to be, have got, Present Simple, wymaga stałej pomocy nauczyciela, popęłnia liczne błędy w mowie i piśmie, które często uniemożliwiają komunikację.	czyta krótkie teksty i wyszukuje w nich konkretne informacje, potrafi napisać krótki e-mail, opis osoby, miejsca lub wydarzenia (4–6 zdań) według wzoru, zna i stosuje w ograniczonym zakresie struktury: Present Simple, Present Continuous, Past Simple (regularne i niektóre nieregularne czasowniki), Future Simple, be going to, popęłnia błędy, ale komunikacja jest częściowo możliwa, pracuje z pomocą nauczyciela.	uczestniczy w dialogach sytuacyjnych (np. zakupy, podróż, wizyta u lekarza, w restauracji), czyta i rozumie proste teksty użytkowe (ogłoszenia, e-maile, artykuły, wiadomości), pisze krótkie, spójne wypowiedzi (6–8 zdań): opis, list, e-mail, popęłnia błędy, ale nie zakłócają one komunikacji, pracuje w miarę samodzielnie, chętnie podejmuje próby komunikacji.	pytania, rozwija temat, wyraża swoje opinie i uzasadnia je w prosty sposób, opisuje szczegółowo osoby, miejsca, wydarzenia, wyraża emocje, plany, doświadczenia, czyta dłuższe teksty (np. artykuły, uproszczone lektury, opowiadania) i rozumie ich główną treść i szczegóły, pisze spójne, logiczne i rozwinięte teksty (10+ zdań): e-mail, opis, popęłnia drobne błędy, które nie utrudniają komunikacji, aktywnie uczestniczy w zajęciach, często wypowiada się spontanicznie.	interesuje się kulturą krajów anglojęzycznych, potrafi porównać różnice kulturowe, aktywnie i twórczo wykorzystuje język angielski w sytuacjach szkolnych i pozaszkolnych.
---	--	---	--	--

Nauczyciel uczący: Aykanush Pohosyan

Klasa VIII– język rosyjski

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
• Uczeń wykazuje braki w opanowaniu wiedzy, które jest w stanie uzupełnić w trakcie dalszej edukacji. Opanował podstawowe umiejętności językowe, pozwalające mu rozwiązywać bardzo proste, typowe zadania. Nie wykazuje aktywności, pracuje niesystematycznie. • Uczeń potrafi sformułować bardzo krótką wypowiedź na tematy przewidziane programem, popełniając błędy, które niekiedy zakłócają komunikację językową. Umie zadać proste pytanie i udzielić prostej odpowiedzi, stara	• Uczeń opanował wiadomości i umiejętności wyszczególnione w programie nauczania. Posługuje się nimi podczas wykonywania zadań o łatwym i średnim stopniu trudności. Wykazuje umiarkowaną aktywność, nie zawsze pracuje systematycznie. Stara się współpracować z innymi uczniami w pracach zespołowych. • Uczeń potrafi sformułować bardzo krótką wypowiedź na temat z zakresu przewidzianego programem, popełniając przy tym błędy i korzystając z pomocy	• Uczeń opanował materiał obejmujący wiadomości i umiejętności językowe przewidziane programem nauczania. Posługuje się nimi swobodnie podczas wykonywania zadań o średnim stopniu trudności. Jest aktywny, stara się pracować systematycznie, korzysta z proponowanych źródeł informacji. Potrafi współpracować z innymi uczniami w czasie wykonywania zadań zespołowych. • Uczeń potrafi sformułować krótką wypowiedź w języku rosyjskim na określony	• Uczeń w pełni opanował materiał przewidziany w obowiązującym programie nauczania języka rosyjskiego dla danej klasy. Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę i nabyte umiejętności. Jest aktywny, pracuje systematycznie, rozwiązuje zadania o dużym stopniu trudności. Wykorzystuje obowiązujące źródła informacji. Potrafi współpracować w grupie. • Uczeń potrafi formułować poprawne pod względem gramatyczno-leksykalnym wypowiedzi w języku rosyjskim na określony temat. Potrafi odpowiednio	• Uczeń posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania obowiązujący w danej klasie. Potrafi w sposób samodzielny wykorzystać posiadaną wiedzę i nabyte umiejętności w sytuacjach problemowych. Jest aktywny, pracuje systematycznie, skrupulatnie, dotrzymuje terminów, zadania wykonuje bezbłędnie. Uczeń wykorzystuje różnorodne źródła informacji, bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach języka rosyjskiego. Aktywnie współpracuje z innymi uczniami podczas przygotowywania wspólnych projektów i

się reagować słownie w sytuacjach życia codziennego omawianych podczas lekcji. Ma trudności z inicjowaniem i podtrzymywaniem rozmowy w języku rosyjskim. • Uczeń rozumie ze słuchu proste wypowiedzi, pytania i polecenia, rozumie ogólny sens prostych sytuacji komunikacyjnych. Ma problem z wyodrębnieniem informacji szczegółowych w prostym tekście. • Uczeń rozumie główną myśl prostego podręcznikowego tekstu czytanego, korzysta przy tym z podpowiedzi nauczyciela. Ma duże trudności z wyodrębnieniem informacji szczegółowych. Rozpoznaje konstrukcję bardzo prostego tekstu, czasami potrafi trafnie określić, czy podana informacja jest zgodna z treścią czytanego tekstu. • Uczeń potrafi napisać bardzo krótki tekst (np. życzenia, pozdrowienia), stosując niezwykle ubogi	nauczyciela. Umie zadać proste pytanie i udzielić nieskomplikowanej odpowiedzi. Zazwyczaj poprawnie artykułuje słowa z zakresu poznanego materiału językowego. Błędy, które popełnia, na ogół nie utrudniają komunikacji. • Uczeń rozumie ze słuchu ogólny sens prostego tekstu podręcznikowego, podstawowe polecenia nauczyciela, wypowiedzi nauczyciela i kolegów. Zazwyczaj poprawnie reaguje w prostej sytuacji komunikacyjnej. • Uczeń rozumie główne treści prostego podręcznikowego tekstu czytanego, podstawowe napisy i ogłoszenia, które ułatwiają orientację w środowisku. Ma trudności z wyodrębnieniem informacji	temat, z nielicznymi błędami gramatycznymi i leksykalnymi. Potrafi uzyskać informacje i udzielić ich w typowych sytuacjach dnia codziennego. Jego wypowiedzi są zazwyczaj poprawne pod względem wymowy i intonacji. • Uczeń rozumie ze słuchu ogólny sens typowych sytuacji komunikacyjnych, podejmuje z sukcesem próby wyłonienia informacji szczegółowych przekazu. • Uczeń rozumie globalnie i przeważnie szczegółowo czytane teksty podręcznikowe. Drobnie nieścisłości w rozumieniu szczegółów z tekstu zdarzają się bardzo rzadko. • Uczeń potrafi pisać teksty użytkowe, stosując poznane struktury gramatyczne i słownictwo. Teksty są na ogół spójne i mają poprawną kompozycję. Są zazwyczaj poprawne pod	reagować w sytuacjach komunikacyjnych. Inicjuje i podtrzymuje rozmowę w bezpośrednim kontakcie z rozmówcą. Jego wypowiedzi są poprawne pod względem fonetycznym. • Uczeń rozumie główną myśl i szczegóły słuchanego tekstu podręcznikowego oraz ogólny sens tekstów autentycznych. Potrafi wyodrębnić szukane informacje z wysłuchanego tekstu. • Uczeń rozumie ogólny sens czytanego tekstu podręcznikowego i potrafi podczas czytania wyszukać w nim szczegółowe informacje. • Uczeń potrafi sformułować wypowiedź pisemną zawierającą dość złożone struktury i słownictwo z zakresu przewidzianego programem nauczania. Napisane teksty charakteryzuje poprawność ortograficzna i interpunkcyjna.	zespołowego wykonywania zadań. • Uczeń potrafi formułować dłuższe wypowiedzi w języku rosyjskim, w których wykorzystuje struktury gramatyczne, bogate i zróżnicowane słownictwo wykraczające poza materiał podręcznikowy. Wypowiedzi charakteryzują się przemyślaną konstrukcją, płynnością, poprawnością fonetyczną. • Uczeń rozumie zarówno główną myśl, jak i szczegóły zawarte w dłuższych tekstach słuchanych, wypowiadanych przez rodzimych użytkowników języka. Jest w stanie rozpoznać sens wypowiedzi w różnych warunkach odbioru. • Uczeń rozumie sens dłuższych autentycznych tekstów, potrafi korzystać ze strategii stosowanych podczas czytania oraz bezbłędnie wyłonić potrzebne informacje z czytanego tekstu. • Uczeń jest w stanie napisać dłuższą, spójną wypowiedź
---	--	--	---	--

zakres słownictwa i struktur gramatycznych, ale pozwalający na przekazanie części informacji. Popelnia błędy ortograficzne, interpunkcyjne.	szczegółowych w tekście. • Uczeń potrafi napisać krótki, nieskomplikowany tekst i pisemnie odpowiedzieć na pytania, wykorzystując proste struktury i podstawowe słownictwo.	względem pisowni i interpunkcji.		bezbłędną pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym, zawierającą złożone struktury gramatyczne oraz zróżnicowane słownictwo, wykraczające często poza materiał podręcznikowy.
---	--	----------------------------------	--	---

Nauczyciel uczący: Aykanush Pohosyan

Klasa VIII – historia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Podaje datę rozpoczęcia II wojny światowej i datę jej zakończenia. Wskazuje datę agresji Niemiec na Polskę oraz agresji ZSRR na Polskę. Rozpoznaje głównych przywódców: Hitlera, Stalina, Churchilla,	Wymienia przyczyny klęski Polski w kampanii wrześniowej: przewaga militarna Niemiec, brak pomocy aliantów. Podaje nazwy i daty głównych bitew kampanii wrześniowej: Westerplatte, Bzura, Kock.	Opisuje przebieg kampanii wrześniowej, wskazuje kierunki ataków Niemiec i ZSRR, charakteryzuje postawę aliantów. Opisuje przebieg powstania warszawskiego, wyjaśnia przyczyny jego wybuchu i skutki klęski dla Warszawy.	Szczegółowo opisuje przebieg kampanii wrześniowej i wskazuje przyczyny jej klęski. Analizuje przebieg powstania warszawskiego, podaje etapy walk, przyczyny decyzji o jego wybuchu i skutki polityczne.	Analizuje przyczyny i skutki kampanii wrześniowej oraz decyzje władz polskich i aliantów. Szczegółowo ocenia powstanie warszawskie, jego znaczenie militarne, polityczne i propagandowe. Analizuje strategię aliantów i państw

Roosevelta, Wałęsę, Jana Pawła II. Wymienia państwa, które brały udział w wojnie: Niemcy, ZSRR, Wielką Brytanię, Francję, USA, Japonię. Podaje przykład bitwy stoczonej przez Polaków podczas kampanii wrześniowej. Wskazuje, że Polska była pod okupacją niemiecką i sowiecką. Wymienia przykłady działań Niemców wobec ludności polskiej: aresztowania, wysiedlenia, obozy. Podaje, że Niemcy tworzyli getta dla Żydów. Rozpoznaje pojęcia: wojna błyskawiczna, getto, Holokaust, Armia Krajowa. Podaje przykład działalności Polaków w czasie okupacji (np. powstanie warszawskie). Podaje rok powstania Solidarności i wskazuje, że była to organizacja	Wymienia nazwiska polskich dowódców: Kutrzeba, Raginis, Sucharski. Opisuje rolę Armii Krajowej i Polskiego Państwa Podziemnego. Podaje przykłady bohaterów konspiracji: „Rudy”, „Zośka”, „Hubal”. Wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania warszawskiego. Wymienia najważniejsze bitwy II wojny światowej: bitwa o Anglię, Stalingrad, Monte Cassino, Normandia. Podaje przyczyny klęski Niemiec pod Stalingradem. Wyjaśnia pojęcia: stalinizm, żelazna kurtyna, plan Marshalla. Wymienia przykłady wydarzeń	Omawia politykę okupacyjną Niemiec wobec Polaków: łapanki, egzekucje, deportacje, germanizacja. Wyjaśnia działalność Polskiego Państwa Podziemnego: struktury, sądy podziemne, tajne nauczanie. Przedstawia rolę Armii Krajowej, Szarych Szeregów i cichociemnych. Opisuje działalność rządu emigracyjnego i Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Wyjaśnia, czym był Holokaust, wskazuje etapy prześladowań i metody eksterminacji. Podaje przykłady pomocy udzielanej Żydom przez Polaków: Żegota, Irena Sendlerowa, rodzina Ulmów. Opisuje bitwy: o Anglię, pod Stalingradem, o Midway, pod El Alamein, pod Monte Cassino, lądowanie w Normandii.	Omawia rolę Polaków na frontach wojny: Narwik, Tobruk, Monte Cassino, bitwa o Anglię, Falaise. Opisuje działalność Armii Krajowej, Szarych Szeregów, Batalionów Chłopskich, AL. Przedstawia działania Delegatury Rządu na Kraj. Omawia działalność rządu emigracyjnego w Londynie. Analizuje politykę okupacyjną Niemiec i ZSRR wobec Polaków i skutki dla ludności. Wyjaśnia przyczyny i przebieg Holokaustu oraz jego bilans. Omawia postawy ludności wobec Żydów i reakcję świata. Wyjaśnia znaczenie konferencji w Teheranie, Jałcie i Poczdamie dla Polski i Europy. Przedstawia powstanie ONZ i jego rolę w świecie.	osi podczas II wojny światowej. Ocenia decyzję o użyciu bomb atomowych w Hiroszynie i Nagasaki. Porównuje działania ruchów oporu w Polsce i w innych krajach Europy. Analizuje postawy społeczeństw wobec Holokaustu i reakcje państw alianckich. Wyjaśnia skutki konferencji Wielkiej Trójki dla powojennego świata. Ocenia znaczenie zimnej wojny dla sytuacji międzynarodowej. Analizuje przyczyny i skutki dekolonizacji w Azji i Afryce. Omawia konflikty bliskowschodnie (Izrael–Arabowie) i ich wpływ na świat. Analizuje politykę PRL i przyczyny jej upadku. Wyjaśnia rolę Kościoła, papieża i Solidarności w przemianach w Polsce i w Europie. Szczegółowo omawia przebieg Okrągłego Stołu i
--	--	--	---	---

walcząca o prawa robotników. Wskazuje, że po wojnie Polska znalazła się pod wpływem ZSRR. Podaje przykład organizacji międzynarodowej powstałej po wojnie (ONZ). Podaje, że Polska należy do NATO i Unii Europejskiej. Wskazuje rok 1989 jako datę przemian ustrojowych w Polsce.	zimnej wojny: blokada Berlina, powstanie węgierskie 1956, kryzys kubański. Wymienia przywódców PRL: Bierut, Gomułka, Gierek, Jaruzelski. Podaje przykłady kryzysów społecznych w PRL: 1956, 1970, 1980. Wymienia daty: konferencja w Jałcie (1945), powstanie NATO (1949), Solidarność (1980), wybory (1989). Podaje nazwisko przywódcy Solidarności – Lecha Wałęsy. Podaje, że wybór Karola Wojtyły na papieża miał znaczenie dla przemian w Polsce. Wskazuje, że w 1989 roku rozpoczęły się przemiany	Wyjaśnia przyczyny przegranej Niemiec w wojnie. Opisuje powstanie ONZ i wyjaśnia jego główne cele. Omawia przebieg zimnej wojny: podział Europy, wyścig zbrojeń, konflikty w Korei i Wietnamie. Wyjaśnia znaczenie NATO i Układu Warszawskiego. Przedstawia sytuację PRL w latach stalinizmu i w okresach późniejszych (1956, 1970, 1980). Wyjaśnia przyczyny protestów społecznych w PRL. Opisuje znaczenie wyboru Karola Wojtyły na papieża dla Polaków. Wyjaśnia powstanie Solidarności i jej postulaty. Opisuje przebieg Okrągłego Stołu i znaczenie wyborów 1989 roku.	Wyjaśnia przyczyny i przebieg zimnej wojny, opisuje konflikty: Korea, Kuba, Wietnam, Afganistan. Analizuje skutki wyścigu zbrojeń i wyścigu kosmicznego. Omawia powstanie RWPG i Układu Warszawskiego. Przedstawia sytuację w PRL w czasach Bieruta, Gomułki, Gierka i Jaruzelskiego. Analizuje przyczyny kryzysów gospodarczych w PRL. Omawia powstanie Solidarności i jej znaczenie. Szczegółowo opisuje wprowadzenie stanu wojennego i jego konsekwencje. Wyjaśnia rolę Jana Pawła II w przemianach w Polsce i Europie. Omawia przebieg przemian 1989 roku i ich znaczenie dla Polski.	ocenia jego znaczenie. Analizuje skutki gospodarcze i społeczne transformacji po 1989 roku. Omawia konstytucję z 1997 roku i reformy z 1999 roku. Wyjaśnia znaczenie członkostwa Polski w NATO i UE dla bezpieczeństwa i gospodarki. Analizuje rolę Polski w Europie i świecie po 2004 roku. Ocenia znaczenie wejścia Polski do strefy Schengen i udział w misjach międzynarodowych . Wskazuje długofalowe skutki przemian po 1989 roku dla życia codziennego obywateli.
--	--	--	--	---

	demokratyczne w Polsce.	Wskazuje skutki przemian 1989 roku dla Polski. Wyjaśnia, czym był plan Balcerowicza i jakie miał skutki. Podaje daty wstąpienia Polski do NATO (1999) i UE (2004).	Wyjaśnia plan Balcerowicza i jego skutki dla gospodarki. Opisuje reformy w III RP, konstytucję 1997, reformy 1999. Wyjaśnia znaczenie członkostwa Polski w NATO i UE.	
--	-------------------------	--	---	--

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

Klasa VIII – wiedza o społeczeństwie

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Rozpoznaje, czym jest społeczeństwo i podaje proste przykłady potrzeb człowieka oraz ról społecznych. Wymienia podstawowe normy społeczne z życia szkoły i rodziny, odróżnia zachowania aprobowane od nieakceptowanych. Wskazuje rodzaje grup społecznych, do których należy, i korzyści z bycia	Porządkuje potrzeby człowieka (bezpieczeństwa, przynależności, uznania, samorealizacji), odróżnia potrzeby naturalne od społecznych i łączy je z przykładami z życia codziennego. Opisuje proces socjalizacji w rodzinie i szkole oraz	Łączy zaspokajanie potrzeb z rolami społecznymi i samooceną; wyjaśnia pojęcie osobowości i jej związki z socjalizacją; analizuje skutki nieprzestrzegania norm. Porządkuje zasady współpracy w grupie, wskazuje dobre i złe strony postaw w konflikcie; porównuje idola z	Analizuje zależności między zaspokajaniem potrzeb, pełnieniem ról a samorealizacją; wskazuje konsekwencje braku zaspokojenia potrzeb i proponuje rozwiązania problemów w klasie. Rozróżnia kategorie norm (obyczajowe, moralne, prawne); uzasadnia wybór	Prowadzi pogłębioną analizę zależności między potrzebami, normami a zachowaniem jednostki; wskazuje strategie wzmacniania dobrostanu psychicznego społeczności klasowej. Opracowuje i prezentuje projekt rozwiązania konfliktów w środowisku szkolnym z wykorzystaniem

w grupie; nazywa typowe konflikty w klasie. Wskazuje, kto tworzy samorząd uczniowski, gdzie w statucie szkoły znaleźć prawa i obowiązki ucznia, i do kogo zwrócić się o pomoc. Wyjaśnia w prosty sposób, czym jest budżet domowy, dochód, wydatek i kim jest konsument; uzupełnia podstawowy formularz reklamacji. Tłumaczy, po co jest prawo i czym są prawa oraz wolności człowieka; podaje po jednym przykładzie prawa i wolności. Podaje przykłady łamania praw człowieka oraz spraw, z którymi można iść do RPO i RPD. Na przykładach wyjaśnia, czym jest przemoc (w tym rówieśnicza) i gdzie szukać pomocy; odróżnia sytuacje wymagające reakcji dorosłych. Wymienia najważniejsze organy władzy w Polsce: Sejm, Senat, Prezydent,	wpływ rówieśników na zachowania; wskazuje związki między zdrowiem psychicznym a funkcjonowaniem w grupie. Porównuje grupę koleżeńską z zadaniową, wymienia postawy wobec konfliktu i proponuje podstawowe sposoby rozwiązywania sporów. Wymienia funkcje szkoły i przykłady działań samorządu uczniowskiego; wyjaśnia, jak reagować na naruszanie praw ucznia. Opisuje strukturę budżetu domowego; ocenia, czy przykładowy budżet został poprawnie ułożony; wylicza podstawowe prawa konsumenta. Odróżnia prawa od wolności, wskazuje ich ograniczenia i kategorie praw człowieka;	autorytetem i uzasadnia wybory. Omawia prawa i obowiązki ucznia, instytucje życia szkolnego i sposoby reagowania na naruszenia praw z odwołaniem do Konstytucji i statutu szkoły. Tłumaczy zasady świadomych, bezpiecznych zakupów; proponuje, jak uzyskać nadwyżkę budżetową i uniknąć deficytu; wskazuje instytucje chroniące konsumentów. Omawia kategorie praw człowieka (I, II, III generacja), różnice między prawami a wolnościami i ich granice w demokracji. Charakteryzuje działalność RPO i RPD oraz wybranych NGO-sów prawoczości; współtworzy projekt dotyczący ochrony praw człowieka. Wyjaśnia znaczenie zasad niezawisłości, bezstronności sędziów i	sankcji wobec naruszeń; ocenia wpływ kondycji psychicznej młodzieży na życie społeczne. Projektuje sposoby rozwiązywania konfliktów w grupie i szkole; dokumentuje emocje towarzyszące konfliktom; odróżnia autorytet od idola na przykładach. Uzasadnia potrzebę przestrzegania praw ucznia i pracownika szkoły; łączy zapisy Konstytucji i statutu z praktyką szkolną; ocenia skuteczność samorządu uczniowskiego. Diagnostuje przyczyny deficytu w budżecie domowym i proponuje plan wyjścia; wskazuje kiedy przysługuje zwrot towaru; omawia instytucje ochrony konsumenta. Uzasadnia konieczność ochrony praw człowieka w państwie demokratycznym; tłumaczy źródła i generacje praw;	mediacji rówieśniczych; pełni rolę lidera zespołu. Przygotowuje przekrojącą diagnozę życia szkolnego na podstawie statutu i praktyk; proponuje zmiany zwiększające sprawczość samorządu uczniowskiego. Tworzy zaawansowany plan naprawczy budżetu domowego (warianty oszczędzania i zwiększania dochodów), uzasadniając decyzje ekonomiczne przykładami. Prowadzi debatę o granicach praw i wolności w sytuacjach nadzwyczajnych; argumentuje na podstawie Konstytucji i dokumentów międzynarodowych. Analizuje orzeczenia trybunałów i ich znaczenie dla obywateli; omawia spór o reformę sądownictwa, wskazując jego główne wątki. Prezentuje relacje między organami władzy (Sejm,
---	---	--	--	---

Rada Ministrów, sądy i trybunały. Wskazuje podstawowe zadania gminy, powiatu i województwa oraz przykładowe sprawy, które załatwia się w urzędzie gminy/miasta. Wymienia rodzaje mediów, różnice między publicznymi a komercyjnymi; odróżnia fakt od opinii. Wskazuje przykłady organizacji pozarządowych i młodzieżowych oraz proste działania wolontariackie. Wymienia przykładowe organizacje i formy współpracy międzynarodowej oraz najprostsze skutki konfliktów i terroryzmu. Podaje przykłady mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce oraz podstawowe prawa, które im przysługują.	wyszukuje w Konstytucji przykłady wolności i praw politycznych. Objaśnia rolę RPO i RPD oraz przykładowe organizacje chroniące prawa człowieka; uczestniczy w prostym projekcie o prawach człowieka. Wymienia zasady działania sądów (jawność, dwuinstancyjność) i zadania trybunałów; tłumaczy rolę sędziego, prokuratora i ławnika. Wskazuje główne funkcje Sejmu i Senatu, podstawowe kompetencje Prezydenta i Rady Ministrów; porządkuje etapy powoływania rządu. Wyjaśnia, czemu służą sondaże, czym jest wolność słowa, jakie są podstawowe funkcje mediów;	dwuinstancyjność i; ilustruje przykładowymi sprawami rozpoznawanymi przez sądy. Przedstawia system parlamentarny RP: rolę większości sejmowej, wotum zaufania i nieufności, zasadę kontrasygnaty; omawia 3 kroki powoływania rządu. Wyjaśnia funkcje mediów (informacyjna, opiniotwórcza, kontrolna, rozrywkowa), znaczenie etyki dziennikarskiej; porównuje sposób relacjonowania tego samego wydarzenia w kilku źródłach. Charakteryzuje partie polityczne: funkcje, sposoby osiągania celów, miejsce koalicji i opozycji; wskazuje wady i zalety systemów partyjnych. Opisuje społeczeństwo obywatelskie, typy NGO i rodzaje wolontariatu; uzasadnia sens angażowania się	omawia, jak wolności polityczne pozwalają wpływać na życie publiczne. Charakteryzuje mechanizmy działania sądów i trybunałów oraz znaczenie immunitetów; analizuje wpływ sędziów na politykę i życie społeczne na podstawie tekstu źródłowego. Objaśnia relacje między prezydentem a rządem (kontrasygnata, Rada Gabinetowa), znaczenie większości sejmowej i procedury powoływania Rady Ministrów. Dowodzi, że wolność słowa i wolne media są fundamentem demokracji; analizuje wyniki sondaży; rozpoznaje fake newsy i bańki informacyjne oraz ich skutki. Ocenia funkcje partii politycznych i kampanii; analizuje ustawę o partiach; sporządza notatkę o partii	Senat, Prezydent, Rada Ministrów) na przykładach; proponuje rekomendacje usprawnień procesu rządowego. Przygotowuje i przedstawia analizę wybranej kampanii społecznej (cele, narzędzia, efekty) oraz wpływu mediów społecznościowych na opinię publiczną. Ocenia polską scenę partyjną i przedstawia argumenty dotyczące jakości debaty publicznej; porównuje systemy partyjne i ich konsekwencje. Projektuje lokalną akcję wolontariacką lub inicjatywę NGO i koordynuje działania zespołu; porównuje modele wolontariatu i wskazuje bariery uczestnictwa. Opracowuje prezentację o współczesnym konflikcie (np. Ukraina) z mapami i danymi; przedstawia propozycje jego zakończenia wraz z argumentacją. Przygotowuje kampanię informacyjną o dorobku mniejszości narodowych/etnicznych
---	--	---	--	--

	podaje zalety i wady mediów społecznościowych. Rozróżnia partie prawicowe, centrowe i lewicowe w ujęciu programowym; wskazuje elementy kampanii wyborczej i systemy partyjne. Wyszukuje informacje o lokalnych NGO-sach i akcjach wolontariackich; proponuje proste działania na rzecz społeczności. Opisuje rodzaje współczesnych konfliktów i podstawowe skutki terroryzmu; wyszukuje informacje o cyberterroryzmie. Charakteryzuje skład ludności Polski, podstawowe prawa mniejszości i powody migracji (czynniki „wypychające” i „przyciągające”).	w działania publiczne. Omawia przyczyny i rodzaje współczesnych konfliktów, zagrożenia cyberterroryzmu; charakteryzuje wybrane konflikty na mapie. Wyjaśnia podstawowe prawa mniejszości, czynniki migracji i rozmieszczenie Polonii; przygotowuje krótkie wystąpienie np. o kryzysie uchodźczym.	reprezentowanej w Sejmie. Ocenia rolę NGO, w tym OPP; wskazuje obszary, w których powinny być bardziej aktywne, na podstawie danych statystycznych. Omawia przyczyny i skutki terroryzmu, w tym cyberterroryzmu; analizuje badania opinii o zagrożeniu; opisuje wybrane współczesne konflikty. Wyjaśnia rozlokowanie mniejszości w Polsce i Polonii na świecie; uzasadnia prawne mechanizmy ochrony mniejszości; przygotowuje prezentację o kulturze mniejszości.	ych w Polsce; tłumaczy, dlaczego uchodźcom przysługują szczególne prawa.
--	--	--	---	---

Nauczyciel uczący: Dorota Kurjata

Klasa VIII– geografia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
•wskazuje na mapie położenie geograficzne Azji •wymienia formy ukształtowania powierzchni Azji •wymienia strefy klimatyczne Azji na podstawie mapy klimatycznej •wymienia największe rzeki Azji •wymienia strefy aktywności sejsmicznej w Azji na podstawie mapy geologicznej •wyjaśnia znaczenie terminu wulkanizm •odczytuje z mapy nazwy największych wulkanów w Azji •wskazuje na mapie zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfiku	•opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy świata •charakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji, przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji •omawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji •omawia strefy roślinne Azji •omawia budowę wulkanu na podstawie ilustracji •wymienia typy wulkanów i podaje ich główne cechy •wskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i	•omawia budowę geologiczną Azji na podstawie mapy tematycznej •omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji, charakteryzuje kontrasty klimatyczne i roślinne w Azji na podstawie mapy tematycznej •omawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji •omawia płytową budowę litosfery na podstawie map tematycznych •wyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azji •opisuje przebieg trzęsienia ziemi •omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze	•analizuje azjatyckie rekordy dotyczące rzeźby terenu, linii brzegowej i hydrosfery na podstawie infografiki •omawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznych •przedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi •omawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżu •omawia znaczenie uprawy ryżu dla krajów Azji Południowo-Wschodniej •wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem	•wyjaśnia, dlaczego na wschodnich wybrzeżach Azji występuje wiele wulkanów •udowadnia słuszność stwierdzenia, że Azja to kontynent kontrastów geograficznych •omawia wpływ budowy geologicznej na występowanie rowów tektonicznych, wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami •ocenia skutki trzęsień ziemi dla obszarów gęsto zaludnionych •wyjaśnia na podstawie mapy ogólnogeograficznej i analizy danych statystycznych, dlaczego grunty orne mają niewielki udział w strukturze użytkowania ziemi w Azji

•wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Azji •wymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczej •określa cechy położenia Japonii na podstawie mapy ogólnogeograficznej, wymienia cechy środowiska przyrodniczego Japonii •wymienia główne uprawy w Japonii •określa cechy położenia Chin na podstawie mapy ogólnogeograficznej •lokalizuje na mapie ośrodki przemysłu zaawansowanych technologii w Chinach •wymienia główne uprawy w Chinach i opisuje ich rozmieszczenie na podstawie mapy gospodarczej •określa położenie geograficzne Indii •porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz	niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa •wymienia czołówkę państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na podstawie infografiki •charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japonii •omawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych •omawia warunki przyrodnicze rozwoju rolnictwa w Japonii •przedstawia cechy rolnictwa Japonii na podstawie analizy danych statystycznych •określa różnorodność cech środowiska geograficznego Chin na podstawie mapy tematycznej •omawia czynniki przyrodnicze	rozwój rolnictwa w Azji •opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japonii opisuje skutki występowania tajfunów na obszarze Japonii •omawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japonii •omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii •omawia cechy gospodarki Chin •analizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych •charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin •przedstawia problemy demograficzne Indii •omawia system kastowy w Indiach •przedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji	wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japonii •analizuje źródła gospodarczego rozwoju Japonii, charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej •uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie •przedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych •omawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chin •omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach •charakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju •omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju	•wykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej •ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii •omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową •opisuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny •analizuje skutki występowania konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie •wyjaśnia istnienie strefowości klimatyczno-roślinno-glebowej w Afryce •wyjaśnia związki między warunkami przyrodniczymi a możliwościami gospodarowania w strefie Sahelu •przedstawia rolę chińskich inwestycji na
---	--	--	---	--

odczytuje z wykresu ich prognozę •wymienia największe aglomeracje Indii i wskazuje je na mapie, wyjaśnia znaczenie terminu slamsy •wymienia główne rośliny uprawne w Indiach i wskazuje na mapie tematycznej regiony ich występowania •wymienia surowce mineralne w Indiach i wskazuje na mapie regiony ich występowania •określa położenie geograficzne Bliskiego Wschodu, wymienia państwa leżące na Bliskim Wschodzie na podstawie mapy politycznej •wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie •określa położenie matematyczno--geograficzne Afryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej	sprzyjające osadnictwu w Chinach •przedstawia nierównomiernie rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia •omawia główne kierunki produkcji rolnej w Chinach •omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego •podaje przyczyny powstawania slamsów w Indiach •omawia warunki uprawy roślin w Indiach na podstawie mapy tematycznej •charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową •omawia cechy środowiska przyrodniczego Bliskiego Wschodu •omawia wielkość zasobów ropy naftowej na	•analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu •charakteryzuje przetwórstwo przemysłowe Indii •omawia zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie •omawia wpływ religii na życie muzułmanów •przedstawia znaczenie produkcji wyrobów z ropy naftowej w krajach Bliskiego Wschodu •omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki •omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej •omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia w wybranych państwach Afryki na podstawie wykresu	ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu •omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie •omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych •wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej •omawia przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu •przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce •omawia skutki niedożywienia ludności w Afryce •omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce •omawia walory przyrodnicze Kenii wpływające na rozwój turystyki	kontynencie afrykańskim •przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki •określa związki między warunkami przyrodniczymi i kulturowymi a rozwojem turystyki na przykładzie Kenii •przedstawia cechy ukształtowania powierzchni Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie map •przedstawia sposoby ochrony przed nadchodzącym cyklonem na podstawie wybranych źródeł informacji •przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii •opisuje problemy ludności mieszkających w slamsach na podstawie materiałów źródłowych •ocenia wpływ przemysłu zaawansowanych technologii na rozwój gospodarki Stanów Zjednoczonych
--	--	---	--	--

•wymienia strefy klimatyczne Afryki •wymienia największe rzeki i jeziora Afryki •wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa w Afryce •wymienia główne uprawy w Afryce •wymienia surowce mineralne Afryki na podstawie mapy gospodarczej •wskazuje obszary występowania surowców mineralnych na terenie Afryki •wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki •wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem •wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem •określa położenie geograficzne Kenii •wymienia obiekty turystyczne na terenie Kenii	świecie i na Bliskim Wschodzie na podstawie wykresu i mapy tematycznej •przedstawia cele organizacji •omawia cechy ukształtowania powierzchni Afryki •wymienia cechy różnych typów klimatu w Afryce na podstawie klimatogramów •charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora Afryki •omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze ze rozwoju rolnictwa w Afryce •charakteryzuje znaczenie chowu zwierząt w krajach Afryki •przedstawia zróżnicowanie PKB w różnych państwach Afryki na podstawie analizy danych statystycznych •omawia przemysł wydobywczy w Afryce	•omawia gospodarkę w strefie Sahelu •omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych •przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki •omawia rozwój i znaczenie usług w Afryce •omawia przyczyny niedożywienia ludności w Afryce •opisuje zmiany w poziomie niedożywienia ludności Afryki •wymienia obiekty w Kenii wpisane na listę dziedzictwa UNESCO •opisuje walory kulturowe Kenii na podstawie wybranych źródeł informacji •charakteryzuje budowę geologiczną Ameryki •omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki	•wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce •omawia związek stref klimatycznych ze strefami roślinnymi w Ameryce •przedstawia skutki występowania tornad i cyklonów tropikalnych w Ameryce •omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii •podaje kierunki gospodarczego wykorzystania Amazonii •przedstawia sytuację rdzennej ludności w Ameryce •przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce •określa cechy megalopolis w Ameryce Północnej •charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego	•ocenia rolę Stanów Zjednoczonych w gospodarce światowej na podstawie analizy danych statystycznych •wykazuje zależność między klimatem a zasobami wód powierzchniowych w Australii •wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi występującymi w Australii •określa główne cechy gospodarki Australii na tle warunków przyrodniczych •omawia skutki zmian klimatu w środowisku geograficznym obszarów polarnych
--	---	--	--	--

•określa położenie geograficzne Ameryki •wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową •wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie •wyjaśnia znaczenie terminów: tornado, cyklon tropikalny •wskazuje na mapie Aleję Tornad •wymienia nazwy wybranych cyklonów tropikalnych w XXI wieku •określa położenie geograficzne Amazonii •omawia florę i faunę lasów równikowych •podaje liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu •wymienia główne odmiany człowieka	•wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemem głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej •analizuje niedożywienie ludności w Afryce na podstawie wykresu •przedstawia ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych •wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej •podaje główne cechy ukształtowania powierzchni Ameryki •wymienia strefy klimatyczne Ameryki •omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych •podaje główne rejony	•porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce •charakteryzuje wody powierzchniowe Ameryki na podstawie mapy ogólnogeograficznej •omawia mechanizm powstawania tornad i cyklonów tropikalnych •podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów atmosferycznych w Amazonii, opisuje piętność wilgotnych lasów równikowych w Amazonii •omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki •omawia zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat na podstawie wykresu •omawia rozwój miast Ameryki na podstawie wybranych źródeł •podaje przykłady	Stanów Zjednoczonych •omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych •wyjaśnia wpływ położenia Australii na klimat •omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii •wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów •omawia znaczenie przetwórstwa przemysłowego i przemysłu zaawansowanych technologii w rozwoju Australii •porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki •wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową •omawia status prawny Antarktydy	
--	--	--	--	--

zamieszkujące Amerykę •wyjaśnia znaczenie terminów: urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja, megalopolis •wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie •wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje na mapie •określa położenie geograficzne Stanów Zjednoczonych •wyjaśnia znaczenie terminów: produkt światowy brutto, technopolia •wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych •wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych	występowania cyklonów tropikalnych i kierunki ich przemieszczania się •podaje cechy środowiska geograficznego Amazonii •omawia cechy klimatu Amazonii •podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki •przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej •analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki na podstawie mapy tematycznej •opisuje cechy położenia geograficznego Stanów Zjednoczonych •wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej	megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie •podaje przyczyny powstawania slamsów w wielkich miastach na przykładzie Ameryki Południowej •omawia znaczenie przemysłu i jego kluczowe działy w Stanach Zjednoczonych •omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych •wymienia cechy charakterystyczne poszczególnych typów klimatu w Australii na podstawie klimatogramów •omawia strefowość roślinną w Australii na podstawie mapy tematycznej •omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii •charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii •omawia cechy rolnictwa Australii na tle warunków przyrodniczych		
---	--	--	--	--

•określa położenie geograficzne Australii i Oceanii •wymienia największe pustynie Australii na podstawie mapy •wyjaśnia znaczenie terminu basen artezyjski •wymienia endemity w Australii oraz na wyspach Oceanii •przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia w Australii na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych •wymienia największe miasta Australii oraz wskazuje je na mapie •określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych •wyjaśnia znaczenie terminów: góra lodowa, pak lodowy, lądolód, lodowce szelfowe •wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki	•omawia strukturę użytkowania ziemi w Stanach Zjednoczonych na podstawie wykresu •charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii •charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii •wymienia strefy klimatyczne w Australii •charakteryzuje wody powierzchniowe Australii •omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii •omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej •wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych, charakteryz	•przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii •opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych •charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia		
---	--	--	--	--

	uje klimat Arktyki i Antarktyki			
	•wymienia zagrożenia środ.przyrodnic zego obszarów polarnych			

Nauczyciel uczący: Jolanta Dybowska

Klasa VIII– biologia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Określa zakres badań genetyki Wyjaśnia dziedziczenie cech Wskazuje miejsca występowania DNA Wymienia elementy budujące DNA Przedstawia rolę DNA jako nośnika informacji genetycznej Wymienia podziały komórkowe Podaje liczbę chromosomów w komórkach somatycznych i płciowych Definiuje fenotyp i genotyp Wyjaśnia symbole krzyżówek genetycznych	Rozróżnia cechy dziedziczne i niedziedziczne Definiuje genetykę i zmienność organizmów Przedstawia budowę nukleotydu Wymienia zasady azotowe Omawia budowę chromosomu Definiuje kariotyp, helisę, gen i nukleotyd Wykazuje rolę jądra komórkowego Definiuje chromosomy homologiczne, komórki haploidalne i	Wskazuje cechy indywidualne i gatunkowe organizmów Omawia zastosowanie genetyki w medycynie, kryminalistyce, rolnictwie i archeologii Wykazuje konieczność związania DNA przez białka i powstania chromatyny Wyjaśnia komplementarność zasad azotowych Przedstawia regułę komplementarności Omawia znaczenie mitozy i mejozy Oblicza liczbę	Uzasadnia zmienność genetyczną wśród ludzi Wskazuje różnice między cechami gatunkowymi a indywidualnymi Wyjaśnia podobieństwo organizmów potomnych w rozmnażaniu bezpłciowym Wyjaśnia replikację Rozpoznaje DNA i RNA Porównuje budowę DNA i RNA Omawia budowę i funkcję RNA Wykazuje konieczność redukcji materiału genetycznego w gametach Wykazuje różnice między mitozą a	Dowodzi, że cechy organizmu kształtują się dzięki materiałowi genetycznemu i wpływowi środowiska Wyjaśnia znaczenie rekombinacji genetycznej Uzasadnia konieczność replikacji DNA przed podziałem komórki Wykonuje model DNA Wykazuje rolę replikacji w zachowaniu informacji genetycznej Wyjaśnia znaczenie rekombinacji podczas mejozy Wykonuje model mitozy lub mejozy Zapisuje krzyżówki genetyczne i

Wskazuje cechy dominujące i recesywne Rozwiązuje proste krzyżówki Podaje liczbę chromosomów diploidalnych Wymienia choroby dziedziczne sprzężone z płcią Wymienia grupy krwi Przedstawia cechy zależne od wielu genów i środowiska Definiuje mutację Wymienia czynniki mutagenne Podaje przykłady chorób genowych i chromosomowych Definiuje ewolucję Wymienia dowody ewolucji Wskazuje narządy szcztkowe Wyjaśnia znaczenie endemitu Podaje przykłady doboru sztucznego Wymienia organizmy z nadrodziny człekokształtnych Omawia cechy człowieka rozumnego Wyjaśnia zakres ekologii Wymienia czynniki ograniczające gatunki Definiuje populację i gatunek Wylicza cechy populacji Wymienia typy rozmieszczenia osobników Określa wady i	diploidalne Wskazuje miejsce zachodzenia mitozy i mejozy Omawia badania Gregora Mendla Zapisuje genotypy homozygot i heterozygot Wykonuje krzyżówki genetyczne Wymienia cechy dominujące i recesywne Rozwiązuje proste krzyżówki Rozpoznaje kariotyp Określa cechy chromosomów X i Y Omawia dziedziczenie grup krwi Wyjaśnia dziedziczenie czynnika Rh Rozróżnia mutacje genowe i chromosomowe Omawia przyczyny chorób genetycznych Wskazuje mechanizm dziedziczenia mukowiscydozy Omawia dowody ewolucji Wymienia rodzaje skamieniałości Definiuje żywe skamieniałości Wymienia	chromosomów w komórce haploidalnej Identyfikuje allele dominujące i recesywne Omawia prawo czystości gamet Rozpoznaje genotyp i fenotyp na schemacie krzyżówki Wyjaśnia determinowanie cechy recesywnej Przewiduje wystąpienie cechy potomstwa Wyjaśnia rolę chromosomów płci i autosomów Omawia dziedziczenie płci Rozpoznaje grupy krwi Wykonuje krzyżówkę grup krwi Wyjaśnia mutacje genowe i chromosomowe Omawia znaczenie poradnictwa genetycznego Charakteryzuje wybrane choroby genetyczne Wyjaśnia podłoże zespołu Downa Wyjaśnia istotę ewolucji Rozpoznaje żywe skamieniałości Omawia jedność budowy i funkcjonowania organizmów Wymienia struktury homologiczne i analogiczne Wyjaśnia założenia teorii ewolucji Darwina Wskazuje różnicę	mejozą Przewiduje cechy potomstwa na podstawie prawa czystości gamet Interpretuje krzyżówki genetyczne Wskazuje cechy człowieka zależne od genów i środowiska Ustala prawdopodobieństwo wystąpienia cechy u potomstwa Wyjaśnia ujawnianie się cech recesywnych Ustala grupy krwi i czynnik Rh dzieci Wyjaśnia powstawanie mutacji genowych i chromosomowych Omawia zapobieganie mutacjom Wyjaśnia znaczenie badań prenatalnych Określa warunki powstawania skamieniałości Analizuje formy pośrednie Wskazuje związek między rozmieszczeniem gatunków a pokrewieństwem Wykazuje izolację geograficzną jako drogę powstawania nowych gatunków Wykazuje rolę endemitów w badaniach Darwina Uzasadnia dobór naturalny Ocenia korzyści doboru naturalnego	przewiduje genotypy oraz fenotypy potomstwa Ocenia znaczenie prac Gregora Mendla Ocenia wpływ środowiska na cechy organizmu Projektuje krzyżówki genetyczne poprawnie używając terminów homozygota i heterozygota Ocenia znaczenie poznania budowy DNA Wykazuje, że dziedziczenie czynnika Rh jest jednogenowe Wyjaśnia wpływ środowiska na rozwój cech Uzasadnia, że mutacje są podstawowym czynnikiem zmienności Analizuje przyczyny mutacji i wskazuje ich skutki Wykazuje jedność budowy i funkcjonowania organizmów Ocenia rolę struktur homologicznych i analogicznych jako dowodów ewolucji Ilustruje działanie doboru naturalnego i sztucznego Ocenia korzyści doboru sztucznego Porównuje gatunki człowieka w przebiegu ewolucji Wykazuje, że człekokształtne są krewnymi człowieka Interpretuje zakres tolerancji
---	---	---	--	--

zalety życia w grupie Nazywa zależności międzygatunkowe Wymienia zasoby, o które konkurują organizmy Podaje przykłady roślinożerców Wskazuje drapieżniki i ich ofiary Omawia przystosowania do drapieżnictwa Podaje przykłady roślin drapieżnych Wymienia pasożyty zewnętrzne i wewnętrzne Wylicza pasożytnictwo u roślin Wymienia nieantagonistyczne zależności międzygatunkowe Podaje przykłady organizmów połączonych zależnościami nieantagonistycznymi Wymienia przykładowe ekosystemy Wymienia ogniwa łańcucha pokarmowego Przyporządkowuje organizmy do ogniw Rysuje schematy łańcuchów pokarmowych Tworzy piramidę ekologiczną Przedstawia poziomy różnorodności biologicznej Wymienia czynniki wpływające na stan ekosystemów Podaje przykłady działalności	przykłady reliktyw i endemitów Wyjaśnia dobór naturalny i sztuczny Omawia walkę o byt Wskazuje miejsce rozpoczęcia ewolucji człowieka Wymienia czynniki wpływające na ewolucję człowieka Identyfikuje siedlisko gatunku Omawia niszę ekologiczną Wyjaśnia zależność między populacją a gatunkiem Wymienia zwierzęta żyjące w stadzie Określa przyczyny migracji Przedstawia dane z piramidy wiekowej Wyjaśnia konkurencję i jej rodzaje Określa znaczenie roślinożerców Omawia adaptacje roślinożerców Wyjaśnia drapieżnictwo Wymienia cechy drapieżników i ofiar Wyjaśnia pasożytnictwo Klasyfikuje	między doborem naturalnym a sztucznym Wymienia założenia syntetycznej teorii ewolucji Określa stanowisko systematyczne człowieka Wskazuje różnice między człowiekiem a innymi człokształtymi i Rozróżnia siedlisko i niszę ekologiczną Określa wpływ czynników środowiska na funkcjonowanie organizmów Wskazuje populacje różnych gatunków Określa wpływ migracji na liczebność populacji Wyjaśnia wpływ cech populacji na liczebność Odczytuje dane z piramidy wiekowej Przedstawia zależności między organizmami Porównuje konkurencję wewnątrzgatunkową i międzygatunkową Wyjaśnia regulację liczebności roślin i roślinożerców Omawia strategie polowań drapieżników Opisuje sposoby	Omawia syntetyczną teorię ewolucji Analizuje ewolucję człowieka Wykazuje cechy wspólne człowieka z innymi człokształtymi Wymienia cechy systematyczne człowieka Wykazuje zależność czynników środowiska od organizmów Wykazuje zależność liczebności populacji od zagęszczenia Przedstawia typy rozmieszczenia osobników w populacji Charakteryzuje grupy wiekowe w piramidach Wskazuje przyczyny i skutki konkurencji między- i wewnątrzgatunkowej Wykazuje zależność zasobów od intensywności konkurencji Ocenia znaczenie drapieżników i roślinożerców Wskazuje adaptacje drapieżników i roślinożerców Określa rolę drapieżników jako regulatorów liczebności ofiar Charakteryzuje sposoby obrony roślin Ocenia	ekologicznej gatunku Przewiduje losy populacji na podstawie piramidy wiekowej Wykazuje zależność między strukturą płciową a liczebnością populacji Uzasadnia, że konkurencja jest czynnikiem doboru naturalnego Wykazuje zależność między liczebnością drapieżników a ich ofiar Wyjaśnia przyczyny drapieżnictwa i metody zdobywania pokarmu przez rośliny drapieżne Wykazuje korzyści dla roślin płynące z roślinożerności Przedstawia skutki roślinożerności Wyjaśnia znaczenie pasożytnictwa w regulacji populacji Ocenia znaczenia bakterii azotowych w glebie Wyjaśnia praktyczne znaczenie mikoryzy Wykazuje zależności między biotopem a biocenozą Wyszukuje miejsce sukcesji wtórnej Przewiduje skutki wyginiecia ogniwa w łańcuchu pokarmowym Interpretuje równowagę dynamiczną ekosystemu Analizuje przyczyny zaburzeń krążenia materii w ekosystemach
---	---	---	---	---

człowieka zmniejszającej różnorodność biologiczną Podaje przykłady obcych gatunków Wymienia zasoby przyrody Wyjaśnia znaczenie recyklingu Określa cele ochrony przyrody Wymienia sposoby ochrony gatunkowej	pasożyty Określa warunki współpracy między gatunkami Rozróżnia komensalizm i mutualizm Omawia budowę korzeni roślin motylkowych Wskazuje elementy biotopu i biocenozy Przedstawia składniki biotopu i biocenozy Wyjaśnia przyczyny łańcuchów pokarmowych Wskazuje różnice między producentami a konsumentami Rysuje schemat prostej sieci pokarmowej Wykazuje obieg materii w ekosystemie Omawia obieg węgla Wyjaśnia różnorodność biologiczną Wyjaśnia poziomy różnorodności biologicznej Wyszukuje skutki spadku różnorodności Wskazuje działalność człowieka jako przyczynę spadku różnorodności Wskazuje gatunki	obrony organizmów Wykazuje przystosowania roślin drapieżnych Charakteryzuje przystosowania do pasożytniczego trybu życia Omawia pasożytnictwo u roślin Rozróżnia komensalizm i mutualizm Charakteryzuje rolę grzyba i glonu w plesze porostu Wymienia przemiany w ekosystemach Omawia wykorzystanie ekosystemów Analizuje powiązania pokarmowe Charakteryzuje rolę ogniw łańcucha pokarmowego Wyjaśnia przepływ energii w ekosystemie Wykazuje rolę producentów, konsumentów i destruentów w krążeniu materii Charakteryzuje poziomy różnorodności biologicznej Omawia wpływ klimatu na różnorodność biologiczną Wskazuje wpływ niszczenia siedlisk na gatunki Wyjaśnia powstawanie nowych	znaczenie pasożytnictwa Wskazuje przystosowania roślin do pasożytnictwa Określa warunki nieantagonistyczn ych relacji Charakteryzuje relacje roślin motylkowych z bakteriami azotowymi Charakteryzuje różnicę między sukcesją pierwotną a wtórną Omawia czynniki zakłócające równowagę ekosystemu Interpretuje zależności między poziomem pokarmowym a biomasą Analizuje informacje z piramidy ekologicznej Wykazuje zmiany różnorodności podczas sukcesji Porównuje poziomy różnorodności biologicznej Wykazuje wpływ człowieka na eliminowanie gatunków Ocenia wpływ obcych gatunków na bioróżnorodność Wykazuje skutki niewłaściwej eksploatacji zasobów Wyjaśnia zrównoważony rozwój Charakteryzuje formy ochrony	Uzasadnia spadek energii w ekosystemie na kolejnych poziomach troficznych Analizuje przyczyny nagłego wymarcia gatunku Analizuje wpływ działalności człowieka na spadek różnorodności biologicznej Wyjaśnia odtworzenie odnawialnych zasobów przyrody Wyjaśnia, jak młódzież może chronić zasoby przyrody Wskazuje formy ochrony przyrody w najbliższej okolicy Uzasadnia konieczność stosowania ochrony dla zachowania gatunków i ekosystemów
--	---	---	--	---

	wymarłe Wymienia odnawialne i nieodnawialne zasoby przyrody Ilustruje ochronę zasobów Wymienia formy ochrony przyrody Omawia formy ochrony indywidualnej	gatunków Klasyfikuje zasoby przyrody Omawia racjonalne gospodarowanie zasobami Wyjaśnia ochronę obszarową Wykazuje różnicę między ochroną gatunkową ścisłą a częściową	przyrody Wyjaśnia program Natura 2000 Prezentuje przykłady czynnej ochrony przyrody w Polsce	
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Dorota Redzińska

Klasa VIII– chemia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Podaje przykłady i wzory prostych wodorotlenków; wyjaśnia pojęcia: wodorotlenek, zasada, sól, osad; korzysta z tabeli rozpuszczalności. Wyjaśnia pojęcie dysocjacji elektrolitycznej; zapisuje schemat; zna pojęcia jon, elektrolit, nieelektrolit. Definiuje pojęcie sól; podaje wzory	Zapisuje wzory i nazwy soli i wodorotlenków ; rozpoznaje je po wzorach; wskazuje zastosowania wskaźników; zapisuje proste równania otrzymywania wodorotlenków . Podaje przykłady elektrolitów i nieelektrolitów;	Wyjaśnia różnicę między zasadą a wodorotlenkiem; opisuje budowę i właściwości; projektuje proste doświadczenia; porównuje właściwości wodorotlenków grup 1 i 2. Zapisuje równania dysocjacji zasad; tłumaczy przewodnictwo roztworów;	Analizuje dane z tabel i kart charakterystyk; projektuje i przeprowadza doświadczenia; rozróżnia kwasy i zasady wskaźnikami; opisuje skutki kontaktu zasad ze skórą. Bez błędnie zapisuje równania dysocjacji zasad; projektuje doświadczenia	Przewiduje efekty reakcji chemicznych; porównuje wygląd i właściwości różnych wodorotlenków; projektuje doświadczenia z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Projektuje i przeprowadza doświadczenia badające odczyn roztworu.

i nazwy prostych soli; zna reakcję zobojętniania. Definiuje pojęcia: chemia organiczna, węglowodory; podaje przykłady; zna wzory prostych alkanów, alkenów, alkinów. Definiuje pojęcia: alkohole, kwasy karboksylowe, estry; podaje przykłady i wzory prostych związków; zna grupy funkcyjne. Definiuje pojęcia: tłuszcze, białka, cukry; podaje przykłady i wzory prostych związków.	zapisuje proste równania dysocjacji zasad grupy 1. Zapisuje wzory i nazwy soli; rozpoznaje rozpuszczalne i nierozpuszczalne sole; zapisuje równania dysocjacji i zobojętniania. Rysuje wzory strukturalne prostych węglowodorów; zapisuje równania reakcji spalania; zna zastosowania produktów ropy naftowej. Rysuje wzory alkoholi, kwasów i estrów; opisuje ich właściwości i zastosowania; zna reakcję estryfikacji. Rozróżnia tłuszcze roślinne i zwierzęce, nasycone i nienasycone; opisuje właściwości fizyczne i chemiczne; zna rolę białek i cukrów.	podaje obserwacje z doświadczeń. Wyjaśnia dysocjację soli; zapisuje równania reakcji otrzymywania soli; planuje proste doświadczenia; podaje obserwacje. Tłumaczy różnice między węglowodorami nasyconymi i nienasyconymi; porównuje ich właściwości; zapisuje równania reakcji; podaje obserwacje. Porównuje właściwości metanolu i etanolu; bada działanie kwasów karboksylowych; zapisuje równania reakcji; podaje obserwacje. Porównuje właściwości i zastosowania tłuszczów, białek i cukrów; zapisuje równania prostych reakcji; podaje obserwacje.	określające odczyn roztworu. Bezbłędnie zapisuje równania reakcji; projektuje doświadczenia otrzymywania i badania soli; wyjaśnia rolę wskaźników. Projektuje doświadczenia badania właściwości węglowodorów; opisuje konsekwencje spalania paliw; wyjaśnia polimeryzację. Projektuje doświadczenia badania właściwości alkoholi, kwasów i estrów; wyjaśnia rolę grup funkcyjnych. Projektuje doświadczenia odróżniania tłuszczów, wykrywania białek i skrobi; opisuje procesy denaturacji i koagulacji.	Projektuje i przeprowadza doświadczenia dla różnych metod otrzymywania i badania soli; przewiduje efekty reakcji. Przeprowadza doświadczenia badania właściwości i reakcji węglowodorów; wykorzystuje źródła do samodzielnych analiz. Przeprowadza doświadczenia otrzymywania i badania estrów, kwasów i alkoholi; samodzielnie interpretuje wyniki. Przeprowadza doświadczenia wykrywania białek i skrobi; odróżnia tłuszcze nasycone od nienasyconych; analizuje znaczenie związków organicznych w diecie.
---	--	--	---	--

Nauczyciel uczący: Jolanta Dybowska

Klasa VIII– fizyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Rozróżnia ładunki (+/–) i ich oddziaływanie (przyciąganie/odpychanie). Wymienia przewodniki i izolatory (przykłady). Zna proste sposoby elektryzowania (tarcie, dotyk). Zna zasady bezpieczeństwa podczas burzy. Wie, że prąd to uporządkowany ruch ładunków (umowny kierunek). Rozpoznaje elementy obwodu: źródło, odbiornik, przewody, wyłącznik. Zna rolę bezpiecznika;	Spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: Posługuje się pojęciem ładunku i jednostką C. Zna ładunek elementarny e; rozumie wielokrotność i e. Opisuje polaryzację ciała (jakościowo). Odczytuje działanie elektroskopu (naładowanie/rozładowanie). Stosuje prawo Ohma $U=IR$ (proste przypadki). Mierzy I i U (połączenie amperomierza	Obejmuje wymagania ocen niższych oraz dodatkowo: Wyjaśnia indukcję elektrostatyczną na przykładach. Rysuje jakościowo linie pola wokół ładunku. Porównuje oddziaływanie grawitacyjne vs. elektrostatyczne (znaki ładunków/mas). Omawia elektryzowanie przez dotyk/indukcję (skutki). Oblicza moc $P=UI$ oraz energię elektryczną $E=Pt$ (i kWh). Szacuje koszt energii według	Oprócz wymagań na ocenę dobry uczeń wykazuje także umiejętności: Przeprowadza doświadczenia: naładowanie, ekranowanie, rozładowanie. Wyjaśnia działanie piorunochronu i uziemienia. Rozwiązuje zadania z sumowaniem ładunków w układzie. Omawia zastosowania elektrostatyki (filtry, ksero – jakościowo). Analizuje obwody mieszane (fragmenty S/R). Rysuje i interpretuje	Realizuje wszystkie wymagania niższych ocen i dodatkowo: Projektuje doświadczenie z indukcją/ekranowaniem (procedura, wnioski). Tłumaczy wpływ dielektryka (jakościowo, bez rachunku). Rozwiązuje nietypowe problemy sytuacyjne (np. ładunki na izolatorze, wilgotność). Projektuje własny układ pomiarowy (schemat, procedura, BHP). Uwzględnia niepewność pomiaru i rezystancję wewnętrzną przyrządów

rozumie pojęcie zwarcia. Nazywa bieguny magnesu; opisuje oddziaływanie B/S. Pokazuje zachowanie igły magnetycznej przy magnesie. Wie, że zwojnica z prądem zachowuje się jak magnes. Zna pojęcia: okres T, częstotliwość f, amplituda A. Wie, że drgania są źródłem fal. Rozróżnia dźwięki niskie/wysokie, ciche/głośne. Opisuje prostoliniowe rozchodzenie się światła. Wskazuje cień i półcień; proste zjawiska odbicia. Rozpoznaje zwierciadła i soczewki (wklęsłe/wypukłe).	/woltomierza – poprawnie). Rozróżnia połączenie szeregowo i równoległe (cechy, przykłady). Liczy R_{wyp} dla prostych układów (szeregowo/równoległe). Wyjaśnia doświadczenie Oersteda (prąd $\rightarrow$ pole). Rysuje linie pola wokół przewodnika (jakościowo). Wskazuje ferromagnetyki i ich właściwości. Mierzy T wahadła/sprężyny (proste pomiary). Stosuje $f=1/T$; porównuje dźwięki (f, A). Zna zależność $v=\lambda \cdot f$ (pojęciowo). Wyjaśnia echo i odbicie fal. Stosuje prawo odbicia	taryfy (proste rachunki). Czyta charakterystyki elementów (rezystor, żarówka – jakościowo). Porównuje prąd stały i zmienny (pojęciowo). Stosuje regułę prawej dłoni (kierunek pola/prądu). Wyjaśnia pojęcie domen magnetycznych (magnesowanie/odmagnesowanie). Opisuje działanie elektromagnesu i zastosowania. Analizuje wykresy $x(t)$ i fali (λ, A). Omawia przenoszenie energii przez fale (bez przenosu materii). Wyjaśnia różnicę między ultradźwiękami i infradźwiękami. Wyjaśnia załamanie i rozszczepienie	wykresy I(U) i zależności P od U/I. Dobiera zabezpieczenia (bezpiecznik) pod obciążenie. Plan badań: wpływ długości/przekroju przewodnika na R. Analizuje działanie dzwonka/przekaznika, prostych silników (jakościowo). Projektuje i buduje elektromagnes (liczba zwojów, rdzeń, prąd). Tłumaczy wpływ żelaza/rdzenia na wzmocnienie pola. Projektuje pomiar prędkości dźwięku (np. metoda echa). Omawia interferencję i rezonans (jakościowo, przykłady). Interpretuje poziom dźwięku w dB (bez rachunku log).	(jakościowo). Rozwiązuje zadania problemowe (np. bilans mocy w sieci domowej). Realizuje mini-projekt badawczy (np. siła elektromagnesu vs. prąd). Rozwiązuje zadania nietypowe (kierunki sił/działania urządzeń). Łączy magnetyzm z prądem w modelach urządzeń (silnik, generator – jakościowo). Realizuje doświadczenie z falami (opis, dane, wykres). Rozwiązuje zadania sytuacyjne (np. strojenie instrumentu, stojące fale – jakościowo). Formułuje wnioski i ograniczenia metody. Projektuje doświadczenie z wyznaczaniem
---	---	---	---	--

	(kąty). Rysuje proste konstrukcje obrazów w zwierciadle płaskim. Omawia ognisko soczewki, długość f (pojęciowo). Zna przykłady zastosowań soczewek.	(pryzmat). Rysuje bieg promieni dla soczewki skupiającej/rozpraszającej (proste przypadki). Porównuje obrazy: rzeczywiste/pozorne, powiększone/pomniejszone.	Analizuje zjawiska: całkowite wewnętrzne odbicie (jakościowo), miraż, tęcza. Szacuje powiększenie liniowe (bez rozbudowanych rachunków). Tłumaczy działanie prostych przyrządów (aparat, lupa, oko).	ogniskowej (metoda „na ekran”). Rozwiązuje problemy nietypowe (układ dwóch soczewek – jakościowo). Łączy zjawiska optyczne z obserwacjami naturalnymi.
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Aneta Walczak

Klasa VIII – matematyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- odczytuje dane przedstawione w tekstach, tabelach i na diagramach - odczytuje wartości z wykresu, w szczególności wartość	- interpretuje dane przedstawione w tekstach, tabelach, na diagramach i prostych wykresach - oblicza średnią arytmetyczną w prostej	- interpretuje dane przedstawione na nietypowych wykresach - dobiera sposoby prezentacji wyników (np. ankiety)	- rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące średniej arytmetycznej - interpretuje wyniki zadania pod względem wpływu zmiany danych na wynik	- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące średniej arytmetycznej oraz średniej ważonej - analizuje i interpretuje wyniki badań pod względem wpływu zmian w

największą i najmniejszą - oblicza średnią arytmetyczną zestawu liczb - zapisuje i porządkuje dane (np. wyniki ankiety) - przeprowadza proste doświadczenia losowe - oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń w prostych doświadczeniach losowych - zaznacza na osi liczbowej liczby naturalne i całkowite, ułamki zwykłe i dziesiętne - odczytuje liczby naturalne i całkowite, ułamki zwykłe i dziesiętne zaznaczone na osi liczbowej - zaznacza na osi liczbowej zbiory liczb spełniających warunek taki jak $x < 5$ lub $x \geq -2,5$ - zapisuje wyniki działań w postaci	sytuacji zadaniowej - planuje sposób zbierania danych - opracowuje dane, np. wyniki ankiety - porównuje wartości przedstawione na wykresie liniowym lub diagramie słupkowym, zwłaszcza w sytuacji, gdy oś pionowa nie zaczyna się od zera - ocenia poprawność wnioskowania w przykładach typu: „ponieważ każdy, kto spowodował wypadek, mył ręce, to znaczy, że mycie rąk jest przyczyną wypadków” - oblicza, ile jest obiektów mających daną własność, w przypadkach niewymagających	- tworzy tabele, diagramy, wykresy - opisuje zjawiska przedstawione w tekstach, tabelach, na diagramach i wykresach, określając przebieg zmiany wartości danych - oblicza średnią arytmetyczną w nietypowych sytuacjach - porządkuje dane i oblicza medianę - oblicza średnią arytmetyczną i medianę, korzystając z danych przedstawionych w tabeli lub na diagramie - ocenia, czy wybrana postać diagramu i wykresu jest dostatecznie czytelna i nie będzie wprowadzać w błąd - tworząc diagramy słupkowe, grupuje dane w	- oblicza prawdopodobieństwa zdarzeń określonych przez kilka warunków - rozwiązuje bardziej złożone zadania dotyczące prostych doświadczeń losowych - zaznacza w prostych przypadkach liczby niewymierne na osi liczbowej - zapisuje wyniki podanych działań w postaci wyrażień algebraicznych jednej lub kilku zmiennych (w bardziej skomplikowanych przypadkach) - zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażień algebraicznych jednej lub kilku zmiennych (w bardziej skomplikowanych przypadkach) - rozwiązuje skomplikowane równania liniowe wymagające	prezentowaniu danych, ich klasyfikacji oraz odrzucaniu wyników skrajnych - rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności dotyczące prostych doświadczeń losowych, a także układa takie zadania - zaznacza liczby niewymierne na osi liczbowej, korzystając z twierdzenia Pitagorasa - wyprowadza wzory skróconego mnożenia - stosuje wzory skróconego mnożenia w działaniach na liczbach niewymiernych oraz do uporządkowania wyrażień algebraicznych i rozwiązywania skomplikowanych równań liniowych - uzasadnia, że wyrażenie algebraiczne dla zmiennej jest
--	--	--	--	--

wyrażeń algebraicznych jednej lub kilku zmiennych (w najprostszych przypadkach) - oblicza wartości liczbowe wyrażeń algebraicznych - rozpoznaje i porządkuje wyrazy podobne - wyodrębia wyrazy w sumie algebraicznej - redukuje wyrazy podobne - mnoży sumę algebraiczną przez wyrażenie - rozwiązuje proste równania liniowe - sprawdza, czy podana liczba jest rozwiązaniem równania - stosuje pojęcia kątów: prostych, ostrych i rozwartych (w	ych stosowania reguł mnożenia i dodawania - zapisuje zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażeń algebraicznych jednej lub kilku zmiennych - mnoży dwumian przez dwumian - przedstawia iloczyn w najprostszej postaci - wyprowadza proste wzory na pole i obwód figury na podstawie rysunku - zapisuje rozwiązania prostych zadań w postaci wyrażeń algebraicznych - rozwiązuje proste równania liniowe wymagające mnożenia sum	przedziały o jednakowej szerokości - stosuje w obliczeniach prawdopodobieństwa wiadomości z innych działów matematyki (np. liczba oczek będąca liczbą pierwszą) - zapisuje warunek, który spełniają liczby zaznaczone na osi w postaci przedziału jednostronnie nieskończonego - podaje najmniejszą lub największą liczbę całkowitą należącą lub nienależącą do danego zbioru - zapisuje trudniejszych przypadkach wyniki podanych działań w postaci wyrażeń algebraicznych jednej lub kilku zmiennych - zapisuje trudniejszych przypadkach zależności przedstawione w zadaniach w postaci wyrażeń algebraicznych	mnożenia sum algebraicznych i redukcji wyrazów podobnych oraz zawierających ułamki - mnoży trzy czynniki będące dwumianami lub trójmianami - wyprowadza trudniejsze wzory na pole, obwód figury i objętość bryły na podstawie rysunku - przeprowadza proste dowody geometryczne z wykorzystaniem miar kątów - uzasadnia nieprawdziwość hipotezy, podając kontrprzykład - stosuje w prostych przykładach nierówność trójkąta do określenia warunków, jakie muszą spełniać boki czworokąta - przeprowadza dowody, w których z uzasadnionego przez siebie przystawania	podzielne przez daną liczbę - rozwiązuje znacznie trudniejsze zadania dotyczące kątów trójkąta - przeprowadza trudniejsze dowody geometryczne z wykorzystaniem miar kątów - przeprowadza dowody geometryczne z wykorzystaniem nierówności trójkąta - rozwiązuje trudniejsze zadania związane z przystawaniem wielokątów - przeprowadza dowody geometryczne na podstawie przystawania trójkątów dotyczące pól figur - przeprowadza dowody geometryczne dotyczące wielokątów foremnych - rozpoznaje i zaznacza przekroje sześcianu oraz
---	--	--	---	--

prostych zadaniach) - stosuje pojęcia kątów przyległych i wierzchołkowych, a także korzysta z ich własności (w prostych zadaniach) - stosuje twierdzenie o sumie kątów wewnętrznych trójkąta (w prostych zadaniach) - w trójkącie równoramiennym przy danym kącie wyznacza miary pozostałych kątów - rozwiązuje proste zadania dotyczące miar kątów z wykorzystaniem równań liniowych - wskazuje założenie i tezę w twierdzeniu sformułowanym w formie „jeżeli..., to...” - sprawdza, czy istnieje trójkąt o danych bokach	algebraicznych i redukcji wyrazów podobnych - rozwiązuje proste zadania tekstowe (także dotyczące procentów) za pomocą równań liniowych - przekształca proste wzory geometryczne i fizyczne - korzysta z własności prostych równoległych, zwłaszcza stosuje równość kątów odpowiadających i naprzemianległych (w prostych zadaniach) - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem własności kątów: przyległych, odpowiadających i naprzemianległych	jednej lub kilku zmiennych - stosuje zasady mnożenia dwumianu przez dwumian w wyrażeniach arytmetycznych zawierających pierwiastki - przekształca skomplikowane wzory geometryczne i fizyczne - zapisuje rozwiązania trudniejszych zadań w postaci wyrażen algebraicznych - rozwiązuje skomplikowane równania liniowe - rozwiązuje równania, które po przekształceniach sprowadzają się do równań liniowych - rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe (także dotyczące procentów) za pomocą równań liniowych	trójkątów wyprowadza dalsze wnioski - rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie długości odcinków w graniastosłupach - rozwiązuje wieloetapowe zadania dotyczące obliczania objętości graniastosłupa, także w sytuacjach praktycznych - rozwiązuje wieloetapowe zadania dotyczące obliczania pola powierzchni graniastosłupa, także w sytuacjach praktycznych - rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie długości odcinków w ostrosłupach - rozwiązuje wieloetapowe zadania dotyczące obliczania objętości ostrosłupów, także w	oblicza ich pole powierzchni - rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczanie odcinków w ostrosłupach - oblicza w trudniejszych przypadkach objętości i pola powierzchni nietypowych brył - rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe związane z długościami okręgów oraz obwodami i polami kół - przeprowadza proste dowody dotyczące długości okręgów i obwodów kół - przeprowadza proste dowody dotyczące pól kół i pól pierścieni kołowych - przeprowadza proste dowody dotyczące porównywania pól figur w tym pól kół i pierścieni kołowych - przeprowadza dowody geometryczne z wykorzystaniem
--	---	--	---	---

- rozróżnia figury przystające - rozwiązuje proste zadania związane z przystawaniem wielokątów - stosuje w prostych przypadkach cechy przystawania trójkątów do sprawdzania, czy dane trójkąty są przystające - odróżnia definicję od twierdzenia - rozpoznaje wielokąty foremne - rozpoznaje graniastosłupy i ostrosłupy - podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian w graniastosłupach oraz ostrosłupach - wskazuje krawędzie i ściany równoległe w graniastosłupach	- rozwiązuje proste zadania dotyczące miar kątów w trójkątach - rozwiązuje proste zadania dotyczące miar kątów w czworokątach - rozwiązuje zadania dotyczące miar kątów z wykorzystaniem równań liniowych - odróżnia przykład od dowodu - rozwiązuje proste zadania dotyczące nierówności trójkąt - rozwiązuje zadania związane z cechami przystawania trójkątów - analizuje dowody prostych twierdzeń - wybiera uzasadnienie zdania spośród kilku podanych możliwości	- rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności z wykorzystaniem własności kątów: przyległych, odpowiadających, wierzchołkowych i naprzemianległych - oblicza miary kątów trójkąta w nietypowych sytuacjach - oblicza miary kątów czworokąta w nietypowych sytuacjach - rozwiązuje zadania dotyczące miar kątów, w których wynik ma postać wyrażenia algebraicznego - rozróżnia założenie i tezę w twierdzeniu sformułowanym w dowolny sposób - przy danych długościach dwóch boków trójkąta określa zakres możliwych	sytuacjach praktycznych - rozwiązuje wieloetapowe zadania dotyczące obliczania pola powierzchni ostrosłupa, także w sytuacjach praktycznych - projektuje nietypowe siatki ostrosłupa - rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie objętości oraz pola powierzchni brył powstałych połączenia ostrosłupów i graniastosłupów, także w sytuacjach praktycznych - rozwiązuje wieloetapowe zadania z wykorzystaniem lat przestępnych i zwykłych - rozwiązuje skomplikowane zadania z wykorzystaniem skali - rozwiązuje wieloetapowe zadania na	własności symetralnej odcinka i dwusiecznej kąta
--	---	---	--	---

- rozróżnia graniastosłupy proste i pochyłe - rozpoznaje graniastosłupy prawidłowe - odróżnia przekątną graniastosłupa od przekątnej podstawy i przekątnej ściany bocznej - oblicza długość przekątnej ściany graniastosłupa - rozwiązuje proste zadania dotyczące graniastosłupów - oblicza objętość graniastosłupa o danym polu podstawy i danej wysokości - rysuje co najmniej jedną siatkę danego graniastosłupa - oblicza pole powierzchni graniastosłupa na podstawie danych opisanych na siatce - rozpoznaje ostrosłupy	- oblicza miary kątów wewnętrznych wielokątów foremnych - rozwiązuje proste zadania, wykorzystując podział sześciokąta foremnego na trójkąty równoboczne - oblicza objętość graniastosłupa prawidłowego - zamienia jednostki objętości, wykorzystując zamianę jednostek długości - rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania objętości graniastosłupa - rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania pola powierzchni graniastosłupa - rozwiązuje proste zadania na obliczanie odcinków w ostrosłupach	- długości trzeciego boku - uzasadnia przystawanie lub brak przystawania figur (w trudniejszych przypadkach) - ocenia przystawanie trójkątów (w bardziej skomplikowanych zadaniach) - rysuje wielokąty foremne za pomocą cyrkla i kątomierza - rozwiązuje trudniejsze zadania, wykorzystując własności wielokątów foremnych - rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące graniastosłupów - rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności związane z przekątnymi graniastosłupa - przedstawia objętość graniastosłupa	- obliczenia pieniężne - rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie drogi, prędkości i czasu - rozwiązuje zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności, również w przypadkach wielokrotnych podwyżek lub obniżek danej wielkości, także z wykorzystaniem wyrażeń algebraicznych - rozwiązuje zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności z wykorzystaniem notacji wykładniczej - stosuje w trudniejszych zadaniach własności pierwiastków - włącza liczby pod znak pierwiastka (w trudniejszych zadaniach) - wyłącza liczby spod	
--	---	--	--	--

proste i prawidłowe, czworościan oraz czworościan foremny - odczytuje dane z rysunku rzutu ostrosłupa - rozwiązuje proste zadania dotyczące ostrosłupów - oblicza objętość ostrosłupa o danym polu podstawy i danej wysokości - rysuje co najmniej jedną siatkę danego ostrosłupa - oblicza pole powierzchni ostrosłupa na podstawie danych opisanych na siatce - rozróżnia liczby przeciwne i liczby odwrotne - oblicza odległość między dwiema liczbami całkowitymi na osi liczbowej - zamienia ułamek	- oblicza objętość ostrosłupa prawidłowego - rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania objętości ostrosłupa - rozwiązuje proste zadania dotyczące obliczania pola powierzchni ostrosłupa - oblicza objętość oraz pole powierzchni brył powstałych z połączenia graniastosłupów i ostrosłupów (w prostych przypadkach) - zapisuje i odczytuje liczby naturalne dodatnie w systemie rzymskim (w zakresie do 3000) - oblicza odległość między dwiema liczbami na osi liczbowej	w postaci wyrażenia algebraicznego - rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące objętości graniastosłupów - wyznacza objętość graniastosłupa w nietypowych przypadkach - posługuje się różnymi siatkami graniastosłupów, porównuje różne siatki tej samej bryły - przedstawia pole powierzchni graniastosłupa w postaci wyrażenia algebraicznego - rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące pola powierzchni graniastosłupa - rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące ostrosłupów - rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące	znaku pierwiastka (w trudniejszych zadaniach) - porównuje wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki z daną liczbą wymierną (w trudniejszych zadaniach) - przekształca skomplikowane wyrażenia algebraiczne, doprowadzając je do postaci najprostszej - zapisuje treść wieloetapowych zadań w postaci wyrażen algebraicznych - rozwiązuje wieloetapowe zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, w tym zadania z obliczeniami procentowymi - rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie pól trójkątów i czworokątów, także w	
---	--	---	--	--

dziesiętny skończony na ułamek zwykły - stosuje cechy podzielności przez 2,3, 4, 5, 9, 10 i 100 - rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone - wykonuje działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych - oblicza wartość bezwzględną - oblicza wartości prostych wyrażeń arytmetycznych wymagających stosowania kilku działań arytmetycznych na liczbach wymiernych - zaznacza na osi liczbowej liczby wymierne oraz zbiory liczb spełniające warunki - rozwiązuje proste zadania na obliczenia zegarowe - rozwiązuje proste zadania	- zamienia ułamek zwykły na ułamek dziesiętny okresowy - zaokrągla ułamki dziesiętne - rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem cech podzielności - rozkłada liczby naturalne na czynniki pierwsze - oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych wymagających stosowania kilku działań arytmetycznych na liczbach wymiernych - rozwiązuje zadania z wykorzystaniem skali - rozwiązuje zadania na obliczanie drogi, prędkości i czasu	objętości ostrosłupów - wyznacza objętość ostrosłupa w nietypowych przypadkach - posługuje się różnymi siatkami ostrosłupów, porównuje różne siatki tej samej bryły - rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące pole powierzchni ostrosłupa - oblicza objętości nietypowych brył - oblicza pola powierzchni nietypowych brył - rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności dotyczące liczb zapisanych w systemie rzymskim - zaznacza na osi liczbowej liczby spełniające podane warunki	sytuacjach praktycznych - rozwiązuje wieloetapowe zadania z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa - przeprowadza proste dowody z wykorzystaniem miar kątów i przystawania trójkątów - rozwiązuje złożone zadania dotyczące średniej arytmetycznej - oblicza w trudniejszych zadaniach prawdopodobieństwo zdarzenia - w trudnej sytuacji odpowiada na pytania na podstawie wykresu - znajduje różne rozwiązania tego samego zadania - rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie długości okręgu - rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie	
--	--	--	--	--

na obliczenia kalendarzowe - odróżnia lata przestępne od lat zwykłych - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem skali - rozwiązuje proste zadania na obliczanie drogi, prędkości i czasu - rozwiązuje proste zadania na obliczenia pieniężne - w prostej sytuacji zadaniowej: oblicza procent danej liczby; ustala, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba; ustala liczbę na podstawie danego jej procentu - w prostej sytuacji zadaniowej: oblicza procent danej liczby - odczytuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych	- w prostej sytuacji zadaniowej: ustala, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba; ustala liczbę na podstawie danego jej procentu - stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym (podwyżki i obniżki danej wielkości) - upraszcza wyrażenia, korzystając z praw działań na potęgach - rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem notacji wykładniczej - szacuje wielkość danego pierwiastka kwadratowego lub sześciennego - upraszcza wyrażenia, korzystając z praw działań	- porównuje liczby wymierne zapisane w różnych postaciach - wyznacza cyfrę znajdującą się na podanym miejscu po przecinku w rozwinięciu dziesiętnym liczby - rozwiązuje zadania tekstowe o wyższym stopniu trudności z wykorzystaniem cech podzielności - rozwiązuje trudniejsze zadania z wykorzystaniem skali - rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczenia pieniężne - rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczanie drogi, prędkości i czasu - rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem obliczeń procentowych,	długości okręgu w sytuacji praktycznej - rozwiązuje wieloetapowe zadania na obliczanie obwodu i pola koła w sytuacjach praktycznych - rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe związane z porównywaniem długości okręgów oraz obwodów kół - rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe związane z porównywaniem pól kół oraz pól pierścieni kołowych - rozwiązuje skomplikowane zadania z wykorzystaniem własności symetralnej - rozwiązuje skomplikowane zadania z wykorzystaniem własności dwusiecznej kąta	
---	---	--	--	--

- oblicza potęgi liczb wymiernych - upraszcza proste wyrażenia, korzystając z praw działań na potęgach - oblicza pierwiastki kwadratowe i sześciennie - upraszcza proste wyrażenia, korzystając z praw działań na pierwiastkach - redukuje wyrazy podobne - dodaje i odejmuje sumy algebraiczne, dokonując redukcji wyrazów podobnych - mnoży sumy algebraiczne przez jednomian, dokonując redukcji wyrazów podobnych - przekształca proste wyrażenia algebraiczne, doprowadzając je do najprostszej postaci	- na pierwiastkach - włącza liczby pod znak pierwiastka - wyłącza za liczby spod znaku pierwiastka - porównuje wartość wyrażenia arytmetycznego zawierającego pierwiastki z daną liczbą wymierną (proste przykłady) - mnoży dwumian przez dwumian, dokonując redukcji wyrazów podobnych - zapisuje treść prostych zadań w postaci wyrażenia algebraicznego - rozwiązuje zadania tekstowe - rozwiązuje proste zadania tekstowe za	- również dotyczące podwyżek i obniżek - stosuje obliczenia procentowe do rozwiązywania problemów w kontekście praktycznym - interpretuje dane przedstawione za pomocą tabel, diagramów słupkowych i kołowych - wykonuje wieloetapowe działania na potęgach - rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem notacji wykładniczej - oblicza przybliżone wartości pierwiastka - stosuje własności pierwiastków - upraszcza wyrażenia zawierające pierwiastki stosując włączanie liczby pod znak		
---	---	---	--	--

- oblicza wartość prostych wyrażeń algebraicznych - sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania - rozwiązuje proste równania - rozwiązuje proste zadania tekstowe - ocenia, czy wielkości są wprost proporcjonalne - oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków - rozwiązuje proste zadania na obliczanie pola: trójkąta, kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa - oblicza miary kątów	pomocą równań, w tym zadania z obliczeniami procentowymi - wyznacza wartość przyjmowaną przez wielkość wprost proporcjonalną w przypadku konkretnej zależności proporcjonalnej - stosuje podział proporcjonalny (w prostych przypadkach) - przekształca proste wzory, aby wyznaczyć daną wielkość - rozwiązuje zadania na obliczanie pola: trójkąta, kwadratu, prostokąta, rombu, równoległoboku, trapezu, także w sytuacjach praktycznych - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem cech	pierwiastka lub wyłączanie liczby spod znaku pierwiastka - przekształca wyrażenia algebraiczne, doprowadzając je do postaci najprostszej - zapisuje treść trudniejszych zadań w postaci wyrażeń algebraicznych - rozwiązuje równania, które po prostych przekształceniach wyrażeń algebraicznych sprowadzają się do równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą - rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe za pomocą równań pierwszego stopnia z jedną niewiadomą, w tym zadania z obliczeniami procentowymi - przekształca wzory, aby wyznaczyć daną wielkość - rozwiązuje zadania tekstowe o		
---	---	--	--	--

wierzchołkowyc h i przyległych - oblicza miary kątów wewnętrznych czworokąta - oblicza w układzie współrzędnych pola figur w przypadkach, gdy długości odcinków można odczytać bezpośrednio z kratki - rozpoznaje siatki graniastosłupów i ostrosłupów - rozwiązuje zadania związane z liczebnością wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupów i ostrosłupów - oblicza objętość graniastosłupów i ostrosłupów - rozwiązuje zadania na obliczanie pola powierzchni prostopadłościanów - oblicza średnią arytmetyczną dwóch liczb	przystawiania trójkątów - oblicza miary kątów odpowiadających i naprzemianległych - oblicza miary kątów wewnętrznych wielokąta - rozwiązuje zadania z wykorzystaniem własności wielokątów foremnych - znajduje odcinka w układzie współrzędnych - oblicza długość odcinka w układzie współrzędnych - stosuje jednostki objętości - rozwiązuje zadania na obliczanie pola powierzchni graniastosłupów i ostrosłupów	wyższym stopniu trudności z wykorzystaniem podziału proporcjonalnego - rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności na obliczanie pól trójkątów i czworokątów, także w sytuacjach praktycznych - rozwiązuje trudniejsze zadania z wykorzystaniem twierdzenia Pitagorasa oblicza współrzędne końca odcinka w układzie współrzędnych na podstawie współrzędnych środka i drugiego końca - oblicza pola figur w układzie współrzędnych, dzieląc figury na części lub uzupełniając je - uzasadnia przystawianie trójkątów - uzasadnia		
--	---	--	--	--

- odczytuje dane z tabeli, wykresu, diagramu słupkowego i kołowego - rozwiązuje proste zadania na obliczanie długości okręgu - rozwiązuje proste zadania na obliczanie promienia i średnicy okręgu - oblicza pole koła (w prostych przypadkach) - oblicza promień koła przy danym polu (w prostych przypadkach) - rozwiązuje proste zadania z wykorzystaniem długości okręgu i pola koła - wskazuje osie symetrii figury - rozpoznaje wielokąty osiowosymetryczne - rozpoznaje wielokąty środkowosymetryczne	- oblicza średnią arytmetyczną - oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia w prostych przypadkach - określa zdarzenia: pewne, możliwe i niemożliwe - opisuje sposoby rozpoczęcia rozwiązania zadania (np. sporządzenie rysunku, tabeli, wypisanie danych, wprowadzenie niewiadomej) i stosuje je nawet wtedy, gdy nie jest pewien, czy potrafi rozwiązać zadanie do końca - oblicza wartość wyrażenia zawierającego liczbę π - oblicza obwód koła przy danym polu (w	- a równość pól trójkątów - rozwiązuje zadania o wyższym stopniu trudności dotyczące obliczania objętości oraz pól powierzchni graniastosłupów i ostrosłupów, w tym w sytuacjach praktycznych - rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące średniej arytmetycznej - oblicza średnią arytmetyczną na podstawie diagramu - oblicza prawdopodobieństwo zdarzenia - przedstawia dane na diagramie słupkowym - interpretuje dane przedstawione na wykresie - stwierdza, że zadania można rozwiązać wieloma		
--	---	--	--	--

- rozpoznaje symetralną odcinka - rozpoznaje dwusieczną kąta	prostych przypadkach) - podaje przybliżoną wartość odpowiedzi w zadaniach z kontekstem praktycznym - rozwiązuje proste zadania na obliczanie pola pierścienia kołowego - wskazuje środek symetrii w wielokątach foremnych - uzupełnia rysunek tak, aby nowa figura miała oś symetrii - rozwiązuje proste zadania, wykorzystując własności symetralnej	różnymi sposobami - rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczanie długości okręgu - rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczanie długości okręgu w sytuacji praktycznej - oblicza pole figury z uwzględnieniem pola koła - rozwiązuje trudniejsze zadania na obliczanie obwodu i pola koła w sytuacjach praktycznych - oblicza pole i obwód figury powstałej z kół o różnych promieniach - oblicza pole pierścienia kołowego o danych średnicach - znajduje punkt symetryczny do danego względem danej osi		
--	---	---	--	--

		- podaje liczbę osi symetrii figury - uzupełnia rysunek tak, aby nowa figura miała środek symetrii - rozwiązuje zadania z wykorzystaniem własności symetralnej - rozwiązuje zadania z wykorzystaniem własności dwusiecznej kąta		
--	--	--	--	--

Nauczyciel uczący: Magdalena Rosinke

Klasa VIII– informatyka

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
Zna podstawy historii informatyki, stosuje zasady bezpieczeństwa pracy Tworzy proste strony	Korzysta z MS Word, PowerPoint, Excel, GIMP, Scratch i sieci, wykonuje proste zadania	Samodzielnie przygotowuje złożone dokumenty, prezentacje i projekty graficzne	Integruje różne narzędzia cyfrowe, analizuje i prezentuje dane, współpracuje w zespole Prezentuje projekty WWW, korzysta z nowych	Realizuje autorskie projekty, wdraża nowe technologie i funkcje informatyczne, uczestniczy w konkursach Tworzy i publikuje autorskie projekty oraz aplikacje,

internetowe HTML/CSS, edytuje szablony Korzysta z plików i folderów w systemie Windows/Linux, organizuje dane	Formatuje strony WWW, korzysta z multimediów cyfrowych, nazywa typy plików Porównuje systemy operacyjne, formatuje pliki tekstowe i graficzne	Realizuje rozbudowane strony internetowe, łączy pliki multimedialne Analizuje formaty plików, modyfikuje dokumenty i grafiki według złożonych wymagań	technologii, wdraża innowacje Przeprowadza złożone analizy danych, tworzy interaktywne prezentacje	realizuje zespołowe prace programistyczne Prezentuje wyniki projektów informatycznych, wdraża autorskie rozwiązania programistyczne
--	--	--	---	--

Nauczyciel uczący: Karol Kędra

Klasa VIII– wychowanie fizyczne

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczną (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
· Uczeń biernie uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego lub bez uzasadnionej przyczyny często je opuszcza. · Uczeń nie opanował materiału w stopniu dostatecznym i ma poważne braki. · Otrzymuje większość stopni dopuszczających z wysiłku i systematyczności	· Uczeń uczestniczy w lekcjach z małym zaangażowaniem. · Opanował podstawowe wiadomości i umiejętności w zakresie umożliwiający m udział w prostych formach aktywności ruchowej. · Otrzymuje większość stopni dostatecznych z	· Uczeń z zaangażowaniem uczestniczy w lekcjach wychowania fizycznego. · Jego postawa społeczna i stosunek do kultury fizycznej nie budzą zastrzeżeń. · Otrzymuje większość stopni dobrych z wysiłku i systematyczności. · Opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające	· Uczeń jest zawsze przygotowany do zajęć, ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się dwukrotny brak stroju w semestrze) · Otrzymuje większość stopni bardzo dobrych z wysiłku i systematyczności. · Jego postawa społeczna, zaangażowanie i	· Uczeń aktywnie uczestniczy w życiu sportowym szkoły. · Wykazuje się sprawnością, umiejętnościami i wiedzą, spełniając wymagania zgodne z treściami programowymi. -Systematycznie i z zaangażowaniem uczestniczy we wszystkich obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego oraz jest zawsze przygotowany do lekcji, otrzymując

· Ćwiczenia wykonuje niechętnie i z dużymi błędami technicznymi. · Posiada małe wiadomości z zakresu kultury fizycznej. - - Niesystematycznie bierze udział w zajęciach i wykazuje bardzo małe postępy w osobistym usprawnieniu. · Jest często nieprzygotowany do zajęć. · W ograniczonym stopniu opanował nawyki higieniczno-zdrowotne. - Nie uczestniczy w życiu sportowym szkoły.	wysiłku i systematyczności · Wkłada minimalny wysiłek w swoje usprawnienie, wykazując małe postępy. · Ćwiczenia wykonuje niepewnie, w nieodpowiednim tempie, z większymi błędami technicznymi, czyni to niechętnie. · W jego wiadomościach z zakresu kultury fizycznej są znaczne luki, a wiedzę którą ma, nie potrafi wykorzystać w praktyce. -Sporadycznie jest nieprzygotowany do lekcji. · Ma odpowiedni strój i obuwie sportowe (dopuszcza się dwukrotny brak stroju w semestrze) - Posiada nawyki higieniczno-zdrowotne.	udział w różnych formach aktywności ruchowej. · Wykazuje dość dobre postępy w osobistym usprawnieniu, podejmuje liczne próby doskonalenia własnej sprawności fizycznej. · Ćwiczenia wykonuje samodzielnie, jednak z małymi błędami technicznymi lub w słabym tempie. · Posiadane wiadomości potrafi wykorzystać w praktyce przy pomocy nauczyciela. · Zna i stosuje zasady higieny osobistej. - Sporadycznie uczestniczy w życiu sportowym szkoły.	stosunek do wychowania fizycznego nie budzą najmniejszych zastrzeżeń. · Systematycznie doskonalą swoją sprawność motoryczną i wykazuje duże postępy w osobistym usprawnieniu. · Ćwiczenia wykonuje z właściwą techniką, pewnie, dokładnie, w odpowiednim tempie, zna założenia taktyczne i przepisy poznanych dyscyplin sportowych. · Posiada duże wiadomości z zakresu kultury fizycznej i umiejętnie wykorzystuje je w praktycznym działaniu. · Rozumie i stosuje zasady higieniczno-zdrowotne podczas aktywnego wypoczynku. · Bierze udział w życiu sportowym szkoły, współorganizuje zawody sportowe. · Chętnie reprezentuje szkołę na zawodach sportowych. · Właściwie odnosi się do mniej	większość stopni celujących z wysiłku i systematyczności. · Zna przepisy i zasady mini gier sportowych, potrafi współorganizować i sędziować zawody i imprezy rekreacyjno-sportowe. · Rozumie sens uprawiania ćwiczeń ruchowych i ich wpływ na rozwój organizmu. · Prezentuje postawę fair play, jest wzorem dla innych uczniów. · Ma godną naśladowania postawę koleżeńską i sportową, pomaga słabszym i mniej sprawnym uczniom. - Posiada nawyki dbałości o higienę osobistą stroju i estetykę miejsca ćwiczeń
--	--	---	--	---

			sprawnych fizycznie.	
--	--	--	----------------------	--

Nauczyciel uczący: Magdalena Rosinke

Klasa VIII– edukacja dla bezpieczeństwa

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)

Uczeń/ uczennica

Uczeń opanował:	Uczeń opanował:	Uczeń opanował:	Uczeń opanował:	Uczeń opanował:
podstawowe wiadomości o zagrożeniach w szkole i w domu w stopniu minimalnym,	podstawowe wiadomości o zagrożeniach w szkole, w domu i w ruchu drogowym,	wiadomości o zagrożeniach w szkole, w domu, w ruchu drogowym i w czasie wolnym,	rozbudowaną wiedzę o zagrożeniach w różnych sytuacjach i środowiskach,	kompleksową wiedzę o zagrożeniach w różnych środowiskach i sytuacjach,
podstawowe informacje o bezpieczeństwie w ruchu drogowym w ograniczonym zakresie,	podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy w typowych sytuacjach,	zasady udzielania pierwszej pomocy w typowych sytuacjach,	zasady udzielania pierwszej pomocy w różnych typowych sytuacjach,	zasady udzielania pierwszej pomocy w różnorodnych sytuacjach, także nietypowych,
elementarne zasady udzielania pierwszej pomocy w prostych sytuacjach.	podstawowe informacje o higienie, ochronie środowiska i zdrowym stylu życia.	informacje o higienie, ochronie środowiska i zdrowym stylu życia,	wiedzę o higienie, ochronie środowiska i zdrowym stylu życia,	wiedzę o higienie, ochronie środowiska i zdrowym stylu życia w szerszym kontekście,
Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi:	wiedzę o zasadach współpracy i odpowiedzialności	zasady współpracy i odpowiedzialności i w sytuacjach zagrożenia.	zasady współpracy, przewidywania zagrożeń i odpowiedzialności w różnych sytuacjach.
	rozpoznać najczęstsze		Uczeń potrafi:	

wskazać niektóre zagrożenia w otoczeniu, zastosować pojedyncze zasady bezpieczeństwa w prostych sytuacjach, reagować w minimalnym zakresie w sytuacjach wymagających udzielania pierwszej	zagrożenia i reagować w prostych sytuacjach, stosować podstawowe zasady bezpieczeństwa w szkole, w domu i w ruchu drogowym, udzielić pierwszej pomocy w najprostszych przypadkach, przestrzegać podstawowych zasad higieny i ochrony środowiska.	ści w sytuacjach zagrożenia. Uczeń potrafi: rozpoznać i opisać zagrożenia w różnych sytuacjach, samodzielnie stosować zasady bezpieczeństwa w życiu codziennym, prawidłowo udzielić pierwszej pomocy w typowych sytuacjach, przestrzegać zasad higieny, ochrony środowiska i zdrowego stylu życia, współpracować z innymi w prostych sytuacjach zagrożenia.	rozpoznać, analizować i ocenić zagrożenia w różnych sytuacjach, stosować zasady bezpieczeństwa w szkole, w domu, w ruchu drogowym i w czasie wolnym, prawidłowo udzielić pierwszej pomocy w typowych sytuacjach, przestrzegać i promować higienę, ochronę środowiska i zdrowy styl życia, współpracować i przewidywać skutki działań w sytuacjach zagrożenia.	Uczeń potrafi: rozpoznać, analizować i przewidywać różne zagrożenia oraz proponować działania prewencyjne, samodzielnie stosować i propagować zasady bezpieczeństwa w szkole, w domu i w społeczności lokalnej, prawidłowo i skutecznie udzielać pierwszej pomocy w różnorodnych sytuacjach, przestrzegać i promować higienę, ochronę środowiska i zdrowy styl życia, inicjować działania edukacyjne i profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa wśród rówieśników.
--	--	---	--	---

Nauczyciel uczący: Dorota Redzińska

Klasa VIII– religia

Uwaga. Uczeń/Uczennica, który/a nie opanował/a wymagań edukacyjnych na ocenę dopuszczający (2) otrzymuje śródroczną i roczną ocenę niedostateczny (1).

Wymagania podstawowe		Wymagania ponadpodstawowe		
Dopuszczający (2)	Dostateczny (3)	Dobry (4)	Bardzo dobry (5)	Celujący (6)
Uczeń/ Uczennica:				
- opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, - zna podstawowe pojęcia religijne i modlitwy, - wykazuje minimalne zainteresowanie przedmiotem, - podejmuje współpracę z nauczycielem i grupą w podstawowym zakresie.	- opanował treści najbardziej przystępne i uniwersalne, - rozumie podstawowe prawdy wiary i zasady życia chrześcijańskiego, - uczestniczy w rozwiązywaniu problemów, - potrafi słuchać innych i współpracować w grupie.	- opanował treści umiarkowanie złożone, - rozumie bardziej złożone zagadnienia religijne, - poszukuje prawdy i dobra w oparciu o wiarę, - szanuje poglądy innych, - aktywnie włącza się w życie klasy i grupy katechetycznej.	- opanował treści trudne, złożone i nietypowe, - wykazuje inicjatywę w rozwiązywaniu problemów, - potrafi samodzielnie analizować i interpretować teksty biblijne oraz nauczanie Kościoła, - wszechstronnie rozwija swoją osobowość, - podejmuje zadania apostolskie i aktywnie uczestniczy w życiu Kościoła	- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, - biegle posługuje się wiedzą religijną w praktyce i teorii, - proponuje rozwiązania nietypowe i twórcze, - osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach religijnych (diecezjalnych, regionalnych, krajowych) lub posiada inne porównywalne osiągnięcia, - angażuje się w życie religijno-społeczne poza szkołą.

Nauczyciel uczący: Karol Kędra